הארץ

1.40 ש"ח יום ב', ו' בחשון התשמ"ט, 17 באוקטובר 1988 VOL.69/21043 OCTOBER 17 1988

התקף לב ?!

הקדם ועשה מנוי בשח"ל 03-330851

ניידות לטיפול נמרץ ומעקב רפואי 24 שעות ביממה.

סעודיה לוחצת על אש"ף להכיר בישראל (עמ' 2)

המערך מכין תשדיר על אלימות נגדו (עמ' 3)

הליכוד מציע: משה ז'ק ינהה העימות (עמ' 3)

הימין בצ'ילה תובע שינוי בחוקה (עמ' 7)

מתריף הסכסוך בבל"ל (עמ' 10)

בגליון זה 20 עמודים

משפחות צעירים שנורו ביטא: צה"ל זיהה בנינו כמבוקשים

עדי ראיה: הירי נעשה מטווח של מטרים ספורים לא בשעת הפגנה או יידוי אבנים ● צה"ל מכחיש שימוש באש היה להריגת מבוקשים

מאת דן סגיר

משפחות שני צעירים, שנהרגו בכפר יטא שבאזור חברון לפני שבוע, טוענות שירי חיילי צה"ל או אנשי ביטחון אחרים, נעשה מטווח של מטרים מספר, לאחר שזוהו בני המשפחה כמבוקשים על-ידי צה"ל, לא בשעת הפגנה ויידוי אבנים, אלא במהלך התקהלות של צעירים בעיצומו של יום שביתה כללית.

(סוף בעמוד 4)

שמיר: אם יפעילו הערבים בשטחים נשק – לא יישאר מהם שריד ופליט

"בכך יבוא הקץ לאינתיפאדה" ● "אלה שרוצים לרצוח אותנו, מאומה לא יישאר מהם"

מאת אילן שחורי

סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה יצחק שמיר הזהיר אמש כי אם ערביי השטחים יתחילו להשתמש בנשק חם נגד חיילי צה"ל והתושבים היהודיים ביו"ש, לא יישאר מהם שריד ופליט, וכך ללא ספק יבוא הקץ לאינתיפאדה.

באסיפת בחירות בשדרות התייחס שמיר להצהרתו של האני אל חסן, יועצו של ערפאת שטען השבוע כי אם הליכוד ינצח בבחירות, תינתן הוראה לתושבי השטחים להשתמש בנשק חם במסגרת האינתיפאדה.

"שמענו שהיועץ הגדול של הרוצח הגדול, האני אל חסן, אומר לעם ישראל, כי אם תצביעו בעד שמיר נתחיל באינתיפאדה של נשק חם. על כך אני אומר: האם הוא מכתיב בעד מי להצביע? אנשי אש"ף המבלים ימים כלילות בבתי מלון מפוארים לא איכפת להם לשלוח את התושבים הערבים ביו"ש ללחום נגד צה"ל ובד־חות הביטחון שלנו באבנים ובבקבוקים, ואם אלה לא עוזרים – הם אומרים לפלשתינים תצאו להילחם בנשק", אמר שמיר. "אלה שרוצים לרצוח אותנו, מאומה לא יישאר מהם", הכריז שמיר.

ראש הממשלה יצחק שמיר ערך אתמול אסיפת בחירות בשדרות ובנתיבות. בין השאר ביקר אצל הבאבא ברוך בנתיבות. בתמונה: שמיר מחובק עם הבאבא ברוך. (צילום: עוזי מילשטיין/"ישראל סאן")

סגן ראש הממשלה דוד לוי, באסי־פת בחירות שקיים בטבריה בהשתת־פות כאלפיים משתתפים, אמר כי טעות תהיה לומר שהליכוד יקים לאחר הבחירות ממשלת אחדות. דוגמת זו שפעלה בארבע השנים ה־אחרונות. "ממשלת האחדות, פגעה במידה רבה, במוטיבציה של הליכוד. טעות לומר שבעתיד נקים ממשלת אחדות. זו היתה ממשלה עם שני ראשים התרחקות מכל אחריות. מה שהיה – נכפה על הליכוד, ואין זה אומר שזה מה שיהיה בעתיד.

"יש להגיע להרכבת ממשלה בר־אשות הליכוד. כל העשייה היתה בעת ממשלת הליכוד, והשיתוק בה – עם הקמת ממשלת האחדות", אמר לוי.

פקסימליה לוסיון

BROTHER 100 לחודש שכירות 197 ש"ח + מע"מ. ואם תחליט לרכוש – ינוכו דמי השכירות... (מוגבל לחודש יחיד)

קומפיוטרס

טל. 03-7520753 ,7525632/5

מזג האוויר

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6190	–
נוסעים	1.9243	–
שחור	1.8700	+0.0500

שער הסל

יציג	1.7178	–

הבנקים מעדיפים הסדר נושים בכור במקום ההליך של פירוק

דיוני ראשי המערכת הבנקאית ימשכו גם היום ● רם כספי היועץ המשפטי של כור הודיע לבנקרס טראסט כי הבנקים בארץ דוחים את התביעה האולטמטיבית של הבנק האמריקאי ● בחברת העובדים סבורים כי על גאון להמשיך בתפקיד המנכ"ל לאחר השלמת הסדר הנושים

מאת מיכל רוזה ויהודה שרוני

סופרי "הארץ" לענייני כלכלה

בפגישה שערכו אתמול ראשי הבנקים, שמו הנושים העיקריים של כור, הסתמנה נטייה לראות את הסדר הנושים כדרך הרצויה לפתרון משבר כור. עם זאת סוכם כי הדיונים בנושא יימשכו היום. בפגישה השתתפו צדיק בינו מנכ"ל בנק לאומי, איתן ברגלס יו"ר דירקטוריון בנק הפועלים, עמירם סיון מנכ"ל בנק הפועלים, גדעון להב מנכ"ל בנק דיסקונט, מיכאל צביגר מנכ"ל בנק המזרחי ושלום זינגר מנכ"ל הבנק הבינלאומי.

המשתתפים בפגישה הגיעו למסקנה, כי פתרון בנוסח הסדר נושים מחייב ליכון נוסף של נושאים, כמו המשך הזרמת הכספים לקונצרן כור, מהותה של תוכנית ההבראה, שתוצג על ידי כור ואופן יישומה בטווח הארוך, וכן קבלתו או אי קבלתו של הסדר הנושים על ידי בעלי החוב האחרים של קונצרן כור.

היועצים המשפטיים של הבנקים הבהירו, כי הסדר נושים עדיף על פירוק, שכן שוויה של כור כעסק חי, גבוה יותר מאשר שוויה בעת פירוק. כמו כן הובהר, כי גם בהסדר נושים יתבעו הבנקים פיקוח צמוד על תכנית ההבראה של הקונצרן. אפשר שהיום יקבלו ראשי האוצר דיווח על עמדת הבנקים וראשי המערכת הבנקאית מקווים שיהיה שיר בעמדת האוצר לגבי פתרון המשבר.

במשך כל יום אתמול נמשכו דיונים קדחתניים במערכת הבנקאות בישראל, בחברת העובדים

(סוף בעמוד 4)

גאון: אני לא ישן כבר 9 לילות; 14% מהתעשיה בארץ תחת אחריותי

אומר בראיון ל"הארץ": "כור לא תבקש מינוי מפרק; אנחנו בתהליך של מפנה; בארץ אין בחירות, אין פוליז, רק בוא נשים את בני גאון על השיפוד כאילו אני זה שהפסדתי מאתיים וחמישים מיליון דולר"

מאת נחמיה שטרסלר

"נכנסתי לכור לפני 4.5 חודשים ומצאתי אותה בקשיים. הבנתי, שסיימה שנת עבודה בהפסד של רבע מיליארד דולר, והיום לאחר כמה חודשים, כבר נוטים לשכוח נקודה זו. אחרי אותם ארבעה חוד־שים מעיים אלה, שיכולתם הכי־רוליה הביאה את כור לאסון הזה, לבקר אותי בהתנפה ובעוצמת מצה. אני אוכל את מה שהם בישלו", אמר אתמול ל"הארץ", בני גאון מנכ"ל כור.

פתוח ועייף, הוסיף: "הפעם הי־חידה נורץ מהשבוע שעבר, שערכתי ביקור בבנקרס טראסט, היה ב־4 במאי 1988, יומיים לאחר שנכנסתי לתפקידי. הפגישה היתה בנוכחותו של שבח אופיר. שם הצגתי את הנתונים שקיבלתי מכור, לגבי ההפסד הצפוי של 120 מיליון דולר ב־1987. מי שישב לידי, שבח אופיר, לא אמר מילה. שבועיים לאחר מכן התברר עוצמת ההפסד, 250 מיליון".

גאון החליט כבראה להוריד את הכפפות: "מאז מאי ועד השבוע שעבר לא דיברתי ולא ראיתי את אנשי בנקרס טראסט, למעט שיחת טלפון אחת בת שתי דקות עם הבנק, בנושא ערבויות להלוואה שלהם – לפני כחודש".

באותה שיחת טלפון ביקש הבנק ערבויות להלוואות, שנתן לכור בסך כ־100 מיליון דולר. הבנק רצה ערבויות ספציפיות שיבטיחו את ההלוואות, כמו שעבוד של נשר, אבן, או טבע.

"לא יכולתי לעשות שום דבר כזה. סירבתי באופן מוחלט לתת ערבויות ספציפיות לבנק האמרי־קאי, כי ברגע שמישהו מפסיד מאתיים וחמישים מיליון דולר הוא למעשה עומד תחת מרות הבנקים. ואני לא אשקר לבנקים הישראלים שלהם יש את הבטוחות", הוא אומר.

(סוף בעמוד 2)

פרשנות / פרופ' יוסף גרוס

פירוק כור לא ישפיע מיד על תפקוד החברות בתוכה

"כור" הינה חברת החזקות, דהיינו, אין לה פעילות משל עצמה, אלא היא בעלים של חברות רבות. לכן, פירוקה של החברה, שהיא בעלת המני־ות, אין בה כוונה כדי להשפיע מיד על תפקודן של החברות הבת.

כל חברה כזו תוכל להמשיך ולתפקד כבעבר, שכן מדובר בישות משפטית נפרדת. "כור" עצמה מעסיקה רק כמאתיים עובדים, ובעיקרם אנשי מינהל, חשבונאות ופיקוח, בעוד שהקונצרן כולו מעסיק קרוב ל־27,000 אלף עובדים.

למרות ההפרדה הברורה בין "כור" לבנותיה, הרי לפירוקה של "כור" עלולה להיות השפעה קשה על החברות המסונפות ובעיקר על המפסי־דות שביניהן. זאת משום ש"כור" טיפחה בשנים האחרונות מערכת יח־סים קרובה עם החברות המסונפות לה באמצעות המטלה המרכזית, מתן ערבויות לחברות המסונפות ויצירת מקורות מימון לחברות.

אם תפגע "כור", הפגיעה בחברות המסונפות תהיה גם בדרך עקיפה, שכן ספקים ונותני אשראי ימנעו מעשיית עסקים עם החברות בשל החשש מתגובת שרשרת. לכן, יש לבחון את הנושא בהיבט הכולל של המערכת כולה, הנקראת "כור", ולהביא בחשבון כי פגיעה בראש הפיר־מידה עשויה לגלגל אחריה חלקים נרחבים אחרים מהפירמידה.

פקודת החברות אינה מכירה בעובדים כגוף בעל אינטרס

מאת אורית גלילי

מי ישלוט בבנקים?

במשאל "הארץ" לגבי השאלה, מי ישלוט בעוד חמש שנים בבנקים, יש הסכמה בין כל הנשאלים: משפחת רקנאטי תמשיך לשלוט בבנק דיסקונט.

"הארץ" הפנה שאלה זו ל־19 מהאישים המובילים במשק. הם לא ענו בקלות. התלבטו והיו שניתנו את התשובה בסוגיה של השוואת זכויות ההצבעה במניות הבנקאיות.

אלה המכהנים כיום בעמדות מפתח, היססו יותר, שכן סברו כי לתשובותיהם עלולה להיות השפעה ממשית. המשאל במלואו במסגרת התוספת מיוחדת על המניות הבנקאיות בעמוד 14.

מקורב לערפאת: תוך 72 שעות יפרסם אש"ף הודעה לבחירות לערביי ישראל

ד"ר אחמד טיבי: אש"ף יקרא להצביע לרשימות התומכות במו"מ עימו ובוועידה בינ"ל

מאת לילי גלילי

סופרת "הארץ"

בתוך 72 שעות אמורה להתפרסם מטעם אש"ף הודעה מיוחדת לקראת הבחירות בישראל. ההודעה נוסחה כבר לפני שבועיים על ידי ועדה מיו־חדת שהוקמה לצורך כך, אך פר־סומה עוכב "מסיבות לא פלש־תינאיות", כפי שנמסר. ההודעה תקרא לערביי ישראל להשתתף בב־חירות, ולהצביע עבור המפלגות הקונות על הקריטריונים האלה: תמיכה בוועידה בין לאומית; הכרה באש"ף כבציגו הבלעדי של העם הפלשתינאי, והכרה בזכותו למשא ומתן עמו.

את הפרטים הללו כך מסר ד"ר אחמד טיבי, רופא ישראלי המקורב ליאסר ערפאת ומקבל על הנהגת אש"ף. עוד נודע כי בהודעה לא תהיה התייחסות שמית לאף אחת מן המפל־גות, למרות שמפלגות מסוימות ביק־שו שהנהגה שמית זו תיכלל בהודעה.

אתמול נודע גם, כי המועצה הלאומית הפלשתינאית תתכנס כי 31.10, יום אחד בלבד לפני הבחירות בישראל. בתום הדיונים הצפויים להמשך ב־5–4 בנובמבר, תתפרסם הודעה על הכרזת עצמאות פלש־תינאית, הכרה בהחלטות האו"ם 181 (החלטת החלוקה). כמו כן, יוחלט עקרונית על הקמת ממשלה זמנית, אך לא ימונו חברים לממשלה. הצעת השמות והמינויים, תועבר לדיון מפו־רט בוועדה המרכזית של אש"ף, שהיא הגוף המקשר בין המועצה הלאומית, ובין הוועד הפועל של אש"ף.

הממשלה החליטה לעכב העלאת שכר הבכירים – מעבירה הדיון לכנסת

ועדת הכנסת וועדת הכספים ידונו בנושא זה השבוע ● שרי האוצר והעבודה חתמו על צו המקצץ 4.5% משיעור עדכון שכר הבכירים ולכן ההעלאה המוצעת היא בשיעור של 11.3%

מאת איתן אבריאל וצבי זרחיה

נושא שכר הבכירים נידון אתמול בישיבת הממשלה, ביוזמת ראש הממשלה יצחק שמיר.

על פי הצעת ראש הממשלה, תעוכב תשלום תוספת השכר לבכירים והדיון בנושא זה יועבר לועדת הכנסת – לדיון בתוספת לחברי הכנסת, ולוועדת הכספים – לדיון בתוספת לשאר הבכירים.

ועדת הכנסת תכונס מחר מתוך דיון מיוחד בבקשת הממשלה לשנות את שיטת עדכון שכר הח"כים והבכירים. ועדת הכספים של הכנסת תדון בנושא, בישיבתה הקרובה, ביום חמישי הקרוב.

חבר ועדת הכנסת, ח"כ שבח וייס, (מערך), אמר כי ייתום החלטה המורה לוועדת נבנצל, למצוא שיטה שעל פיה יפסק עדכון שכר הח"כים בנפרד מעדכון שכר הבכירים במשק. ח"כ וייס תובע, כי שכר הח"כים והבכירים יעודכן בכל פעם שבמשק תשולם תוספת יוקר, בגובה תוספת היוקר.

מרכז סיעת הליכוד בוועדת הכספים, ח"כ אריאל ויינשטיין, הודיע כי חברי הסיעה יתמכו בבקשת הממשלה לשנות את שיטת עדכון שכר הח"כים והבכירים. ח"כ ויינשטיין אמר, כי אם הממשלה מבקשת לקצץ בשכר הבכירים, הכנסת איננה יכולה להתנגד לכך.

ההצעה שנידונה בישיבת הממשלה אומצה על ידי כל שרי הממשלה, להוציא את השר מודעי, שביקש להוריד את ההצעה מסדר היום. במהלך הדיון דיווח שר האוצר, כי עוד בנובמבר 1987 פנה לוועדת הכספים של הכנסת ולוועדת הכנסת, בבקשה לשנות את שיטת העדכון ואת מועדי העדכונים. הצעתו היתה, כי העדכון יתבצע אחת לשנה ולא אחת לשלושה חודשים, וזאת נוכח ירידת האינפלציה.

שר האוצר מסר, כי הופיע בפני ועדת הכנסת, יחד עם מנכ"ל ההסתד־רות ישראל קיסר, והציג את הצעתו.

במידה ואכן יעודכן שכר הבכירים בעקבות עליית השכר הממוצעת, (15.8%), תנוכה מעדכון זה השפעת שכר המינימום, כלומר ינוכו 4.5% במילים אחרות, הבכירים יקבלו תוס־פת של 11.3%.

זאת לאחר, ששר האוצר ושר הע־בודה הרווחה חתמו על צו המנכה השפעת העלייה בשכר המינימום מן השכר הממוצע במשק והקטינו בכך את תוספת לבכירים.

עליה חדה בדולר השחור

מאת יהודה שרוני

התחושות מפיחות חד־פעמי של השקל לעומת הדולר, הביאו אתמול להאמרת מחיר הדולר השחור. שערו של זה הגיע ל־1.87 ש"ח לדולר.

בנק הגדול במדינה הוא עכשיו להגן על כספך מפני פיחות, להרוויח מהמדד או... לחכות

- מטמון "דולר-מדד" - תשואה דולרית גבוהה במיוחד והצמדה למדד בריבית משופרת.
- "מטמון תשואה" - גם הצמדה למדד וגם הצמדה לדולר, ליין, למארק או למטבע חוץ אחר.
- הלוואות גישור ללא ריבית למצטרפים היום לתכניות הסכון.
- פקדון ביניים לחודש - בריבית גבוהה של "פריים" + 4% לשנה.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים

ערב פדיון המניות הבנקאיות:

ירידה של 175 מיליון ד' בשווי שוק המניות בעקבות משבר "כור"

הציבור מכר מניות בנקאיות ב־50 מיליון שקלים ● הערכה: הירידות יימשכו היום

שוק ההון

מאת יהודה שרוני

"הפגנה מאוחרת של משבר כור" – כך העריכו חוגים בורסאיים את ירידות השערים החריפות, שנרשמו אתמול בבורסה. ירידות השערים סחפו את מרבית השוק וב־288 ניירות ערך נרשמו ירידות לעומת 43 ניירות ערך בלבד, שעלו אתמול. המניות המונפקות איבדו אתמול 175 מיליון דולר מערכן.

פעילי שוק המניות הצביעו אתמול ברגלים על הסתבכות בפתרון הבעיות הפיננסיות בכור. אחד מסוחרי הבורסה אמר: "המתנו שבוע ימים לפתרון. משבושש זה להגיע, השוק החל להגיב".

המוצעים הגדולים לא היו רק במסחר במניות התעשיות, אלא גם במניות הבנקים שבבורסה. למניות אלה הוזרם היצע של 50 מיליון שקל ועל מנת למנוע ירידות חדות, קלט בנק ישראל, 20 מיליון שקלים מהיצע זה. בבנק ישראל הו־סבר, כי הרכישה נעשתה מטעמים כלכליים בלבד. היוצעים בבנקאיות מוסברים, להערכת גור־מים בורסאים, בהחלשות הדולר בשווקי העולם, וזאת עקב חולשת הדולר כפי שהיתה בימים האחרונים.

יש לציין, כי חרף ירידות השערים החדות, במעט ולא נרשמו פריונות בקרנות הנאמנות המתמחות במניות. בקרנות הסול־ דיות אף גוייסו כספים חדשים. צבי הפטן, מנהל קרנות "לאומי פיא", לא הוציא מכלל אפשרות כי הצי־בור הרחב יגיב היום.

המשבר בשוק המניות מתרחש יום אחד בלבד לפני המועד הסופי לפתן ההודעה של ציבור מחזיקי המניות הבנקאיות, לגבי כוונת השקעתם. חוגים באוצר הביעו את בטחונם, כי המשבר בבורסה לא ישפיע על היקף המימוש וכי מרבית הכספים יפותרו.

ועד ראשי האוניברסיטאות החליטו על השבתת מגן בגלל עיצומי הסגל

עובדי המינהל והמרצים תובעים לחתום איתם על הסכם המסגרת במשק אולם האוניברסיטאות מסרבות משום שהאוצר מוכן לממן רק 70% מעלותו ● נסים מוכן לדון בכך "אחרי הבחירות"

מאת גילי מלרה, נורית אמויתי יהודית ויינקלר ואיתן אבריאל

הלימודים בכל המוסדות להשכלה גבוהה משבשים מהבוקר. החלטה על כך התקבלה אמש, בכינוס חירום של ועד ראשי האוניברסיטאות. ראשי האוניברסיטאות החליטו על כך נוכח העיצומים החריפים, שננקטו על ידי עובדי המינהל והעובדה, שחברי הסגל האקדמי עמדו להשבית האוני־ברסיטאות מיום ד'.

עובדי המינהל והמרצים תובעים מהאוניברסיטאות, לחתום איתם על הסכם המסגרת במשק, אולם האוני־ברסיטאות מסרבות, משום שהאוצר מוכן לממן רק 70% מעלות התוספת והדרוש מהן לממן את היתרה, כ־10 מי־ליון דולאר.

ראשי האוניברסיטאות ביקשו אמש מראש הממשלה לקבל את נצי־גיו לפגישה דחופה, בניסיון לפתור המשבר. שר האוצר הודיע אתמול ליו"ר ועד ראשי האוניברסיטאות, הפרופ' יהודה בן שאול, כי הוא מסרב לקבל את נציגי הוועד לשיחה, עד אחר הבחירות.

במשרד האוצר הבהירו אתמול, כי שר האוצר משה נסים סירב להפגש עם נציגי האוניברסיטאות מאחר ולשר האוצר אין על מה לדון עימם. לטענת האוצר, מאחר שראשי האוני־ברסיטאות דורשים מהאוצר תוספת תקציב, עליהם להפגש עם הממונה על התקציבים באוצר.

בדיון הממשלה אמש בנושא המשבר במוסדות להשכלה גבוהה לא השתתף משה נסים ובעקבות זאת, דרש השר יעקבי, כי במידה ולא יושג הסדר בימים הקרובים, הממשלה תקיים מושב מיוחד בנושא.

האוצר יכפה על המוסדות להשכלה גבוהה להצטרף להסכם השכר בשירות הציבורי, בעקבות סי־כום עם מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר. המנכ"ל דן אתמול עם שר האוצר משה נסים במשבר המתריף במוסדות להשכלה גבוהה. בתום הד־יון השר נסים הודיע, שהממונה על השכר במשרדו יורה למוסדות להשכלה גבוהה לכבד את ההסכם המבטיח לעובדי השירות הציבורי תו־ספת שכר בשנתיים הקרובות בעלות כוללת של 11%.

הסטודנטים הארציות שקלה להשבית את הלימודים בכל האוניברסיטאות השבוע וזאת במחאה על השיבושים התמידים הנגרמים במוסדות להשכלה גבוהה, בעקבות שביתות עובדי המנה־הל והעיצומים הצפויים של עובדי ההוראה. אבל בעקבות השבתת המגן של ראשי האוניברסיטאות נגנזה יוז־מה זו לעת עתה.

אתמול ליוו שיבושים המורים את פתיחת שנת הלימודים.

למרות שכיתות הלימוד היו פתו־חות והמרצים הגיעו לשיעורים לא ניתן היה לנהלם באורח תקין: רבים מהסטודנטים עדיין לא נרשמו לקור־סים השונים, לא השתתפו בייעוץ, למרצים לא חולקו רשימות התלמי־דים והספריות נותרו סגורות. לא כל הסטודנטים הזכאים למעונות באוני־ברסיטה קיבלו את מפתחות החדרים ובכך נמנע מהם מקום לינה מסודר.

בטכניון, למרות שהלימודים החלו לפני שבוע, קיימים שיבושים המורים במהלך תקין של השיעורים, הנובעים מאי רישום רבים מהתלמידים ובעיות אחרות.

באוניברסיטת בר אילן לא התקיימו אתמול לימודים בעקבות השבתת מגן עליה הכריז הוועד אגודת הסטודנטים במקום באישור התאחדות הסטודנטים הארצית.

مكتز من الاصل

ראיתי שמעתי

בתוך סערת הרוחות סביב הפרסומים אודות הקשרים עם סין, נערכו בקונסוליה הישראלית בהונג־קונג חילופי גברי של ראש הנציגות המשמשת גשר בין ירושלים לפקין. הקונסול הכללי הראשון מאז נפתחה הנציגות מחדש בשנת 84', ראובן מרחב, העביר את התפקיד לידיו של הדיפלומט הוותיק יואל שר. המינוי קיבל את אישורה של לונדון, שהונג־קונג עדיין נתונה למרותה.

ובעניין המינויים: בינתיים לא יהיו חילופים בליבריה ובלוס אנג'לס, זאת לאחר שראש הממשלה החליט לדחות את החלטת ועדת השרים למינויים לאשר את מינויו של יצחק רימון לשגריר במונרוביה. על פי סיכום עם שמואל שגב, החליט ברגע האחרון שר החוץ שלא להביא את מינויו לקונסול כללי בלוס אנג'לס לאישור הוועדה.

עקיבא אלדר

אלפרד ביהלה, יו"ר ועדת ההגנה בפרלמנט המערב גרמני, מגיע היום לישראל לביקור רשמי. ועדה זו אחראית לאישור תקציב הרכש של מערכת הביטחון הגרמנית. הוא ישהה כאן כאורחו של ח"כ אבא אבן, יו"ר ועדת חוץ וביטחון של הכנסת. האורח יפגש במסגרת ביקורו עם שר הביטחון, יצחק רבין, ישמע סקירות מפי ראשי מערכת הביטחון וצה"ל, ויבקר במתקנים. ביקורים אחרים מתוכננים לחבר הפרלמנט הגרמני בירושלים, בעין־גדי ובכפרי הדרוזים בגליל.

דן סגיר

ד"ר ג'ורג' שולץ, שר החוץ האמריקאי, יקבל תואר דוקטור כבוד של אוניברסיטת תל־אביב. שולץ התבשר על כך מפיו של פרופ' משה מני, נשיא האוניברסיטה, בטקס שהיה בניו־יורק לרגל הקמת "קרן שולץ" למילגות לדוקטורנטים במדעי המדינה, בכלכלה ובמינהל עסקים.

בין השאר החליטה הוועדה להעניק בכבוד של האוניברסיטה, להעניק את התואר לד"ר שולץ כהוקרה לידידותו האמיצה עם ישראל והמדינה; כמו כן בזכות מאמציו להשיג שלום במזרח־התיכון, בצד מעורבותו במאבק למען זכויות האדם ונגד הטרור הבין־לאומי.

בדיחה בנוסח צ'יץ: תושבי תל־אביב אינם אוהבים את הסינדרול. כך לפחות עלה מסקר שנערך לבקשת מטה הבחירות של שלמה להט ופורסם ב"הארץ". אולם להט, כך מסתבר, אוהב להתלוצץ בנושא רגיש זה. לא מכבר התבטא בפורום סגור של העירייה, כי יש לשקול הפסקת הסינדרול בעיר למשך כמה חודשים. רק כך, אמר, יעריכו תושבי העיר, עד כמה הסינדרול מועיל לעיר. גורמים בעיריית תל־אביב ברמזו כי להט מנסה לקנות את ליבו של התושב המתוסכל לקראת הבחירות. דובר עיריית תל־אביב, לעומתו, מבטיח כי להט אינו מתכוון לנקוט צעד כזה: "הוא רק התלוצץ כשאמר את הדברים".

חיים הנדוורקר

ליאנס רובר, נשיא המוזיאון הרומאי של העיר נים בצרפת, מגיע השבוע לארץ. העיר בת 2,000 השנה עברה לפני שבועיים אסון טבע, בעקבותיו נשארו 45 אלף אנשים ללא קורת גג. רובר, לו קשר עמוק ליהדות, הקים את אגודת ישראל־צרפת בנים, בעזרת איש משרד הביטחון הישראלי, משה בירמן. הוא אחראי לברית הערים התאומות בין נים לבין ראשון־לציון, המקיימות בקביעות חילופי נוער, קשרי תרבות וספורט. היום יקיים ראש העיר, מאיר ניצן, קבלת פנים לכבוד רובר הקשיש. בקבלת הפנים ישתתפו מדענים ממכון ויצמן, הקשורים לפקולטה לרפואה בנים, וקבוצות הנוער שביקרו בעיר מאז הוקמה הברית ביניהן.

שלומית קיסרי

מאיה רובינשטיין: האחיינית הנשיאה

מאיה רובינשטיין, אחייניתה של מייסדת אימפריית התמרוקים הלנה רובינשטיין, הגיעה לביקור פרטי בארץ ומתאכסנת במלון שרתון תל־אביב. היא התקבלה כאן על־ידי אחותה, רחל שלה, חברת קיבוץ נווה איתן. מאז מות דודתה מכהנת גב' רובינשטיין, אלמנה ומטפחת כיאה למעמדה, כנשיאת החברה. היא גם פעילה בקרן התרבות אמריקה־ישראל ובאגודת הידידים של מוזיאון הלנה רובינשטיין.

משה נוידרפר, מנכ"ל בנק ברקליס דיסקונט, היה בעבר פקיד זוטר בבנק לאומי, ופוטר מעבודתו שם במהלך גל פיטורים שהיה בבנק זה לפני עשרות שנים. דברים אלה גילה נוידרפר עצמו, המכהן גם כיו"ר אגודת ידידי האוניברסיטה הפתוחה, במהלך ערב לגיוס ידידים שנערך בביתה של אשת העסקים מרים לאוטר־ברטוביץ באפקה. נוידרפר שימש, בטרם מונה למנכ"ל הבנק, ממונה על הכנסות המדינה. לדבריו, הוא מצא שיש מן המשותף בין מערכת המיסים למערכת הבנקאות: את שתיהם אין הציבור אוהב.

אריה לביא

פרופ' אנדרי סחרוב, שמאז שוחרר מגלותו בעיר גורקי לא חידש את פעילותו הפוליטית, נקט לאחרונה בצעדים שיש בהם משום חזרה לדרכו בעבר: סחרוב הצטרף לארגון אינטלקטואלי בשם "טריבונל מוסקואי", כאחד ממאה מייסדי הארגון. בכנס הייסוד הוחלט על שיגור שדר למנהיגי הקרמלין לשחרר את כל האסירים הפוליטיים. סחרוב הביע בראיון לעיתון דאגה הנוגעת לעתידו הפוליטי של גורבאצ'וב ולהצלחת מדיניות הרפורמה. לדבריו, הוא חושש כי למרות הצלחתו הפוליטית בכנסים האחרונים של הוועד המרכזי, "מנגנון המפלגה מתנגד לגורבאצ'וב, ויעשה הכל כדי להכשיל את תכניותיו שיש בהם כדי לפגוע בזכויות היתר של המיוחסים".

אליהו זהבי, קופנהאגן

בעריכת עידית רוזנבלום

נסיך סעודי: יעצנו לאש"ף להכיר בהחלטה 181 (החלוקה) ובישראל

שגריר ריאד בארה"ב אמר זאת בפגישה עם קבוצת מנהיגים בולטים של יהדות ארה"ב

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

סעודיה לוחצת על אש"ף ובעיקר על מנהיגו יאסר ערפאת לצאת בהצהרה המכירה בישראל — אמר לפני ימים מספר שגריר סעודיה בוואשינגטון, הנסיך בנדאר, בפגישה עם קבוצת מנהיגים בולטים של יהדות ארצות־הברית. השגריר הסביר, כי סעודיה מציעה לערפאת שההצהרה תינתן על־ידי התייחסות להחלטת האו"ם 181 (החלטת החלוקה).

בדיווח מפורט, שהגיע לירושלים על הפגישה בין השגריר הערבי לקבוצת המנהיגים היהודים נאמר עוד, כי השגריר הבהיר שסעודיה אינה מוכנה לקבל את הפיתרון של מדינה פלשתינית עצמאית והיא תיתן את ידה רק להקמת קונפדרציה בין ירדן לפלשתינאים.

הנוכחים דיווחו, כי התרשמו שהמשטר הסעודי סבור, כי דחיה במשא־ומתן והשגת פתרון מדיני לסכסוך יביא להקצנה של הפלשתינאים ושל אש"ף.

השגריר בנדאר אמר, כי עתה המועד להידברות בין ישראל לפלשתינאים. לדבריו, הפלשתינאים בשטחים רוצים ליטול את גורלם בידיהם, אך אם שני הצדדים לא ינקטו במהרה בצעדים מדיניים ולא יפתחו במשא־ומתן, יש סכנה שהקיצונים — ובתוכם פונדמנטליסטים איסלאמיים — יגבירו את השפעתם על הפלשתינאים.

השגריר הסעודי אמר לאורחיו, כי האינתיפאדה הפתיעה את אש"ף אשר לא היה מוכן להתפתחות זו, כפי שלא היה מוכן גם להודעת הניתוק של המלך חוסיין מהשטחים.

נכשל נסיון יווני להבטיח לאש"ף הכרה אירופית אם יכריז על מדינה

יוון מכהנת כיו"ר התורן של מוסדות השוק האירופי המשותף • כמה שרי חוץ אירופים טענו כי אין לדון בעניין שבועות אחדים לפני הבחירות הכלליות בישראל ובארה"ב

דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). שרי החוץ של 12 מדינות השוק המשותף דחו בסוף השבוע האחרון יוזמה יוונית להבטיח מראש לאש"ף הכרה אירופית בהקמת מדינה פלשתינאית אם וכאשר יחליט האירגון להכריז על הקמת מדינה כזאת.

היוונים העלו את ההצעה במוסדות הפוליטיים של השוק זה כמה שבועות וחזרו על כך שוב בפגישה של שרי החוץ בעיר איואנינה שבצפון מערב ארצם.

נציגי יוון מכהנים עתה כיושבי ראש תורנים של מוסדות השוק, ובכאלה יש להם השפעה מסויימת על סדר היום המדיני של "אירופה של ה־12".

אולם שרי חוץ אחרים טענו, כי שבועות אחדים לפני הבחירות הכלליות בישראל ובארה"ב אין זה הזמן המתאים לדון בנושא. בקרב שרי החוץ האירופיים יש תמיכה ברעיון של מדינה פלשתינאית, אך יש ספקות אם מדינה כזאת צריכה לקבל הכרה רשמית עוד בטרם הפכה לעובדה ממשית בשטח.

שר החוץ היווני קרולוס פאפוליאס מנהל מסע שיכנוע בקרב חבריו במגמה להשיג את תמיכתם ב"הכרה מוקדמת". בתיאום עם ראש ממשלת יוון, אנדריאס פאפאנדריאו, רוצה פאפוליאס להפוך את תקופת הנשיאות של ארצו במוסדות השוק ל"פריצת דרך בנושא הפלשתינאי". היוונים מעוניינים בייחוד, שפגישת הפיסגה האירופית הנערכת בארצם עוד השנה תצא ביוזמה ברורה של תמיכה באש"ף.

מיטראן יקבל את הרצוג בבואו היום לביקור ראשון של נשיא ישראל בצרפת

הביקור יימשך 5 ימים ויאופיין בטקסיות רבה אך יידונו בו גם נושאים מדיניים

מאת יואב מוקד
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). בחסות גינוני־טקס מפוארים וקבלות־פנים ידידותיים במיוחד מצד ראשי הממשל הצרפתי, יפתח היום נשיא המדינה חיים הרצוג את ביקורו הממלכתי בן חמשת הימים בצרפת. יהיה זה ביקור ראשון של נשיא מדינת ישראל בצרפת מאז קום המדינה.

למרות העובדה שתכנית הביקור וצביונו אופפים אווירה טקסית שלא כרוכים בהם חילופי־דברים מדיניים מפורשים, נראה כי בכוונת שני הנשיאים הרצוג ומיטראן לשלב בתכנית הטקסית קריאות בעלות אופי מדיני — ובכך בנושא השלום במזרח התיכון, וההידברות העתידית בין ישראל ל"עם הפלשתינאי" והעלאת רעיונות קונקרטיים להקלת המצוקה במחנות הפליטים הפלשתינאים.

הנשיא מיטראן יקבל הערב את פני נשיא המדינה ורעייתו בטקס ממלכתי מסורתי בנמל התעופה של פאריס. שני הנשיאים ייצאו אחר־כך במסוקים עד גדות נהר הסיין בפאריס. משם ילווה מיטראן את הרצוג עד למעון־האירוח הרשמי של צרפת בארמון "מאריניי".

זמן קצר אחר־כך יתקבל הרצוג לשיחה בארבע עיניים בלשכת העבודה של מיטראן, בארמון "האליזה" הסמוך. בערב יערוך מיטראן סעודת־ערב ממלכתית לאורחו, והשניים ישמיעו את הנאומים המוערכים כ"מדיניים" ביותר של הביקור.

במהלך חמשת ימי שהותו בצרפת יתוועד נשיא המדינה עם ראש הממשלה מישל רוקאר, עם שרי החוץ והפנים, רולאן דומא ופייר ז'וקס, עם נשיאי האספה הלאומית והסנאט, לורן פאביוס ואלאן פוהר, עם ראש עיריית פאריס וראש הממשלה לשעבר, ז'אק שיראק, ועם ראשי ההנהגה הדתית והחילונית של הקהילה היהודית הגדולה בצרפת.

החל ביקור של נשיא הקונגרס היהודי העולמי במזרח גרמניה:

הסכם פיצויים ליהודי מזרח גרמניה צפוי לאחר פגישת ברונפמן—הונקר

נשיא גרמניה המערבית מתח ביקורת על גורמים המנסים להמעיט במימדי השואה

ברלין המזרחית (איפי, ע"ה, עסת"א). נשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן החל אתמול את ביקורו בן שלושת הימים במזרח גרמניה.

הוא ידון בפעם הראשונה עם הממשלה המזרח גרמנית בהסכם לתשלום פיצויים ליהודים קרבנות המשטר הנאצי.

היתה זו הפעם הראשונה שנשיא הקונגרס היהודי העולמי, הארגון היהודי היהודי מניו־יורק, עורך ביקור במזרח גרמניה.

ברונפמן הגיע אתמול אחר הצהריים במטוס סילון פרטי לשדה התעופה שנפלד במזרח ברלין, והתקבל על ידי סגן שר החוץ קורט ניר. בין מקבלי פניו היה גם השר המזרח גרמני לעניני דתות קורט לפלר ומספר מנהיגים של הקהילה היהודית המזרח גרמנית שהשמיעו דברי ברכה לנשיא ברונפמן.

ברונפמן ביקר מאוחר יותר בבית העלמין היהודי בוייסנזה והניח במקום זר. בית העלמין, המצוי במצב של הזנחה, הוא הגדול ביותר באירופה.

ברונפמן יוועד היום עם מנהיג מזרח גרמניה אריך הונקר.

בראיון שהעניק ברונפמן אתמול בבון, מערב גרמניה, אמר כי הוא מצפה לחתימת הסכם סופי במהלך ביקורו על הענקת הפיצויים ליהודים נפגעי המשטר הנאצי.

ההסכם לתשלום פיצויים יהווה תפנית בעמדתה של הממשלה הקומוניסטית במזרח גרמניה.

מאז תום מלחמת העולם השניה טענה מזרח גרמניה כי היא אינה נושאת באחריות לתשלום הפיצויים לקרבנות המשטר הנאצי בנימוק כי המדינה נוסדה רק ב־1949.

דבר בואו של ברונפמן היה אתמול לסיפור המרכזי בתקשורת המזרח גרמנית. סוכנות הידיעות המזרח גרמנית "אדי־אן" העבירה דיווח נרחב על תולדות היהודים במזרח גרמניה.

אליהו זהבי מוסיף: בהשתתפות ראשי הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית במזרח גרמניה נפתחה אתמול בברלין תצוגה היסטורית על יהודי ברלין החל משנת 1677 ועד היום.

בתערוכה של מעל ל־70,000 מסמכים ותצלומים. פתיחת התערוכה על יהודי ברלין מהווה חלק מן הטקסים שיתקיימו במהלך השבועות הקרובים לרגל מלאת חמישים שנה לשריפת בתי הכנסת (ליל הבדולח) בגרמניה הנאצית ב־8 נובמבר 1938.

נשיא מערב גרמניה דוחה ניסיונות למעט במימדי השואה

(עסת"א). נשיא גרמניה המערבית ריכארד פון וייצקר מתח ביקורת חריפה על ניסיונות שנעשו לאחרונה על ידי היסטוריונים מערב גרמנים למעט במימדי מוראות העם היהודי בשואה בטענה כי מה שקרה ליהודים אינו שונה בהרבה מהתרחשויות אחרות בהסטוריה של התקופה האחרונה.

בנאום שהשמיע בטקס פתיחת סמינר של אנשי אקדמיה בבמברג אמר וייצקר שאושוויץ היתה תופעה יחודית במינה. "זו אמת שאין לשכוח וגם אין להתחמק ממנה" הטעים.

משקיפים בגרמניה המערבית אומרים שהנאום שהשמיע וייצקר נועד לערער את יסודות הטענה המושמעת על ידי מספר היסטוריונים המבקשים להוכיח שאושוויץ "נגרמה" על ידי התרחשויות אחרות של רצח המוני והיתה במידה רבה תגובה ל"גולאגים" הסובייטיים.

הנציג הבולט ביותר של אסכולה זו הוא ההיסטוריון המערב גרמני ארנסט נולטה, המלמד באוניברסיטה החופשית של ברלין המערבית.

יו"ר הקהילה היהודית בגרמניה המערבית, היינץ גאלינסקי, הודה לנשיא על התערבותו.

אמש במחול / נתן מישורי

ענוגים היו הגלים

תיאטרון מחול רינה שינפלד במופע הניצי במוזיאון תל אביב — בחסות שגרירות מכסיקו בישראל. ערב היציאה לפסטיבל סרבנטינו.

בכותרת "תנפים" — מחול טקסי ומסוגנן יפה, לצלילי מוסיקה יפאנית, אף שאינו חודר עמוק לעצמו, שימש כפתיח קצר לגירסה החדשה, המרוכזת והיפה של "גלים" ול"דמויות אטיודים", שאף הוא עובד מחדש ובהצלחה.

"גלים" היה כמסע בגוף דמיוני ובו מיפגשים חששניים עם בריות חלומיות, סמלי נעורים (תמר פייגנבלט, סיגל שפרלינג ואינגבורג סנדבי) אליהן עורגת הנהדרת, רינה שינפלד, ועימן היא מתמזגת בקונטראפונקטים תנועתיים רבי פיוט ויוצרת הרמוניות, ממש נדירות ביופיין הענוג. אך היא נוטשת ונותרת לבסוף בודדה כנציב תפילה, כובש לב.

"דמויות אטיודים", האילתורים של תמר, סיגל ואינגבורג, שנערכו ע"י רינה שינפלד, הם מטבע הדברים בסגנון צעיר יותר. אך גם כאן שולטים ביצירה ובביצוע תנועתיות מרותקת ופיוטיות של ממש. וכאן אתה גם פוגש באישיותן של כל אחת מן הרקדניות הצעירות המצויינות.

"קיץ 87 — בחדרי", הסולו הגדול (כ־40 דקות) של רינה שינפלד, הוא מחול רב־פנים, עניין ומצבי נפש. יש בו עוצמות, אך התרשמתי שהתחבטות הביטוי בו הוא קצת על חשבון השאר. בכללותה, תייצג התוכנית יפה את ישראל. לבי, על כל פנים, עם ה"גלים" הענוגים.

אמש בטלוויזיה / הדה בושס

סחורה פגומה

מי שלא צפה אמש בשידורי הבחירות לא החמיץ דבר, מלבד אולי אוסף מוזר של תמהונים, שזו ההזדמנות היחידה שלהם להופיע בטלוויזיה. לתומי האמנתי, שגם אהוד אולמרט לקח לעצמו חופשה קצרה, אך אתמול הסתבר שהוא עדיין מצפה לתשובה — שורש במתגייע — משמעון פרס. אולמרט, "הפה המלוכלך" של הליכוד, התאהב כנראה בשקרים של עצמו, והפעם הוא כתב לשוק את מיספר הייד לעוקות ד"ר בייליק של אתמול בדמותו של דן מרידור. מרידור מודה שאין פתרונות קלים, ורק שוטה, שמצרים, כבר אינה בת ברית לתוכנית האוטונומית, שהליכוד אימץ לעצמו כלית ברירה, משום שאין לו חלופות אחרות.

פרס ענה לאולמרט באמצעות חיים רמון, שמרצופו משום מה קפאו ועיניו קפאות עוד יותר. רמון חושף — אם כי באיחור — שקר נוסף של הליכוד. מתברר שבמודעה המפורסמת בעיתון "א־סינרה" אין זכר למילה זכות האינתיפאדה וזכות אש"ף. וייצמן הכחיש את הדברים, והליכוד הכל יכול גם קיבל אישור לכך מעורך העיתון. אבל המשקע נשאר וההסתה נמשכת.

הליכוד מתקיף הפעם גם את תנועת המושבים וארגוני הקניות, וזה באמת תחום פרוץ לרוחות, שקשה יהיה עד מאוד להגן עליו. אין פלא, שכן תעמולני הליכוד מצליחים למצוא מפא"יניקים נועים ש"נשבר להם", כאלה שלמרבית הפלא אינם יודעים כנראה מה עולל הליכוד בשבע שנות שלטונו. ולמי שלא ידע עד כה, הרי השר נסים כוזקין מעולה של טוביה צפיר — הבמבה נחושה, מכריז, שהוא כמו ידיו ולבדו, הביס את האינפלציה. לפחות במקרה זה לא רק פרס, אלא גם מודעי וראוי משתולל מכעס.

במערך מגן משה גור, עינייני החלטי, על "תוכנית האלופים". אבל הבעיה היא שהמערך מגיב לאחר שדברי ההסתה של הליכוד יצרו כבר משקעים קשים, ואינו יוזם.

אמש הגיע גם תורן של המפלגות הקטנות החדשות, שקשה לעקוב אחריהן, ולהבין מה הן בעצם רוצות. יעקב חסדאי, איש רציני, תוקף את שתי המפלגות הגדולות, שיש להן כספים לפרסומת ואין להן משאבים לחינוך ולבריאות, ובעצם הן שושקות את קופת הציבור. אבל השאלה העיקרית בעינה עומדת — מדוע עלינו להמשיך ולשלם עבור סחורה פגומה, ולמה עלינו לסבול דברי הבל ודעות רוח של מפלגות, שאין להן מראש כל סיכוי לעבור את אחוז החסימה.

רפול הוא רפול הוא רפול. הרב עמיטל, שבגללו מקבל יהודי אומלל בתשדיר המפד"ל סטירת לחי מצלצלת, נראה כאדם סימפטי, ודפי סוריה באזור כבקיש הצלה באסירים נוקמנים וסוטים. הרב פרץ ממשיך לקרוא ל"עטרה שחורה ליושנה" ומכריז — שאשה ספרדיה, המנשקת ספר תורה, מבוררת עשרות מונים מממישים פרופסורים, המלמדים את בנינו שמוצאנו מן הקופים — ואתם אל תתפשו את הקשר. במערך עונים לשאלות הצופים "בקו היום" ואני תוהה מי מוחם אותו שם.

"דנמרק רגישה לכיבוד זכויות האדם בשטחים"

מאת עמוס בן־ורד
סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

דנמרק, ואיתה שאר מדינות השוק האירופי המשותף, רגישה במיוחד לכיבוד זכויות האדם על־ידי ישראל בשטחים, תוך ניסיונותיה לקיים שם את הסדר הציבורי — אמר אתמול באוהל־ציבורים בכנסת יו"ר הפרלמנט של דנמרק, סוונד יאקובסן, הנמצא כאן כאורחו של יו"ר הכנסת שלמה הלל.

האורח הסביר, כי הביקורת על התנהגות ישראל אינה נובעת מחוסר איזון לדעתו. שמה של ישראל מכובד, והאירופים רוצים שיישאר כזה. חלק מזהותה של ישראל היא התנהגותה כמדינה נאורה, ובכלל זה כיבוד זכויות האדם. דנמרק סבורה, שהמשך כיבודן של זכויות אלה יקדם את תהליך השלום וגם יתרום להאדרת שמה של ישראל, שתמיד הוקירה זכויות אלה.

שר החוץ הסורי: ישראל חזקה תתנגד לשלום צודק

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). כל עוד ישראל היא החזקה ביותר מבחינה צבאית, היא תתנגד לשלום צודק באזור — אמר שר־החוץ הסורי, פארוק אל־שארע, בראיון לשבועון "ניוזוויק". הדברים נאמרו כתשובה לשאלה האם שילוח הלווין הישראלי והתקדמותה של ישראל בתחום הגרעין ישפיעו על המאזן האסטרטגי באזור. סוריה מאמינה, אמר שר־החוץ, כי מאזן אסטרטגי חשוב לשלום צודק וכולל.

בהתייחסו לשיפור היחסים בין ישראל לברית־המועצות אמר שר־החוץ הסורי כי היחסים בין סוריה לבין ברית־המועצות הם טובים, וכי מה שמדריך את סוריה במדיניות־החוץ שלה הוא האינטרס הלאומי.

פארוק אל־שארע ציין גם, כי הנוכחות הצבאית הסורית בלבנון מהווה מעמסה כלכלית וקורבן מבחינת סוריה, אך אין זה עניין לרווחים כלכליים. הוא הוסיף ואמר, כי נוכחות זו נעוצה בקשרים היסטוריים ובאינטרסים משותפים לשתי המדינות.

שר־החוץ הסורי הדגיש, כי ההבנה שהושגה בין סוריה לבין הממשל האמריקאי בדבר הבחירות לנשיאות בלבנון, אין לה שום זיקה וקשר לשאלת בני־הערובה.

שיחת היום עם סלמן נטור

על פסילת מחזה על הדרוזים בתיאטרון חיפה

מי שמכונים "נכבדים דרוזים" לא עברו שום מבחן בעדה שלנו אלא מבחן אצל הממסד הישראלי

נטור (39), דרוזי מדליית אל־כרמל, העורך הספרותי ב"אל־איתיחאד", יזמן רק"ח; סייע בתחקיר למחזה

מה הרגיזו את הדרוזים במחזה שכתב הזרון תבורי בתיאטרון חיפה?

לא ברור לי בכלל מי הם אותם "נכבדים דרוזים" שטענו כי יש במחזה משום פגיעה בעדה. אותי זה מעליב, שמשתמשים בדרוזים לביצוע אקט אנטי־דמוקרטי. תיאטרון חיפה שהחליט לא להעלות את המחזה הסתמך על טענות של נכבדים דרוזים שבבסיסן הסתמכו על הלכי המחשבה בעדה הדרוזית. אני לא מסכים לפסילת המחזה זה פוגע בי כאדם וכדרוזי. מי שמכונים הנכבדים הדרוזים לא עברו שום מבחן בעדה שלנו — הם עברו מבחן אצל הממסד הישראלי והוא בוחן נשען על אנשים כמותם.

אין זו פעם ראשונה שבה העדה הדרוזית מוצגת, כי מדברים בה ובהתרבותה?

כשהופיע בפרסומים של החברה להגנת הטבע "מדריך" על אדריכלות מיניות ב"חג הגורל" של הדרוזים, זה פגע ברגשותי והעליב את כל הציבור הדרוזי. ברור שאילו הציגו בתיאטרון חיפה את הנשים הדרוזיות כפרוצות על הבימה, היינו מוחים על כך, אבל לא זאת היתה הכוונה של המחזאי. הזרון תבורי התעניין משך תקופה ארוכה בדרוזים ורצה לחשוף את סיפור העדה בתיאטרון. הוא התגורר בכפרים ונפגש עם עשרות אנשים מכל הגילים. על סמך הראיונות האלה וההסתכלות בשטח הוא החל בכתיבה.

מתי הגיעה מחאת העדה?

כשהחלו החזרות, התעוררה הריאקציה נגד המחזה והכל מאוד שהוא נפסל. גם אני חושב, כמו תבורי, שהדרוזים הם עדה מעניינת ואת סיפור ההיסטוריה, המנהגים וחיי היומיום שלהם אפשר היה להביא בתיאטרון. הביקורת היתה מחליטה אם המחזה טוב או לא והקהל היה בא או לא בא להצגה.

האם למחזה יש מסר פוליטי?

המחזה אמור היה להציג בעיה חברתית פוליטית של החייל הדרוזי המשוחרר. הנושא הזה הוא מצב פנימי בחברה הדרוזית והאנשים שלא רוצים שהבעייתיות תצא החוצה, העדיפו שהמחזה לא יועלה. לנושא הזה יש השלכה לגבי עצם גיוסם של הדרוזים לצה"ל ולגבי בעיית הזהות של העדה הדרוזית שהחריפה מאוד במלחמת לבנון ויצרה התכנסויות מוסריות גם עכשיו, בזמן האינתיפאדה.

לציבור הישראלי היתה מתגלה תמונה שונה על הדרוזים בעקבות ההצגה?

המטרה של המחזה היא לעיין מחדש בכל הבעייתיות כלפי העדה הדרוזית במשך 40 שנות המדינה. יש תיק ושמו הדרוזים וצריך לפתוח אותו. התיק הזה הוא היחסים של העדה הדרוזית עם המדינה. וזה תיק עם הרבה כאב וקושי ויש כאלה שלא רוצים לפתוח את תיבת הפנדורה.

גירסת התיאטרון היא שאין הוא רוצה להתעסק בנושאים שנויים במחלוקת.

זה אבסורד. בכל העולם תיאטרון מעורר ויכוח. השתמשו כאן בצעד מינהלי וביטלו שיקולים אמנותיים. אפשר להמשיך עם זה ולומר שאם תיאטרון גורם ל"כאב ראש", אז עדיף לסגור אותו. זה יבטיח להם, אם זה מה שהם רוצים, יותר שקט תעשייתי.

מאת אורית גלילי

פניה לחריש למנוע כינוס הוועדה למינוי דיינים

צבן: קנוניה בין הרבנים הראשיים למינוי מקורבים

מאת סופר "הארץ"

ח"כ יאיר צבן ממפ"ם פנה אתמול ליועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ולמבקרת המדינה, מרים בן פורת, וקרא להם לפעול בדחיפות כדי למנוע כינוס הוועדה למינוי דיינים, המתוכנן ל־25 בחודש זה. צבן טען, כי נרקמת קנוניה בין הרבנים הראשיים, לפיה תמורת מינויו של אחיו של הרב הראשי אברהם שפירא, לדיין בבית־הדין הרבני הגדול, ימונו גם מקורבי הרב מרדכי אליהו, הרב עזרא בצרי והרב אליהו בן דהאן.

האחרון מכהן היום כראש לשכתו של הרב אליהו, ושר הדתות זבולון המר החליט בימים אלה להתקין תקנה מיוחדת, לפיה יוכל בן דהאן לקבל שחרור מבחינות כושר לדיינות. צבן מבקש מחריש לשים קץ לחקיקה משנית פסולה זאת, "התופרת את התקנות לפי מידותיו האישיות של פרוטקציוניסט זה או אחר".

צבן הצליח בשעתו לשכנע את היועץ המשפטי לפעול בתקיפות נגד מינויו של הרב עזרא בצרי, לאחר שבית־המשפט העליון קבע בשעתו, כי שילם שוחד לפסיכיאטר, כדי להשתמט משירות בצה"ל בתור הולך־נפש. לדברי צבן, יש חשש שהלגיטימציה שהעניק באחרונה שמעון פרס לשחרור בני ישיבות מצה"ל עלולה לרכך את ההתנגדות למינויו של בצרי.

צבן הביע גם את פליאתו מכינוס הוועדה ממש ערב הבחירות.

ישראל מתחמקת מתביעה מצרית לדון על טאבה

מאת עקיבא אלדר

ישראל דוחה את הצעת מצרים לקיים מפגש הבנה לקראת הדיון על יישום פסק הבוררות בטאבה, שהיה אמור להתקיים אתמול.

באגרת שהעביר שר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד למשרד החוץ בירושלים בשבוע שעבר היתה כלולה הצעה לקיים את המפגש בין הצדדים ברומא, בהשתתפות נציגים אמריקאים. על פי ההצעה היתה הפגישה אמורה להתקיים אתמול, אך ישראל הודיעה למצרים כי הדרג המדיני לא הספיק עדיין להתעמק בפסק הדין ועל כן אין המועד מתאים לקיים את המפגש.

גם השבוע לא ידון הקבינט בהצעה המצרית, במגמה לדחות את השיחות עד לאחר הבחירות לכנסת. ארה"ב תומכת אף היא במגמה זו, אך בירושלים חוששים כי המצרים יגיבו בתוקפנות על הסירוב לקיים מיד את מפגש ההבנה.

גאון

(המשך מעמוד 1)

וגאון מוסיף: "כור לא תבקש משרק. כור תתגבר לבד. כור בתהליך של מיפנה. מי שיבקש פירוק של כור, יהיה אחראי לתוצאה ולמקום עבודתם של 27 אלף איש".

"בימים האחרונים מתנהלת מערכת הונה בלתי פוסקת של רכילות אישיות והתבטאויות של מוסר בנקאי, שמעידים עם מי יש לי עסק. כל הסיפור על האי אמון כלפי הוא מסך עשן. הם רוצים את כספם חזרה, אותו בנקרס טראסט, שהילווה לכור 100 מיליון דולר בלי בטוחות".

"כור תעשה כל שביכולתה להוציא לפועל את תכנית המפנה שהחלה בה, שתוגש באופן מלא בחודש הקרוב למועצת המנהלים, להסתדרות העובדים, להנהלות הבנקים ולמשרד האוצר — תוך אמונה שהבנקאות הישראלית וממשלת ישראל מאחוריה. טרם גיבשנו סופית את התוכנית".

גאון דיבר בהתרגשות גדולה ובכאב: "אין בחירות, אין פוליטיקה, רק בואו נשים את בני גאון על השיפוד כאילו אני זה שהפסדתי את מאתיים חמישים מיליון דולר. כאילו אני גם צלבתי את ישו. אני לא ישן כבר תשעה ימים ותשעה לילות. עשינו פה עבודה שלא נעשתה במשך חמש שנים. בכל העולם כשיש בעיה כזאת, הבנקים נותנים תמיכה. אסור לי להישבר, אסור לי להרים ידיים. 14% מהתעשייה הישראלית באחריותי. אני מרגיש אחריות למקום עבודתם של 27,000 איש".

תוך כדי השיחה עם בני גאון הוא מקבל מברק שמכביס להזר שמעון רבינו. במברק כתוב שבנק אוסטרי "צנטראל שפרקאסה" יתנגד לצו הפירוק ויתן לכור לממש את תכנית ההבראה. השבר של כור לבנק זה הוא כעשרה מיליון דולר. אחר כך הצטרפו להכרזה אוסטרית זו שאר הבנקים והאוסטרים החייבים לכור סך של 40 מיליון דולר.

בפגישה שהיתה בסוף השבוע שעבר בבנקרס טראסט אמר להם בני גאון: "אם יש לכם משהו נגדי או נגד ההנהלה תגידו כי אני שומע רכילויות".

בנקרס טראסט: "לא רוצים לדבר על זה".

בני גאון: "למה שלא נדבר על זה".

בנקרס טראסט: "אנחנו לא עוסקים בהנהלה, רוצים רק את כספנו חזרה".

אגרת אישית מספר 6 - אל ה"קול הצף"

ב־1 בנובמבר עליך לבחור ממשלה — ולא מלכת יופי!

קוראת יקרה, קורא יקר,

מהיום איני פונה אליך בלשון "קול צף יקר". הסיבה ברורה: נשארו רק שבועיים עד לבחירות, ואני מקווה שאתם, כמו רבים אחרים, הפכתם מ"קולות צפים" ל"מתחילים להשתכנע שצריך להצביע ליכוד". גם עשיתם אולי את החשבון המתמטי הפשוט, שאם "המערך" בכלל יוכל להרכיב ממשלה, הוא יצטרך לכלול בה את הגב' אלוני ואת יוסי שריד, ואת מפ"ם ואת "הרשימה המתקדמת" ודראושה; המתחרים ביניהם על חסדי אש"ף. וגם על רק"ח יצטרך להישען. נו, נו — זאת תהיה ממשלה! מישהו יצביע, למשל, עבור רבין — וימצא למחרת את מיעארי מתחת למיטה...

אבל יתכן שאתם עדיין שואלים את עצמכם: "נכון, מערך לא — אך למה דווקא ליכוד? הרי גם שם יש לפעמים ח"כים שאינם תומכים בעמדות שניראות לנו". או: "מדוע הליכוד נכנע לעיתים לסחטנות של כל מיני קבוצות־לחץ? אז אולי מוטב להצביע בעד אחת המפלגות הקטנות, ימינה או שמאלה מהליכוד"?

אם כן, רבותי, ב־1 בנובמבר אינכם נדרשים לבחור מלכת־יופי, אלא את המפלגה שתנווט את ענייני ישראל ב־4 השנים הקרובות. יתכן שאילו היתה קיימת אצלנו שיטת בחירות שונה, חלק מהתופעות השליליות בכנסת ובממשלה היו נעלמות — אך הרי גם כיום יש ב"ליכוד" קבוצה גדולה של אישים מצויינים שאפשר לסמוך עליהם יותר מאשר על אישים רבים אחרים בנושאים שיקבעו את עתיד המדינה.

אני מתייחס בכבוד הראוי לכמה מהמפלגות הקטנות — אך כמעט כולן הן בעצם מפלגות לנושא אחד בלבד — **וכל קול שיינתן להן במקום ל"ליכוד" יחליש את סיכוייו של ה"ליכוד" להרכיב את הממשלה הבאה!**

אל תפזרו את הכוח. אם ה"ליכוד" ישיג רוב מספיק גדול, גם תיפסקנה הסחיטות שהזכרנו ואפשר יהיה לעסוק ביותר רצינות בניהול המדינה — במקום לאבד בריאות וכוח על קומבינציות קואליציוניות מביישות.

זה כמו באולם הקונצרטים: מפלגות קטנות, חד־נושאיות, הן כמו המצילתיים שנגן העומד בשולי התזמורת מקיש בהן מדי פעם — אך את המנגינה המובילה, רבותי, יכול לנגן רק הגוף הגדול של נגני התזמורת.

להישמע, בברכה
זלמן שובל

הפסק להתלבט — הצבע ליכוד

עם הליכוד לנצחון בבחירות

אמש בקונצרט / הרי גולומב

עייפות החומר ורעננות הרוח

קונצרט מס' 1 בסדרת "פילקלאסיקה" של התזמורת הפילהרמונית בהיכל התרבות. תכנית מיצירות מוצרט בניצוח ובהן מהשפה עם ז'אן פייר רמפל (חליל) ופנחס צוקרמן (כינור)

קשה להיות אמן הנמצא עשרות שנים בפסגה, "אחד מחמשת הטובים בעולם" בתחומו, אדם שמאחוריו קריירה מזהירה של מאות קונצרטים ועשרות תקליטים. בכל הופעה עליו להוכיח שאינו נופל מהישגי עברו. כך קרה לז'אן פייר רמפל, החלילן שכבש לעצמו, בצדק, מעמד של כמעט אגדה בחייו, כשהוא מופיע בתוכנית מוכרת של פניני מוצרט וכושל לא אחת ולא שתיים.

אין הפתעה בכך, שרוב צליליו יפים וערבים ושהוא יודע פרק בהלכות מוצרט. אך יש אכזבה מריבוי ההחמצות הטכניות בצלילים המהירים. תופעה זו העיבה בהרבה על נגינתו. את תפארת העבר שמענו רק בפרקים האיטיים על צליליהם העמוקים והרחבים. גם התזמורת ידעה עליות וירידות, והליווי היה לעיתים מלא חן ועדינות ולעיתים מלוטש ומגושם.

שמץ של "עייפות החומר" לא ניכר בביצועו המבריק, המעמיק והבשל של פנחס צוקרמן לקונצ'רטו החמישי של מוצרט. הכינור שלו זימר במתיקות כמעט משתפכת אך לעולם לא שמאלצית, ובפרקים המהירים הוא ריקד וקיפץ והתלוצץ — הכל לפי העניין, במקומות הנבונים, בדיוק ובנקיון, ללא רבע של שיגרה וסתמיות. היתה כאן אפילו אשליה של פגישה ראשונית עם הקטעים הנצחיים והמתחדשים תמיד של מוצרט, כאילו צוקרמן מנגן את היצירה בראשונה. ההשראה דבקה גם בתזמורת, שהשתלבה בביצוע רב השראה. שתי פנינים העניקו לנו שני הסולנים לכרים בקטעי דואט של פיליפ עמנואל באך.

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	21	15 5	מ.חלקית	10	15
אתונה	12	23	מ.חלקית	17	23
בוקרשט	10	18	מ.חלקית	8	19
בריסל	12	16	מ.חלקית	10	15
וינה	11	19	נאה	9	17
ורשה	8	14	נאה	10	18
ז'נבה	10	15	נאה	11	20
לונדון	11	14	מעונן	11	15
ליסבון	13	18	מ.חלקית	13	18
מדריד	11	16	מ.חלקית	13	18
ניו־יורק	10	20	מ.חלקית	8	17
פאריס	11	17	מ.חלקית	10	17
פרנקפורט	12	16	מ.חלקית	9	15
[illegible]	10	15	נאה	11	19
[illegible]	19	29	נאה	19	30
קופנהאגן	8	12	מ.חלקית	8	12
רומא	15	24	מ.חלקית	18	24

EL AL אל על

המערך מכין תשדיר על אלימות נגדו לשלב האחרון של התעמולה

רבין: "זרקו עלי אבנים בקלנדיה ובג'ילזון ועכשיו גם בעפולה; אני לא מציע לשנות מדיניותי נגד מיידי האבנים" ● ראש עיריית עפולה שלח התנצלות וזר פרחים לשר הביטחון לאחר התקרית בעירו

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ" לענייני מפלגות

במטה הבחירות של מפלגת העבודה עורכים בימים אלה תשדיר בחירות מיוחד על אלימות הליכוד נגד מפלגת העבודה, מתוך כוונה להקרין את התשדיר באחד הימים האחרונים של מערכת הבחירות. סקרים שנעשו במערך הבהירו, כי אלימות הליכוד כלפי מפלגת העבודה, מחזקת את התמיכה במערך מצד ציבור המתלבטים.

ראש עיריית עפולה, ח"כ עובדיה עלי מהליכוד, שלח אתמול זר פרחים גדול לשר הביטחון יצחק רבין. עלי הביע צער על התקרית שהיתה שלשום בעצרת בחירות בה הופיע יצחק רבין בעפולה. בעצרת נזרקה לעבר שר הביטחון אבן גדולה, שרק בנס לא פגעה בו. זורק האבן הודה אתמול במשטרת עפולה בביצוע המעשה וטען כי אין מאחוריו כל גוף פוליטי שהניע אותו.

שר הביטחון אמר אתמול ל"הארץ", כי לא התרגש מזריקת האבן. "המשכתי את נאומי הרגיל אך ליגלגתי על זורקי האבנים למיניהם. אמרתי לקהל, שהגיב במחיאות כפיים סוערות, שאני לא נבהל מאבנים. קיבלתי אבנים בקלנדיה, בג'ילזון ועכשיו גם בעפולה. אמרתי להם כי אני לא מציע לשנות עתה את מדיניותי ופעילותי נגד זורקי האבנים".

דוברת המערך מרה אתמול, כי בנוסף על גילויי האלימות הגיעו למטה המערך ידיעות טלפוניות של אזרחים, אשר סיפרו כי בסוף השבוע פנו אליהם אנשים שהציגו עצמם כאנשי מטה המערך והציעו להם "שוחד בחירות". היא ציינה שהמטלפנים טענו כי במערך הוחלט לתת מנוי לעיתון "הארץ" לכל מי שיצביע בעבור "אמת". כאשר נתבקשו המטלפנים לתת שם וטלפון, הם השאירו שמות וטלפונים בדויים.

המטה הצעיר במערך החל אתמול במבצע "גרד והגע לאמת" ב־120 דוכנים ברחובי הארץ. לדברי מארגן המבצע אופיר פינס, "ניתן לחשוף באמצעות גירוד את הפער בין הבטחות הליכוד למעשיו" צילום: ישראל הדרי.

למתנחלים יהיה ח"כ רק אם יצביעו לרשימה אחת

מאת עמוס בן־ורד

בכל ההתנחלויות מעבר לקו הירוק גרים דרך קבע בקושי אחוז אחד של אוכלוסיית ישראל, על פי המיפוי המקצועי של ועדת הבחירות המרכזית.

מספר בעלי זכות הבחירה בשטחים הוא 28,839, ואילו המספר הכללי של בעלי זכות בחירה לכנסת הי"ב הוא 2,894,227.

אילו הצביעו כל תושבי ההתנחלויות במלוכד בעד אותה רשימה עצמה, יכלו, איפוא, להבטיח לרשימתם חבר כנסת אחד. מספר היישובים שבהם מוצבות קלפיות הוא 143.

נדון הערעור על האישור ל"מתקדמת" לרוץ לבחירות

העותרים ציטטו מראיון של הנגבי לעיתונות הקורא לוותר על מדינת ישראל כמדינת העם היהודי

מאת נדב שרגאי

"התנאי ההכרחי לשלום אמיתי הוא ויתור על מדינת ישראל כמדינת העם היהודי", ציטטו אתמול חמשת שופטי בית־המשפט העליון שוב ושוב מראיון שהעניק השנה חיים הנגבי (מזכיר התנועה המתקדמת לשלום ומס' 5 ברשימתה לכנסת) וביקשו מבא־כוח "המתקדמת", עו"ד יוסי ברד, הסברים לדברים.

החקירה הנגדית, שבה היה נתון פרקליט "המתקדמת", עמדה במרכזו של הדיון שקיים אתמול בית־המשפט העליון בערעורן של סיעות הליכוד, התחיה, המפד"ל ואגודת ישראל על החלטת ועדת הבחירות המרכזית לאשר לרשימה המתקדמת לשלום להתמודד בבחירות לכנסת הי"ב.

לעומת זאת, לא הצליח עו"ד איתן הברמן, שייצג את העותרים, להביא בפני השופטים ראיות, כי מאז פרסום מצע "המתקדמת" לפני 5 שנים, ממנו משתמעת הכרה מפורשת של התנועה במדינת ישראל כמדינת העם היהודי – פעלה התנועה באופן הפוך וסותר לכתוב במצע.

בא־כוח המערערים, עו"ד הברמן, הודה בתחילת הדיון, כי חומר הראיות שהוגש לבית המשפט הוא בעייתי. "המדובר בשבעה קטעי עיתונות בלבד", טען הברמן, "אך התנועה המתקדמת לשלום מסווה את פעולותיה ומטרותיה ועל־כן יש רק מעט חומר ראיות, שניתן להביא בפני בית־המשפט". לדעת המערערים, מן המעט הזה משתמעת הכוונה האמיתית של הרשימה והיא שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינת העם היהודי.

עו"ד ברד, בא־כוחה של המתקדמת, ביטל את הראיות שהביאה המבקשת. הוא הגדיר את ראיותיו כ"ראיות מדרגה ראשונה": מצע, הודעת היסוד, החלטות המועצה של התנועה ושמות של חברי הכנסת מהרשימה המתקדמת בכנסת. כל אלה מעידים, לדברי ברד, כי המתקדמת מכירה במדינת ישראל כמדינת העם היהודי, אולם היא רואה בה את "מדינת כל אזרחיה". השופטים ביקשו לדעת אם אין סתירה בין שתי ההגדרות.

ברד סבור שאין: "במובן היעודי, הלאומי, האידיאי – מדינת ישראל היא מדינת העם היהודי, ואילו במובן המעשי, היום־יומי – מדינת ישראל היא מדינה המעניקה זכויות שוות לכל אזרחיה ולכן היא מדינת כל אזרחיה".

השופטים ביקשו לעמוד על יחסה של הרשימה לחוק השבות. ברד טען, כי המתקדמת לא מנעה אף יהודי אחד לעלות לארץ־ישראל.

אחת הראיות העיקריות של המערערים היתה, כאמור, דברי הנגבי בראיון לעיתונות, הקוראים לוויתור "על מדינת ישראל כמדינת העם היהודי". הדיון בציטטה זו גרר חילופי דברים קשים.

השופט משה בייסקי: איך זה לא הוצאתם את הנגבי מהרשימה על דברים כאלה?

עו"ד ברד: מדובר בהערכה של הנגבי, הערכה אישית שלו למצב שיהיה בעתיד. ההערכה הזו אינה מקובלת על ראשי התנועה, מתי פלד ומוחמד מיעארי, והם אף הכריזו על כך בוועידת הבחירות.

השופט מנחם אילון: מדוע הרשימה שלכם לא פרסמה הודעת הכחשה והסתייגות מהדברים? מה שאומר מר הנגבי הם דברים חמורים מאוד.

עו"ד ברד: ראינו בדברים דעה אישית של המזכיר.

אילון: אני לא מבין. הוא מזכיר הסיעה ומועמד שלכם לכנסת. אנחנו צריכים להחליט היום מה מטרת הרשימה. רשימה העוברת על דבר כזה בשתיקה, הדבר אומר דרשני.

יוצאי השב"כ והמערך – בירור מחודש

לאחר הפרסומים שראו אור ב"הארץ" החודש יוצאי השב"כ ראובן חזק, רפי מלכא ופלג רדי בכל תוקף את הידיעה כאילו היו "מרגלים" מטעם המערך, ולפיכך ראה "הארץ" לערוך בירור מחודש של הנושא.

מלכא ורדי מספקים שירותי ייעוץ לאבטחת מידע למטה המערך; ראובן חזק מנהל את מטה הבחירות של טדי קולק. הבירור העלה כי הקשר שקשר מוסר המידע בין מיומנותם המקצועית של השלושה ובין העובדה שבידי המערך יש לעתים מידע מראש על מהלכי הליכוד – היה בו משום קפיצה למסקנות.

"הארץ" והעיתונאי מטעמו פעלו בתום לב על סמך דברי מוסר המידע, בשל מעמדו ותפקידו.

"הארץ" מצטער על הפגיעה שנגרמה לחזק, מלכא ורדי.

פלד ומיעארי חזרו מבלגראד

מאת סופרת "הארץ"

חברי הכנסת מתי פלד ומוחמד מיעארי חזרו במוצ"ש מ־3 ימי ביקור רשמי ביוגוסלאוויה.

הם הוזמנו על־ידי "הברית הסוציאליסטית", המפלגה הקומוניסטית של יוגוסלאוויה.

פרס יפרסם את תכניתו למשך 4 שנות ממשלה בראשות המערך

מ"מ ראש הממשלה תוקף את רצ ומפ"ם על תביעתן להידבר עם אש"ף

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ" לענייני מפלגות

בעצת מומחי הסקרים של מפלגת העבודה, עומד מ"מ ראש הממשלה ויו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, לחשוף בימים הקרובים בתשדירי התעמולה של המערך בטלוויזיה, את תכניותיו המפורטות לארבע השנים הקרובות, אם ירכיב את הממשלה.

בכל הסקרים שקיימה באחרונה מפלגת העבודה, דרש הציבור את פירוט תכניותיו של פרס. מן הסקרים עולה, כי הדברים הכלליים, עליהם מדברת "העבודה", עלולים למנוע תמיכה בעיקר מצד ציבור המתלבטים.

בדיון שהתקיים אצל פרס בימים האחרונים סוכם, כי באחד מתשדירי הבחירות הקרובים הוא יחשוף את תכניותיו לכל אחת מארבע השנים הקרובות. בין היתר, המדובר בפירוט נרחב של התכנית הכלכלית של מפלגת העבודה, הכוללת פיתוח, צמיחה והקפאת מחירים ושכר.

בצוות הכלכלי בראשותו של פרופ' חיים בן־שחר, הוכנה לפרס תכנית כלכלית המדברת על פיתוח מיידי של 15% אחר הבחירות.

בכינוס ראשון של בימת תל־אביב, שהתקיים אתמול בבית לסין בתל־אביב, אמר פרס כי אם יזכה המערך בבחירות, הוא יפנה לאלתר במאמץ מחודש למו"מ עם ירדן. פרס אמר, כי מדינות ערב ובראשן ירדן הסכימו כבר לפני שנה וחצי לנהל מו"מ עם ישראל, אך הדבר נמנע בגלל הליכוד. בדבריו תקף פרס את רצ ומפ"ם על כך שהן מעוניינות להידבר עם מנהיגי אש"ף. הוא קרא למתלבטים שלא לעשות דרך ארוכה ועקיפה ולהצביע באמצעות רצ, אלא ישירות בעד המערך. פרס לגלג על יו"ר מטה הבחירות בליכוד, השר משה ארנס, בעקבות הפרסומים סביב תואר הפרופסור שדבק בו, שעה שהוא אפילו אינו דוקטור.

הליכוד מציע: העיתונאי משה ז'ק ינחה את העימות בין שמיר לפרס

העימות יוקלט ביום א' ● ישולבו בו גם שאלות "ספונטאניות"

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ"
לענייני מפלגות

ראשי מטות ההסברה במפלגת העבודה ובליכוד, ניסים זווילי ורוני מילוא, ייפגשו בצהריים במלון דן בתל אביב, כדי לנסות ולהגיע להסכמה בדבר מנחה העימות בין יצחק שמיר ושמעון פרס, לאחר פסילתו של שדרן הטלוויזיה ניסים משעל על ידי יו"ר ועדת הבחירות, ופסילה הדדית של שמות אחרים שהציעו לליכוד ולמפלגת העבודה.

בשיחה טלפונית שקיים אתמול רוני מילוא עם שמואל פרנקל, מנהל מטה ההסברה במפלגת העבודה, הציע מילוא כי את העימות ינחה העיתונאי הוותיק משה ז'ק, לשעבר מעורכי "מעריב". לדברי מילוא לא פסל פרנקל על הסף את ההצעה הנוכחית, כי החלטה סופית בעניין זה תיפול היום בצהריים.

שמיר ופרס עתידים להתעמת ביום ראשון הקרוב בשעות הבוקר המוקדמות וכבר בשעות הערב ישודר העימות. היום יקבעו שני הצדדים גם את הסידורים הטכניים כאשר לקיומו של העימות ויתכן שגם תתקיים ההגרלה באיזה אולפן יוקלט. כמו כן עד כשבוע שעבר היתה הסכמה בלתי רישמית בין זווילי למילוא כי העימות יימשך כחצי שעה, חציו שאלות שנמסרו מראש וחציו שאלות בלתי ידועות.

בגין הצעיר מציע לעזר ויצמן עימות: האמת של קמפ דייוויד

"לא הייתי שם, אבל יש לי מידע מוסמך על שהתרחש שם"

מאת א. קרן
כתב "הארץ"

– בנימין בגין קרא לעזר ויצמן להתייצב מולו לעימות פומבי. בגין נאם ברמת־גן באסיפת בחירות מטעם חטיבת דוברי אנגלית של הליכוד.

בהתייחסו להופעתו של ויצמן שלשום בטלוויזיה, ולדבריו על אשר אירע בקמפ דייוויד, אמר בגין כי הוא עצמו אמנם לא היה במקום, אך יש לו מידע מוסמך על שהתרחש שם ועל־כן הציע לויצמן להיפגש עמו בעימות פומבי.

בגין תקף את תכניות המערך לבחירות, כמו הפשרה הטריטוריאלית, מגעים עם אש"ף ואחרות.

לדעתו, הבעיה העיקרית אינה השטחים הכבושים, אלא מוסך הנשק העצום שברשות ארבע מדינות החזית המזרחית. זו חוצפה, לדעת בגין הצעיר, לדרוש מישראל לסגת לקווי 1967, כאשר בתנאים אלו לא נוכל להגן על עצמנו. לכן, אמר, אי־אפשר לוותר על השטחים הכבושים בהסתמך "על זכויותינו ההיסטוריות והטבעיות לביטחון לאומי".

עוד הסביר בגין מדוע, לדעתו, אין המלך חוסיין יכול לחתום על הסכם שלום עם ישראל כאשר כל שעל אדמה בארץ מהווה גם עבור הערבים אדמה קדושה, שלא יוכלו לוותר על חלק ממנה. "זהו א"ב של המציאות במזרח התיכון, הכל מצטמצם לגבולות 1967. אנו יודעים זאת והם יודעים זאת," אמר בהוסיפו כי גם סיני נחשבה עבור הערבים אדמה קדושה. לדבריו, יכולה תקרית טאבה לשמש דוגמה כיצד יפתור פורום בינלאומי את הבעיה הישראלית־ערבית.

לדעת בגין, המצב שאליו נקלעה ישראל, כאשר חוסיין אינו שותף למהלכים, יביא לאפשרות אחת היא מדינה פלשתינית טרוריסטית בהנהגת אש"ף. "זה לא שלום – זו לא תכנית," אמר לגבי התכניות שמציע המערך.

השופט גולדברג אסר על פעילות ה"ליכודיות"

מאת עמוס בן־ורד
כתב "הארץ"

צו מניעה האוסר את השימוש בכלי־רכב שכונו "ליכודיות" על־ידי הליכוד, הוציא אתמול יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, שופט בית־המשפט העליון אליעזר גולדברג.

תלונות על שימוש בכלי־רכב ועליהם כרזות תעמולה גדולות של הליכוד, הוגשה על־ידי סגן יו"ר ועדת הבחירות מטעם המערך, ח"כ חיים רמון. עוד נטען בתלונה, כי על כלי־הרכב יש רמקולים, והם מגבירים את קולו של נציג הליכוד המראיין ליד כלי־הרכב ומשוחח שם עם עוברים ושבים. שני הדברים אסורים על־פי חוק הבחירות (תעמולה).

השופט גולדברג נתן את הצו המבוקש.

בדיון טען למערך חבר הוועדה אסף שחם ולליכוד – סגן יו"ר ועדת הבחירות, ח"כ דן מרידור. נאסר להשתמש ברמקולים על כלי־רכב, פרט לשימוש בהם כדי להגביר את קולו של נואם באסיפת בחירות המתקיימת כדין.

הליכוד הגיש גם הוא בקשה לצו מניעה, בנושא דומה: מכוניות של המערך ועליהן שלטים גדולים באותיות "אמת" או "המערך", שגם עליהן מוצבים רמקולים. הדיון בתלונה זו לא התקיים עדיין.

47%: הצבעה למפלגה קטנה – לא בזבוז

מאת נדב שרגאי
כתב "הארץ"

50% מהציבור סבורים כי הצבעה עבור מפלגה קטנה היא בזבוז של קול, ואילו 47% סבורים שהצבעה עבור מפלגה קטנה אינה בזבוז. אלה הם תוצאות של סקר טלפוני שערך מודיעין אזרחי עבור התחיה, מיד לאחר העימות הטלוויזיוני במוצ"ש, בין יובל נאמן ושולמית אלוני.

40% מכלל המשיבים שענו על השאלה מתכוונים להצביע עבור אחת משתי המפלגות הגדולות, 20% נוספים סירבו להשיב עבור מי יצביעו ועוד 21% הגדירו עצמם כקולות צפים שלא החליטו כיצד להצביע. 19% אמרו כי יצביעו עבור מפלגות קטנות.

בתשובה לשאלה אחרת אמרו 22% כי הנשיא מטיל את הרכבת הממשלה על ראש המפלגה הגדולה ביותר, ועוד 64% אמרו כי לדעתם מטיל הנשיא את הרכבת הממשלה על ראש הגוש הגדול ביותר.

מגיע לסמדר יותר ממה שהליכוד יכול!

כבר היום, בגבולות הנוכחיים,
630,000 ילדים עד גיל 8 הם ערבים.

רק 580,000 ילדים הם יהודים:*

כשתהיה סמדר בת 15
היא תהיה בת מיעוטים.

השליטה בעזה ובג'נין, בדהיישה ובבלאטה,
מסוכנת לבטחונם של ילדינו.
כי השטחים צפופי האוכלוסיה הם
הבוץ של המדינה.

מהבוץ הזה הליכוד לא יכול
ולא רוצה לצאת.

לפי"ד — לפתרון יהודי דמוקרטי
ת.ד. 16468 ירושלים 91163

* על פי נתוני משרד ראש הממשלה — הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מכבסת... תולה...
מכבסת... תולה...
ARTLINE LAUNDRY MARKER 750

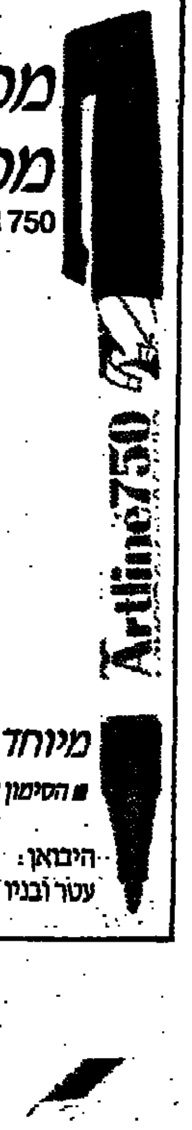

הסידרה שסימנה את העולם.
Artline

מיוחד לסימון בגדים
■ הסימון אינו יורד בכביסה.

היבואן:
עטר ובניו בע"מ - רחוב פרץ 17 תל אביב טל: 03-371833-5

חדשות

צה"ל העסיק כוחות מוגברים למנוע סגירת צירי תנועה על־ידי מתנחלים

חסמו כביש סמוך לאריאל, ירו באוויר ואסרו יציאת פועלים ● מת צעיר שנפצע לפני שבוע

מאת דן פגיד

יום שקט יחסית לתקופה האחרונה עבר אתמול בגדה. בשעות הבוקר היו עסוקים כוחות גדולים של צבא בפי־תיחת צירים, שהמתנחלים התכוונו לסגור לאות מחאה על המצב הביטחוני בשטחים.

עוסמה ואספי אירשלבי (18) מת אתמול מפצעים, שנפצע ב־10 באוקטובר השנה בעת הפגנות בכפר ארטיל שבנפת טולכרם. ההפגנות באותו יום נערכו לציון 10 חודשים לתחילת האינתיפאדה.

צה"ל מסר אתמול, שהירי בארטיל בוצע בנסיבות של סכנת חיים לחיילים היהודים, והצעיר הפצוע פונה במסוק של חיל־האויר לביה"ח. אתמול בבוקר הפעיל הצבא מחסומים וכוחות רבים להבטחת צירי התנועה הראשיים ברחבי הגדה. פעולה זו באה למנוע שיבושי תנועה והפגנות של המתנחלים מהיישובים השונים. פעולות המחאה של המתנחלים לחסימת צירי תנועה עיקריים תוכננה לשעות הבוקר המוקדמות, באמצעות שיירות כלי־רכב פרטיים, שינועו באיטיות על הצירים.

מקורות צבאיים ציינו אתמול, שהצבא לא יאפשר קיום הפגנות ופעולות בלתי חוקיות אחרות, שלא קיבלו אישור רשויות צה"ל.

מקורות ערביים מסרו, שבסמוך לאריאל חסמו מתנחלים את הכביש הראשי, ירו באוויר ושברו שמשות של שש מכוניות ערביות. המתנחלים אף הורו לאוטובוס, שהוביל פועלים ערביים, לחזור למקום ממנו בא והודיעו כי הם לא מאפשרים יציאת פועלים לעבודה בישראל.

צה"ל מסר על הטלת עוצר על מחנה הפליטים אל־עזה שבכניסה לבית־לחם ועל הכפר בורקא, שתושביו הרגו לפני יותר משבוע תושב שחשוד בו בשיתוף פעולה. לטענת זאת, אתמול הוסר העוצר מעל הכפר בידיא, שבו הרסו 5 בתים ואטמו אחד ביום שישי האחרון.

אתמול ערך צה"ל מבצעים יזומים בכפרים עילה, ג'דידה, תבלה הבשין, באזור טולכרם. מקורות ערבים מסרו, כי בפעילות זו נעצרו צעירים רבים, שהיו מבוקשים על־ידי השלטונות. בכפר בשין הרס טרקטור של צה"ל גדרות אבנים שמסביב ל־15 דונם וכיה"מ, עליהם היו רשומות סיסמאות פלשתיניות. תושבים התלוננו גם על פגיעה של חיילים ברכוש פרטי, בחיפושים שערכו בכפר.

בשכם התארגנו עשרות תושבים לסייע בשיכונן מחדש של 11 משפחות, אשר התגוררו בחמשת הבתים שנהרסו ונאטמו בשבוע שעבר. המשפחות העקורות מבתיהן קיבלו תרומות רבות של מזון וכסף מתושבי העיר, שהביעו בדרך זו את הזדהותם עם המעשה שעשו בני המשפחה – הריגת חשודים בשיתוף פעולה עם ישראל.

מהומות קלות ברצועה

איתן רבין מוסר: "הארץ" מוסרת המתנחלים ברצועת עזה נמנעו אתמול מלהיכנס לעימות עם כוחות צה"ל ברצועה.

בשעות הבוקר המוקדמות יצאו כ־50 כלי־רכב מהיישובים היהודיים בגוש קטיף, במטרה לחסום את צירי התנועה הראשיים בחבל עזה, במחאה על מה שהגדירו כ"כישלון הדרג של הדרג הצבאי בטיפול במהומות בשטחים". צה"ל חסם דרכם של עשרות מתנחלים מלהגיע לצומת, אך מספר כלי רכב הצליחו בכל זאת לממש את מטרתם.

אתמול נרשמו מהומות קלות ברצועת עזה. מקורות ערבים מסרו על מצוע אחר בשאטי, שנפגע מכדור פלסטיק בבטנו.

ה"ואשינגטון פוסט" באחת הכתבות האוהדות ביותר לרוה"מ:

"שמיר החזיר הליכוד מהכפור ונהנה מתמיכה עממית רחבה"

מאת יואב קרני

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). העתון "ואשינגטון פוסט" תיאר אתמול את ראש הממשלה, יצחק שמיר, כמי שהחזיר את הליכוד מן הכפור, הפיח בו רוח דמוקרטית ונהנה מתמיכה עממית רחבה.

תמונה זו של שמיר עלתה מכתבת דיוקן ארוכה בעמוד הראשון של גליון יום א' רב־היוקרה תחת הכותרת "הפוליטיקאי האמיץ של ישראל". העתון מביא מפיה של עתונאית ישראלית את ההערכה, שיצחק שמיר "הוא ג'ורג' סמאיילי של ג'ון לה־קארה – שקט מאד, אינו בולט, אף לא מלה אחת מיותרת, אבל בתוכו מתנהל עולם שלם".

באחת הכתבות האוהדות ביותר לראש הממשלה, שהתפרסמו בשנים האחרונות בעתונות האמריקאית, מתאר כתב העתון בירושלים, גלן פרנקל, עצרת בחירות של שמיר בפתח תקוה.

"תהילה הם הסתערו עליו", כותב פרנקל על קהל שומעיו של שמיר, "קראו בשמו והצביעו כדי לגעת בחפצה חוטפה, כאילו היה כוכב קולנוע... ואז הם הריעו בהתלהבות כאשר הוא האשים את יריביו בבגידה בעם ישראל והתווה את חזונו שלו כיצד להבטיח לארצו את הישרדותה".

שמיר ניסה להסביר ל"ואשינגטון פוסט" את מקורות הפראקטיקה הפוליטית שלו.

"אמריקאים", אמר, "אינם מבינים שום דבר במחתרות, מפני שהם מעולם לא היו במצב כזה. אין הם אוהבים שום דבר, הבורח בסודיות".

בהמשך הראיון אמר שמיר, כי הוא מוכן לכונן ממשלת אחדות לאומית חדשה עם מפלגת העבודה, אם כי ממשלה כזאת תיכון רק "בתנאים שונים, אשר לא יאפשרו לחלק אחד של הממשלה להפר את התכנית המוסכמת, כפי שקרה בעבר".

"התשדירים הישראליים גרועים בהרבה"

העתון "בולטימור סאן", אחד העתונים האמריקאים החשובים בארה"ב, השווה במאמר מערכת את תשדירי הטלוויזיה בבחירות בארה"ב עם התשדירים הישראלים והגיע למסקנה, שהישראלים "גרועים בהרבה".

בקשה לצו נגד שמיר על שימוש במסוק

מאת עמוס ברהוד
כתב "הארץ"

בקשה לצו מניעה נגד ראש הממשלה יצחק שמיר על שימוש במסוק צבאי כדי להגיע לאסיפות בחירות של הליכוד, נדונה אתמול בפני יו"ר ועדת הבחירות המרכזית השופט אליעזר גולדברג.

את הבקשה הגיש, בשם מפ"ם, נציגה בועדת הבחירות עו"ד חיים אתגר.

הדיון לא הסתיים, ויימשך בימים הקרובים.

עריק הסובייטי בבריטניה:

בריה"מ חששה שרייגן יגרום להתקפה גרעינית בכניסתו לתפקיד

מאת שאול צדקא
כתב "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). אולג גורדייבסקי, הנחשב ל"עריק הסובייטי החשוב ביותר בהיסטוריה", כותב בספר העומד לצאת לאור בלונדון, כי הסובייטים חששו עם כניסת הנשיא רייגן לתפקידו כי הוא יורה על התקפה גרעינית נגדם.

גורדייבסקי, ששימש כראש הק.ג.ב. בלונדון, הוברח על־ידי השירותים החשאיים הבריטיים מברית־המועצות לבריטניה לפני 3 שנים.

בישוף קאתולי ביקר לראשונה בקהילת פרנקפורט

בון (עסט"א). לראשונה מאז תום מלחמת העולם השניה ערך בשבוע שעבר בישוף קאתולי ביקור רשמי אצל הקהילה היהודית של פרנקפורט.

הבישוף, פראנץ קאמפהאוס, תיאר לאחר מכן את הביקור כפגישה עם "אחינו המבוגרים המועדפים".

בדברו על יום השנה ל"ליל הבדולח", הודה הבישוף כי הכנסיה הקאתולית לא מחתה נגד הפוגרום.

בירושלים גם ח"כ רובינשטיין הוא "אש"פיסט ועוכר ישראל"

מועמדי המרכז־שינוי יצאו לחלק כרוזים במדרחוב הבירה

עדות ראיה / לילי גלילי

הכרוזים שחילק אתמול הח"כ הגבוה בחולצה הלבנה, עם איש־המזוק וכתובת גדולה של "הזמן חייב להיות משולש", עוררו ברחוב הירושלמי עניין מוגבל. מה עוד, שבולטים החול על יד פנקס "שד'ציק" הגדול של קופת חולים, מקום טבעי להופעות. על כן, רבים פנו לעו"ד צבי ניר, מקום שלישי ברשימת "מרכז־שינוי", וביקשו ממנו עתק.

בדרך כלל, גם התעניינו העוברים מראש לדעת "איפה מקבלים היסוך", או שירותו כי הם "מעל 40".

ניר, ונציגי "מרכז־שינוי" האחרים – בראשם פרופ' אמנון רובינשטיין – שעשו אתמול "יום בישוב" בירושלים, לא ידעו להשיב דווקא על שאלות אלו. הם, כמסתבר מן הכרוז, מתמקדים בחירסת משולש אחר: נגד כפייה דתית, נגד מתוק חרדי, ונגד שיתוק בירוקרטי וכלכלי. את נציגיהם של כל השלושה, מצאו אתמול בשפע בבירת ישראל. רק בירושלים, כך אומרים הפעילים, רובינשטיין הוא "אשפיסט, ועוכר ישראל", חלק מרפרטואר הכינויים שהוצמד לו במורד המדרחוב. זאת, אם בכלל טרח מישהו לצאת מתרדמת החושים ולהתייחס. מפגש מסוכם של ממש הזמינו להם לקראת הסוף, בכיכר ציון. רובינשטיין ואברהם פורז (מס. 2 ברשימה) שלא נועדו לחיי כיכרות, מנהלים סוף־סוף דו־שיח נינוח עם כמה פעילים ספורים.

לצידם, מתמקם פעיל של "מולדת", מחלק לעוברים ושבים עיתון הנושא אותו שם וזועק בקול "טראנספר עכשיו", כמו מתוך המתחרה בעמיתו על קונה פוטנציאלי. את העיתון, שמונה עמודים, בשחור ואדום, הוא תוחב לידיהם של העוברים ושבים, וחולף – רשימות התבטאויות של אלוף (מיל) רחבעם זאבי, חולף ציטוטות של הנשיא הרצוג, שמעון פרס, משה דיין, ז'בוטינסקי ומי לא. קבוצת חיילים מן הנח"ל, המודרמנת למקום, פוצחת בקריאות נלהבות: "שינוי, רק שינוי". רגע הבוקר חולף, כשמתברר שהם רק מתלוצצים. לאחר חילופי דברים קצרים עם עמיתו, זועק חייל בקול: "מה, שינוי זה שמאלי? בכלל לא ידעתי!" ומיד הם פוצחים בקריאה קצובה של "מולדת, רק מולדת", ומדריכים שעמדו הסבה למכללה הדירה, הכל "בצחוק", הם אומרים, הבחירות "לא מעניין בכלל". עד כדי כך לא בעניינים, שרובינשטיין הוא עבורם עדיין שר התקשורת, ו"אולי יכול לספק איזה וידאו ליחידה".

הבנקים מעדיפים הסדר נושים

(המשך מעמוד 1)

הכוח, למציאת פתרון, שיאפשר את המשך קיומו של הקונצרן כגוף עצמאי.

העמדה שהתגבשה במהלך דיונים אלה, היא להעדיף הסדר נושים על פני הליך של פרוק. זאת לאחר שהוברר, כי מתן ערבות מדינה לכור, עבור בנקרס טראסט אינה מעשית.

עורך הדין רם כספי, היועץ המשפטי של כור לעניין תביעת הפירוק, כתב אתמול לנציגי בנקרס טראסט, כי המערכת הבנקאית בישראל דוחה את הדרישה האולטימטיבית של הבנק האמריקאי. היא איננה נכונה להכנס למשא ומתן בתנאים שהציב הבנק. דרישות אלה נגעו לשיתופם במערכת הבטוחות של הבנקים הישראליים, תוך קבלת עדיפויות, הן בקצב החזר ההלוואות והן בקצב מימוש הבטוחות במקרה של כשל חוזי.

על פי התכנית שגובשה אתמול,

בני גאון

כור תמשיך לפעול במסגרת הסדר, שיקבע חלוקה מחדש של הבטוחות, תוך שיתוף הבנקים הזרים בבסיס הבטוחות הקיים היום, (פרורטה בלשון משפטית).

בפגישת היועצים המשפטיים של הבנקים נאמר גם, כי אם בנקרס טראסט ימשיך בהליך הפירוק, יכולים הבנקים הישראלים להגיש תביעה דומה ואזי לא יוכל הבנק האמריקאי לקבל את כספו, היות ואין לו עדיפות על נושים אחרים ובראשם בנק הפועלים.

בנקרס טראסט נתן לכור הלוואות בסך 100 מיליון דולר, ללא בטחונות.

הבנק האוסטרי "צנטרל שפאר קאסה", שנתן לכור הלוואה בב־10 מיליון דולר, הודיע אתמול, כי הבנק מתנגד לבקשת הפירוק. זאת מאחר ולדעתו יש סיכוי רב יותר לבצע תשבית ההלוואה, מאשר כל הליך אחר. לעמדת הבנק הצטרפו כל הבנקים האחרים באוסטריה, שנתנו לכור הלוואות ב־40 מיליון דולר.

אתמול התקיימה גם ישיבת צוות מיוחד, שהקימה חברת העובדים בעניין המשבר בכור. בצוות חברים יוסי רוזן מנכ"ל קראור, יצחק לנדסמן מנכ"ל תנובה, ריצ'רד עימון מנכ"ל הסנה ומשה נתיב מנכ"ל חברת העובדים. דני רוזליו דיווח לצוות על ההתפתחויות האחרונות במשבר כור ועל העמדה המתגבשת להמנע מפרוק ולבחור בהסדר נושים.

רוזליו מסר, כי משמעויות הסדר זה על חברת העובדים, עדיין נבדקות. במסגרת ההסדר, אם אכן יבוצע, ימשיך בני גאון לשמש מנכ"ל החברה והנהלת חברת העובדים תעמוד אחריו בכל הקשר לביצוע תכנית ההבראה.

יהודית ויוקלר מוסרת: "הארץ" מוסרת: ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, ח"כ יעקב שמאי, עומד להציע היום לראש הממשלה ולשר האוצר להחליף לעזרת "כור". אך זאת בתנאי, שהממשלה תקים ועדת חקירה ממלכתית לבדיקת המצב בקונצרן ותעמיד את כור תחת פיקוח וביקורת ממלכתיים.

ח"כ שמאי טען אתמול, כי גורלם של 27 אלף עובדי כור, שאינם אשמים בהידרדרות הקונצרן, הוא שמניע אותו לפעול. שמאי הודיע, שבפגישתו עם ראש הממשלה ושר האוצר, יתבע שהממשלה לא תעבור לסדר היום לנוכח המחדל החמור, שבעקבותיו הגיע הקונצרן לפשט רגל.

משפחות מכפר יטא

(המשך מעמוד 1)

בצה"ל מכחישים טענות אלה וקובעים, שעל־פי תחקיר שנערך בשטח, בוצע הירי לאחר שנמצאו החיילים בסכנת חיים. חקירה מדויקת על נסיבות המוות של שני הצעירים מתבצעת בדרך שיגרה באמצעות המשטרה הצבאית החוקרת. התקרית הנדונה אירעה ביום ראשון שעבר (9.10.88) אחה"צ. באותו יום ערכו תושבי השטחים שביתה כללית לציון מלאות 10 חודשים לתחילת האינתיפאדה.

בכפרים רבים ביצע צה"ל פעילות יזומה משעות הבוקר. כפר יטא לא נכלל בכפרים אלה. גרסת משפחות שני ההרוגים, כמאל מחמד חסן אל דריע (23) ופאדל אברהים שוורה נג'ר (25), כפי שנמסרה אתמול ל"הארץ" ולנציגות האגודה לזכויות האזרח, מבוססת על עדויות צעירים אחרים שהיו במקום. רק בשלב מאוחר של התקרית הגיעו חלק מהנוכחים בשיטה למקום התקרית.

גירסת המשפחות

עליפי גרסת תושבי הכפר, רכב מאויש בחיילים הגיע לקבוצת צעירים, שהתגודדה ליד בניין המועצה. הקבוצה מנתה כ־60 איש. החיילים – טוענים עדי הראיה – זיהו את השניים ואמרו להם מהולך: "גם אתם, בני זונות, נמצאים פה?" כעבור שניות מיקה נורתה אש מתוך הרכב (לא ידוע אם המדובר באש חיה או בכדורי פלסטיק) וחיילים קפצו מהרכב. החיילים ירו בשניים ממטה של פחות מ־3 מטרים. כמאל נהרג מפגיעה של כ־8 כדורים בחזה, ואילו פאדל נפגע מ־3 כדורים, שאחד מהם חדר לראשו דרך הצוואר.

בירי נוסף לעבר הקבוצה נפצעו צעירים אחרים. לאחר הירי הועמסו השניים על הרכב הצבאי והוסעו מהמקום. לדברי המשפחות, ניכר היה שאחד מהם היה עדיין בחיים והוא טופל במקום ואף הוזעק מסוק פינוי, אולם בדרך לביה"ח מת מפצעיו.

עליפי גרסת תושבי המקום, לא היה באותו שלב ידוי אבנים והחיילים ברכב לא נמצאו בסכנה כל שהיא. לדבריהם, שני הצעירים נורו בגלל שהיו מבוקשים זה זמן ואחד מהם אף ישב 25 יום בכלא, לפני כשנה וחצי.

בני המשפחה נחושים בדעתם לנהל מאבק ציבורי ומשפטי לבירור נסיבות המוות של הצעירים. באמצעות האגודה לזכויות האזרח, יתבעו לקבל את דו"ח הנתיחה הפאתולוגית מהמכון לרפואה משפטית באבו־כביר. לדבריהם, יהיו אף מוכנים להוצאת גופות הצעירים מקברם לבדיקה נוספת.

בתגובה נמסר מדובר צה"ל, שבתקרית יטא הותקף כוח של צה"ל על־ידי עשרות מצעירי הכפר ונוצר מצב שבו נשקפה לחיילי הכוח סכנת חיים. אלה פתחו באש שבעקבותיה נהרגו שני הצעירים. צה"ל מאשר, שאחד משני הצעירים היה מבוקש על־ידי כוחות הביטחון.

אתמול מסר ל"הארץ" מקור ערבי, שבחודש שעבר היו מספר מקרים של ירי מכוון לעבר צעירים, אשר ידוע שהם מבוקשים על־ידי כוחות הביטחון. לדבריו, אחד מהם, צעיר בשם נואם אבו חיגלי ממחנה הפליטים בלטה, אף פנה לא מכבר להסגיר את עצמו והתשובה שקיבל היתה: "אתה יכול ללכת, אנחנו לא רוצים אותך חי". כעבור 3 ימים נורה אותו צעיר בתקרית בבלטה. בתגובה על טענה זו, הכחיש דובר צה"ל מכל וכל כל שימוש באש היה להריגת מבוקשים.

בצה"ל מדגישים, שביחס לכל תקריות הירי בהן יש הרוגים, נפתחת חקירת מצ"ח ומסקנותיה מוגשות כעבור זמן לפרקליטות הצבאית, המחליטה אם הירי בוצע בהתאם לחוק ולפקודות הצבא. מקור צבאי הוסיף, שהמקרים שבהם נפגע מבוקש על־ידי השלטונות הם "מקריים" ונובעים מפעילותם בשטח של אותם צעירים.

הסנאט אישר תחיקה שתאפשר הצטרפות לאמנת הג'נוסייד

בארה"ב לא אושררה האמנה, שהועלתה בשעתו ע"י הנשיא הארי טרומן, בשל התנגדות השמרנים ● 97 מדינות כבר חתמו עליה

ואשינגטון (עסט"א). סנאט ארה"ב אישר ביום ו' חוק הסמכה שיאפשר לארה"ב לפעול בהתאם לאמנה בינלאומית האוסרת על ג'נוסייד. החוק אושר בהצבעה שמית.

הנשיא רייגן, התומך באישור האמנה, עומד לחתום על החוק ואז הוא יכנס לתקפו.

ההצבעה שנערכה בסנאט היתה הצעד האחרון בתהליך שהחל לפני 40 שנה, כאשר הנשיא הארי טרומן הציע לראשונה את האמנה שאושרה בינתיים על ידי 97 מדינות.

בארה"ב לא אושררה האמנה עד כה, במידה רבה בגלל התנגדותם של שמרנים בקונגרס, שטענו כי הוא עלול לפגוע בריבונותה של ארה"ב.

האמנה הועלתה לדיון בתגובה ישירה להשמדת שישה מיליון יהודים אירופים על ידי הנאצים במלחמת העולם השניה. בעקבות רצח המוני היהודים גברה המודעות של המושג "ג'נוסייד" ברחבי תבל.

העונש המירבי על ביצוע פשע ה"ג'נוסייד" על פי החוק האמריקאי הוא קנס של מיליון דולר ומאסר עולם באשמת רצח, וקנס של מיליון דולר ומאסר של 20 שנים באשמת נסיון לפגוע בגופם פיזית או נפשית.

יקירנו האהוב והנערץ
יעקב אמיר
בן דוד ז"ל
איננו

ההלוויה תצא היום, יום שני ו' חשון תשמ"ט 17.10.88 בשעה 2 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני, רח' דפנה 5, ת"א לבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

נא להימנע מביקורי תנחומים

המתאבלים מרה:
אשתו: רבקה
בנותיו: אראלה ודוד נוביק
עליזה וינון ביילין
בנו: דוד ועדנה אמיר
אחיותיו: רגינה גטניך
דורה בךבשט
נכדותיו: אודיה ואודי מל
טליה ומשה צלר
תמי וראובן כנען
נכדיו: רונית, ענת והן
ניניו: נטע, עדי ואמיר

ביום השלושים לפטירת יקירנו
דוד קרל פורת ז"ל
נקיים אזכרה וגילוי מצבה מחר יום שלישי ז' חשון תשמ"ט 18.10.88 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול.
אנו מודים לכל מנחמינו בכתב ובעל־פה
המשפחה

למיקי ברנע והמשפחה
עמכם אנו באבלכם הכבד בהלקח מכם בטרם עת יקירכם
עודד ברנע ז"ל
מכל חבריך לעבודה
בצלרמאיר, גרטש, פילוסוף

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר
פרופ' ד"ר
סלינגר הנס יצחק
ההלויה תצא מביה"ח בילינסון היום יום שני ו' בחשון התשמ"ט, 17.10.88 בשעה 2 אחה"צ ותתקיים בבית העלמין בנחלת יצחק תל־אביב בשעה 2.45 אחה"צ.
רעיתו: סלינגר נורה
בתו וחתנו: מרים ואיתן ליאור
נכדיו: ניר, נעם, נילי ונורית
ניניו: רותם ויותם
בן דודו: חנן חורש ובני ביתו – עמיעד

מ"מ רוה"מ ושר החוץ, הנהלת משרד החוץ ועובדיו
משתתפים בצערו של
ד"ר יעקב כהן
על פטירת **אימו** ז"ל

על מותו של
ראיף אליאס
אח, חבר ורע
יליד ג'יש, איש ירושלים
שנפטר בסן־פרנסיסקו
אבלים כל החברים

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה לפיסיקה
הסגל ועובדי הפקולטה
משתתפים בצערה של חברתנו
עדנה גולן
בהילקח ממנה בטרם עת בנה
יואב ז"ל

דחפון
שרות הודעות [illegible] של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

למנהלנו
ד"ר אוברי יופה ומשפחתו
תנחומינו הכנים במות האם
דורה יופה ז"ל
מדאינווסט הרצליה בע"מ
מרכז רפואי הרצליה

למשפחת מצקל
אנו משתתפים בצערכם
על פטירת אבי המשפחה
יצחק מצקל ז"ל
"פרמדיקר" בע"מ
וצוות העובדים

קואופרטיב דן
אבל על מות חבר הנכבד והנמלא
דוד ראובני ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה

למשפחת קליר
אתכם באבלכם הכבד על מות
מתתיהו קליר ז"ל
חבר ההנהלה הציבורית של זמרי קאמרן
זמרי קאמרן

לשאול דרבי ובני המשפחה
אבלים וכואבים
יחד אתכם
מותה של הרעיה – האם היקרה
ג ב י ז"ל
תנחומינו הכנים
משפחת מיכלין וארגוב
וצוות עובדי ויניזק את מיכלין בע"מ

דיון ללא סיכום: הממשלה היוצאת מעבירה לממשלה הבאה את הביוב

למרות ששרת הבריאות הגישה דו"ח על מפגעי ביוב ב־40 ישובים נדחה דיון מעמיק עד שמשרד הפנים יסיים סקר באמצעות חברה פרטית ● השר פרץ: איך זה שרק יהודים נפגעו בפוליו? ● פרופ' לס: בדרך כלל ההתפרצויות היו בכפרים הערבים ורק הפעם בישוב יהודי

מאת עוזית איזהר
כתבת "הארץ"

הדיון במפגעי הביוב במדינה ובמפגעים התברואתיים אותם יועבר לממשלה הבאה.

הממשלה קיבלה אתמול את דו"ח שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו על מפגעים תברואתיים ביותר מ־40 רשויות מקומיות, אולם לאור הודעתו של מנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי, כי למרות שמשרד הבריאות הגיש דו"ח, יש בכוונת משרדו לבצע סקר ארצי לאיתורם של מפגעי ביוב, נדחה דיון מעמיק בנושא עד לאחר סיום הסקר. על פי הערכה יושלם הסקר בעוד חודש עד חודש וחצי. את הסקר תבצע חברה פרטית באמצעות 30 מהנדסים.

שרת הבריאות דחתה אתמול בממשלה את דבריו של מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי, כי אין קשר בין התפרצות מחלת הפוליו למצבה של מערכת הביוב. ארבלי אלמוזלינו טענה: "אף אחד לא אמר שהפוליו נובע מהביוב, אולם צינורות הביוב משמשים רכבת אקספרס להדבקה של מחלות מדבקות, ובכללן שיתוק ילדים, לכן התשובה היא להתמקד בפתרון הבעיה. האם מחכים להתפרצות מחלות מדבקות אחרות? יש מקומות, בעיקר בישובי המיעוטים, בהם מצב מערכת הביוב זועק לשמים. אין צורך בסקר אלא בטיפול".

השרה הוסיפה כי יש רשויות מקומיות שלא מחזיקות תברואן, ולכן אין למי לפנות בסמכות מקצועית. למרות שאין זה תפקידו של משרד הבריאות, נאלץ המשרד לעשות פעולות עבור הרשויות.

בתשובה לשאלתו של השר יצחק פרץ, איך קרה שאין נפגעים מפוליו בכפרים הערביים, השיב מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, כי בשנים האחרונות היו מרבית הנפגעים מהמגזר הערבי. הפעם מדובר בהתפרצות מקומית בישוב יהודי. מבחינת מחלות מעיים אחרות המצב קשה מאד בישובים הערביים.

שר המשטרה, חיים ברלב, ציין כי בימים שבהם נסע ברכבת מירושלים לתל־אביב ראה נחלים זורמים, ולרגע אפשר היה לחשוב שזו הולנד, אולם משהתגלה הקטע הבורר שזה הביוב הזורם של ירושלים. מדוע לא מטפלים בנושא במסגרת פרויקט הביוב הארצי? הסביר השר כי באזורים רבים בארץ התאגדו רשויות לאיגוד ערים כדי לפתור בעיות אזוריות ואילו ירושלים לא שותפה להתאגדות כזו.

אתמול הוחל בחיסון האוכלוסיה המבוגרת עד גיל 40, והיום יוחל בחיסון במקומות העבודה. אתמול עלה שיעור האוכלוסיה המחוסנת ל־2.5 מליון נפש.

הורי התלמידים המושבתים מהר אדר הפגינו אתמול על כביש ת"א־ירושלים. בתמונה — אחד ההורים מניף שלט ליד הכביש. (צילום: [illegible])

ההורים במטה יהודה שיבשו ברכבם את התנועה לירושלים

מאת גילי מגלר

משרד החינוך הודיע אתמול את הוריהם של 600 ילדים מ־12 ישובים במטה יהודה והמיישוב הר אדר במטה בנימין, כי יתבע אותם לדין פלילי, אם ימשיכו לעמוד בסירובם להשתלב במיפוי של בתי הספר באיזור.

לטענת ההורים, בית הספר "עין הרים" אינו ערוך פיסית ותרבותית לקליטת התלמידים, הם אינם מוכנים גם לקבל את פסיקת בג"ץ שדחה עתירתם בעניין זה.

דובר משרד החינוך הגדיר אתמול את סירוב ההורים "הפרה גסה ובוטה של חוק לימוד חובה, ובזיון בית המשפט העליון". בימים האחרונים שלח המשרד מכתבי אזהרה להורים.

אתמול הפגינו חלק מההורים בכביש ירושלים־תל אביב וגרמו פקקי תנועה, באמצעות נסיעה איטית במכוניותיהם.

שני הנוסעים הסמויים לקברניט: "עשה איתנו מה שתרצה, רק תן לאכול"

מאת איתן רבין

משטרת אילת עצרה אתמול שני צעירים – אחד מסודאן והשני מקניה – שהגיעו כנוסעים סמויים באוניה המניפה דגל ליבריה והעוגנת בשירות צים.

האוניה שיצאה מנמל מומבסה לפני כמה ימים לכיוון אילת נשאה על סיפונה תשעה נוסעים סמויים שהצליחו לעלות ולהתחבא בירכתיה.

רב החובל גילה שבעה מהנוסעים הסמויים ולפני שהפליג, הצליח להוריד אותם בנמל. במהלך ההפלגה הופתע רב החובל לגלות שני נוסעים סמויים נוספים שאמרו לו: "תעשה איתנו מה שאתה רוצה, רק תן לנו לאכול".

עתה ממתינים שני הנוסעים להפלגה שתיקח אותם חזרה.

רופאי כלא בארה"ב אילצו אסיר ישראלי השובת רעב – לאכול

דאנברי, קונטיקט (א־פי). רופאים בבית סוהר אילצו ביום ו' אסיר ישראלי לאכול, אחרי ששופט קבע כי שביתת רעב של 15 יום מסכנת את חייו.

האיש, צבי סשר?, בן 41, נידון לפני שנתיים וחצי ל־7 שנות מאסר על הברחת הירואין.

רופאי הכלא, בצפון מזרח ארה"ב, נתנו לאסיר הזדמנות אחרונה לאכול מרצונו, ואחרי שדחה אותה שפכו לפיו נוזלים רביקלוריים.

דובר הכלא סיפר כי סשר? אמר לסוהריו כי אין הוא יכול לסבול עוד את חיי הכלא.

ברוך לוי עוד לא מונה כמנהל שדות התעופה

מאת יהושע גבר

עו"ד ברוך לוי ממשיך לכהן כמנכ"ל משרד התחבורה, לאחר שמינויו כמנכ"ל רשות שדות התעופה לא קיבל עדיין את האישורים המתאימים.

אתמול פורסם, שלוי יכונה למנכ"ל רשות שדות התעופה מיד לאחר שהממשלה תאשר בישיבתה את בקשתו של שר התחבורה בעניין המינוי, אלא שהממשלה לא דנה אתמול בנושא זה.

במהומה שאחרי הרצח נספתה מגז מדמיע נערה בת 17

שוטר רצח 2 נערים בג'לג'וליה בגלל סכסוך על מכירת דירה

אם הנערים נפצעה קשה מיריות ומאושפזת במצב אנוש בביה"ח; המשטרה: הנערה מצאה את מותה "משום שהיתה חולת־לב"

מאת כתבי "הארץ"

שלושים בלילה – לאחר הרצח הכפול בג'לג'וליה – פיזרו המשטרה ומשמר הגבול בגז מדמיע התקהלות גדולה של תושבי הכפר. במהלך פיזור ההתקהלות נספתה נערה בת 17, כאוכב עדה, ונכה תושב הכפר, מרסבאת? אבו קישאק, הוכה והוא מאושפז בבית החולים במצב קשה.

ח"כ מוחמד מיעארי, שמסר לעיתונות את דבר מותה של הנערה, טען כי "החוליה המיוחדת התפרעה בכפר". דובר המשטרה מסר בתגובה, כי הנערה מצאה את מותה "משום שהיתה חולת לב".

מסוק איבטח את מסע ההלוויה של ריאד (18) ראאמי (13) מצארה, תושבי ג'לג'וליה שנרצחו יום קודם על־ידי שכנם, בעקבות סכסוך שהיה בינו לבין אביהם.

השוטר הרוצח, שוטר, תושב ג'לג'וליה, המשרת במשטרת מרחב הירקון בתל־אביב, היה במשך תקופה ממושכת מסוכסך עם אביהם של שני הנערים, על רקע מכירת דירה שבבעלות אבי הנרצחים ושני אחיו. שניים מהאחים הסכימו לעסקה ואילו – אבי הנרצחים – סירב. בשבת בצהריים הוחריף העימות.

השוטר, רפעת עיסא עודה, ירה לעבר מרפסת ביתו של האח, שהתנגד למכירת הדירה. האח יצא את הבית כדי להתלונן על הירי במשטרה. בתגובה, נטל השוטר את תת־המקלע שברשותו ויצא לעבר בית המשפחה, שם ירה בשני הבנים ובאשה. שני הבנים נהרגו והאם, לילה, נפצעה קשה. בן נוסף נמלט מהמקום וניצל.

האם מאושפזת במצב קשה בבית החולים מאיר בכפר־סבא. לאחר האירוע הושמעה קריאת חרום לכל תחנות המשטרה באזור ולמקום הגיעו כוחות משטרה מתוגברים במשמר הגבול וביחידה המיוחדת ללוחמה בטרור. לעבר השוטרים יודו אבנים שפצעו מספר שוטרים וניפצו שמשות של כלי־רכב משטרתיים. לאחר מכן הוחלט לפזר גז מדמיע, כדי לאפשר חילוץ בני משפחת היורה מהמקום.

לקראת חצות הולכו בני משפחת השוטר, 3 ילדים ואם, במעלת הטעייה, תוך הסתייעות באמבולנסים של מגן דוד אדום. הם פונו לתחנת משטרת פתח תקווה, כדי להצילם מתושבי הכפר הזועמים.

מבקר המשטרה מציע להחליף את מערך הניידות למערך קטנועים

כך ינוצל כוח האדם המשטרתי, טוען אברהם ארן, בצורה יעילה יותר ● במשטרה מתנגדים להצעה: שוטר אחד אינו יכול להתמודד עם אירועים שבהם דרושים שוטרים רבים ויש לבצע מעצרים

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

הצעת מבקר משרד המשטרה, אברהם ארן, לבטל את מרבית ניידות הסיור הפועלות ברחובות הערים והישובים ולהפוך את שוטרי הסיור לסיירים רוכבי קטנועים, כדי שיגיעו לפנים לטיפול באירועים, נדחתה על הסף על־ידי המשטרה ואינה זוכה לתמיכה מצד משרד המשטרה.

על־פי התכנית שגיבש מבקר משרד המשטרה – והמתפרסמת כאן בראשונה – שלד מערך הסיור המשטרתי יתבסס על שוטרים רוכבים על קטנועים. לדעת המבקר, לרוב פעולות הסיור והשיטור מספיק שוטר אחד. בכל גזרה מורכבת תהיה גם ניידת מרכזית ובה שני שוטרים. זו תשמש לכוננות ולהתערבות במקרה הצורך.

בקדמת בגו, אומר המבקר ארן, ניתן יהיה לייעל את מערך הסיור. מספר רב יותר שוטרים על קטנועים יהיו נוכחים בשטח, יסיירו, יגיעו לכל מקום במהירות ויגיבו מהר יותר על אירועים ואזעקות אחרות. המבקר אף קבע בדו"ח שלו נתון, על־פיו אין כיום ניצול מלא ויעיל של ניידות הסיור של המשטרה ויש אמן פנוי רב בכל משמרת לניידות הסיור, שכן אינן עוסקות בתגובה לאירועים ולפניות הציבור ואפשר להפעילן בפעולות יזומות. המשטרה הציגה בתגובה נתונים שסותרים את ממצאי המבקר בנושא זה.

לדברי המתנגדים, ההצעה אינה מעשית והמבקר ארן "מתבסס בהצעתו על נתונים בלתי מדויקים ולא מלאים, שנאספו על ידו לצורך הכנת דו"ח בנושאי הסיור המשטרתי".

בין השאר, טוענת המשטרה כי לקטנוע עם שוטר בודד אין יכולת להתמודד עם אירועים בהם יש משתתפים רבים ויש צורך מיידי בביצוע מעצרים.

עליה נוספת במספר ההרוגים בתאונות בספטמבר־אוקטובר

לאחר שביולי־אוגוסט נסתמנה ירידה של 26% לעומת אותה תקופה אשתקד ● החל מבצע היערכות הנהגים וכלי־רכב לקראת החורף

מאת יהושע גבר
כתב "הארץ" לענייני תחבורה

בחודשים ספטמבר־אוקטובר חלה עליה מחודשת במספר ההרוגים בתאונות הדרכים, לאחר שבחודשים יולי־אוגוסט נסתמנה ירידה של 26% במספר ההרוגים, לעומת אותה תקופה אשתקד – אמר אתמול עזריאל שגלר, ראש המינהל לבטיחות בדרכים, במסיבת עיתונאים שהוקדשה למבצע היערכות הנהגים וכלי־הרכב לקראת חורף 1988.

המבצע, שהחל אתמול, מאורגן על ידי מינהל הבטיחות במשרד התחבורה, איגוד המוסכים ומשטרת ישראל. המבצע יסתיים בסוף נובמבר.

שגלר מסר, כי במבצע ישותפו 480 בתי־ספר תיכוניים והרשויות המקומיות. בני הנוער יתבקשו לסמן על גלויה מפגעים שונים, והרשויות המקומיות, במימון של המינהל, התחייבו להסדיר את המפגעים. ראש המינהל אף הבטיח לבצע מעקב אחרי תיקונם של אותם ליקויים. במסגרת מסע ההסברה של המבצע פרסם המינהל את "עשרת הדיברות" לנהג, שעיקרן הוא פעולות עשה ואל תעשה בתחומי שהוראות של הרכב, בעיות בבטיחות, צמיגים, הולכי־רגל וחניה.

יו"ר הנהלת איגוד המוסכים, אריה מטוס, מסר כי במבצע יטלו חלק כ־2,000 מוסכים מורשים בתחומי מכונאות הרכב והשלמאות הרכב. תמורת 7 ש"ח יבדקו אותם מוסכים את החלקים הבטיחותיים ברכב, כאשר הדגש יושם על בלמים, הגה, בולמי זעזועים, סרן קדמי, תאורה וצמיגים. מטוס הדגיש, כי 7 השקלים לא ייאספו בקופת המוסכים, אלא יועברו לקרן ההשתלמויות של האיגוד, כך שכל הבדיקות יתבצעו בסופו של דבר בהתנדבות. הוא סיפר, כי בשנה שעברה נבדקו במבצע החורף כ־200 אלף כלי־רכב, ובכ־30% מהם נמצאו ליקויים בטיחותיים שתוקנו.

נצ"מ שרגא ברזחי? אמר, כי המשטרה תגביר את כוחה בכבישים במסגרת המבצע יחד עם ניידות הבטיחות של משרד התחבורה. יבוצעו בדיקות לתקינות כלי־רכב בכבישים.

מקורות מפסיקה לרכוש מי ביוב מטוהרים מחיפה בגלל פער מחיר

מאת אלי אלער?
כתב "הארץ" לאיכות הסביבה

נציב המים, צמח ישי, הורה לחברת מקורות להפסיק לאלתר, את העברתם לשימושים חקלאיים של מי הביוב המטוהרים של חיפה, למפעל "תשלובת הקישון" בעמק יזרעאל. זאת בשל מחירם.

משמעות ההוראה היא, שכמות של עד 12 מיליון קוב מי ביוב בשנה, העוברים טיהור ראשוני במכון הטיהור של חיפה, יוזרמו מעתה דרך הקישון לים.

במקום יוספקו לחקלאי העמק, כפי שהיה בעבר, מי מוביל. במים אלו לא צפוי מחסור נוכח המלאי הגבוה, יחסית, לעונה זו, של הכנרת.

הרקע להוראת נציב המים, הוא ויכוח מתמשך עם עיריית חיפה על גובה המחיר שישולם לעירייה עבור מי קולחים אלו.

נציב המים מסרב להמשיך ולשלם מחיר של 4-5 סנט לכל קוב, כפי שעשה בארבע השנים האחרונות – מה עוד, שתחזית מפלס הכנרת נראית ורודה למדי. העירייה תובעת להמשיך ולקבל סכום זה.

נציב המים נקט בצעד זה, כדי לבלום תביעות נוספות, עתידיות מצד מפעלים דומים, ברחבי הארץ עבור קולחיהם, ובעיקר תביעה מצד איגוד ערים גוש דן לקבל תשלום עבור מי הקולחים המטוהרים במפעל "שפדן". מים אלו הם ברמת טיהור גבוהה בהרבה מאלה של חיפה. עד כה שילם הנציב לעיריית חיפה, במסגרת מה שהוגדר בשעתו, כתקופת נסיון להפעלת המערכת. נציב המים גורס, כי על יצרן השפכים – במקרה זה עיריית חיפה, לשלם עבור הרחקת שפכיו.

SIFRIAT POALIM

ניתן לרכוש בחנויות הספרים את
הטרילוגיה **בית בקהיר**

"יצירתו החשובה ביותר של חתן פרס נובל לשנת 1988"

נג'יב מחפוז
שראתה אור
בספריית פועלים

הזמנות בטל. 03-376845 ,03-382057

אנו

קבוצת אנשים הבאים מתחומי העשייה והמחשבה הכלכלית, בעלי השקפות שונות, מאוחדים בדעה כי בטחון מדינת ישראל ואיכות החיים בה, לא ייתכנו ללא כלכלה איתנה. רק מנהיגות כלכלית בעלת חזון, יוזמה ויכולת ביצוע, יכולה להבטיח לנו חוסן כלכלי.

שמעון פרס הוכיח לנו בשתי שנות כהונתו בראשות הממשלה, כי הוא המתאים והמסוגל להנהיג את ישראל לכלכלה שפויה ולצמיחה כלכלית.

דאגתו לפרט ולמשק, ראייתו הרחבה ונחישות החלטה, הם שהולידו את תוכנית ההבראה הכלכלית.

את הקפאון הנוכחי חייבים לפרוץ.

אנו קוראים לכל עמיתינו להתאגד ולהביא לבחירתו של ראש ממשלה שהוא גם מנהיג כלכלי - שמעון פרס.

יקותיאל פרדמן - תעשיין ויו"ר העמותה.
אבדור דוד - מנהל בחברה
אביב הרצל - מנכ"ל
אבירם מנחם - מנהל חברות
אבירם פרץ - מנהל בחברה
אבל ראובן - מנכ"ל
אבן־קארו יעקב - תעשיין
אבנון אפרים - דירקטור
אברמוביץ משה - מנהל חברה
אגמון אברהם - מנכ"ל
אהרונסון אבי - מנכ"ל
אוזן מאיר - מנכ"ל
אורן עמשאל - כלכלן
אחוזי איתן - מנכ"ל
איגניר אילן - תעשיין
איזנברג אילן - מנכ"ל
איזנברג יהושע - מנהל חברות
אייל יהודה - מנהל חברה
איש הורוביץ עוזי - מנכ"ל
אלה אבי - מנכ"ל
אלון אברהם - מנהל בחברה
אלחנני דורון - מנהל בחברה
אמיתי רם - מנהל בחברה
אנגל יוסף - מנהל
אנגלהרד יהודה - מנהל בחברה
אסיא דוד - מנהל חברה
אקירוב אלפרד - יזם
אקשטיין יעקב - תעשיין
עו"ד ארזון יגאל - משפטן
אשד יעקב - יועץ כלכלי
בגם חיים - מנכ"ל
בוכנר יורם - תעשיין
ד"ר בורוכוב אליהו - כלכלן
ביבר דן - מנהל חברות
בן־דוד שלמה - מנכ"ל
בן טובים טלי - מנהלת בחברה
פרופ' בן־שחר חיים - פרופ' לכלכלה
בראון ישראל - מנהל חברה
ד"ר בר־אילן אבנר - כלכלן
ברוצקי אריה - מנכ"ל
ברוקמן אשר - מנכ"ל
ברין יעקב - יו"ר דירקטוריון
בר־כהן שמעון - פרסומאי
ברניצקי דן - מנהל חברה
ברנע יוסף - מנכ"ל
ברנשטיין אורי - מנכ"ל
פרופ' ברקאי חיים - פרופ' לכלכלה
עו"ד ברקן עמי - משפטן
בתל אביגדור - דירקטור
גאון בני - מנכ"ל
גבאי אריה - מנכ"ל
גבאי רמזי - מנכ"ל
גבעוני אריה - תעשיין
גולומב שמואל - מנכ"ל
גלוס משה - תעשיין
גורי אריה - מנכ"ל
גרזי דניאל - מנהל חברה
גיל יהודה - מנהל חברות
גלר אהוד - מנכ"ל
גמני ארנון - יו"ר דירקטוריון
גרבנהאו אורי - מנהל חברה
גרקמן אבי - כלכלן
גרפמן שלמה - מנכ"ל
גת נרי - מנכ"ל
דביר אלחנן - מנכ"ל
דגול אבי - מנהל בחברה
דגן עוזי - מנהל בחברה
דודי מאיר - מנכ"ל
דר' דולב עמי - מנכ"ל
דוהן דניאל - רואה חשבון
דיאמנט שלמה - רואה חשבון
דקל ישראל - מנהל בחברה
דרוקר מרון - דירקטור
דרור (בומי) שמואל - מנהל חברות
הדר מיכאל - מנהל חברה
הורוביץ אלי - תעשיין
הייבלום זהר - מנהל חברה
הלפר עפרה - מנהלת בחברה
דר' הלפרין אשר - מנכ"ל
הלפרין דני - מנהל חברה
הלר גבריאל - מנכ"ל
המלפרב שלום - מנהל חברה
הראל בן־ציון - כלכלן
הראל יוסף - מנהל שיווק
ויימן יצחק - תעשיין
וינבאום שלומי - תעשיין
ויינשל דוד - נשיא חברה
וייצמן מרדכי - מנכ"ל
ודרון יהושע - מנכ"ל
ז'אן ויקטור - מנהל חברות
זוהר דן - מנהל בחברה
זילברמן רוני - מנכ"ל
זילדמן נחמן - מנהל בחברה
זמיר צבי - מנכ"ל
זנבר משה - מנהל חברות
זעירא יחזקאל - מנכ"ל
חביב יואב - מנכ"ל
טלמון יחזקאל - מלונאי
יהלומי שמואל - מנהל חברות
יוציס יאיר - מנכ"ל
יחזקאל מיכה - כלכלן
יעקב יוסף - מנכ"ל
יעקבאן רם - מנכ"ל חברה
יעקבסון רות - תעשיינית
ירושלמי זלמן - יקיר תעשיה
כהן אביב - מנהל חברה
כהן אמיר - יזם
כהן יצחק - בנקאי
כהן משה - תעשיין
כספי רם - משפטן
כפיר בני - מנכ"ל
כפיר מאיר - מנהל חברה
כץ דני - מנהל בחברה
כץ מוטי - מנהל בבנק
לוי אריה - מנכ"ל
לוי כרמל - מנכ"ל
לוי מיכאל - תעשיין
לוינסון דוד - מנכ"ל
לורך אמנון - משפטן
לנדאו אלי - מנהל חברה
לנדאו יצחק - מנהל בבנק
לנדסמן יעקב - מנהל חברה
לפיד רונית - כלכלן
לשם חגי - מנהל בחברה
מדר אמנון - מנכ"ל
מושביץ דוד - תעשיין
מזרחי אריה - מנהל חברות
מטרני דבורה - מנהלת בחברה
מיוחס גיורא - מנכ"ל
מירון עמי - מנהל חברה
מסר עודד - מנהל חברות
מקנב עמיר - מנכ"ל
מרדור רמי - מנהל בחברה
מרקמן אריה - מנכ"ל
מייר משה - מנהל בחברה
ניצן בן־ציון - מנכ"ל
ניצן דב - מנכ"ל
סגל סמי - תעשיין
סגל שלמה - מנהל בחברה
סדן בת־עמי - מנהלת בבנק
סורוקר שמחה - מנכ"ל
סטרינסקי הלל - מנכ"ל
סמואל אלכס - משפטן
סנדרס ברי - מנהלת בחברה
סר דוד - מנכ"ל
עבדי שלמה - מנהל בחברה
עינת ערן - מנהל חברה
עמיאל אליהו - מנהל בחברה
עמיר אורי - בעל חברה
עפרון יעל - מנהלת בקונצרן
ערמון ריצ'רד - מנכ"ל
ערן עמוס - יו"ר חברה
פדרמן מיכאל - תעשיין
פולק יוסף - מנכ"ל
פולק ישראל - תעשיין
פורת יורם - סוציולוג
פורת יצחק - מנהל בבנק
פיינשטיין שמואל - תעשיין
פילון יחזקאל - אדריכל
פישביין דוד - טכנאי הנדסה
פישביין יצחק - מנכ"ל
פלג ראובן - תעשיין
פלד חיים - מנכ"ל
פלד ישראל - מנכ"ל
פלדמן דב - מנהל בחברה
פסוק מיכאל - מנהל חברות
פרנקל זאב - מנכ"ל
פרנקל נתן - מנכ"ל
צור מקס - מנהל
צור צבי - מנהל חברות
צימט דניאל - מנכ"ל
צלר אבי - מנכ"ל
צפרירי צבי - יו"ר דירקטוריון
קוניחובסקי חגית - מנהלת בחברה
קסוטו אבי - מלונאי
קפלן גבי - מנהל מפעל
קריא אריאל - מנהל בארגון
קריב דני - מנכ"ל
קרינפלד ניר - מנכ"ל
דר' קשיב יצחק - כלכלן
רביד שמעון - מנהל בקונצרן
רגב ישראל - מנהל בחברה
רגב עזרא - מנכ"ל
רדושיצקי יורם - תעשיין
רובינזון רות - מנהל בחברה
רהולין דני - מנכ"ל
רוזן יוסי - מנכ"ל
רוזנשטיין רחל - מנהלת בחברה
רון עוזי - דירקטור
רונן שלום - מנהל בחברה
רוסט עמוס - בנקאי
רז יהושע - מנכ"ל
ריזל דן - מנכ"ל
רינקוב יאיר - מהנדס.
ריץ עודד - מנהל בחברה
שגב ארמנדו - מנכ"ל
שדה רפי - מלונאי
שחר אריה - מנכ"ל
שטיין צבי - מנהל מפעל
שיינברג עודד - מנהל חברה
שיק חיים - מנהל בחברה
שלוש יוסף - משפטן
שמואלי יוסף - מנכ"ל
שמואלי מילכה - מנהלת בחברה
שמואלי סמי - מנכ"ל
שמחה דוד - מנכ"ל
שנהר עמוס - יועץ כלכלי
שן יעקב - מנהל בחברה
שנער אביגיל - מנהלת בבנק
שפירא אייל - מנכ"ל
ד"ר שפרון גד - יועץ כלכלי
שפרינגר צבי - אדריכל
שקד ישעיהו - מנכ"ל
שרון איתן - מנכ"ל
שריג יצחק - מנהל בחברה
שרוני נתי - מנכ"ל
תועמי שלום - מנכ"ל
תשבי יונתן - מנהל חברה

* מודעה שלישית בסידרה

העמותה למנהיגות כלכלית

לכבוד
העמותה למנהיגות כלכלית
ת.ד. 3219 ת"א, 61031
טל. 03-244028

אני הח"מ מזדהה עם עמדתכם ומצטרף בזה לעמותה ומוכן לפעול ליישום מטרותה.
שם ______
כתובת ______
מפעל ______ תפקיד ______ טלפון ______

חריש: מעצר מנהלי הבנקים מסב ביזיון להם ולבנקאות

דוחה הביקורת בפרקליטות על הוראתו לחדול ממעצרי המנהלים

מאת סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, דחה אתמול את הטענות שהועלו נגדו בפרקליטות עקב הוראה לחדול ממעצרים של מנהלי הבנקים לשעבר, ששוחררו בערבות והפקידו את דרכוניהם לצורך חקירה בפרשת הבנקים.

חריש אמר אמש ל"הארץ", כי לדעתו "אין לעשות שימוש בסנקציה, אלא באותה מידה שהיא נדרשת לצורך החלטי". היועץ המשפטי הסביר כי אילו היה מעצרם של הבנקאים דרוש לצורך חקירה, לא די שהיה נמנע מלהתערב בביזיון של מניעת המעצר, אלא אף רוחק לבצעו. "אבל כשהמצב הוא שהמעצר לא נדרש אלא כדי להביאם מיד לשחרור בערבות ואינו קיים הלכה למעשה אלא לשם הפקדת הדרכון – המעצר הינו מיותר ומסב רק ביזיון לאנשים ולבנקאות".

חריש דחה גם את הטענה, כי הוא נוהג איפה ואיפה ומפלה לטובה את הבנקאים לעומת אחרים מן השורה.

חריש דחה גם את הטענה כי הפלה לרעה את הבנקאים שכבר נעצרו ושוחררו בערבות לעומת אלה שעדיין לא נעצרו. "ברגע שעמדתי על כך שהמעצר אינו משיג דבר ואפשר להגיע לאותן תוצאות של הפקדת דרכון ללא מעצר, היה זה אבסורד להמשיך בתקלה רק לשם השגת השוויון". הוא סיכם באמרו, כי מערכת הבנקאות דורשת אמינות יתר וחשוב היה למנוע את הרושם כאילו נולדה פרשה חדשה, בעוד שמדובר אך ורק בצעד פורמלי שקשור לפרשה ישנה.

יעקבי מציע החלת רציפות על חוק הערוץ השני בכנסת

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ"
לענייני כלכלה

שר הכלכלה והתקשורת, גד יעקבי, מתכוון להציע החלת הרציפות על חוק הערוץ השני, מיד עם כינונה של הכנסת ה־12. החלת הרציפות על חוק זה, לאחר שכבר עבר בקריאה ראשונה ושניה בכנסת ה־11, תביא לכך שלא יהיה צורך להתחיל את כל הליכי החקיקה של החוק מחדש וניתן יהיה לאשרו בקריאה שלישית בלבד.

יעקבי אמר אתמול ל"הארץ", כי מצב־ביניים זה של החוק שטרם אושר בקריאה שלישית הוא גורע, מאחר שאין הדבר מאפשר לגייס משאבים להפעלתו של הערוץ השני. כיום מתוקצב הערוץ השני על־ידי משרד התקשורת, אך תקציבו המקורי אזל ולא ניתן לו תקציב נוסף.

לעומת זאת, לאחר אישורו של חוק הערוץ השני, ניתן יהיה – בהסכמת רשות השידור – לשדר תשדירי שירות ולממן בכך את הוצאות הפעלתו של הערוץ. עם אישורו של החוק, תוקם מועצה ציבורית לערוץ השני וכן מינהלת הקמה, שיפקחו על הפעלת הערוץ. לאחר תקופת ביניים ישודרו בערוץ השני חדשות, שיופקו על־ידי חברת חדשות שתוקם לצורך כך.

ביקורת על ניהול הקמת מדרחוב נחלת בנימין

מאת חיים הנדוורקר

מבקר עיריית תל אביב, שמואל רוביצ'ק, מותח ביקורת קשה על ניהול הקמתו של מדרחוב נחלת בנימין, וקובע כי מחיר שלב א' של הפרוייקט היה כפול מהאומדן הראשון שהוצג לפני ועדת הכספים של העירייה.

עיקר הביקורת מופנית כלפי החברה העירונית עזרה וביצרון ומנכ"לה ליאור דושניצקי, שקיבל עתה באופן פרטי מהעירייה את ייזום מרכז גולדה, מרכז השלום ועוד. מתברר כי האומדן הראשון על עלות הפרוייקט, שהוגש בחודש ינואר 1986 על ידי עזרה וביצרון עמד על 750 אלף ש"ח. לימים התברר כי הפרוייקט עלה 1.5 מיליון ש"ח.

רוביצ'ק גורס כי התכנית והאומדן הראשונים לא נתנו ביטוי ריאלי של עלות הפרוייקט בגלל השאיפה להתאים את עלותו לתקציב שעמד לרשותו. כתוצאה מכך הוצג לפני מקבלי ההחלטות בעירייה אומדן קטן מהעלות הריאלית של הפרוייקט.

עוד מתברר כי הקבלן שקיבל את עבודת הקמתו של המדרחוב עבד בשעתו עבור עיריית הרצליה, והנה אותה, הוגשה נגדו תביעה משפטית ועיריית הרצליה זכתה במשפט.

ספר חדש חושף פרשיות ממלחמת העצמאות בצפת

מאת מנחם הורוביץ

כמה פרשיות בעלטות מקורות מלחמת השחרור בצפון הארץ נחשפות לראשונה בספר תעודי של הסופר והעיתונאי יחזקאל המאירי, שניהל שיחות על כך עם מפקד הפלמ"ח, יגאל אלון, כמה שבועות לפני מותו.

הספר, שיצא לאור בהוצאת משרד הביטחון, סוקר למעשה את המערכה על צפת מראשיתה ועד סופה.

יחזקאל המאירי, שחקר את הנושא שנים רבות, נעזר גם בחומר ארכיוני שריכז בארכיון הבריטי בלונדון וכן שוחח עם מפקדים בכירים ששרתו אותה תקופה באזור ומפקדים ערביים אותם פגש במלחמת לבנון במחנה הפליטים עין אל־חילווה.

מאמץ למנוע מאיש הרדיו בן־עמי להגיש את "מבט"

עיתונאי מחלקת החדשות: העסקת עובדים מבחוץ אינה עולה בקנה אחד עם טענת ההנהלה על אבטלה סמויה

מאת לילי גלילי

עיתונאי מחלקת החדשות בטלוויזיה מתכוונים היום למנוע מאיש הרדיו, עודד בן־עמי, להגיש את מהדורת "מבט". הנהלת הטלוויזיה החליטה להחזיר את בן־עמי, הכתב המדיני של הרדיו, להגשת "מבט", במסגרת המאמצים לרענן את המסך. עיתונאי החדשות מדגישים, כי ההתנגדות אינה מכוונת נגד בן־עמי אישית, אלא נגד השיטה שנוקטת ההנהלה.

לטענתם, העסקת עובדים מחוץ לטלוויזיה, כמו גם השמועות על הבאת קריינית מגלי צה"ל, אינה עולה בקנה אחד עם טענות ההנהלה על עודף כוח אדם בטלוויזיה, על אבטלה סמויה ועל הצורך בהתייעלות. העובדים פנו למנכ"ל, אורי פורת, בבקשה להודיע פומבית כי אין אבטלה סמויה או צורך בהתייעלות, לפני שהוא בוחר להעסיק עובדים מבחוץ. באותה רוח, מוחים העובדים על פתיחת קורס למשתתפים לכתבים ולקריינים מטעם רשות השידור, אליו נרשמו עד כה כ־600 איש, כאשר במקביל מתלוננים על עודף כוח אדם ברשות השידור.

בתגובה לכוונת העובדים למנוע מבן־עמי להגיש את "מבט", אמר פורת: "הניסיון למנוע מבן עמי דריסת־רגל בטלוויזיה הוא מעשה מתנשא ולא־דמוקרטי". לדבריו, אין לוועד עובדים שום מעמד וסמכות בענייני ניהול ושיבוץ עובדים, קריינים ומגישים, והכות זו שמורה בידי ההנהלה.

עוד נמסר, כי בקרב העובדים מתגבשת החלטה להקפיא את ההכנות למשדר הבחירות, כל עוד מעכבת ההנהלה את המשא־ומתן על שכר עמם.

ח"כ שפירא: דיון פומבי ב"הגביר" יפגע בביטחון

מאת אבי בגאור

הבוקר יתקיים בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב דיון בתביעתו של ח"כ אברהם שפירא לאסור את הפצתו של "הגביר", ספרו של העיתונאי אריה אבנרי העוסק בפרשיות הקשורות בח"כ הדתי.

עו"ד אמנון זכרוני, בא־כוחו של שפירא, הגיש אתמול לבית־המשפט בקשה לקיים את הדיון בעתירה בדלתיים סגורות, בטענה ש"הגביר" פוגע במוסר הציבורי ובביטחון המדינה. ח"כ שפירא היה אמור לשוב אתמול מלונדון במיוחד כדי להשתתף בדיון.

בתצהיר נגדי שהוגש על־ידי אבנרי לבית־המשפט, מבהיר העיתונאי כי הדברים המיוחסים להתפרסם בספרו הם אמת ובדעתו להוכיחם בבית־המשפט. אבנרי טוען, כי הספר עוסק גם באישים אחרים ובבעלי תפקידים בכירים, ויש חשיבות ציבורית לעצם פרסומו לפני הבחירות לכנסת.

אדיונטיקס תשתתף בניסוי בבי"ס הנפתח בקליפורניה

מאת אור גוברד

חברת אדיונטיקס מהרצליה פיתוח, המתמחה בתכנון ובייצור מוצרי לומדה לתחריסר, בתחום המדעים המדוייקים, משתתפת עתה בניסוי חינוכי גדול באזור קליפורניה. במסגרת הניסוי, כל הלימודים בבית הספר יהיו באמצעות תוכנות מחשב.

לפי התכנון, ילמדו בבית־הספר בשלב הראשון 1,000 ילדים.

בית־הספר המיוחד מוקם, לאחר שבשנה שעברה נוסתה בהצלחה כיתה ממוחשבת מצפון ללוס אנג'לס, בה הושקעו 200 אלף דולר. התוכנית שנבחרה או היתה של חברת אדיונטיקס.

הכיתה פעלה באזור מגורים של אוכלוסיה ברמה תרבותית־חינוכית הנופלת מן הממוצע הכללי ובתום שנת הלימודים התברר, כי שום תלמיד לא נכשל בלימודי המדעים המדויקים. הניסוי הקיף 800 ילדים.

בעקבות הצלחת הפרוייקט של הכיתה הממוחשבת, עומדים עתה להקים באזור זה בית־ספר ממוחשב, שיפעל בשיטות החדשניות ובו ילמדו עד 3,000 ילדים, כאשר הלומדות של אדיונטיקס כלולות בתוכנית הלימודים המיוחדת. אדיונטיקס משווקת את מוצריה בשוק האמריקאי בלבד.

אין כיסוי להבטחות לשלם לאמנים בפסטיבל הסרטים

מאת נורית כנעא
סופרת "הארץ" בחיפה

גלילה מאני זאבי, מנהלת המחלקה לתרבות בעיריית חיפה, תבעה בישיבת ועדת המכרזים שהתכנסה ביום ד' האחרון, כיסוי הוצאות בסכום של כ־100,000 ש"ח, שלא נכללו בתקציב פסטיבל הסרטים, עבור אמנים שהופיעו במסגרתו, במהלך ארבעת הימים בהם נתקיים.

כזכור, התקיימו מופעי רחוב רבים, וכן הופעות זמרים בקונכיה בגן האם. חברי ועדת המכרזים לא אישרו את ההוצאה ולפיכך יהיה דיון חוזר בנושא. התקציב החריג חייב לעבור בכל מקרה אישור מועצת העירייה. ללא אישור זה אין אפשרות לשלם לאמנים.

בתוך כך נודע, כי ראש העיריה, אריה גוראל, מינה את גזבר העירייה, גבי צירינסקי, לבקר את הוצאות הפסטיבל, אף כי הוא עצמו היה האיש שערך אותו, בתוקף תפקידו.

חוגים בעירייה מוצעים כי בכך מנע ראש העירייה מראש ביקורת אובייקטיווית.

מן העירייה נמסר בתגובה כי ועדת המכרזים רק מאשרת פרסים בתוך תקציב. "מנהלת המחלקה לתרבות ביקשה אישור להוצאה על פי תקציב שאושר בכללו ליתר ביטחון, למרות שאינו נחוץ. כל בקשותיה היו במסגרת התקציב המאושר של הפסטיבל", אומרים בעירייה.

ישראל – במקום הראשון בעולם ברמת ההרדמה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

סימפוזיון בינלאומי להרדמה ולטיפול נמרץ כללי יתקיים בסוף השבוע באוניברסיטת בן גוריון בנגב.

בפעם הראשונה בישראל יידון הרכב הרב־מקצועי בטיפול בחולה המונשם.

במסיבת עיתונאים אתמול, בבאר־שבע, מסר סגן מנהל המחלקה להרדמה בבית־החולים סורוקה, ד"ר גורמן, כי בבית־החולים סורוקה מונשמים מדי שנה 500 חולים, מספר גדול מאוד, לדבריו.

לדברי ד"ר גורמן, מדינת ישראל עומדת במקום הראשון ברמת ההרדמה בעולם, משום שההרדמה בישראל מבוצעת בידי רופאים בעלי השכלה מקצועית ספציפית, לעומת ארצות אחרות בעולם, שם ההרדמה מבוצעת על־ידי אחיות.

ד"ר בלה גליל: "הים הפך פח זבל גלובאלי"

מאת אלי אלעד

"הים הפך פח זבל גלובאלי, כיוון שסילוק פסולת תעשייתית לים מוליך את ריכוזה באתרים יבשתיים" – אמרה ד"ר בלה גליל, זואולוגית ימית מהמחלקה לזואולוגיה בפקולטה למדעי החיים באוניברסיטת תל־אביב.

עוד אומרת גליל, כי "כשמעוניינים להפוך את הים העמוק למצבור לשפכים, יש לזכור כי עדיין לא הובנה היטב ההשפעה של שפכים תעשייתיים על חברות של בעלי־חיים ימיים. הדבר מהווה מקור לדאגה רבה בגלל טבעו וחשיבותו האקולוגית של האוכלוסיות של הים העמוק, ורגישותן לשפכים. מן ההכרח לחקור עוד את הנושא כדי לבדוק השפעות קצרות וארוכות־טווח של פעילות זו."

סוכנות הידיעות היוגוסלווית הרשמית:

"המנהיגים הבכירים – אשמים בדרמה המתרחשת ביוגוסלוויה"

"אין להשלים עם העובדה שעל סף המאה ה־21, חייבים היוגוסלווים להשתרך מדי בוקר בתורים כדי לקבל לחם"

בלגראד (ע"ה, ע"צ). סוכנות הידיעות היוגוסלווית הרשמית "טאניוג" הטילה על המנהיגים הבכירים של המדינה את האחריות למצב הדרמטי העובר כעת על יוגוסלוויה. "המנהיגים הבכירים ביותר הם האשמים העיקריים". סוכנות הידיעות הוסיפה: "לא זו בלבד שהם יצרו פירוד והוליכו את המדינה מבחינה כלכלית, הם גם לא הוכיחו מידת אומץ לב ותוך הדרושים כדי למצוא את הדרך לאחדות החברה היוגוסלווית. דרך שתוביל את תושבי המדינה לשגשוג ויציבות". "טאניוג" מציינת: "אין להשלים עם העובדה ש־43 שנים לאחר המלחמה, על סף המאה ה־21, חייבים היוגוסלווים להשתרך מדי בוקר בתורים כדי לקבל לחם".

סגן שר ההגנה מזהיר מלאומנות

גורל בכיר האשים פוליטיקאים יוגוסלווים בליבוי תסיסה אתנית ובעידוד האמרות הלאומית בשעה שהמפלגה הקומוניסטית מתבוססת לטיהור נרחב בקרב אנשי הצמרת.

סגן שר ההגנה, הגנרל סימיון בונג'יץ', אמר בראיון שפורסם אתמול בעתון "בורבה" כי פוליטיקאים מעודדים את מה שהגדיר כ"תהליך האורה לאומנית" בנסיון להטיל על המדינה "משטר ריכוזי אוטוריטרי".

"אנטיטוטליזם" הוא מונח שנועד לתאר את שאיפתה של הרפובליקה הסרבית לסמכויות נרחבות יותר ולהחלשת מרותה על יתר הרפובליקות. תשעת מיליון הסרבים של יוגוסלוויה מהווים את הקבוצה האתנית הגדולה ביותר.

דבריו של הגנרל היו התגובה הפומבית הראשונה מצד הצבא על התסיסה הפוליטית, הבלתי־תית האתנית הנמשכת זה מספר חודשים מאז הגבילה בשבוע שעבר להתנגשויות בין כוחות הבטחון לבין מפגינים שביקשו להפיל ממשלה מחוזית.

בוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית מתנהל עתה מאבק בין סיעות המנהיגות ביותר אוטונומיה אחרית לבין אלה המעדיפים שלטון ריכוזי יותר.

מנהיג ארגון צבאי פרוטסטנטי נורה למוות בצפון אירלנד

בלפאסט (ע"ה). אחד מראשי הארגון הצבאי הגדול ביותר של הפרוטסטנטים בצפון אירלנד נורה למוות יחד עם אדם אחר בבאר במזרח בלפסט במוצאי שבת – הודיעה אתמול המשטרה.

אנשים חמושים פרצו לבאר והורו לכל הלקוחות לשכב על הרצפה. לאחר מכן ירו בג'ימי קרייג, חבר בכיר בארגון להגנת אלסטר ובאדם אחר ששמו נ"ירי רייגי. ארבעה אנשים נוספים נפצעו בהתקפה.

39 נהרגו בסוף השבוע באפגניסטאן

בין ההרוגים יועצים אמריקאים

איסלמבאד (ע"צ). 35 מורדים, שני יועצים אמריקאים ושני יועצים פקיסטאנים נהרגו בסוף השבוע כאשר הצבא האפגאני פתח במיתקפת־נגד במזרח המדינה.

הכוחות הממשלתיים החלו במיתקפה בשבת בסביבת גרדז, בירת חבל פאקטיה, כדי לשחרר עיר זו מאיומם המתמיד של המורדים.

ב־25 הימים האחרונים ירו המורדים 1,290 טילים לעבר העיר גרדז. כתוצאה מירי זה נהרגו 31 אנשים ונפצעו 42.

תחנת השידור ציינה, כי התקפות אלה התנהלו בסיוע "מדריכים אמריקאים ופקיסטאנים".

ביטחוניים נודע כי 3 אנשים נהרגו ו־3 אחרים נפצעו אתמול בעקבות ירי טילים של כוחות ההתנגדות לעבר קאבול.

המורדים ירו גם טילים לעבר ג'אלאלאבאד שבמזרח וגרמו למותם של שני אנשים.

פושע נאצי נמלט מארה"ב למערב גרמניה

היה צפוי לגרוש על חלקו בטבח בלאטביה

ניו יורק (ע"ה). פושע משטרה לאטבי לשעבר, שהיה צפוי לגירוש מארה"ב לברית"מ על ביצוע פשעי מלחמה נאציים נמלט למערב גרמניה – מסר אתמול הניו יורק טיימס בהסתמך על חוקרים מארה"ב.

בולסלאב מייקובסקיס, המואשם במתן הוראה לטבח של יותר מ־200 כפריים לאטביים ב־1942, השתמש כנראה במסמכים מזויפים כדי לברוח לאזור העיר מינסטר במערב גרמניה, מסר העתון.

מייקובסקיס (84) שעבד בעבר כנגר וחי בפרבר מינאולה של ניו יורק, ניהל מאז 1976 מאבק משפטי נגד גירושו מארה"ב. בית המשפט העליון דחה את ערעורו הסופי ב־1986.

באוקטובר הגיש משרד המשפטים דרישה לגרשו לברית"מ שם הורשע שלא בפניו ב־1965 בשיתוף פעולה עם הנאצים.

שמועות במוסקווה:

עורך ה"פראבדה" יתפטר; איש של גורבאצ'וב ימונה תחתיו

מאת אליהו זהבי

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). ד"ר וויקטור אפאנסייב, עורכו הראשי של העתון "פראבדה" יגיש את התפטרותו – כך דיווחו בימים אחרונים כתבים סקנדינבאים במוסקווה.

התפטרות אפאנסייב, שמונה לתפקיד בימי ברז'נייב, תפנה את לשכת העורך הראשי של בטאון המפלגה ל"איש של גורבאצ'וב".

הודעה
למחזיקי כיריים גז C-40 מתוצרת ROSIERES

בבדיקות שוטפות של שרות תדיראן התגלו מקרים של בלאי מואץ במספר חלקים בכיריים הנ"ל.

חב' רוזייאר-ROSIERES מצרפת נענתה לפניית "תדיראן" - נציגתה הבלעדית בישראל, ובעקבות ממצאים אלו תחליף חינם לכל מי שקנה כיריים גז C-40 (לא תנור) בישראל בין המועדים 1.1.81 ועד 30.6.86 את הכיריים בכיריים מחודשות בהן הוחלפו החלקים שנתבלו בחלקים חדשים מסדרת ייצור משופרת.
(המדובר לא על תנור ולא כחלק מתנור, הכוונה לכיריים נפרדות המונחות על משטח במטבח, על השיש)

כל מי שברשותו כיריים (לא תנור) כנ"ל שלא תוקנו במעבדות השירות של תדיראן לאחר 1.1.87, מוזמן בזאת להתקשר:

כל יום
בין השעות 08.00-18.30 (פרט ליום ו')
☎ טלפון 03-5575187

לאחר שעות העבודה
טלפון 03-5420365
(מזכירה אלקטרונית) ולהשאיר פרטים.

או בכתב באמצעות התלוש המצורף על מנת לתאם מועד ומקום ביצוע ההחלפה, ברחובי הארץ.

בזמן המבצע יהיה אפשר גם להחליף רשתות וכיפות לכיריים הנ"ל במחיר מוזל.

יש לשים לב: 1. כיריים רוזייאר C-40 שנרכשו לאחר 30.6.86 הינם מהדגם המשופר ואין צורך להחליפם.

2. החלפת הכיריים תתבצע אך ורק בתאום מראש!

3. פירוק והרכבת הכיריים יש לבצע רק ע"י מי שהוסמכו לבצע עבודות מסוג זה.

ברשותי כיריים C-40 מתוצרת ROSIERES שנקנו בין 1.1.81 עד 30.6.86 ולא תוקנו לאחר 1.1.87 במעבדות השרות של תדיראן.

שם ______ כתובת ______

עיר ______ מס' טלפון ______

צבע הכיריים: ☐ חום ☐ קרם ☐ לבן ☐ עלי שלכת (נא לסמן)

אבקשכם להתקשר עמי לתאום מועד ומקום להחלפת הכיריים חינם.

נא לגזור ולשלוח לת.ד. 36262 תל-אביב 61362 ולציין על המעטפה "כיריים".

סעם אספניה אוטומוטורס בע"מ
SEAM ESPANA AUTOMOTORES LTD.
SEAT

לציבור לקוחותינו

אנו שמחים להודיע על כניסתנו למשרדינו החדשים במרכז סיאט בחולון

רח' תמנע 23/21 אזור תעשיה, חולון.
טל: 03-5569040 (8 קווים)

על-מנת לשפר את השירות הניתן ללקוחותינו, רוכזו במרכז אחד: הנהלת החברה, הנהלת החשבונות, המרכז הטכני, מחסן חלקי חילוף ארצי והמוסך המרכזי.

SEAT סיאט

חיוג ישיר לתוכנית הכלכלה הבריאה של המערך

בישראל יש מפלגה אחת שמדברת ומדברת כלכלה. אבל כשהיא צריכה לעשות המשק מתמוטט והאינפלציה מגיעה ל-600% בשנה.

ויש גם מפלגה אחרת. מפלגה שמדברת קצת פחות כי היא עסוקה בחשיבה, בבנייה, בתוכניות כלכליות אמיתיות לארבע השנים הבאות.

אם יש לך עניין לדעת מה אומרת תוכנית הכלכלה הבריאה של המערך - חייג:

☎ 03-209267
☎ 03-209268
☎ 03-209264

והתוכנית תישלח לביתך מייד.

אמת
המערך

הכניסה לקהל הרחב - כרטיס כניסה בכניסה הראשית - ללא כרטיס

טימבר 88 TIMBER

גני התערוכה תל אביב 17-20.10.1988 בשעות: 12.00 - 20.00

התערוכה הבינלאומית ה-2 למכונות, ציוד ופרזול לתעשיית העץ והרהיטים

תערוכת חובה לנגרים, אדריכלים ומעצבי פנים

נושאי התערוכה:

ואשינגטון פוסט: הדמוקרטים נאבקים נגד גל תבוסנות

במטה הדמוקרטי ניכר אי אמון לא רק ביכולתו המדינית של דוקאקיס אלא אפילו במידת השכל הישר שלו ● הדקה הראשונה בעימות הטלוויזיוני האחרון הזיקה קשות לתדמיתו

מאת יואב קרני

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שלושה שבועות לפני הבחירות לנשיאות בארה"ב, אין ביטוי מובהק יותר לכרואה החדש של הפוליטיקה האמריקאית מאשר הוולות מטה של ג'ורג' בוש להתגאר על מדינות, אשר עד השבוע שעבר נחשבו מעוזים בלתי מנוצחים של מייקל דוקאקיס.

אין כנראה הערכה משקפת יותר את המצב מאשר הערתו של פרשן ותיק באחד מריגוני יום א' המסורתיים בטלוויזיה האמריקאית: "רק משבר פתאומי בבריה"מ, רק הרשאת רעות במיוחד מן הבורסה בניו יורק, רק התלקחות דרמטית במפרץ הפרסי יוכלו להעניק לדוקאקיס נצחון. שום דבר שהוא עצמו יעשה לא יוכל לשנות את המצב".

"הדמוקרטים נאבקים נגד גל של תבוסנות" – פתח אתמול העתון "ואשינגטון פוסט" את הדיווח על מערכת הבחירות. מטה הבחירות הדמוקרטי צירף את הפתק הבא לצרור היומי של קטעי-עתונים, שמקבל דוקאקיס מדי בוקר: "החזק מעמד... אם תתאמץ מאד עד הסיום, אולי יבינו האנשים ש'הנשיא בוש' הוא רעיון מטריד ממש כמו הרעיון של 'הנשיא קוויל'". דן קוויל, המועמד הרפובליקאי לסגן נשיא, שימש מטרה מרכזית לחיצי הדמוקרטים בחודשיים האחרונים.

אחד מיועצי דוקאקיס, הסנאטור אלברט גור התלונן אתמול בשידור טלוויזיה על הנימה השוררת בימים האחרונים בכלי התקשורת. "אתם מעודדים את הרושם של התמוטטות מבוהלת", אמר גור על העיסוק האינטנסיבי של רשתות הטלוויזיה בתוצאות סקרי דעת הקהל.

סקר אחד שנערך ערב ויכוח הטלוויזיה בין בוש לדוקאקיס חזה יתרון של ששה אחוזים לבוש. סקר נוסף שהתפרסם מייד לאחר הויכוח העמיד את יתרון בוש על עשרה אחוזים.

אכזבה מדוקאקיס

ההערכות המקובלות בימים האחרונים מפי אישים דמוקרטים משקפות אכזבה עמוקה ממערכת הבחירות של מייקל דוקאקיס, ובעצם של דבר גם מאישיותו. מבול בלתי פוסק של עצות, מהן בסיסיות לחלוטין, מבטא אי-אמון לא רק ביכולתו הפוליטית של דוקאקיס, אלא אפילו במידת השכל הישר שלו.

פעם אחר פעם הורו תחנות הטלוויזיה ומקרינות את חצי הדקה הראשונה בויכוח הנשיאותי, שהקרימה והבטיחה את תבוסת דוקאקיס. הוא נשאל אם דעתו על עונש המוות היתה משתנה אילו נאנסה אשתו ונרצחה. הוא השיב באופן ענייני וקר וכמעט וניתן היה לזהות חיוך הנסך על שפתיו. בכך הוא סתם את הגולל על הסיכוי האחרון להיחלץ ממעמד "איש הקרח".

ביום שבת נשאל דוקאקיס על חצי הדקה הזאת. תשובתו חזרה וחיזקה את הרושם של קשיות-עורף ושל חוסר נכונות להאזין. על השאלה אם הוא מתחרט על אופן תגובתו – על פי עדות אחד העתונאים שהצטופפו במטוסו של דוקאקיס – השיב המועמד הדמוקרטי, "לא", בלי להניד עפעף.

עתונאי אחר שאל אותו, אם יחזור ויתמודד על הנשיאות בעתיד. דוקאקיס השתתק לכמה שניות, ולבסוף ענה: "אני מתכוון לחזור ולהיבחר לנשיא ב-1992". התשובה הבלתי משכנעת הזו מתיישבת עם מה שאמר שלשום ריצ'ארד ניקסון הנשיא לשעבר על מסע הבחירות של דוקאקיס: "חובבני כדי רחמים".

מייקל דוקאקיס – והמיפנה הגדול

המועמד הדמוקרטי מפגר עכשיו בדיוק באותו שיעור בו הוביל נגד בוש קודם לכן

מאת ויליאם סאפייר
שרות "ניו-יורק טיימס"

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). סימן השאלה הגדול של מסע הבחירות 1988: מה גרם למיפנה הגדול של אמצע הקיץ?

כאשר הגיע לוועידה הדמוקרטית, הוביל מייקל דוקאקיס כמעט בכל משאלי דעת הקהל והקדים בכ-10% את ג'ורג' בוש. לאחר הוועידה הרפובליקאית, דוקאקיס – שנראה סובל מהלם קרב – מצא עצמו מפגר לפתע באותו שיעור. את המיפנה לא יכלה לחולל הוועידה הרפובליקאית עצמה. אירע דבר-מה שהניע רבים להתחיל לשנות את דעתם בין הוועידות. עוזריו של בוש טוענים, כי היה זה המסע שניהל, בבעיטות נמרצות, בניפנוף בדגל האמריקאי והתכחשות לשמאלנים.

טיעון זה אינו תופס, כיוון שמרבית התעשה נגד דוקאקיס נערכה בוועידה הרפובליקאית או אחריה. נושא "שבועת האמונים", השמצות בדבר "כרטיס החבר" של דוקאקיס באיגוד האמריקאי להגנת זכויות האזרח, הפשיטה המוזהרה לנמל בוסטון המזוהם, התגובה נגד כלי התקשורת שהמטירו אש והוקעה על מינויו של דן קוויל כמועמד לסגן-נשיא של בוש – כל אותם אירועים אירעו אחרי 18 באוגוסט.

עוזריו של דוקאקיס אומרים, כי המיפנה אירע כאשר נחו לאחר הוועידה הדמוקרטית וכך איפשרו לרפובליקנים "לגנוב" יתרון במידמה.

גם הסבר זה אינו משכנע. דעת הקהל הזה להתגבש כאשר נקודות החולשה של דוקאקיס הודגשו ואלו של בוש נתעמעמו. דבר כזה אינו יכול להתרחש בהפוגה. היה בוודאי אירוע שחייב היה לגרום לאנשים לחשוש ממייקל דוקאקיס, והוא צריך היה להיות גדול בדרגה משמעותית משמועה שאולי התייעץ עם פסיכיאטר.

היעלמותו של ג'קסון

להערכתי, הוועידה הדמוקרטית היתה אסון שניתן להשוותו עם מהומות המפלגות של 1968 ועם האבודלמוטיה של 1982. במשך 3 ימים, כל מה שהעם האמריקאי ראה ושמע היה ג'סי ג'קסון. צפו בג'סי וב-משפחתו, הביטו בנאום של "הסדי-קה" דוקאקיס-ג'קסון-בנטסאן.

הזוג דוקאקיס בהבנת יועצם צולמו ביום ו' שקועים בהרהורים בעת טיסה ללוס אנג'לס. (תצלום אי-פי)

הניחוש הלא מבוסס שלי הוא, שהזרם המרכזי באמריקה נתן מבט ארוך במופע הדמוקרטי – החל מגינות המפתח של הלעג והבוז נגד בוש, הצבעים בצבעי שנאה מעמדית, וכלה בכחוזות "אנחנו ננצח" למשמע כל בנאליות שהשמיע המועמד בנאום הקבלה שלו. אנשי הזרם המרכזי אמרו לעצמם: "לא, תודה". הם לא יחזרו בכך לעולם. אך אם לשפוט על-פי האסטרטגיה שאומצה מאז החל להתממש המפנה הגדול, המושל דוקאקיס ויועץ-הסתרים שלו ג'ון סאסו חשבו, כנראה, אותו דבר. דבר זה יסביר את אימוץ האסטרטגיה הנפגית לאחר הוועידה.

גורם מרכזי באסטרטגיה זו הוא היעלמותו התקשורתית של ג'סי ג'קסון. הדבר הטוב ביותר שהוא יכול לעשות למען מפלגתו הוא להביא לה את קולותיהם של שחורים עירוניים בלי להתרועע לבנים וחשי טינה. דבר זה דורש מסע בעל פרופיל נמוך, החומק מתחנות למכ"ם רשתות הטלוויזיה הארציות.

באמנות מדהימה, הסכים להפרדה בענייה. אפשר שהדבר גבה מחיר בהתלהבות בקרב שחורים – 90% שהצביעו בעד וולטר מונדייל ירדו ל-70% בעד דוקאקיס. אבל ג'קסון יעודד ביקורים של הרגע האחרון בקליוולנד, שיקאגו ודטרויט, כדי למצות כמירב האפשר מאגר קולות זה. זו התיאוריה שלי למפנה הקיץ הגדול.

ירדן מתכננת צנע ודרבון היזמה הפרטית

רבת-עמון (ע"ה). ירדן מתכננת מדיניות צנע יחד עם מסע להגברת היצוא ולדרבון היזמה הפרטית, במסגרת תקציבה לשנת 1989 – מסר אתמול פקיד ירדני בכיר.

הוא מסר לסוכנות רויטר, כי ישיבת הממשלה השבועית שלשום דנה בקווים הכלליים של התקציב, שיפורסם בראשית דצמבר.

הפקיד אמר, כי המספרים של תקציב השנה הבאה עדיין לא ברורים, "אולם הדוק החגורה הצמצום והוצאות הממשלה יהיו התכונות העיקריות של התקציב הבא".

עם זאת ציין הפקיד, שהעדיף לדבר בעילום שם, כי לא יחולו שינויים במחירים של מצרכי מזון בסיסיים – בשר, אורז, סוכר וחיטה – וימשכו הסובסידיות למצרכים אלה.

אשתקד נרשם גרעון של 96 מיליוני דולר במאזן התשלומים הכללי.

ברבעון הראשון של השנה עלה הגרעון התקציבי ל-107 מיליון דולר, לעומת 188 מיליון דולר בשנת 1987 כולה.

הגרעון המסחרי הסתכם אשתקד ב-1.6 מיליארד דולר. היצוא עלה בקצב קצת יותר מהיר מאשר היבוא בשליש הראשון של השנה.

10 פצועים בקרבות בין המיליציות במערב ביירות

ביירות (ע"צ, ע"ה). קרבות אש פרצו בשכונות דרום ביירות אתמול בין לוחמים של מיליציות יריבות.

בקרבות נורו טילי כתף, רימוני רובה ומקלעים כבדים באזור מגורים צפוף, מסרו מקורות במשטרה.

לפחות 10 בני אדם נפצעו בחילופי האש שנמשכו חמש שעות בין המיליציה השיעית אמל הנתמכת על ידי סוריה לבין לוחמי החיזבאללה, הנתמכים על ידי איראן. הקרבות התחוללו באזור בו שומרים חיילים סורים על הסדר.

כתוצאה מקרבות הרוסו בתרסו מכוניות ועלו באש, ניזוקו חנויות, עסקים ובתי מגורים ודליקות פרצו במקומות רבים, מסר עד-ראייה.

מקורות במשטרה מסרו כי יחידות הצבא הסורי הפרוסים בשכונות הדרומיות הועמדו בכוננות. נאסר על אנשים לצאת מבתיהם והתושבים נתבקשו לכבות את האורות כדי למנוע מפגיעות.

הדי חילופי האש נשמעו בשכונות גוביירי, שייח, חארת חרייק וחאי מארתאם – כל אלה שכונות מאוכלסות בצפיפות על ידי השיעים בדרום ביירות.

שווארדנאדזה יבוא ליפאן לשכנע אותה לעשות שלום עם בריה"מ

מאת אליהו הבר

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). שר החוץ של בריה"מ אדוארד שווארדנאדזה יבקר ביפאן בדצמבר בטוקיו. מטרת הביקור לשכנע את יפאן להסכים לחתימת חוזה שלום עם בריה"מ.

מאז כניעת יפאן, באוגוסט 1945, לא נחתם הסכם שלום בין בריה"מ ליפאן.

יפאן היא שסרבה לחתום על חוזה כל עוד בריה"מ מסרבת להחזיר ליפאן את ארבעת האיים הקורילים מצפון לאי היפאני הוקאידו. מאז סיום המלחמה סרבה בריה"מ להחזיר שטחים שכבשה וסיפחה.

במוסקווה רווחים ניחושים כי שווארדנאדזה יציע ליפאן פשרה ויוותר על שניים מארבעת האיים, או "להחכיר" את ארבעת האיים ליפאן. עדות לשינוי בעמדת בריה"מ באה לידי ביטוי בפרסום בעתוני מוסקווה על קיומה של "בעיה טריטוריאלית" בין יפאן לבריה"מ.

הימין בצ'ילה הצטרף לתובעי השינוי בחוקה

מפלגות הימין היו בעבר מתומכי פינושה

סנטיאגו (ע"ה, ע"צ). מפלגות הימין בצ'ילה, שהיו בעבר מתומכיו של השליט הצבאי גנרל אוגוסטו פינושה, הודיעו שלשום, כי הן מצטרפות לתביעת האופוזיציה לשינויים בחוקה שיביאו להחשת תהליך החזרה של צ'ילה לשלטון דמוקרטי.

"דרישות האופוזיציה הן חשובות וראויות לשיקול", אמר פרנציסקו בולוס, סנטור לשעבר ומנהיג מפלגת הימין הראשית בצ'ילה – "התנועה הלאומית".

בולוס ומפרשים פוליטיים – אף הוא מתומכיו של פינושה בעבר – הודיעו כי דרושים שינויים בחוקה, המאפשרת כיום לפינושה בן ה-72 להחזיק ברסן השלטון עוד 17 חודשים מאז נחל מפלה במשאל-העם ב-5 באוקטובר.

השניים לא פירטו מהם השינויים הדרושים לדעתם, אולם אמרו כי המפלגות שבהנהגתם יבדקו את הצעות הרפורמה.

נמצאו ראיות כי העיראקים הפעילו גז נגד הכורדים

מספר רופאים אמריקאים ראיינו פליטים כורדים בקרב מחנות הפליטים בטורקיה

אנקרה (ע"ה). רופא אמריקאי שערך סקר בקרב מחנות הפליטים הכורדים בטורקיה, מסר כי גילה ראיות שהצבא העיראקי הפעיל גז רעיל נגד הכורדים המתנגדים למשטר העיראקי.

"קיימת עדות היסטורית מוצקה וכן גם ראייה פיסית מסויימת לכך שהעיראקים השתמשו בגז", אמר ד"ר רוברט קוקידיגן.

ד"ר קוקידיגן היה אחד משלושה רופאים שראיינו פליטים כורדים בשני מחנות בדרום מזרח טורקיה בשבוע שעבר. הרופאים ביצעו את הסקר כשליחי אגודה אמריקאית לזכויות האדם.

הוא אמר כי הצוות הרפואי לא קיבל רשות להיכנס לעיראק ולבדוק את הכורדים שם. "ביקשנו מן העיראקים לבקר שם, ולא שמענו מהם דבר", אמר.

יותר מ-50,000 כורדים-עיראקים נמלטו לטורקיה לאחר שהצבא העיראקי פתח במתקפה צבאית נגד המורדים הכורדים בצפון עיראק במחצית יולי, מיד לאחר מימוש הסכם הפסקת האש עם איראן.

שלטונות בגדד הודו כי הפעילו נשק כימי במלחמת איראן-עיראק ואמרו כי הדבר נעשה בתגובה להתקפות גאז של האיראנים. עם זאת הכחישה ממשלת עיראק בתוקף כל שימוש בגז נגד מתנגדי המשטר הכורדים.

נחילי ארבה ברצועה ברוחב 650 ק"מ פולשים לסעודיה

תהיה זו הפלישה החמורה זה 20 שנה

ריאד (ע"ה, ע"צ). נחילי ארבה המשתרעים על פני חזית של 650 ק"מ החלו לפלוש לסעודיה, מסרו השלטונות אתמול.

פקידי מרכז מחקר הארבה בג'דה הודיעו, כי הפלישה בסוף השבוע עלולה להיות החמורה ביותר זה 20 שנה ולגרום נזק כבד לחקלאות.

"יש כאן עכשיו המוני הגבים", אמר פקיד במרכז. "הנחילים החלו להגיע ביום ו' וזה מסודאן ואתיופיה. זו פלישה אינטנסיבית ביותר. הם כיסו אזור שלם", הוסיף. "אנו עושים מאמצים גדולים להשתלט על הנגע, אולם אם הם ימשיכו להגיע, צפוי נזק לחקלאות".

נחילי ארבה זהו לאורך כל חוף ים סוף שבשליטת סעודיה. החשש הוא, שהארבה ינוע לעבר רכס ההר, הדרומית לנמל ג'יזאן, כדי להתרבות שם.

החשש הוא, כי אם יטיל הארבה ביצים באזור זה, הנחילים החדשים ינועו הלאה לחיפוש אחר מזון ושטחי רבייה חדשים.

שלל שנהב וקרני קרנפים נתפס בשטח בופוטסואנה

התפיסה הגדולה ביותר של ציד בלתי-חוקי

האראה (ע"ה). שלטונות בופוטסואנה לכדו משאית עם מטען מוברח של קרני קרנפים, שנהב ופריטים אחרים שהושגו בציד לא-חוקי בשווי שוק של 300,000 דולר, ועצרו שני אנשים, אחד מהם דרום אפריקאי – מסרה אתמול המשטרה.

המפקח מוגוטסי מאופי מסר כי נהג המשאית, אזרח זימבאבווה פטריק מופאמבי, נעצר בשבוע שעבר. כעבור יומיים נעצר גם מעסיקו הדרום אפריקאי הלבן אנטוניו פרירה.

כאשר העריך את שווי הפריטים ביותר מ-600,000 פולה (300,000 דולר).

היתה זו התפיסה הגדולה ביותר של פריטי ציד אסורים מכוחים בבופוטסואנה אי-פעם.

"כל הפריטים הוחבאו במקומות מסתור במשאית", הוא אמר.

מדינת ישראל
משרד האנרגיה והתשתית
מינהל הדלק

צו בדבר עדכון מחירים מירביים למוצרי נפט — (מס' 6)

בתוקף סמכותי לפי סעיף 4 לצו יציבות מחירים במצרכים ושירותים (מחירים מירביים למוצרי נפט) התשמ"ח – 1988, הנני קובע כי החל מיום 17.10.88 יהיו המחירים המירביים של מוצרי הנפט כמפורט להלן:
המחיר במחסן החברה המשווקת בשקלים חדשים (אינו כולל מס ערך מוסף):

1. מזוט קל: א. מחיר ל-1000 ליטרים:	בחיפה	161.77 ש"ח
	באשדוד	162.27 ש"ח
ב. מחיר לטון מטרי בחיפה ובאשדוד בהרמה		147.55 ש"ח
2. מזוט כבד "1500" (2.7%): א. מחיר לטון מטרי למפעל הצורך מעל 25,000 טון מטרי:	בחיפה	121.43 ש"ח
	באשדוד	123.90 ש"ח
ב. מחיר לטון מטרי למפעל אחר:	בחיפה	139.22 ש"ח
	באשדוד	139.72 ש"ח
3. מזוט כבד "4000" (2.7%): א. מחיר לטון מטרי לחברת החשמל		111.16 ש"ח
ב. למפעל הצורך מעל 25,000 טון מטרי:	בחיפה בהרמה	114.08 ש"ח
	בחיפה	116.10 ש"ח
	באשדוד	116.60 ש"ח
ג. מחיר לטון מטרי למפעל אחר:	בחיפה	132.90 ש"ח
	באשדוד	133.40 ש"ח
4. זפת (אספלט): א. מחיר לטון מטרי ל- 40/50, 60/70, 80/100		167.03 ש"ח
ב. מחיר לטון מטרי לת.ב.3 ת.ב.5		133.96 ש"ח
ג. מחיר לטון מטרי בלתי מנושף		133.96 ש"ח

המחירים של יתר מוצרי הנפט שנקבעו בצווים בדבר עדכון מחירים מירביים למוצרי נפט התשמ"ח – 1988, ישארו בתוקפם ללא שינוי.

(–) שמשון גלבוע
מנהל מינהל הדלק

תל-אביב יפו מתחסנת!

חיסון המבוגרים (עד גיל 40) מתחיל

מחר יום ג' 18.10.88 וימשך עד יום ה' 20.10.88 בין השעות 19.00-14.00

רשימת 31 נקודות החיסון מפורסמות במודעות שהודבקו על כל לוחות המודעות בעיר

בתל-אביב יפו יש מלאי מספיק של חיסון.

נא להביא תעודת זהות.

החיסון אינו חובה

תודה על תשומת הלב
עיריית תל-אביב יפו

هكذا من الاصل

כלכלה ועסקים

מפעלי הנייר של כור יועברו למבנה של גולדפרוסט או לשדרות

מאת מיכל רוה

מפעלי הנייר של כור הפזורים כיום בארבעה אתרים בארץ יעברו בעוד חודשים לאחד משני המקומות הבאים: מפעל גולדפרוסט בקריית מלאכי, העומד להיסגר בשל הפסדים כבדים שצבר, או לעיירה שדרות.

ההחלטה על ריכוז מפעלי הנייר במקום אחד נפלה כבר לפני כמה חודשים, אולם טרם בוצעה, בשל חילוקי דעות על המיקום החדש. כיום נמצאים מפעלי הנייר בירושלים, בשדרות, במצפה-רמון ובת"א. המפעלים מעסיקים כ-120 עובדים, ובעקבות העברתם צפויים פיטורים של כמה עשרות עובדים.

מדדי המחירים מתחילת 1986

החודש	מדד המחירים לצרכן: המדד בנקודות (ממוצע 1985 = 100.0)	מדד המחירים לצרכן: העליה באחוזים	מדד המחירים הסיטוניים: המדד בנקודות (ממוצע 1977 = 100.0)	מדד המחירים הסיטוניים: העליה באחוזים	מדד מחירי תשומה בבנייה למגורים: המדד בנקודות (אוקטובר 1983 = 100.0)	מדד מחירי תשומה בבנייה למגורים: העליה באחוזים
ינואר 86	134.5	-1.3	1943.5	1.1	1725.3	1.1
פברואר 86	136.7	1.6	1972.2	1.5	1772.4	2.7
מארס 86	138.8	1.5	1993.2	1.1	1788.4	0.9
אפריל 86	143.4	3.3	2027.2	1.6	1819.9	1.1
מאי 86	145.7	1.6	2070.4	2.1	1851.6	1.7
יוני 86	148.1	1.6	2094.8	1.2	1931.1	4.3
יולי 86	148.1	0.0	2120.2	1.2	1958.4	1.4
אוגוסט 86	149.7	1.1	2126.2	0.3	1978.6	1.0
ספטמבר 86	152.6	1.9	2150.7	1.2	2030.1	2.6
אוקטובר 86	156.2	2.4	2174.0	1.1	2039.1	0.4
נובמבר 86	160.7	2.9	2194.8	1.0	2102.3	3.1
דצמבר 86	163.1	1.5	2213.3	0.8	2115.9	0.6
עלייה שנתית ב־1986	19.7%		15.1%		24.0%	
ינואר 87	166.6	2.1	2265.2	2.3	2173.0	2.7
פברואר 87	168.2	1.0	2325.1	2.6	2222.4	2.3
מארס 87	170.4	1.3	2373.7	2.1	2279.1	2.6
אפריל 87	174.2	2.2	2399.6	1.1	2300.0	0.9
מאי 87	175.3	0.6	2409.7	0.4	2319.8	0.9
יוני 87	177.0	1.0	2451.8	1.7	2392.6	3.1
יולי 87	177.4	0.2	2489.7	1.5	2512.9	5.0
אוגוסט 87	179.6	1.2	2523.9	1.4	2546.4	1.3
ספטמבר 87	181.3	0.9	2555.2	1.2	2531.3	-0.6
אוקטובר 87	184.1	1.5	2598.9	1.7	2535.4	0.2
נובמבר 87	187.0	1.6	2641.3	1.6	2601.4	2.6
דצמבר 87	189.4	1.3	2676.4	1.3	2616.4	0.6
עלייה שנתית ב־1987	16.1%		20.9%		23.7%	
ינואר 88*	108.4	1.6	2726.2	1.9	2683.6	2.6
פברואר 88	109.3	0.8	2754.9	1.1	2721.2	1.4
מארס 88	111.1	1.6	2782.2	1.0	2780.3	2.2
אפריל 88	114.1	2.7	2814.7	1.2	2799.4	0.7
מאי 88	115.5	1.2	2865.8	1.8	2827.8	1.0
יוני 88	115.8	0.3	2900.9	1.2	2914.7	3.1
יולי 88	115.9	0.1	2933.1	1.1	3010.7	3.3
אוגוסט 88	116.8	0.8	2963.9	1.1	3036.8	0.9
ספטמבר 88	118.8	1.7	2990.4	0.9	2978.4	-1.9

* לצורך השוואה עם מדדי 1987, יש לכפול את מדד המחירים לצרכן ב־1.775.

משרד האוצר מסרב לתת פומבי לתשואות קופות הגמל למחצית הראשונה של 1988

מחשש כי "הציבור יפרש את הנתונים בצורה לא נכונה"

מאת יהודה שרוני

משרד האוצר מסרב לתת פומבי לתשואות קופות הגמל למחצית הראשונה של 1988, בהשוואה למחצית השנייה של 1987, כך נודע ל"הארץ". מנהלי קופות הגמל העבירו כבר לפני מספר חודשים את נתוני התשואות, וההערכה היתה כי מיד עם קבלתם יינתן להם האוצר פומבי.

ואולם, האוצר משהה את פרסום הנתונים, ול"הארץ" נודע כי אחת הסיבות לכך היא מערכת לחצים שהפעילו אחדים ממנהלי הקופות, שהפרסום עלול לפגוע בהם. אלה נימקו זאת בכך שקופות הגמל אינן קרנות נאמנות, והציבור אינו זקוק למידע בתדירות גבוהה על תשואות הקופות.

האוצר דרש בזמנו לקבל את נתוני התשואה, כדי לוודא כי מנהלי קופות הגמל מחשבים את נתוני התשואה על־פי תקנות משרד האוצר.

גורמים באוצר הסבירו את אי־פרסום הנתונים בכך, "שהציבור עלול לפרש בצורה לא נכונה את הנתונים". אותם גורמים אמרו: "התלבטנו קשות אם לפרסם או לא לפרסם את הנתונים, והחלטנו שלא. חלק מהקופות שהשיגו תשואות גבוהות, השיגו זאת בזכות הפרופורציות הגבוהות של איגרות. הרכב הסחירות שבתיק ההשקעות שלהן. אותן קופות עלולות להציג בשנה הבאה תשואות נמוכות, אם יירדו שערי האג"ח".

בתשובה לשאלה מדוע בכל זאת דרש האוצר לקבל את נתוני תשואות הקופות, נמסר כי הדבר נועד לפקח על הנתונים, המחושבים על־פי התקנות. באוצר אמרו כי אפשר שההחלטה על אי־הפרסום תשונה, עם העברת נתוני התשואות לשנת 1988 כולה.

היצוא החקלאי ללבנון: 3.2 מיליון דולר

היצוא החקלאי של ישראל ללבנון בעשרת החודשים הראשונים של השנה מסתכם ב־3.2 מיליוני דולר, מסר סגן שר החקלאי את ח"כ אברהם כץ־עוז. הוא מציין, כי סך כל היצוא של ישראל למדינה זו הסתכם באותה התקופה ב־3.7 מיליוני דולר בלבד.

ישראל ייצאה בתקופה זו ללבנון ביצים בהיקף כספי של 1.2 מיליון דולר, בננות בשווי של כמיליון דולר, תפוחי־אדמה בהיקף של כחצי מיליון דולר וכן ירקות, פירות, דבש, צמחי־בית ובעלי־חיים. ביולי הסתכם היצוא ללבנון ב־207,000 דולר וכלל בננות, בצל, אבטיחים, מלונים, ביצים ופירות.

אבי טמאור

יוסף ברנדר מאוסטרליה בונה בתל אביב את הבית היקר בארץ

עסקי נדל"ן / אריה לביא

איש העסקים יוסף ברנדר, המתגורר לסירוגין באוסטרליה ובישראל, מתחיל לבנות ברחוב הירקון בתל אביב את הבית שיהיה ככל הנראה היקר ביותר בארץ. ההשקעה בבנייה שתתחיל בקרוב, מוערכת בכ־8–9 מיליון דולר, מזה יותר משליש שולם עבור המגרש בשטח של חצי דונם לא הרחק ממלון הירקון בתל אביב. ברנדר בונה את הבניין בסמוך לדירה שבה הוא מתגורר בישראל, בבניין שנבנה על ידי הקבלן נחום קלקא. בעבר התגורר בבניין הזה ארנסט יפת, בטרם עבר לדירתו במגדלי דוד בתל אביב.

גורמים המכירים את תכניות הבית, שתוכנן על ידי הארכיטקט אריה פיירברג, אומרים שהבניין החדש הנבנה כעת "יחוויר לעומת הבית שנבנה על ידי קלקא", הנחשב אף הוא למפואר ביותר ומצויד במיטב מתקנים ביותר.

בבניין יהיו 5–6 דירות כאשר ברנדר יתגורר ככל הנראה בקומה העליונה. לא ברור בשלב זה אם ברנדר יבקש למכור או להשכיר את הקומות האחרות אך מעריכים שהדירה הזולה ביותר בבניין זה תעלה קרוב לשני מיליון דולר.

מאגר רמות שכרו משרדים ברחוב חשמונאים

סוכנות הביטוח מאגר רמות שכרה 160 מ"ר משרדים בבניין השייך לחברת תהה ויסוצקי ברחוב החשמונאים 101 בתל אביב. המשרדים שנשכרו על ידי מאגר־רמות היו שייכים לתהה ויסוצקי והם מועברים לקומה אחרת בבניין זה.

מאגר רמות הינה סוכנות הביטוח הגדולה ביותר של חברת הביטוח אררט מקבוצת כלל, כאשר סוכנות זו מטפלת גם בעסקים הישירים של חברת אררט. עד כה פעלו משרדי הסוכנות בקניון ברמת גן. מנכ"ל הסוכנות ברוך ויסבורד אומר שהסוכנות עברה לתל אביב בגלל שהחליטה להרחיב את עסקיה בתחום הגל־

1000 דולר למ"ר – מחיר קוטג' ברעננה

קוטג' ברחוב מוצקין ברעננה נמכר לפני ימים אחדים תמורת 165 אלף דולר. הקוטג' ממוקם על מגרש של קרוב לחצי דונם, ובו חמישה חדרים. המחיר מגיע ל־1000 דולר למ"ר.

בחוגי נדל"ן מציינים כי בתקופה האחרונה גברה שוב הנטיה להתגורר בעיר זו לאחר הפוגה מסויימת כאשר המתווכים בעסקי נדל"ן בעיר זו כבר אינם שונים מהותית מהמחירים בהרצליה שהיא קרובה יותר בתל אביב.

ברנוביץ משתתף רק במכרזים שבהם הוא נוכח

הקבלן אריה ברנוביץ, מבעלי קבוצת הבנייה ברנוביץ אינו משתתף במכרזים של חברות שלא מאפשרות למשתתפים להיות נוכחים בפתיחת המכרזים. ההשתתפות חשובה על מנת לוודא שהצעה הטובה ביותר היא זו הזוכה. החברה גם נמנעת מלהשתתף בהגשת הצעות לגופים לא מוכרים מאחר ולדעתה נועדו לא פעם הצעות אלה לשמש אינדיקציה לקביעת מחיר עבור גורם אחר.

ל"הארץ" נמסרו פרטים אלה בעקבות ידיעה שפורסמה כאן אתמול לפיה החליטו החברות "אזורים" ו"משהב" למסור את עבודת הבנייה של פרויקט מגורים בתכניה לחברת משהב שהיא בבעלות הסתדרות הכללית של המפ"ל. זאת למרות שנדרשו הצעות מחברות בנייה אחרות. משהב עצמה לא הגישה כל הצעה והעקרון שקבעו השותפים בפרויקט זה, היה שמשהב תבנה בתנאי שהמחיר שהיא תבנה לא יהיה יקר מהמחיר הנדרש על ידי חברות בנייה אחרות.

דורשים 50 דולר למ"ר שכירות בצפון תל אביב

בעלי קניון חדש, הנבנה בימים אלה בין שיכון ל' לאזור הסטנטורי קאנטרי, דורשים 50 דולר למ"ר דמי שכירות לחודש. הקניון, בשטח של 3000 מ"ר, נבנה על ידי חברת אורחים מקבוצת כלל אך נמכר לפני כשנה לקבוצה של משקיעים זרים המיוצגים על ידי אדריאן בלומנטל, מנכ"ל סרכנות הבנקים אינגנר ישראל.

בקניון שייפתח בעוד כשנה יהיו 35 חנויות בגדלים שונים. לדברי בלומנטל מתחילים כעת להגיע להסכמים עם שוכרים פוטנציאליים על בסיס רשימה של שוכרים שגילו עניין בפרויקט.

50 אלף דולר לחדר בפרויקט לב המושבה

חברת הבנייה הפציבה הוזלה במכירת דירות בפרויקט "לב המושבה" ברחוב עמק הראשים שבמושבה הגרמנית. בפרויקט נמכרות דירות של 2 ל־5 חדרים ושבאצה. מחיר הדירות הוא לפי 45–50 אלף דולר לחדר.

הושלם מבנה לתעשיות עתירות ידע בנס ציונה

מבנה חדש המיועד לתעשיות עתירות ידע ומעבדות רפואיות הושלם באזור התעשייה הישן של נס ציונה. המבנה ממוקם צפונה לקריית המדע שליד מכון ויצמן ובקרבת המכון הביולוגי בנס ציונה.

המבנה, בשטח של 3250 מ"ר, נבנה על מגרש של שני דונאם והוא יהיה ברמה גבוהה מהמקובל. חזיתו וזכוכית מיוחדת ואלומיניום. הבניין הוקם בשותפות עם משקיעי חוץ. היום הוא ג'וזף אלפר בעל בתי מלון ומבני תעשייה באה"ב וקנדה ושותפו לו מקס מאייר איש עסקים מנס ציונה.

העורך: נחמיה שטרסלר

בנק הפועלים עורך סמינר לבנקאים מחו"ל

בנק הפועלים עורך סמינר ראשון מסוגו לבנקאים מחו"ל. הסמינר שנפתח אתמול יימשך 12 יום. הוא מיועד בעיקר לבנקאים ואחראים במישרין לנרשאים הקשורים בישראל, ומטרתו חלק מניסיון הבנק להרחיב את פעילותו הבינלאומית.

בסמינר נוטלים חלק בנקאים מקרוב ל־20 בנקים גדולים, מרביתם מאירופה. בין המשתתפים בנקאים מגרמניה, שוויץ, איטליה, בלגיה, שוודיה, דנמרק, פינלנד, הולנד, אוסטריה וכן מארצות־הברית.

תעשיינים מפורטוגל יתארחו היום בהתאחדות התעשיינים

משלחת בת 19 תעשיינים מפורטוגל בראשותו של נשיא ההתאחדות בתבל פורטו, לונרו מרקש, מתארחת היום אצל נשיאות התאחדות התעשיינים הישראלית. במסגרת הביקור ייערך דיון על שיתוף פעולה טכנולוגי ותעשייתי עם פורטוגל.

המשלחת מפורטוגל תסייר במפעלים "טבע", "קפסאות פוז" ו"אוסם".

מיכל רוה

הוצאות המפלגות בספטמבר ובאוקטובר על פרסום בעיתונים: 700,000 שקל

מאת אבי טמאור

המפלגות הוציאו על מודעות הפרסומת שפירסמו בעיתונות לקראת הבחירות בהלך ספטמבר ובמחצית הראשונה של אוקטובר, 700,000 שקלים בלבד, כך עולה מנתוני החברה הכלכלית של איגוד המפרסמים.

אליצור אוריאל, יו"ר הוועדה המרגנית של בית־הספר לפרסום, שיווק ותקשורת הפנים של איגוד המפרסמים, שהגיע אתמול את מחקר הליכודים החדש, גילה כי הוצאות הפרסום של הליכוד בעיתונות היו עד כה הגבוהות ביותר והסתכמו ב־360,000 שקלים. הוצאות המערך הסתכמו ב־140,000 שקלים, המפד"ל – 75,000 שקלים, מפ"ם – 40,000 שקלים, התחייה – 20,00 שקלים, רצ – 15,000 שקלים בלבד.

אוריאל מסר בדבריו בפני הנוכחים, כי במשך שמונת החודשים הראשונים של 1988 הוציא המשק הישראלי כ־270 מיליון דולר על פרסום, נתון המלמד על גידול של כ־15% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. עם זאת, השנה התייקרו הוצאות הפרסום בשיעור דומה, כך שבסה"כ לא חל שינוי משמעותי בהיקף הפרסום.

תעשייני הטקסטיל לישיבת חירום

מאת מיכל רוה

הנהלת אגף הטקסטיל בהתאחדות התעשיינים מתכנסת היום לישיבת חירום כדי לדון בהשלכות הסכם תוספת היוקר על המפעלים בענף. לדברי ההתאחדות, מפעלים רבים אינם יכולים לעמוד בתשלום של 4.5% אחוזים, כפי שקובע ההסכם, לנוכח המשבר הפוקד את ענף הטקסטיל בתקופה האחרונה.

תעשייני הטקסטיל מבקשים להיכנס למו"מ עם ההסתדרות, במגמה להגיע להסכם על קיצוץ של 5% בשכר העובדים עד להחלמת של הענף מהמשבר.

מומחה אמריקאי: חוסר הטיפול במגיפת הטריסטזה התוקפת את פרי ההדר יגרום להכחדת הענף

מאת אבי טמאור

מומחה אמריקאי למחלות בענף פרי ההדר, שביקר באחרונה בישראל, הזהיר כי חוסר הטיפול במגיפת הטריסטזה התוקפת את פרי ההדר, יגרום להכחדת הענף באזורים מסויימים במרכז הארץ ובפריפריה.

שמואל גלנץ, מזכיר ארגון מגדלי ההדרים, מסר כי באחרונה נתגלו מקרים חדשים של ניזון ממאיר זה המאפיין את מחלת הטריסטזה, גם באזורים חדשים ובנים שלא נתקפו על ידי המחלה בעבר. בקרב הפרדסנים שוררת חרדה לגורל הענף.

על פי נתוני משרד החקלאות במשכת מגמת התפשטות של מגיפת הטריסטזה בקודות שונות בארץ, אבל האמצעים שהועברו על ידי המשרד לאיתורה ולמניעתה הולכים ואוזלים וקיימת הסכנה שהצוות המיוחד שהוקם למלחמה במגיפה יפוזר מטעמים של חוסר תקציב.

לותר מכלירות פחות ריצות!

מדריך העסקים דן סקיד 1989 יוצא לאור

קח עותק – ותגדיל את עסקיך!

מזמינים עכשיו בטל: 03-5103355

דן אנד ברדסטריט אינטרנשיונל

כל הדרכים מובילות ל"בית דוד"

משרדים למכירה ב"בית דוד"

★ מיקום מרכזי

בפינת רח' דיזנגוף ורח' בן־גוריון (מודיעין) ברמת־גן. גישה נוחה ומהירה למרכזי המסחר, הפיננסים, בתי המלון, בתי המשפט, אזורי התעשייה והמגורים של גוש דן.

קשר תחבורתי מהיר לנתיבי איילון ולכביש גהה.

★ בנין חדשני

בנין משרדים מודרני בן 8 קומות, איכות בניה גבוהה, רמת גימור ומיפרט מעולים וחניה בשפע.

★ התאמה אישית ללקוח

שטחים גדולים וקטנים, מ־103 מ"ר ליחידה ועד ל־1,308 מ"ר בקומה, המאפשרים חלוקה פנימית לפי בחירת הלקוח.

★ השקעה מצויינת בנדל"ן המבטיחה תשואה של לפחות 12% לשנה.

★ תנאי תשלום נוחים. ערבות בנקאית לכל רוכש.

★ מחירים החל מ־$1150 + מע"מ למטר מרובע.

יזום וביצוע:

מנחמי – בני מגדלי חד – ומתגן בע"מ

רח' הפרדס 14 תל־אביב

סוכנות מכירות בלעדית: אנגלו סכסון – ככר אתרים, הירקון 167 תל־אביב, טל' 03-286181, פקס' 03-282177

ורמת־גן, ביאליק 32, טל' 03-738121

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

העיר חיפה

רחוב ביאליק 5 חיפה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר יעקבסון לאחר הוכנת לבניין זו בשטחה, ברחוב שעריה הוליקה 20 מיגרש 215 בגוש 12236, ור הכרמל, הנוטה בקרקה בהתאמה שבה הלכת בכל לנותר. אפשר לעיין בבקשה בזמני לפשרה היישי על הבנית, בבניין הוד־ריה, רחוב ביאליק 5 חיפה בימים ג' עד ה' 08.00 – 12.00 ו־15.00 – 17.00.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה יעבירה לפי הסגנון הלכיל תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

אליעזר תמשיך

מהנדס העיר

ב.ל.ת. מימון והנפקות (1981) בע"מ

הודעה על המועד האחרון למימוש כתבי אופציה מסידרה 1

כתבי האופציה האמורים, ניתנים למימוש בהתאם לתנאי התשקיף מיום 22 לאוגוסט 1988, לאגרות חוב מסדרה 12 או מסדרה 13 של החברה, וזאת עד יום 25 לאוקטובר 1988 ועד בכלל. לאחר מועד זה, יפוגו זכויות המימוש ומכתבי ההקצאה בגין כתבי האופציה, יהיו בטלים ומבוטלים.

מחיר המימוש לאגרות חוב מסדרה 12 בתוספת ריבית הפרשי הצמדה יהיה – 97.21% מהערך הנקוב.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק אזרחי 1767/88

בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג—1983

ובעניין: פירוק חברת זקטוריה מסוויה ואריזה בע"מ

המבקשים: 1. שושנה אולשטיין

2. נחמן בן־זכאי

ע"י ב"כ עוה"ד שמואל בריל ו/או אורנה בריל ו/או דוד ברנטייך ו/או נועה ברזל־קרינסקי, כולם מרחוב מונטיפיורי 31, תל־אביב 65201

נמסרת בזה הודעה, כי ביום 15.9.88 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 30 בינואר 1989 בשעה 08:30.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

שמואל בריל, עו"ד

באיכות המבקשים

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר לחתום לעיל, הודעה על רצונו זה. ההודעה, בציון השם והמען של האיש או הפירמה וחתימתם או בחתימת בא כוחם, צריכה להימסר או להשלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 23 בינואר 1989.

קלאב הוטלס אינטרנשיונל (א.ק.ה.) בע"מ

הודעה על תוצאות הנפקה לפי תשקיף מיום 31.8.88

א. הצעה לציבור

1. החברה הציעה לציבור 1,000 מניות רגילות טבריה. הוגשו 219 בקשות לרכישת 579 מניות, בתמורה כוללת של 1,988.90 ש"ח.

2. החברה הציעה לציבור 1,500 מניות רגילות אילת. הוגשו 659 בקשות לרכישת 747 מניות, בתמורה כוללת של 2,600,236.22 ש"ח.

ב. הצעה לבעלי יחידות אשר רכשו את יחידותם מאת אילת קלאב הוטל (1980) בע"מ (בפירוק)

1. החברה הציעה 1,000 מניות רגילות טבריה. הוגשו 757 בקשות לרכישת 775 מניות, בתמורה כוללת של 1,315,727.96 ש"ח.

2. החברה הציעה 3,500 מניות רגילות אילת. הוגשו בקשות לרכישת 3,856 מניות. 356 המניות התמורות הודיעות יותר, הועברו למסגרת ההצעה לציבור. במסגרת ההצעה לבעלי־היחידות אשר רכשו את יחידותם מאת אילת קלאב הוטל (1980) בע"מ (בפירוק), נבללו 3,153 בקשות לרכישת כל 3,500 המניות בתמורה כוללת של 5,315,792.99 ש"ח.

החברה מודה לציבור על האמון שהעניק לה,

קלאב הוטלס אינטרנשיונל (א.ק.ה.) בע"מ

עו"ד רדה לשותף "אוצר המבעיל"

תוכנה לעניני חברות (למחשבי I.B.M ותואמים)

לפרטים לפנות

שרותי המפעיל 02-811555

מכרזים

מספנות ישראל בע"מ

ת.ד. 1282 חיפה

טל: 749111

מכרז מס. 08/88

למכירה:

מכונית סובארו סטיישן טנדר ד.ל. שנת יצור 1983 מסמך 89.

דרושים תיקונים קלים.

את המכונית ניתן לראות במחלקת תחבורה, נא לפנות אל מר צביקה מלכה טלפון 749111, קו פנימי 331.

המעונינים מתבקשים להגיש הצעותיהם בכתב בצירוף המחאה בנקאית בגובה 10% מסכום ההצעה.

הצעות העברת בעלות ע"ח הקונה.

יש להגיש את ההצעות במעטפה סגורה בציון מכרז 08/88 תוך שבועיים מפרסום מכרז זה.

אין המספנה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כל שהיא.

משרד הבינוי והשיכון

מחלקת עבודות צבוריות המשרד הראשי

קרית הממשלה – דרך שכם, ירושלים – 91131

ת.ד. 13198 – טלפון 277211

מכרזי אספקה

מחלקת עבודות צבוריות מבקשת בזה הצעות מחירים לאספקת: –

1) **עמודי תאורה קלים** (אלומיניום או פוליאסטר משוריין) – מכרז מס' א/78/88.

2) **שוחות אבטחה לעבודות ניקוי בבבישים** – מכרז מס' א/124/88.

ספרי המכרזים, מפרטים ופרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי האפסנאות הראשית של מע"צ לפי הכתובת דלעיל, בימים ובשעות העבודה הרגילים.

בצירוף להצעות יש להמציא ערבות בנקאית או המחאה עצמית בשיעור הנקוב בגוף ספרי המכרזים, אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעות.

(המועד האחרון להגשת ההצעות: יום ראשון ה־30.10.1988 שעה 8.30 בבוקר).

אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעות הזולות ביותר, כל חלק מהן או הצעה כל־שהיא.

משטרת ישראל

המטה הארצי/ אגף האפסנאות

1. מוזמנות בזה הצעות מחיר להספקת המוצר ו/או השרותים המפורטים כדלהלן:

מכרז מספר 111/88 – **איוש עמדת יומן בבית השומר ת"א.**

מכרז מספר 112/88 – **יין אדום מתוק מיץ ענבים.**

המועד האחרון, לקבלת ההצעות, הוא 3.11.88 שעה 12.00

2. פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות בת"א יפו, רח' אמץ 4, טלפון: 03-5124453, בשעות המשרד המקובלות.

בנק ישראל

המפקח על הבנקים

פקודת הבנקאות 1941

ביטול אכרזה על הפסקה במתן שירותים

בתוקף סמכותי לפי סעיף 8.טו. לפקודת הבנקאות 1941[1], אני מבטל בזאת את האכרזה מיום ג' בחשון התשמ"ט (14 באוקטובר 1988) בדבר הפסקה במתן שירותים על ידי: **בנק לאומי לישראל בע"מ**

בנק אגוד לישראל בע"מ

בנק עליה לאומי בע"מ

בנק ערבי ישראלי בע"מ

ירושלים, ה' בחשון התשמ"ט (16 באוקטובר 1988)

ד"ר אמנון גולדשמידט

המפקח על הבנקים

(1) ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' 85; ס"ח התשל"ו, עמ' 210.

משרד הפנים

בקשות לתעודות זהות

משרד הפנים מודיע כי בקשות לתעודות זהות שיוגשו בלשכות למינהל אוכלוסין עד ליום 25.10.88, **ימסרו למגישיהן ביד** (לא ישלחו בדואר) עוד לפני התאריך 1.11.88, מועד הבחירות לכנסת ה־12

המשרד לא יוכל להנפיק תעודות זהות עד למועד הבחירות, למגישי בקשות, **לאחר התאריך 25.10.88!**

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב יפו

תיק עזבונות 595/88

עזבון המנוחה מאולה ברלד דה לארנבקר ז"ל

הודעה לפי סעיף 99 (א) לחוק הירושה, תשכ"ה – 1965

מנהלי עזבון זכיים של עזבון המנוחה מאולה בולד דה לארנבקר ז"ל שנפטרה בצירוק ביום 26.1.88, אנו מזמינים בזאת את כל נושי העזבון להודיע לנו בכתב על תביעותיהם, תוך שלושה חודשים מיום פרסום הודעה זו.

לפי הפנוי: עו"ד מנחם ברגר ועו"ד צבייה חורש, שדרות רוטשילד 48, תל־אביב.

עו"ד מנחם ברגר ועו"ד צביה חורש ופיהרשבסקי

מנהלי עזבון זכויים של עזבון המנוחה מאולה בולד דה לארנבקר ז"ל

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

16.10.88

המטבע	בנק לאומי: מזומנים קניה	בנק לאומי: מזומנים מכירה	בנק לאומי: העברות והמחאות קניה	בנק לאומי: העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים: מזומנים קניה	בנק הפועלים: מזומנים מכירה	בנק הפועלים: העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים: העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט: מזומנים קניה	בנק דיסקונט: מזומנים מכירה	בנק דיסקונט: העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט: העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	–	–	–	–	1.58	1.66	1.6100	1.6300	1.58	1.65	1.6090	1.6297	1.6190	-0.0075
1 לישט	–	–	–	–	2.76	2.89	2.8094	2.8444	2.75	2.89	2.8152	2.8405	2.5235	0.0043
1 מרק גרמני	–	–	–	–	0.87	0.91	0.8941	0.8951	0.86	0.91	0.8840	0.8951	0.8591	0.0024
1 פרנק צרפתי	–	–	–	–	0.25	0.27	0.2584	0.2616	0.25	0.27	0.2589	0.2621	0.2606	-0.0086
1 גולדן הולנדי	–	–	–	–	0.77	0.81	0.7858	0.7936	0.77	0.81	0.7835	0.7931	0.7887	0.0020
1 פרנק שווצרי	–	–	–	–	1.03	1.08	1.0451	1.0581	1.02	1.08	1.0454	1.0586	1.0516	0.0021
1 כתר שוודי	–	–	–	–	0.25	0.27	0.2571	0.2603	0.25	0.26	0.2568	0.2601	0.2586	0.0002
1 כתר נורבגי	–	–	–	–	0.23	0.25	0.2388	0.2418	0.23	0.25	0.2385	0.2415	0.2402	0.0004
1 כתר דני	–	–	–	–	0.22	0.24	0.2290	0.2318	0.22	0.24	0.2289	0.2318	0.2305	0.0005
1 מרק פיני	–	–	–	–	0.36	0.38	0.3738	0.3785	0.36	0.39	0.3734	0.3781	0.3764	0.0025
1 דולר קנדי	–	–	–	–	1.31	1.37	1.3339	1.3506	1.30	1.37	1.3308	1.3475	1.3419	0.0002
1 דולר אוסטרלי	–	–	–	–	1.26	1.36	1.3063	1.3226	0.26	0.35	1.3037	1.3201	1.3124	0.0026
1 ראנד דרא"פ	–	–	–	–	0.39	0.55	0.6572	0.6654	0.41	0.58	0.6568	0.6651	0.6610	0.0017
10 פרנקים בלגיים	–	–	–	–	–	–	0.4213	0.4265	0.40	0.43	0.4211	0.4264	0.4240	0.0011
10 שילינג אוסטריים	–	–	–	–	1.24	1.29	1.2578	1.2735	1.24	1.30	1.2550	1.2708	1.2638	0.0031
1000 לירטות איטלקיות	–	–	–	–	1.16	1.24	1.1853	1.2001	1.17	1.25	1.1858	1.2007	1.1927	0.0010
100 ינים יפאניים	–	–	–	–	1.23	1.29	1.2563	1.2720	1.23	1.29	1.2584	1.2743	1.2648	-0.0015

באל על מטענים המטען שלך מגיע ל־31 יעדים ישירים תוך 24 שעות.

EL AL אל על

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מפולת שערים

יום המסחר בבורסה עבר אתמול בסימן של ירידות שערים תלולות בכל ענפי המסחר – תופעה שהוגדרה בקרב חלק מהסוחרים, כ"מפולת שערים". למניות ההנפקות הזרם היצע כולל של 18 מיליון שקל. בבורסה הסבירו את הירידות החריפות בשתי סיבות: הודעת "משבר כור", הדיונים על הגשת פירוק נגד הקונצרן על־ידי הבנקים, ומדד ספטמבר שעלה בשיעור גבוה מהצפוי. היצעים גדולים במיוחד הורגשו עוד בשעות הצהריים המוקדמות למניות הבנקים, הנסחרות בשלב המו"מ. המניות הבאות ספגו היצעים בהיקף שבין 1 מיליון שקל ל־500 אלף שקלים: פי־בי, דלק, הכשרת היישוב, החברה לישראל, אלרוה, טבע, ים המלח, דיסקונט השקעות, המפעלים הפטרוכימיים, נייר חדרה וכלל תעשיות. היצעים אלה נקלטו בירידות של 5–6 אחוזים.

	מדד יומי	שינוי ב%
מדד מניות כללי	99.68	−2.80
כללי ללא בנקים	77.94	−4.52
מדד משתנים	77.88	−4.48
מדד אג"ח כללי	117.43	+0.24
אג"ח צמוד מדד	117.46	+0.26
אג"ח צמוד מט"ח	118.79	−0.83

הירידות הורגשו על־ידי מנהלי תיקי השקעות, ולאו דווקא על־ידי קרנות הנאמנות, שם היקף הפדיונות לא היה גבוה במיוחד (בקרנות האג"ח נרשמו עדיין יצירות). בשלב המשתנים הורישה מגמת הירידות, והיי העובדה שהמחזורים היו נמוכים לעומת שלב המו"מ. גם במסחר הרב צדדי נרשמו ירידות שערים חדות, ובמספר ניירות ערך נרשם שער מוכרים בלבד. מחזור המסחר במניות והתעשיות עלה לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב־10.4 מיליון שקל.

50 מיליון היצע לבנקאיות

למניות הבנקים שבהסדר הוזרם אתמול היצע של 50 מיליון שקל, שנקלט בירידות שערים מתונות יחסית. 20 מיליון שקל מתוכו נקלטו על־ידי נציג הבנק המרכזי, 8 מיליון על־ידי סוחרי הבורסה האחרים, וביתרה נטלו הסוחרים מההיצעים שהוזרמו. הסיבה העיקרית למשבר: חולשת הדולר האמריקאי, בעקבות התדרדרותו בשוקי העולם. בבנק ישראל מסבירים את קליטת ההיצעים נוכח אטרקטיביות רכישתם המוקדמת, מול אלטרנטיבת הפידיון.

תשואה שנתית דולרית ב%	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	25.02	2.89
הפועלים ש	24.80	2.61
אי.די.בי. רג.	5.19	2.40
דיסקונט א	25.45	2.49
המזרחי ש	25.53	2.59

מכה למניות חברת העובדים

המניות הנמנות על קבוצת חברת העובדים, ספגו אתמול מכת היצעים קשה, לא מעט בגלל משבר כור. הבולטת שבהם היתה מנית הסנה, שבשלב המו"מ נרשם בה שער מוכרים בלבד, ובשלב המשתנים היא ירדה ב־11.4%. בבורסה חוששים כי המצב הקשה בחברת העובדים, עלול בסופו של דבר לפגוע גם בחברות הבת הנמנות על הקבוצה. שער מוכרים בלבד נרשם גם במנית גולדפרוסט, הנמנית על קונצרן כור.

כתבי האופציה והמשפות

כתבי האופציה, במיוחד אלה בעלי "המנוף" הגבוה, ספגו אתמול היצעים גבוהים ביותר, ועקב כך ירדה רמת המחירים שלהם בשיעור של 15–10 אחוז. כך היה בכתבי האופציה של מלונות ים סוף, חילן, מאיר עזרא, גל תעשיות, קרגל, ניקוב, קרדן, אגם, הכשרת היישוב וטופר. פעילות מוגברת במסקנת התנגלה במספר מניות אחרות הנסחרות כאילו בפלנטה אחרת. כך למשל, אגרין 1 עלתה ב־10.2%, מן 1 ב־10% והחזירה הישראלית ב־7%.

ביקוש של 28 מיליון לאג"ח

המסחר בשוק אגרות החוב הושפע אתמול מפרסום מדד המחירים הגבוה מהצפוי לחודש ספטמבר. לאגרות החוב צמודות המדד, הזרם ביקוש כולל של 28 מיליון שקל, שסופק בעליות שערים של עד מחצית האחוז. אגרות החוב הדולריות נטו לרדת בדרך כלל. בנק ישראל גייס אתמול 130 מיליון שקל באגרות חוב עתירות מסוג גליל (נמכרה ב־98 נק') ושגיא (נמכרה ב־102.5 נק'). היום יגייס הבנק המרכזי 130 מיליון שקל נוספים, בדיוק באותן כמויות ובאותם סוגי האג"ח. היקף הפעילות במלוות קצרי המועד ירד לעומת הימים האחרונים.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1038	2	99.93	14.40
1048	9	99.67	14.35
1118	16	99.41	14.55
1128	23	99.15	14.50
1138	30	98.89	14.60
1148	37	98.63	14.60
1158	44	98.30	15.30
1218	51	97.99	15.60
1228	58	97.72	15.60
1238	65	97.45	15.60
1248	72	97.18	15.60
119	79	96.87	15.80
129	86	96.60	15.80
139	93	96.34	15.75
149	100	96.07	15.75
219	107	95.79	15.80
229	114	95.52	15.80
239	121	95.25	15.80
249	128	94.97	15.85
319	135	94.72	15.80

הודעות בורסה

● מלק הפסידה בתקופת הראשונה של 1988 91 אלף שקל, לעומת רווח של 240 אלף שקל בתקופת השנה הקודמת.

● הנתונים הכספיים שפורסמו בשבוע שעבר בנוגע למאיר עזרא הם באלפים ולא במיליונים.

● שלוות הפסידה בתקופת הראשונה של 1988 976 אלף שקל, לעומת רווח של 182 אלף שקל.

● מקסימה הרוויחה בתקופת הראשונה של 1988 899.98 אלף שקל, לעומת רווח של 483 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● המפוזרות המאוחדות הפסידה ב־12 החודשים שהסתיימו בדצמבר 1987 2.4 מיליון שקל.

● אתום הפסידה בתקופת הראשונה של 1987 892 אלף שקל, לעומת הפסד של 772 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

נתיב עוז בע"מ
ניהול תיקי השקעות
בהנהלת עוזי כהן
מתקבלים בברכה לקוחות חדשים
המעוניינים בהשקעות לטווח ארוך
מעל 30000 ש"ח
לתיאום פגישה
טלפונים: 03-615607, 612517, 625145
בין השעות 17.00 – 13.00

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5332.58	5294.45	−171.97	−3.15
אבוקה	363.60	361.89	−11.64	−3.12
אגוז	297.77	295.73	−0.26	−0.09
אגם	114.96	114.19	−0.16	−0.14
אגיד	1974.29	1960.00	−13.14	−0.67
אדום	148.23	147.17	−5.97	−3.90
אדמיר	181.15	179.90	0.20	0.11
אדר	450.43	446.60	−1.68	−0.37
אודיון	127.57	126.60	−0.44	−0.35
אוריליי	323.30	320.94	−1.97	−0.61
אורן	891.53	885.10	−9.10	−1.02
אייל	6006.17	5888.65	20.54	0.35
איריס	5957.95	5874.19	−5.41	−0.09
איתן	867.80	860.93	−2.79	−0.32
אלון	707.57	701.95	−1.18	−0.17
אלמוג	712.65	706.43	−0.36	−0.05
אלניסם	104.82	102.34	−2.74	−2.61
אביה	113.85	112.20	−0.18	−0.16
בגיות	94.09	91.82	−4.97	−5.13
אנגור	95.26	94.38	−4.57	−4.62
ארז	191.63	190.23	−9.25	−4.64
אש	131.02	128.13	−7.61	−5.61
אשל	198.57	197.17	0.04	0.02
אתגר	82.34	81.63	−3.73	−4.37
אתרוג	284.72	282.64	−2.38	−0.84
ברוה	142.39	141.41	−4.81	−3.29
ברוש	548.62	544.68	−12.23	−2.20
ברק	476.94	473.23	−8.81	−1.83
ברקת	352.73	351.01	−1.25	−0.35
גביש	1664.94	1652.96	−23.16	−1.38
גבע	127.60	125.76	0.51	0.41
גורן	498.51	494.25	−4.09	−0.82
גיא	116.15	114.44	−0.69	−0.60
גיל	3309.12	3285.57	−61.05	−1.82
גלית	721.78	716.45	−4.44	−0.62
דוכיבן	360.78	358.20	−9.06	−2.47
דוכיפת	528.94	524.28	−13.42	−2.50
דולב	277.30	275.05	−0.71	−0.26
דורון	160.19	157.29	−0.82	−0.52
דותן	306.55	300.95	−1.60	−0.53
דליה	621.71	610.53	−3.59	−0.58
דרור	330.62	324.62	−7.76	−2.33
דקל	342.00	339.55	−13.79	−3.90
הדס	412.21	409.28	−5.34	−1.29
הילה	449.11	447.05	−1.74	−0.39
הדר	612.32	601.26	−0.98	−0.16
זהבית	2040.19	2000.19	−0.84	−0.04
זוהר	122.17	120.43	−0.49	−0.41
זיו	151.17	149.02	−0.54	−0.36
זינוק	102.90	100.71	−1.87	−1.82
זיק	83.26	81.28	−2.01	−2.41
זמיר	408.74	405.22	−17.21	−4.07
זמרת	188.77	187.10	−0.76	−0.40
חליפין	160.34	159.92	0.25	0.16
חלמיש	227.62	226.56	0.36	0.16
חן	167.33	166.91	0.12	0.07
חמנן	128.56	127.34	−0.97	−0.76
טל	6811.97	6737.71	−6.62	−0.10
יבול	509.82	505.40	−2.93	−0.58
יהלום	164.29	163.14	−5.50	−3.26
יסודות	358.43	355.01	−6.91	−1.91
יערה	505.17	501.69	1.39	0.28
כוכב	281.86	279.39	−12.45	−4.27
כותל	135.15	133.95	−0.84	−0.62
כלנית	676.94	664.82	−3.48	−0.52
כספית	296.70	295.35	−2.53	−0.85
כרמל	132.09	130.04	−1.82	−1.38
כתר	1263.13	1244.68	−10.88	−0.87
לחם	5061.85	5024.74	−24.18	−0.48
למשקיע	138.96	137.23	0.00	0.00
לפיד	295.42	289.69	−9.94	−3.32
לפס	2148.86	2131.63	−3.41	−0.16
לשם	434.94	432.94	0.60	0.14
מבחר	1533.55	1522.79	−2.02	−0.13
מבטח	4426.00	4396.59	−13.56	−0.31
מגור	296.26	294.18	−1.78	−0.60
מגוון	4047.15	4019.05	−63.68	−1.56
מגד	1557.40	1546.75	−74.91	−4.62
מגדן	892.49	885.92	−18.64	−2.06
מנוף	26792.16	26386.54	−228.30	−0.86
מיטב	1154.92	1146.72	−5.29	−0.46
משוף	4768.42	4735.16	−139.44	−2.86
מעיין	787.13	781.83	−1.68	−0.21
מקשה	436.49	434.48	1.20	0.28
מכלול	91.86	91.22	−3.64	−3.84
מרווח	140.13	139.63	−0.07	−0.05
מרום	1510.19	1499.93	−4.19	−0.28
נטה	162.24	159.89	−1.20	−0.74
נטיף	267.69	266.65	−11.07	−3.99
נמל	447.21	440.48	−16.85	−3.68
נילי	128.05	126.16	−4.93	−3.76
סביון	660.15	647.83	−11.42	−1.73
סגולה	149.85	148.72	−0.51	−0.34
סלע	424.65	422.73	1.06	0.25
סנונית	603.47	598.15	−1.46	−0.24
סער	378.42	375.20	−14.26	−3.66
ספיר	179.05	179.04	−0.63	−0.35
עדיף	363.65	360.58	−11.42	−3.07
עידית	783.72	780.20	−12.70	−1.60
עירן	553.87	545.77	−0.55	−0.10
ענבר	119.90	118.85	−0.40	−0.34
ענת	2293.56	2276.66	−34.44	−1.49
עפרוני	567.72	562.69	−0.18	−0.03
ערמון	127.14	126.29	0.13	0.10
פז	1659.14	1646.99	−37.82	−2.24
צבר	567.66	563.36	−2.01	−0.36
צופית	502.01	497.58	−7.60	−1.50
צוק	139.46	139.46	0.28	0.20
צמיד	1267.10	1257.17	−4.90	−0.39
צמיחה	543.85	536.01	−4.43	−0.82
צפרת	161.92	160.71	−1.14	−0.70
צריח	113.49	111.95	−0.11	−0.10
קלע	175.13	174.70	−4.25	−2.37
קשת	118.13	117.30	−0.34	−0.29
רבית	17280.22	17131.45	−345.59	−1.98
רימון	150.78	150.53	−0.02	−0.01
רקפת	964.76	949.43	−7.23	−0.76
רשף	463.37	458.77	−3.63	−0.79
שבלים	511.98	507.57	−1.12	−0.22
שחם	389.28	386.98	−0.58	−0.15
שחף	107.77	106.83	−0.26	−0.24
שירה	464.82	461.43	−11.21	−2.37
שמיר	459.94	456.55	−1.65	−0.36
שנהב	649.90	645.17	−30.81	−4.56
שפע	679.31	674.73	−30.96	−4.39
שקד	198.57	197.16	−0.22	−0.11
תאנה	251.30	249.51	−4.24	−1.67
תדהר	527.58	526.27	−14.62	−2.70
תירוש	616.70	612.16	−1.97	−0.32
תנופה	112.45	111.56	−0.42	−0.38
תמר	288.41	286.50	0.34	0.12
תמוז	223.92	222.35	−0.24	−0.11
תרשיש	121.50	120.65	−0.13	−0.11
תשרי	588.99	584.08	−4.70	−0.80

שערי אגרות החוב

שגיא 4.25%

סדרה	שער	שינוי בנק'
4101	463	+5
4102	181.7	+0.7
4103	174.8	+0.7
4104	169.5	+0.6
4301	169.5	+0.6
4302	161.7	+0.6
4303	165.2	+0.8
4304	162.9	+0.7
4105	145	+0.5
4106	139.5	+0.4
4107	139.2	+0.4
4108	137	+0.5
4109	133.2	+0.9
4110	131.8	+0.8
4201	165.5	+0.7
4204	154.7	+0.7
4205	152	+0.6
4206	148.2	+0.1
4207	148	+0.1
4208	146.2	--
4209	143.3	+0.1
4210	139.7	--
4211	139.4	--
4212	136.5	+0.9
4215	133.4	+0.8

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3601	49733	+323
3602	45870	+296
3603	42735	+275
3604	38151	+340
3605	34860	+516
3606	33506	+303
3607	31036	+369
3608	29394	+354
3609	28020	+343
3610	25409	+178
3611	24571	+172
3612	23883	+168
3613	22561	+29
3614	21487	+23
3615	19854	+18
3616	18181	+19
3617	17162	+118
3618	16614	+13
3619	15213	+129
3620	14386	+124
3621	13676	+119
3622	12378	+87
3623	11633	+81
3624	10962	+77
3625	9990	+7
3626	9271	+8
3627	8616	+7
3628	7843	+8
3629	7379	+59
3630	7147	+34
3631	6557	+17
3632	6188	+13
3633	5822	−14
3634	5132	+15
3635	4871	−5
3636	4742	+60
3637	4458	+57
3638	4139	+42
3639	3793	+39
3640	3165	+3
3641	2746	+19
3642	2466	+41
3643	2142	+36
3644	1935	+45
3645	1747	+41

4.25% גליל

סדרה	שער	שינוי
3701	1474	−43
3702	1216	+36
3703	989	+5.4
3704	847.9	+6.6
3751	457.4	+3
3752	179.4	+1.8
3753	172.3	+1.7
3901	166.5	+0.3
3902	158.8	+0.1
3903	162	+0.5
3904	159.6	+0.3
3754	160.6	−0.2
3755	154.9	−0.3
3756	149.7	−0.2
3757	147	−0.2
3758	143.9	+0.2
3759	143.6	+0.3
3760	141.7	+0.2
3761	138.8	+0.2
3762	135.2	--
3763	134.9	+0.2
3764	132	+0.1
3765	129	+0.1
3766	127.6	+0.1
3791	156.8	+1.3
3792	134.5	+1.3
3826	157.1	+0.2
3827	154.3	+0.2
3828	149.1	+0.2
3829	146.4	+0.2
3830	144.6	+0.8
3831	144.3	+0.8
3832	142.4	+0.8
3833	139.5	+0.8
3834	135.9	+0.6

4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3535	147700	--
3536	147700	--
3537	148000	+1700
3538	138900	+1000
3539	139500	+300
3540	139100	+300
3541	134300	+300
3542	134500	+200
3543	127900	+200
3544	131737	--
3545	124500	--
3546	124887	--
3547	124900	--
3548	127220	−16
3549	118800	--
3550	118146	−3654
3551	118800	+300
3552	108800	--
3553	108400	+300
3554	108800	+300
3555	108700	+300
3556	103400	--
3557	104400	+100
3558	104000	+400
3559	101000	+300
3560	95100	--
3561	94700	+500
3571	94400	+300
3572	95600	+830
3573	94620	+20
3574	87350	+50
3575	87100	+400
3576	86800	+150
3577	87500	+300
3578	80700	+250
3579	80000	−800
3580	74800	+300
3581	68300	+350
3582	65900	+100
3583	61600	--
3584	59192	--
3585	56528	--
3586	50000	+200
3587	50000	+100
3588	49850	--
3589	45600	--
3590	45366	+100
3591	45800	+150
3592	45760	+150
3593	45500	+150
3594	43436	+150
3595	43300	--

5% מלווה פיתוח (בריבה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2023	144000	--
2024	137300	+700
2025	137100	+1000
2026	137100	+200
2027	137000	+3908
2028	133700	--
2029	131839	+3840
2030	126986	−3927
2031	127885	--
2032	135067	−4177
2033	120000	--
2034	132716	+3866
2035	112373	+3273
2036	112167	+3267
2037	105454	--
2038	103100	--
2039	111191	--
2040	105113	+3003
2041	95400	−1000
2051	97603	--
2052	88600	−1500
2053	92591	--
2054	83033	--
2055	83147	--
2056	92837	+2704
2057	84167	+2451
2058	82901	--
2059	75790	--
2060	85819	+2500
2061	53454	−1653
2062	53000	+530
2063	56493	−1747

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
יזד 5	90	--

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	213.3	−0.6
7007	201.3	−0.5
7008	191.5	−0.6
7009	183.7	−1.8
7010	175.5	−1.1
7011	170.2	−0.2
7012	164.5	−0.2
7013	155.9	−0.4
7014	136	−1.1
7015	113.1	−0.9
7016	113	−0.9
7017	115.8	−1
7018	115.6	−1
7019	116.2	−1
7020	116	−1
7021	115	−0.9
7201	117	−1

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	16314	+431
6102	9394	+27
6103	8325	+22
6104	7911	+5
6105	7486	+5
6106	7278	+24
6107	6997	+24
6108	5092	+15
6109	4851	+15
6110	4772	+15
6111	4022	+21
6112	3900	+21
6113	2650	+7
6151	1849	+15
6152	1004	+14.2
6153	884.3	+12.5
6154	889.1	+12.8
6155	549.9	−13.2
6156	443.6	−1.1
6157	329.1	+2.1
6158	311.6	+2
6159	278.3	+6.2
6160	252.8	−0.6
6161	244.4	−0.6
6162	225.6	−0.6
6163	204.7	−0.5
6164	196.7	−0.4
6165	185.3	−0.4
6166	175.2	−0.4
6167	171.3	−0.4
6168	168.6	−0.4
6169	162.8	−0.4
6170	153.4	−0.4
6171	107.7	−0.3
6172	108.6	−0.3
6801	115.8	−0.5

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אתא	1601	−15
אלתא	1238	+12
אלסינט	2562	--
אמיסקס	1432	−8
תנד' 84	115.7	−0.1
הב היש	247.2	+3.2
דיס השק	232.3	−1.2
כור	164.5	--
כלל	535	+6
מצמ ד	183.5	--
מצמ ם	260	--
מצמ י	295	--
דן	137	+2.8
סול בנ	192.2	+1
תיעש	193.6	--

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בל"ת	167.5	+1.4
דיס השק	185	--
כור	144.6	--
כלל	214.1	+2.2
טב דיס	176.6	--
מחצ מ	167.1	--
משא מו	159.7	−2.2
מצמ מו	152	+1.4
לאומי	157.1	--

שערי המניות 16.10.88

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע.נ.
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אגוד ש	29000		17	−800	−2.6	−24
המספות 0.1			--	הפסקה	מסחר	--
המספות א 0.5			--	הפסקה	מסחר	--
כללי לא בהסדר	14850		253	−350	−2.3	−825
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88						
אידיבי רג 100.0	117350		3774			−4436
אידיבי ב 100.0	116000		229			−229
אידיבי בב א	702000		9	−400	−0.1	−9
אגוד 0.1	87100		300	−400	−0.8	−1166
דיסקונט ב	148500		21	−1500	−1	−8
דיסקונט א	140650		371	−1200	−0.8	−2137
דיסקונט שה ב	16497			−645	−3.8	−1
המזרחי ש	47940		6177	−340	−0.7	−13187
המזרחי ב	40020		62	−400	−0.8	−491
הפועלים מבכ	109600	ש				
הפועלים ש	79160		8365	−450	−0.6	−30637
הפועלים ב	79205		3609	−300	−0.4	−3740
כללי א 1.0	201400		65			+4
כללי שה 7	6207		764	−68	−1	−764
כלל 0.1	50200		13763	−400	−0.8	−36089
כלל שה 11	17200		391	−130	−0.8	−340
מימון ומסחר 1.0	64633		496			−136
מימון ומסחר 5.0	33756		107			−107
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89						
אידיבי רג 100.0	147000		360	−1400	−0.9	−330
אידיבי ב 100.0	140003	לנ				−2
אידיבי בב א	919500	לנ				
איגוד 1 ש"ח	116501		57	+1		+50
דיסקונט ב'	190000	לנ				−6
דיסקונט א'	186500		31	−1000	−0.5	−29
המזרחי ש'	60700		540	−500	−0.8	−621
המזרחי ב'	63413	לנ				−7
הפועלים ש'	100200		739	−850	−0.8	−486
הפועלים ב'	100200		21	−600	−0.6	−35
כללי א'	250000		4	−1300	−0.5	−7
בל"ל מבכ	63500		1090	−300	−0.5	−421
בנקים למשכנתאות						
ארים 0.1	82950		66	+60	+0.2	+39
לאומשכנ ש	10458	תב	255	−1162	−10	−656
לאומשכנ ב	11317	תב	34	−1258	−10	−161
כרמל ש	193.5	בנ	2400	−15	−10	−5792
כרמל אגד	110.5		10934	−5	−4.5	−41285
כרמל אג"ח	99.5		18150			
פת משכ ש	2520	תב	465	−200	−7.4	−2318
משכן 3 ש	4530		132	−170	−3.6	−372
עצמאות 0.1	15500		2			−2
מדרב 1.0	7200		50	−350	−4.6	−326
טפחות מבכ ש	22503	תב	6	−2509	−10	−6
טפחות רג ש	23350		60	−1000	−4.1	−45
מוסדות מימון						
הקלאות מבכ א	540900	לנ				
הקלאות מבכ 3	340000	לנ				
לאומי תעש' א ש	17300		15	−500	−2.8	−127
פתוח תעש מבכ	130490	לנ				
פת תעש' בב 3	550000	לנ				
פת תעש' בב 33	328000	לנ				
פת תעש' בב 133	327834	לנ				
פת תעש' בב ד	332292	לנ				
פת תעש' בב רד	72550	לנ				
מרכז קבלנים 5.0	678	בנ	3116	−7	−1	−1002
תיירות בב	269000	לנ				
כלל ליסינג 0.1א	15611		18			+7
כלל ליסינג 0.5ב	14750		45			−44
ביטוח						
איילון	88.5		5300			+550
אינן	95.6		5408	−3	−3	−6408
אדמס 0.1	902	ש				
בטוח משנה 0.1	350	תב	350	−30	−8.3	−471
בטוח משנה 0.5	137	תב	475	−9	−6.2	−1295
משנה אגח	280		294	−7	−3.4	−1904
משנה חש	117		3600	+.5	+0.4	+34000
הדר 1.0	145	תב	16668	−10	−6.5	−59355
הדר 5.0	127	תב	12796	−7	−5.2	−30907
הדר אגח סד 2	113	תב	19510	−8	−6.6	−39100
הפניקס 0.1	583		2654	−10	−1.7	−4058
הפניקס 0.5	510		250	−10	−1.9	−250
המסנה-יזראל 1.0	5620	תב	172	−400	−6.1	−360
המסנה-יזראל 5.0	5080	תב	303	−370	−6.1	−790
כלל ביטוח	256		233			−233
כלל ביטוח אופ'	37	תב	13087	−3	−7.5	−42758
כלל ביטוח אג"ח	105.5		60100			+83800
מנורה 1.0	753	בנ	1088	−3	−0.4	−1174
מנורה 5.0	650		236	−13	−2	−436
ביטוח סהר	133		5000	−2	−1.5	−5000
סקוריטס 0.1	1089		3390	−15	−1.4	−3974
צור ש	304		2800			−4000
ציון הנזקת 1.0	1491		114			
ציון הנזקת 5.0	766		1			−8
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	677	תב	512	−45	−6.2	−912
אינטר גאמא 5 ש	570		839	−30	−5	−3039
מאיר עזרא 1.0	300		5727	−10	−3.2	−6664
מאיר עזרא אגח	84	תב	500	−19	−18.4	−8499
כלל אגח 4	140.5		1290	−2	−1.4	−1290
כלל אגח 2	131.5		4250	−6	−1.1	−12191
קריסטל 1.0	279		3982	−4	−0.4	−310
רסק 0.1	13400	ש				
רסק 0.5	12800	ש				
שופרסל א 2.0	1087		2735	−40	−3.8	−4535
שופרסל אופ	3365		648	−115	−3.5	−1730
שופרסל אגח	119		56289	+.5	+0.4	+47912
שירותים						
אמנה	328		1230	−1	−0.3	−730
סונול 0.1	266	תב	9057	−25	−8.6	−28858
סונול 0.5	132.5	תב	21597	−15	−8	−63274
סונול אופ'	100	תב	11086	−7	−6.5	−15034
סונול אג"ח	108		25845	−1	−1	−27895
קרור 0.1	509		1286	−2	−0.4	−1319
קרור 1.0	183	תב	30693	−16	−8	−64274
מנוע עיבוד 0.1	960		710			+123
מנוע עיבוד 0.5	396	תב	780	−30	−7.7	−1495
מלונות ושירותי תיירות						
בני הדר	86.5		5000	−3	−4.4	−5939
בני הדר אגח 1	31.5		2305	−5	−4.5	−6305
מלונות דן 1.0	1225			+65	+4.7	+100
מלונות דן 5.0	790		670	−26	−3.2	−670
חוף התכלת 1.0	6680	תב	12	−650	−8.9	−57
מלונות הירדן	1700		2	+40	+2.4	+50
ים סוף	255	תב	9440	−17	−6.8	−17190
ים סוף אופ'	135	תב	1600	−25	−15.6	−1600
מחשבים ושירותי מחשבים						
תהל"ג 1.0	115	תב	3500	−7	−5.7	−4900
תהל"ג אופ'	25	תב	21855	−5	−16.7	−44475
תהל"ג אג"ח	106.5		10501	−1.5	−1.4	−10501
יעקב 1.0	4050		90	−80	−1	−34
מ.ל.ל. 1.0	1868		61			+26
מ.ל.ל. 5.0	990	ש				
ניקוב מחשבים 1	781		14000			+716
ניקוב מחשב 5	228		14800	−1	−0.4	−5805
ניקוב אגח סד 2	250	תב	3000	−37	−12.9	−3411
נים מחשבים 1.0	497		835			+1050
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אזורים אופ'	294	תב	1253	−16	−5.2	−6001
אזורים אגח	144		12530			+17470
אילן 1.0	50		18867	−1	−2	−36157
אילן אופ'	28.5	תב	11500	−1	−4.7	−30237
אל-רגב 1.0	317	תב	745	−20	−5.9	−3083
אפריקה 0.1	31700		102	−1400	−4.2	−274
אפריקה אגח	11300		50	−500	−5	−222
ארזים	331		1661	−11	−3.2	−1531
ארלין 0.1	2550		115			−115
ארלין 0.5	1940		323	−40	−5	−323
ברמנ"ן 1.0	2180					−4
ברמנ"ן 5.0	2079			−1		−300
דקסר 1.0	4370		350			+345
דירוד 0.1	182		1036	−5	−2.4	−1086
דירוד 0.5	124		420	−6	−4.6	−3420
מר-לן 1.0	1401		602			−40
המסלול 1.0	666	לנ				
המסלול 5.0	452	לנ				
תל.ב. 0.1			--	הפסקה	מסחר	--
תל.ב. 0.5			--	הפסקה	מסחר	--
ירושלים אגח	58.5	תב	12415	−5	−7.9	−34400
נביים 0.1	3660		875	−200	−5.2	−1509
נביים 0.5	3485		392	−120	−3.3	−392
הכ' ישוב אופ' 7	182	תב	44859	−12	−10.5	−103082
אופ' 8	86	תב	37285	−9	−9.5	−103081
אופ' 9	113	תב	15215	−5	−4.4	−15098
מבני תעשיה	64	תב	29000	−4	−5.9	−114284
מבני תעשיה אופ'	18.1	תב	79568	−.9	−4.7	−300081
מבני תעשיה אג"ח	107		12000			−26900
ישפרו 0.1	3532		296	−170	−4.6	−996
ישראלום 1.0	1160		1000			+900
ישום 10.0	25900		100			+43
כנן פיתוח 1.0	5441		52	−100	−1.8	−52
לומיר 1.0	4100		120	+60	+1.5	+142
לומיר 5.0	1260	תב	185	−140	−10	−290
מ.ת.מ. 1.0	240		2456	−4	−1.5	−2456
מ.ת.מ. אופ 2	150	ש				
מ.ת.מ. אגח	132.5		7500	+.5	+0.4	+32500
מגשרי בנין 1.0	494			−2	−0.4	−500
מישכאל 5.0	107		2879	+2	+1.9	+919
מישכאל אגח	65		3631	−4	−5.8	−13264
מרב 5.0	880		902	−30	−3.6	−1002
ליכנשטין 1.0	161					+450
ליכנשטין 5.0	107		3700			−4244
ליפשיץ 1.0	77		3961	−5	−1.9	−7237
ליפשיץ 5.0	37	תב	24367	−2	−5.1	−34809
ליפשיץ אגח 1	14.1	בנ	4000	+.2	+1.4	+5450
ליפשיץ אופ' 2	15	תב	66700	−2	−1.3	−233326
ליפשיץ בנה	78		10400			−6469
נאות אביב 0.5	1580		384	−75	−4.8	−384
נכסי אחים	148		3026	−3	−2	−2326
נכסי אופ'	38	תב	6395	−3	−7.3	−11513
נכסי אג"ח	96.5		38862			−35942

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע.נ.
סנו הוצאות 1.0	412			−15	−8.1	−650
סנו 1.0	1427					
קיטריה 0.1	2400		10			−10
קיטריה 0.5	991		230			−655
רובינט 1.0	177		1802	+7	+4.1	+402
רובינט 5.0	112.5		7500	−4	−3.4	−7500
רובינט אופ'	304	ש				
רובינט אג"ח	135	ש				
חקלאות						
מטע הדר 0.1	3085		197	−150	−4.6	−347
מטע הדר 0.5	3035	ש				
מהדרין 0.1	3736		885	−150	−3.9	−1472
מגוד הדרים 1.0	1010		1000			−1000
פרימור 0.5	2450		1550			−550
מזון וטבק						
דובק סב ש	1800		271			+25
דובק סב ב	1750		136			−104
אלכל 1.0	240		2400	−8	−3.2	−6302
אלכל 5.0	198		350	−1	−0.5	−350
אלכל אגח	98.5			−5	−1.6	−21000
טמפו בירה 1.0	21499	תב	39	−2000	−8.5	−53
טמפו בירה 5.0	17450		52	−1000	−5.4	−42
יטבתה 1.0	1010		200	−10	−1	−510
יטבתה א 5.0	510	תב	2875	−37	−6.8	−3175
יטבתה אופ' 2	139	תב	732	−6	−4.1	−868
מן 1.0	165	בנ	2454	+15	+10	+3043
מן 5.0	119	בנ	2643	−5	−4	−2707
מעדנות 1.0	9800		23	−100	−1	−9
עסיס ב 0.5			--	הפסקה	מסחר	--
אנגל שקל 1	1665	תב	90	−180	−9.8	−90
שמן מבכ א	555		868	−1	−0.2	−917
טכסטיל והלבשה						
אתא סר 1 ש	312		1491	−3	−1	−874
אתא אופ'	78	ש				
אתא אגח	118		5500	−5	−8.4	−55170
אופים 1.0	286		1			+1
אופנת כתר 1.0	122.5	ש				
אופנת כתר 5.0	306		2500			+2250
אתא א	65		350	−1	−1.4	−350
ארגמן רג ש	7940		139			−224
דלתא-גליל 1.0	602		4999	−28	−4.4	−7395
דלתא-גליל א 5.0	578		3832	−22	−3.7	−5525
טקסטיל מאור 1			--	הפסקה	מסחר	--
טקסטיל מאור 5			--	הפסקה	מסחר	--
ויסלט 1.0	168		1100			
ויסלט 5.0	135	ש				
כיתן 1.0	5000		143			−111
פולגת 1.0	1295		860	−25	−1.9	−1332
פולגת 5.0	935	תב	650	−65	−6.5	−3624
פולגת אגח	294		200			−200
כתר	515	תב		−3	−5.5	−6502
כתר אגח	268	בנ		−3	−10.1	−9451
לודזיה 0.1	454	תב	315	−26	−5.4	−467
לודזיה 0.4	370		430	−8	−2.1	−430
ליבוביץ 1.0	35		21274	−1	−0.3	−22066
עיט 1.0	186		1985			+17
עיט 5.0	185		10126			
עיט אגח	60		7413			
עמק פריגה 1 ש'	106.5	תב	5800	−7	−6.2	−6408
עמק פריגה אופ'	107	בנ	9000	−9	−7.8	−9547
עמק אגח	33.5		12000	−5	−1.5	−12160
מגדלת א	382		1500			+809
פלימן א 0.5	2556	תב	82	−284	−10	−73
פרגוד	768	תב	180	+37	+5.1	+178
פרגוד אגח	85.5		24200	−5	−0.6	−10000
גיבור ספורט	2090	בנ	95	−232	−10	−526
מתכת ומוצריה						
אורדן 0.1	3270		185	−20	−0.6	−155
אורדן 0.5	2870		350	−100	−3.4	−352
אלומית 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
אלומית 5.0			--	הפסקה	מסחר	--
כבלים ש	344		2732	−6	−1.7	−11234
כבלים אופ'	82.5	תב	2252	−5	−5.2	−21228
כבלים אג"ח	107		44650	−1	−0.9	−54013
כבלים אגח	108		30000	−5	−0.5	−54168
החשמל 1.0	357	תב	149	−25	−6.5	−6694
החשמל 5.0	162					−39
ויקה 1.0	1400		50			
ויקה 5.0	985					
קטאנגה שה 5.0	1785		180	−80	−4.3	−801
כבל צין 1.0	2280		1123	−50	−2.2	−1535
כבל צין 5.0	1425		1314	−75	−5	−3549
קרטונר 1.0	115		4226	+5	+4.5	+4792
קרטונר 5.0	65		1451	−2	−2.9	−1451
מוסטון 0.1	20750	בנ	40	−200	−1	−16
מוסטון 0.5	6800	תב	138	−365	−5.1	−62
מגי פלדה 1.0	1120		400	−45	−3.8	−1014
קלע 1.0	355		350			
קלע 5.0	226	בנ		−12	−5	−190
קליל 1.0	2850		331			−331
קליל 5.0	2400		1126			−1126
קליל אופ'	1080		750	−40	−3.6	−703
קליל אגח	134		11415	+1	+0.8	+19457
שלמה 5.0			--	הפסקה	מסחר	--
תעשיות לביש 1.0	441	ש				
תעשיות לביש 5.0	360	ש				
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 5.0	267500	תב	25	−16000	−5.6	−138
אלוף ש 0.25	9845	ש		+445	+5	+254
אלקטרה 0.1	1802		520	−95	−4.9	−1611
אלקטרה א 0.5	1275	תב	1195	−120	−8.6	−5522
אלרון 5	780		1070	−70	−8.2	−1944
אלרון אגח 5	148		6000			−4000
אורית 1.0	12900	תב	104	−750	−5.5	−848
אלקטרוניקה אופ'	380	תב	3176	−26	−8	−10885
כלל אלק אג"ח	112.5		52786	+.5	+0.4	+60286
מסקורונים 1.0	982		900	−32	−3.3	−1735
מסקורונים 5.0	685	תב	2800	−40	−5.5	−4725
מיבזור 1.0	390		1750	−7	−1.8	−500
מיבזור 5.0	282		3900	−10	−3.4	−9552
זיקלון 1.0	2069		292	−100	−4.6	−255
זיקלון 5.0	1370		1100	−70	−4.9	−1285
קבוצת אילר 1.	2285		224			+149
קבוצת אילר 5.	2090		107			−127
תאגת 1.0	436		1262	−23	−5	−864
תאגת 5.0	259	תב	11754	−16	−5.8	−13543
תדאה	597		1447	−10	−1.6	−2603
מוצרי בניה						
א.ב. תעשיות 1.	138	תב	23278	−8	−5.5	−62342
א.ב. אופ'	420		675	−10	−2.3	−790
אייר אופ' ב	42		1000			−1000
א.ב. אגח	145		19500	+1	+0.7	+29000
אייר אג"ח א	96		27170			−3920
אקרשטיין 1.0	460		4858			−515
אקרשטיין 5.0	267		1067	−10	−3.6	−1767
אקרשטיין אופ'	298		2255	+13	+4.6	+1229
אקרשטיין אגח	138		30000	+.5	+0.4	+21786
ארדם בלום	64		15291			+11915
בלום אגח	30		3584			
מוסקוביץ ולשנר 1			--	הפסקה	מסחר	--
מוסקוביץ ולשנר 5			--	הפסקה	מסחר	--
נגב קרמיקה	246		4413	−13	−5	−7512
נגב קרמיקה אגח	79		100	−1	−1.3	−1400
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	1596	תב	1626	−100	−6.9	−10449
אגן אופ'	320	תב	13841	−40	−11.1	−38017
אגן אג"ח	97		101379	−2	−2	−255833
אליאנס ב			--	הפסקה	מסחר	--
גל תעשיות 1.0	177.5	בנ	1800	−1	−0.6	−128
גל תעשיות 5.0	98.5		560			+560
גל אופ'	20.5		4000	−4	−16.3	−9000
גל אגח	87		650	−2	−2.2	−20650
דשנים 0.1	2685		1700	−30	−1.1	−1870
דשנים 0.5	1470		1117	−44	−2.9	−1257
ליפסקי 1.0	1441		62			−62
מקסימה 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
מקסימה 5.0			--	הפסקה	מסחר	--
כמר 1.0	3520	תב	197	−223	−6	−290
כמר 5.0	3280		75			+90
פריקלאס	496		9055	−11	−2.2	−15115
פריקלאס אופ'	106	בנ	600	−5	−4.5	−15046
קים כימיקל 1.0	5810			−248	−4	−237
קים אופ'	4050		136			−99
קים אגח	124.5		18800	+.5	+0.4	+6127
תיא 5.0	4240		652	−180	−4.1	−652
פרוטרום 10.0	710	תב	14311	−75	−9.6	−42561
עץ, נייר ודפוס						
כתר	65	תב	26829	−7	−10	−38129
חדרה 1.0	5190		18	+100	+2	+18
חדרה 5.0	3870		20	−80	−2	−20
תבנ. 1.0	4499	תב	400	+249	+5.9	+400
יעד 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
לבדרי אשקלון 1	530	תב	1449	−50	−8.6	−3321
מלט ב 0.5	24060		23	+860	+3.6	+56
קיטל	509		3442	−14	−2.7	−4536
קיטל אופ'	207	תב	3096	−40	−16.2	−7074
0217331	92.5		190518	−5	−3.6	−327369
2179992	99.5		312368			+273312
רים 0.1	178	בנ	1499	−12	−6.3	−1626
רים 0.4	95	בנ	1800	−6	−5.9	−2173
תעל ב 0.2	13770	תב	178	−729	−5	−195
תעשיות שונות						
אגריין 1.0	185	תב	7545	+17	+10.2	+15710
אגריין 5.0	100.5		16578			−1160
המשה יהד	1547	ש				
הנבולנק 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
הנבולנק 5.0			--	הפסקה	מסחר	--

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע.נ.
חרכית	11600		556	−350	−2.9	−1958
כור בב ש			--	הפסקה	מסחר	--
תעשיות אפ	74		10242	−5	−6.9	−13226
תעשיות אגח	118		25700	+1	+0.9	+58555
חברות השקעה						
אמפל ש	3158	ש				
אידיבי אופ'	2660		74	−157	−5.6	−2236
אידיבי אג"ח	112		44500			−27000
אלגד ש	942		674	−10	−1.1	−945
גולת 1.0	955	ש				
גולת אופ	667			+2	+0.3	+211
גולת אגח	118.5		38000	+1	+0.9	+18000
דנבאר 1.0	492	בנ	324	+12	+2.5	+382
דנבאר 5.0	310		147	+15	+5.1	+264
חברה לישראל 5.0	2901	תב	3212	−300	−9.4	−7729
חלמנך 0.1	115000	ש				
חלמנך 1.0 ש	16100		10	−100	−0.6	−10
אמפא א 0.5	20600		43	−600	−2.8	−69
דיסקונט השק אפ	870		6139	−32	−3.5	−17109
דיסקונט השק אגח	117		30000			+82515
מגדל השק ש	36000		4	−1000	−2.7	−4
הדרן 1.0	985		202	−18	−1.8	−200
הדרן 5.0	565		552	−8	−1.4	−552
יקנער 1.0	1286	תב	150	−143	−10	−220
יקנער 5.0	740	תב	178	−78	−8.6	−178
יצוא ש	10750		13	−50	−0.5	−13
קדן א 0.1	945		45	−45	−4.5	−45
ישום השקעות	30.5	תב	17801	−3	−9	−11637
ישום אגח	51		10000	−1	−1.9	−10000
כלל 50.0	590	תב	2276	−59	−9.1	−3855
כור 0.1	264		2300	−7	−2.6	−2300
כור א 0.5	188		2500	−4	−2.1	−3456
כור אגח	112		27270	+2	+1.8	+10060
אגח 1	134		14000	+1	+0.8	+30000
כור ג 1.0	265		9000	−10	−3.6	−14832
מי השק ש	2457	בנ	685	−273	−10	−992
מבה א 0.1	4200		99			+11
מבה 0.5	3725		68	−35	−0.9	−30
מירון ב 2.5	8737	תב	764	−973	−10	−1549
קדן 1.0	79		11621	−5	−6	−29544
קדן 5.0	47	תב	7601	−3	−6	−29195
קדן אופ	28.5		12471	−2	−11.6	−37171
קדן אגח	116		2800	−5	−0.4	−12080
נסחרות במט"ח						
בגית מ	270	ש				
חיפושי נפט						
דלק נפט 1	1850		253	−153	−7.6	−674
דלק נפט 5	990		1050			
מ חיפושי נפט	23230		30	−200	−0.9	−40
יגואל אגח	106.5	תב	12086	−5	−6.6	−76236
מגג 1.0	3700		229			
מגג 5.0	1950		1216	−60	−3	−1712
נפט ש	364		6990	−16	−4.2	−2626

רשימה מקבילה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע.נ.
מסחר שירותים מלונאות מחשבים						
הראל 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
יסקל	214	תב	3600	−20	−8.5	−4540
קבנטרום 0.1	985	בנ	387	+2	+0.2	+71
קבנטרום 0.5	255		1030			−1030
קסל 1.0	535	תב	68	−59	−9.9	−381
הכל	62		1000	−3	−4.6	−1080
החיה הישראלית	28.9		2440	+1.9	+7	+940
כנם מר 1 ש	525	ש				
איכות מחשבים	180		1029			
רשה מיכון 1.0	488		1861	−15	−3	−1753
רשה אופ'	790	תב	2072	−59	−6.9	−5896
כלל מחשבים 1.0	2739			+60	+2.2	+73
משב מחשבים 1.0	78	בנ		−4	−4.9	−21127
רשף	166	בנ		−9	−5.1	−15951
נדל"ן בינוי חקלאות						
אמבנים 1.0	429	קנ				
בן-יקר גת 1.0	1491	ש				
הדקר 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
הדקר 5.0			--	הפסקה	מסחר	--
עיר 3.0	949		6	−1	−0.1	−138
רסק מבכ'	560	לנ				−4
רסק רג	560	לנ				−1
שגור 5.0			--	הפסקה	מסחר	--
אמאת	561		39	−4	−0.7	−361
גולדפרוסט 1.0	256		0.2			−2
גולדפרוסט 5.0	163.5	בנ		−5	−5	−452.9
תעשיה						
יבנדרום	190		1604	+3	+1.6	+1570
מקס 0.1	1600	בנ	946	−80	−4.5	−599
מקס 0.5	786		400			+100
העש רגוזין 1.0	3500		900	−115	−3.2	−3068
אהליאב	65		5932	−2	−3	−11413
אקסטון 5.0	826	לנ				
מרגן 1.0	814	לנ				
משאבות סלע	47.5		4250			
מתכת מרום 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
אלקל			--	הפסקה	מסחר	--
אלקל אג 2			--	הפסקה	מסחר	--
ברגן 1.0	1720	בנ	272	+20	+1.2	+536
ברגן 5.0	1299		846	+13	+1	+15
ברנמר אופ'	610		1095			−1098
פרומדסקטון 1.0	3451	בנ	29.6	+150	+4.5	+9.4
פרומדסקטון 5.0	2289	תב	180	+120	+5.5	+202
נ.ב.ב. 1.0	676		960	−4	−0.6	−533
אלרן-פס	115					
דקסטר 1.0	2025			−25	−1.2	−100
נקה במיקל 1.0	4700		10			−30
ת.ג.ל. 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
ת.ג.ל. 5.0			--	הפסקה	מסחר	--
תגר א 5.0	5400	ש				
אדוע פרינט	360		2952	+2	+0.6	+392
קניה 1.0	1150		246	−50	−4.2	−246
גולן	195		150			−150
רשטון	144		2000	−3	−2	−1895
מו רון	315		2080	−12	−3.7	−3980
נאמי טכנולוגיה	109		6955	−5	−4.4	−6955
השקעה						
איקובה 0.1			--	הפסקה	מסחר	--
אידום			--	הפסקה	מסחר	--
אידום אגח			--	הפסקה	מסחר	--
אבישר בכ'	255		300	−13	−4.9	−650
אמיק 1.0	451		4214			−577
אמיק 5.0	288		12303			−1857
בכין ב' 5.0	9462		64.2	+262	+2.8	+421.9
לבקש 0.1			--	הפסקה	מסחר	--
לבקש 0.5			--	הפסקה	מסחר	--
עד השק 0.1	531	בנ	62	−28	−5	−139
עד השק 3 0.5	454	בנ	231	+21	+4.8	+244
חיפושי נפט						
פראיל ב 0.3	3560		140	−10	−0.3	−131

משתנים

שם נייר ערך	מס' עסק'	שער נעילה	שער פתיחה	שינוי יומי	מס' שינויים
בנק בינלאומי 85	4191	5316	5416	−7	12
טובב. 0.5	3898	6148	6198	−7	14
המנה ש	21080	108.5	114	−11.43	6
שלמן אפ	6088	664	664	−6.21	
כלל סחר	26090	192	192	−6.34	2
שמרטל ב 10.0	26730	948	945	−4.47	9
דלק ג ש	23203	2275	2281	−5.25	11
אפריקה 1.0	558	28776	28852	−5.25	3
ארים 1.0	20902	586	589	−4.77	6
בנוים ובנין	4385	2505	2505	−5.01	
הכשרת הישוב	60114	451	448	−3.84	14
חברה לירושלים	39500	260	260	−3.7	
כלל נדלן	23465	514	523	−5.69	7
עלית	174	13722	13722	−7	
פולגת ב 4	7240	285	285	−3.86	
קטאנגה 1.0	8058	2037	2058	−4.89	6
כלל תעש אלק	4609	1594	1615	−4.24	3
אזון 5.0	131	155370	159223	−9.25	8
טבע ש	5475	8751	8844	−6.5	20
ים המלח	28139	1579	1596	−7.98	19
פטרוכימים 10.0	37677	1034	1083	−8.54	21
מפעלי נייר 10.0	118	231631	236001	−7.25	18
כלל תעש' 1.0	160600	123.5	125	−4.79	17
אידיבי פתוח 2.0	3879	5798	5937	−6.24	3
אלון ש	11043	729	738	−4.71	5
חברה לישראל 1.0	7491	3567	3586	−4.99	4
פועלים השק ש	21677	647	654	−4.99	1
דיסקונט השק ש	20631	2083	2011	−5.49	17
כלל 10.0	18188	729	729	−4.95	
יגואל 5.0	10083	346	358	−10.13	1

שף נאמנות
בטחה כלל
ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

שערים בינבנקאיים

יום חמישי, בצהריים, 13.10.1988 באירופה
מכירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.7350/1.7360	לי"ש שטרלינג
מרקים גרמניים	1.8305/1.8315	לי"ש ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.0650/2.0660	
פרנקים שוויצריים	1.5465/1.5475	
פרנקים בלגיים	38.30/38.41	
פרנקים צרפתיים	6.2400/6.2440	
לירטות איטלקיות	1364.65/1365.65	
ינים יפאניים	128.10/128.20	
$ ארצות הברית	1.2985/1.2990	[illegible]

שער הזהב 408.60 $ ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג
מכירה מאוחרת (פורוארד)

	$/ל"ש	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.7298/1.7309	1.5399/1.5411	1.8249/1.8260
3 ח'	1.7207/1.7220	1.5275/1.5289	1.8140/1.8152
6 ח'	1.7092/1.7106	1.5104/1.5118	1.7988/1.8003

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

אוניברסיטת בר־אילן
הפקולטה למשפטים
תכנית השתלמות בדיני עסקים
לציבור המשתלמים:
כל ההשתלמויות תתקיימנה במועדן למרות
כל השבתות של הלימודים האקדמיים הסדירים.

משרדים למכירה
במרכז ירושלים
אפשרות לקומה
ויחידות נפרדות
02-221195,
02-231847

לא מכרת
לא שילמת
קבלת מודעות
ל"לוח העיר"
לבעלי כרטיסי אשראי
38 38 38
מודפון

קבלת מודעות
"לוח העיר"
ומשפחתיות
885-885
לבעלי כרטיס
אשראי

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה אשר
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה – 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה לשימוש חורג בגוש 18138
חלקה 163, לצורך הפעלת רכב באזור מגורים.
התנגדויות אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זו, לועדה המקומית.
י. בייט
יו"ר הועדה

משרדים לדוגמא
אחוזת בית 36
לדגל החונבה עסקים
להתקשר לנמרודה 03-209750
באמפייר טורס

חדשות כלכלה

המגזר הפרטי העביר לחו"ל 420 מ' ד' ברבעון השלישי

מיליון דולר נצברו בכל אחד משני הרבעים הראשונים השנה

מאת איתן אבריאל

נתונים לא סופיים של בנק ישראל, המתייחסות לרביע השלישי של השנה, מצביעים על העברות גדולות של מטבע חוץ על ידי הסקטור הפרטי לחו"ל. בתקופה זו העביר סקטור זה כ־420 מיליון דולר לחו"ל.

נתונים אלו מצביעים על מגמה הפוכה לזו ששררה בשני הרבעים הראשונים של השנה, שבכל אחד מהם הגיעו התקבולים מחו"ל ל־300 מיליון דולר.

בבנק ישראל מסבירים מגמה זו בהתגברות הציפיות לפיחות בחודשים האחרונים. נתונים אלו מתקבלים מהסקירה התקופתית, של התקבולים והתשלומים במטבע חוץ למחצית הראשונה של השנה, שהכין הפיקוח על מטבע חוץ בבנק ישראל.

מסקירה זו עולה עוד, כי בשנתיים האחרונות קיימות תנודות חדות בתקבולים במט"ח מחו"ל. תנודות אלו מוסברות ע"י בנק ישראל על רקע השינויים בתשואות היחסיות בין הארץ לחוץ לארץ, לרבות שינויים בציפיות לפיחות בתקופות השונות.

סקירת בנק ישראל כוללת גם את הממצאים הבאים:

• בחשבון השוטף חלה ירידה בסך של 430 מיליון דולר בתקבולי הסקטור הפרטי מחו"ל לעומת המחצית המקבילה אשתקד.

• בחשבון הסחורות גדל הגרעון בכ־90 מיליון דולר והסתכם ב־580 מיליון דולר.

• בחשבון השירותים חלה ירידה של 225 מיליון דולר, בעיקר בגלל הירידה בהכנסות מתיירות, שבה קטנו התקבולים בכ־150 מיליון דולר.

• בחשבון העברות החד־צדדיות מחו"ל חלה ירידה של כ־110 מיליון דולר, לרמה של כ־890 מיליון דולר, במחצית הראשונה של השנה, בעיקר בגלל ירידה בהמרות מט"ח לשקלים מפקידות בעלי פטור.

עליה בסחר ישראל – איטליה; יהודקו הקשרים עם הונגריה

מאת אבי גנאור ומיכל רוה

הגידול בסחר בין ישראל לאיטליה נמשך במחצית הראשונה של 1988. הסחר ההדדי בין שתי המדינות, הגיע על פי נתוני מינהל לסחר חוץ שבמשרד התעשיה, ל־607 מיליון דולר, לעומת 528 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

יחד עם זאת, נותר בעינו הגרעון המסורתי של ישראל במסחרה עם איטליה והיבוא עמד על 414 מיליון דולר, בשעה שהיצוא הסתכם ב־193 מיליון דולר בלבד.

בסוף השבוע שעבר נחתם בבודפשט זכרון דברים להידוק שיתוף הפעולה כלכלי בין הונגריה וישראל. ההסכם, לתקופה של 7 שנים, קובע מסגרת לרכישת מוצרים חקלאיים ע"י ישראל בהונגריה ובמקביל, רכישת ידע טכנולוגי וציוד חקלאי ע"י הונגריה בישראל.

ההסכם נחתם במהלך ביקורו של שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, בהונגריה.

דירקטוריון חדש לבל"ל עשוי להיבחר ביום שני

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מועצת אוצר התיישבות היהודים תתכנס לישיבה ביום ב' בשבוע הבא ואפשר שהמועצה תחדש לאשר את הדירקטוריון החדש של בנק לאומי. על פי התוכנית, הדירקטוריון הנוכחי של הבנק אמור היה לסיים את תפקידו כבר מזמן. אולם, חלק מחברי הדירקטוריון הודיעו, כי הם מוכנים להמשיך בתפקידם, עד לבחירת הדירקטוריון החדש.

יוצא דופן היה רק יחזקאל פלומין, שכבר מסר שלא ימשיך לכהן בתפקיד, והוא יסיים את כהונתו בדירקטוריון מחר.

אחת הבעיות שעדיין לא נפתרה, היא סירובו של הפרופ' שמעון שטרית להתפטר מהדירקטוריון היוצא וסירובו של הדירקטוריון לפטר את שטרית. אפשר ששטרית יכהן גם בדירקטוריון הבא, וזה יפטור.

יש לציין, כי חברי הדירקטוריון היוצא של בנק לאומי מצויים עדיין בבעיות השעות של בנק לאומי, ובכלל זה "משבר כור". דירקטוריון אוצר התיישבות היהודים התכנס אתמול לטיפול בבעיות השוטפות של הבנק.

דוד שטרן, יו"ר דירקטוריון אוצר התיישבות היהודים, אישר כי השלמת תהליך מינוי של הדירקטוריון החדש של בנק לאומי צפויה להסתיים מוקדם מהצפוי.

האוצר עידכן את מדרגות מס הרכישה בשיעור 4.5%

מאת איתן אבריאל

משרד האוצר עידכן את מדרגות המס על רכישת דירות ומשקים בשיעור של 4.5%. מדרגות אלו מעודכנות אוטומטית מדי 3 חודשים, כאשר בסיס העידכון הוא מדד מחירי הדירות ודמי מפתח, המתפרסם ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

	מדרגות מס ישנות	מדרגות מס חדשות
דירות	עד 42,680 ש"ח – 0.5%	עד 44,600 ש"ח – 0.5%
	מ־42,680 ש"ח עד 105,765 ש"ח – 3.5%	מ־44,600 עד 110,520 ש"ח – 3.5%
	מעל 105,765 ש"ח – 4.5%	מעל 110,520 ש"ח – 4.5%
משקים	עד 32,650 ש"ח – 0.5%	עד 34,120 ש"ח – 0.5%
	מעל 32,650 ש"ח – 5%	מעל 34,120 ש"ח – 5%

לאומי והמזרחי קיצצו בשיעור העמלה שיגבו מבעלי הבנקאיות

מאת צבי זרחיה

הבנקים שינו את שיעור העמלה, שיגבו ממחזיקי מניות הבנקים שבהסדר. ראשי הבנקים הודיעו אתמול למפקח על הבנקים, ד"ר אמנון גולדשמידט, על השיעורים החדשים של דמי העמלה שיגבו ממחזיקי המניות שבהסדר.

מנתונים שנמסרו לבנק ישראל עולה כי בנק לאומי לא יגבה עמלת פדיון ממחזיקי מניות הבנקים שימחזרו את הפדיון בתוכניות החסכון בבנק. הבנק יגבה עמלה בשיעור 0.25% מהחוסכים שלא ימחזרו דרכו את הפדיון, וסכום זה יועבר למשרד האוצר.

בנק המזרחי יגבה עמלה של 0.1% ממחזיקים המניות הבנקאיות שבהסדר, מאז 6 באוקטובר 83' עד 31 באוקטובר השנה. לקוחות שקנו מניות בנקים שבהסדר לאחר היום הקובע, כהשקעה רגילה, ישלמו עמלה בסך של 0.4%. לקוחות המזרחי, שימחזרו את הפדיון באמצעות תוכניות אחרות בבנק, לא ישלמו דמי עמלה.

יתר הבנקים טרם מסרו לבנק ישראל את השיעורים המדוייקים של העמלות שיגבו ממחזיקי המניות, אולם ההערכה בבנק ישראל היא שהם ינהגו כדרכו של בנק לאומי.

ח"כ דן תיכון הביע אתמול סיפוק מהעובדה שהבנקים נסוגו מכוונתם הראשונית לגבות עמלות גבוהות יותר ממחזיקי המניות. הוא אמר, כי הבנקים הם האחרונים שצריכים לגבות עמלה בגין הסדר המניות הבנקאיות.

השר יצחק פרץ:

להפריד את השליטה בחברת העובדים מייצוג העובדים

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

השר יצחק פרץ, (ש"ס), אומר כי השיטה של ריכוז העוצמה הכלכלית בידי גופים פוליטיים, היא שגרמה להתמוטטות התעשייה ההסתדרותית ולעליה באבטלה הגלויה והסמויה.

פרץ תבע ליזום פעולה מיידית לביטול העוצמה הכלכלית, שמרכזים גופי ענק במשק. הוא אמר כי תנועת ש"ס תפעל בכנסת הקרובה לביטול ריכוז העוצמה הכלכלית בידי גופים פוליטיים צרים.

לדבריו, תדרוש תנועתו הפרדה מוחלטת בין בעלי שליטה בחברות העסק לבין הגוף האמור לייצג את העובדים. ייצוג העובדים בידי המעסיקים, הינו ניגוד אינטרסים, ואינו מקדם את ענייניו של העובד השכיר.

חברות ביטוח זרות מבקשות להרחיב קשריהן עם חברות ביטוח מקומיות

מגעים אלו עשויים להוזיל את עלויות ביטוח המשנה של החברות הישראליות בשנה הבאה

מאת אריה לביא

עשרות נציגים של חברות ביטוח זרות מאירופה וארה"ב ביקרו בישראל בשבועות האחרונים במטרה לנסות ולהגדיל את היקף העסקים עם חברות ביטוח ישראליות. זאת למרות התביעות הרבות נגד חברות הביטוח, בעת האחרונה, בגלל המהומות בשטחים.

בשלושת השבועות האחרונים ביקרו בארץ כ־25–30 נציגים ובכירים של חברות ביטוח זרות, שחלקם לא פועלים כיום בארץ. בולטים נציגים של חברות ביטוח ידועות כמו נציג של חברת "טוקיורי" מיפאן, הפועלת בלונדון, אבי־ג'י־אי" וחברת "טורמצק" מצרפת, חברת "אמפליורי" מארה"ב, הפועלת בלונדון, "מיוניק רי" מגרמניה, אן־או־ג'י מלונדון ואחרות.

העניין של החברות הזרות בארץ, קשור להתפתחויות כלל־עולמיות בענף הביטוח. ב־1992 יתבטלו, על פי ההסכם של השוק המשותף באירופה, חומות ההגנה בין המדינות השונות, בענף הביטוח, וכל חברה תוכל לפעול בכל מדינה ללא כל הגבלה. כתוצאה מכך, צפויה התגברות בתחרות בין החברות האירופאיות, כאשר להערכת מנהלי החברות באירופה, יהיה יתרון לחברות ביטוח גדולות. לכן החברות האירופאיות מבקשות להגדיל את היקף עסקיהן ובכלל זה גם בארץ.

ההתפתחויות בשוק האירופאי גורמות לחששות דומים גם בקרב חברות ביטוח אמריקאיות, הפועלות באירופה.

ד"ר משה פרג, מנכ"ל משותף בחברת הביטוח מנורה, מעריך שחברות הביטוח הישראליות יצליחו להגיע השנה להסכמים טובים יותר בביטוחי משנה, בגלל העניין בשוק הביטוח הישראלי כיום. לדעתו, אף תתכן הפחתה של התעריפים, שמשלמות חברות הביטוח הישראליות לחברות הביטוח הזרות, בגין ביטוחי המשנה.

מחריף הסכסוך בבנק לאומי; אפשר שסניפי הבנק ייפתחו מחר רק ב־10

מתיחות גם בבנק דיסקונט • הוועדים מגנים התנגדות בנק ישראל למתן תוספות שכר

מאת אריה לביא

הסכסוכים בין הנהלות בנק לאומי ובנק דיסקונט לבין עובדיהם החריפו אתמול, לאחר שנכשל ניסיון נוסף להגיע להסכם עם העובדים, בכל אחד מהבנקים.

הוועדים בשני הבנקים שוקלים עתה לשתף פעולה ביניהם בשורה של עיצומים, במטרה להפעיל לחץ על הבנקים ועל בנק ישראל, המתנגד למתן תוספות שכר לעובדי המערכת הבנקאית.

בישיבה, שכונסה אתמול על־ידי מטה המאבק בבנק לאומי, הוצע שמחר יפתחו סניפי הבנק רק בשעה 10 בבוקר. ההחלטה סופית בנושא זו תיפול היום.

בבנק לאומי קיימת מגמה להחריף את העיצומים לקראת סוף השבוע.

מחר יתכנסו מוסדות העובדים של בנק דיסקונט, במטרה לקבוע אילו עיצומים יינקטו. לטענת העובדים, הסכימה ההנהלה לתת להם תוספת שכר של 5% בלבד, ולכך הם אינם מוכנים להסכים.

דיקי כהן, יו"ר ועד עובדי דיסקונט, אמר אתמול כי המצב שנוצר מדאיג, שכן מערכת הבנקאות היא היחידה, שבה לא הושג עדיין הסכם שכר לשנת 1988: "במצב הנוכחי מקבלים העובדים רק תוספת של שליש מעליית המדד, שכן תוספת היוקר מכסה רק כשליש משכר עובדי הבנקים", אמר.

כהן קבל על שהמפקח על הבנקים בבנק ישראל, ד"ר אמנון גולדשמידט, עדיין לא השיב לפניית הסיבות עובדי הבנקים, המוחים נגד מדיניות בנק ישראל, המונע מהבנקים להעניק לעובדים תוספות שכר.

חברת החשמל רכשה מטען דלק ראשון בשוק החופשי

מאת אלי אלעד

מטען ראשון של 12,400 טונות מזוט נרכש ע"י חברת החשמל בשוק החופשי.

המטען, שמקורו באחת ממדינות אירופה, שכאן הים התיכון. הוא נרכש בכ־55 דולר לטונה סי"פ, לעומת מחיר שהגיע עד 73 דולר לטונה סי"פ, שאותו שילמה החברה עד הפעלת הרפורמה.

מנהל מחלקת הדלק בחברת החשמל, יוסי רוזנטל, מסר כי בנוסף למחיר המופחת שאותו שילמה החברה.

הגרעון בסחר עם שוויץ: 330 מיליון פרנקים בינואר–יוני

לונדון (עסט"א). ישראל ייצאה ב־87' לשוויץ סחורות ב־236 מיליון פרנקים שוויציים. אם מפחיתים מסכום זה את שווי של יצוא היהלומים לשם, היצוא מסתכם ב־175 מיליון פרנקים.

במקביל ייבאה ישראל משוויץ סחורות ב־298 מיליון פרנקים שוויציים, ובלי יהלומים – 271 מיליון פרנק.

כך מסרה הקונסוליה הישראלית בציריך. שוויץ משמשת מדינת מעבר ליהלומים מישראל.

בששת החודשים הראשונים של 1988 הסתכם היצוא של ישראל לשוויץ ב־121 מיליון פרנקים שוויציים, ובלי יהלומים – 96 מיליון פרנק.

באותו פרק זמן ייבאה משם ישראל סחורות ב־451 מיליון פרנק, ובלי יהלומים – 134 מיליון פרנק.

יותר מ־40% מהיצוא לשוויץ מורכב ממוצרי מזון, ובהם 20% פרי הדר. שוויץ מיצאת לישראל בעיקר חומרים כימיים, מכונות ותרופות. באחרונה החלה ישראל לייצא לשוויץ מוצרי טקסטיל.

ביהמ"ש ידון בבקשת ישרס למנוע מכירת מניות ערד

מאת יהודה שרוני

שאלת החוקיות של הקצאת 5% ממניות "ישרס" ליהושע פורר, יו"ר הדירקטוריון של החברה, נדונה אתמול בבית־המשפט המחוזי. ההכרעה בדיונה לסוף השבוע, בהוראת בית־המשפט.

שאלת חוקיות ההקצאה הזו, מכריעה לגבי השליטה בחברת המקרקעין ישרס. בית־המשפט קבע, כי בסוף השבוע, תידון גם בקשת הרשות לניירות ערך, למנוע את ביצוע הקצאת המניות הפרטית לפורר.

שופט בית־המשפט המחוזי, אליהו וינוגרד, ידון היום בבקשת ישרס, למנוע מחברת רסקו הדירקטוריון שלה, את מכירת חברת ערד לקבוצת משקיעים, בראשות איש־העסקים שלמה אייזנברג. ישרס טוענת, כי מכירת ערד, ובכלל זה הבילת מניות ישרס, מרעה את מצבה כנושה של רסקו.

הגז הביתי מתייקר היום ב־15%

המזוט הוזל ב־8%

מאת יהודה שרוני

הגז לבישול ביתי מתייקר הול מהיום בשיעור של 15%, כך הודיע אתמול שר האנרגיה.

מאידך, הוחלט להתאים את מחיר של המזוט למחירי השוק העולמיים ולהוזילו ב־8%. במחיר הבנזין לרכב לא יחול כל שינוי.

צו המאפשר חידוש ייצור אבקות מרק במפעל אסם

מאת מיכל רוה

בית משפט השלום בת"א נעתר אתמול לבקשת חברת אסם והוציא צו זמני, המאפשר לה להמשיך בייצור אבקות מרק במפעלה שבבני־ברק – עד להכרעה סופית של בית המשפט בעניין זה.

הצו אוסר על ראש עיריית בני־ברק, הרב משה אירנשטיין, ליישם החלטה קודמת של בית־המשפט ולאכוף על אסם הפסקת ייצור אבקת המרק במפעלה.

הפניה לבית־המשפט היתה על רקע תלונות של תושבים, המתגוררים בסמוך למפעל, שקבלו על מפגעים קשים מתהליך הייצור.

אסם הודיעה, כי תמשיך להשקיע סכומים ניכרים במפעל, למניעת אי־הנוחות הנגרמת לשכנים והמתגוררים בסמוך לו.

ורדינון תחל לשווק מגבות במארקס אנד ספנסר

מאת מיכל רוה

מוצרי מפעל המגבות ורדינון ישווקו, החל מהחודש, בכל חנויות מרקס אנד ספנסר בבריטניה. הרשת הבריטית הזמינה, בימים אלו מ"ורדינון" הזמנה ראשונה, בסכום של 220 אלף דולר.

מחזור המכירות של ורדינון מינואר ועד אוגוסט השנה, הסתכם ב־3.5 מיליון דולר, מזה יצוא בהיקף של 800 אלף דולר. ב־1987 היה מחזור המכירות של המפעל 5 מיליון דולר והיצוא הגיע ל־530 אלף דולר.

תנועת נשים עובדות ומתנדבות

למנחם אריאב ראש עיריית נצרת

תודה מקרב לב

על [illegible] לצעדת נעמת ה"ז

מאגור לובלסקי
ובית נעמת

הבהרה

בעקבות הניצול לרעה של טעות ושיבושי דפוס במודעה של המערך שהתפרסמה בעתוננו, מצאנו לנכון לפרסם את ההבהרה כדלהלן:

1. ביום 7.10.88 פורסמה בשבועון אל־סינארה מודעה בה יוחסו לשר עזר ויצמן דברים אשר לא נאמרו על ידו.
2. בכותרת המודעה נפלה שגיאת דפוס: במקום מילת היחס אודות או על (בערבית־עו) פורסמה מילת היחס עם (בערבית־מע) טעות אשר המגיה לא שם לב אליה. טעות אנושית שנופלת בעתוננו כמו בכל עתון.
3. לאחר שגילינו את הטעות (ויש לזכור כי אל־סינארה הוא שבועון) פרסמנו מודעה באותה רות אך מדוייקת בגליון של 14.10.88 באותו עמוד ראשון.
4. אנו מוצאים חובה עיתונאית לקחת על עצמנו את האחריות למקרה המצער הזה ומביעים את התנצלותנו בפני השר עזר ויצמן, והמערך על הנזק ועל עוגמת הנפש שנגרמה להם.

לוטפי משעור
עורך ראשי – אל־סינארה

ש.ח.כ.
שרות חקירות כללי
מקבוצת השמירה

כל אשר רצית לדעת

31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך

כל סוגי החקירות ביסודיות, באמינות ובסודיות מוחלטת

ש.ח.כ.
דרך פתח־תקוה 19
תל אביב 66183
טל: 623084; 621975; 614636
FAX; 623995

ISRAEL EXPORT INSTITUTE
מכון היצוא הישראלי

קורס ניהול עובדי יצוא – 23.10.88

* הקורס יכשיר עובדי יצוא ויסייע לקדמם לתפקידים אחראיים במערך ניהול היצוא של המפעל.
* נלמדים כל נושאי היצוא, לרבות מסמכי יצוא והטבות, שיטות תשלום, תמחיר הובלה, ביטוח ימי ואווירי.

עובד יצוא – שפר יכולתך המקצועית

לפרטים והרשמה, נא לפנות טלפונית: 630808, 630829, 03–630832

הפעם מפם

כי הפעם צריך קול חזק לשלום

עכשיו גם אתה יכול להנות מהלוואה עסקית במחיר כמו בניו יורק ולונדון

הלוואה עולמית

בחר בין הלוואה צמודה לדולר ארה"ב או הלוואה צמודה ללירה שטרלינג ותהנה מריבית נמוכה במיוחד כמו בניו יורק או בלונדון

הלוואה צמודה לדולר ארה"ב		הלוואה צמודה ללירה שטרלינג	
הריבית בניו יורק	הריבית בבנק לאומי	הריבית בלונדון	הריבית בבנק לאומי
*12%	12%	*14%	14%

* פריים + 2%

ההלוואה לתקופה של 2–3 שנים בריבית קבועה.
מינימום הלוואה 100,000 ש"ח.
הבנק רשאי להפסיק את התוכנית או לשנותה בכל עת.
שעורי הריבית נכונים ליום הפרסום.
בטחונות כמקובל בבנק.
פרטים בכל סניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

הארץ

יום ב', ו' חשון התשמ"ט
17 באוקטובר 1988

HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233. Tel. 5121212

הזדמנות למשה נסים

מאמצים עליונים עושים עתה הבנקים, הזרים והישראליים, למנוע את פירוק כור. לבנקים יש מה להפסיד, וממילא גם מה להרוויח.

אם תביעת הפירוק של בנקרס־טראסט לבית המשפט, והשופט יחליט על מינוי מפרק זמני, ייאלצו גם הבנקים הישראליים, שלהם יש ביטחונות הרבה יותר טובים, לרשום הפסד ניכר במאזן; שכן בשעת פירוק, כאשר מוכרים מפעל, לא מקבלים את מלוא המחיר.

זו הסיבה העיקרית לכך שהבנקים הישראליים – הפועלים עם חוב של 600 מיליון דולר, לאומי עם 150 מיליון, דיסקונט ומזרחי 50 מיליון כל אחד – מעוניינים להגיע להסדר נושים.

משמעותו של הסדר כזה היא קיצוצים אכזריים בהוצאות, מכירת נכסים, תכנית הבראה מקפת וירידה במספר העובדים, כשמנגד ימיזו הבנקים לרשות כור מימון נוסף לפעילות השוטפת ואף יסכימו למחוק חלק מהחובות.

תכנית כזאת, אם אמנם תתגבש על דעת רוב הנושים, נראית לנו טובה ואף בת־סיכוי, כי אז יהיה ברור לכל שהתחיל עידן חדש בכור, עידן חדש גם בחברת העובדים.

אך יש סעיף אחד בתכנית שאיננו מקובל עלינו, והוא עזרה ממשלתית. לכאורה, מה רע בכך שממשלה של האוהדים מושיטה יד לקונצרן בצרות? אלא שהלקח של השבוע שעבר צריך ללמד את שר האוצר כי עשה טעות. הרי גם לאחר שהסכים, בחיפזון, לרכוש שטרי הון של כור ב־50 מיליון דולר, לא הסכים בנקרס־טראסט לתנאי תכנית ההבראה. הבנק הבין – נקווה בטעות – שהפוליטיקאים הישראלים המצויים ערב־בחירות לא יעזו לסכן מקום־עבודה כה גדול, לכן אמר "הב": הב לי את כספי או ביטחונות ספציפיים; עם האוכל בא התאבון, וממשלה שנתנה 50, אולי תתן מחר 500. גם החינוך שמשה נסים כל־כך מרגישו, חינוך לכך שכל מנהל וכל חברה יתרכזו בניהול בלי לרוץ לירושלים – קיבל מכה ניצחת. מה יחשבו עכשיו בחו"ל? שכל מי שמרוויח, הכסף שלו, ומי שמפסיד יבוא לממשלת ישראל. זה חינוך רע לניהול כושל, ניהול שאינו לוקח בחשבון את הסיכונים.

יש לשר האוצר הזדמנות לתקן את אשר קלקל. יש לו הזדמנות לקום ולומר שהעניין ייסגר אך ורק על בסיס עסקי: בין הנושים לחברה.

וזה יהיה טוב מאלף נאומים על "כלכלה חופשית", וזה יהיה גם טוב יותר לעובדי כור.

דיפלומטיה דו־לאומית

צבא ושירות־חוץ הם גופים ממשלתיים, המגלמים ומסמלים – אולי יותר מכל מוסד אחר – את הלאומיות הממלכתית. אם בתחום זה קורים דברים יוצאי־דופן, סימן שמשהו מהפכני עשוי להתרחש.

באחרונה התבשרנו על שתי התפתחויות כאלה: צרפת ומערב־גרמניה הקימו מספר יחידות צבא דו־לאומיות, שבהן קצינים צרפתיים וגרמניים מפקדים על חיילים גרמניים וצרפתיים, המצוידים בנשק משתי הארצות. עתה נמסר כי בון ופאריס סיכמו על הקמת נציגויות דיפלומטיות משותפות. הראשונה תיפתח באולאן־באטור, בירת מונגוליה. בראשה יעמוד שגריר צרפתי וסגנו יהיה ציר גרמני.

שתי ההתפתחויות הן ברוח אלה המבקשים לזרז את איחודה הפוליטי של הקהיליה האירופית (השוק המשותף), אחרי השלמת האיחוד הכלכלי ב־1992. בקידומן שותפים גורמים אישיים, מעשיים ועקרוניים. בתחום הדיפלומטי, למשל, תרומה ודאי לתהליך זה הידידות האישית בין שרי־החוץ של גרמניה ושל צרפת, גנשר ודומא. לשיקול התקציבי – לחסוך בהוצאות על נציגויות בארצות שאתן יש לשתי המדינות קשרים מעטים – היה ודאי משקל רב בהחלטה. אך חשוב יותר, גם בנושא השגרירויות וגם בנושא היחידות הצבאיות המעורבות, היה התהליך ההיסטורי: מה שהחל בימי שומן ואדנאואר כמאמץ לחסל את האיבה המסורתית שהובילה לשלוש מלחמות, הפך ברבות להיחלשות כללית של הרגשות הלאומיים בשני העמים.

גם בלי התנגדותה של הגב' תאצ'ר, עדיין רחוקות ארצות אירופה המערבית מוויתור על ריבונותן המדינית, והרגשות לאומיים בקרב עמים עוד לעתים בגלים עולים ויורדים. אך שני המיזוגים הניסיוניים מייצגים, כנראה, תהליך שיתחזק בשנים הבאות.

כהנא כבר ניצח

מאת דן מרגלית

רשימת "כך" אולי תסולק מן הבחירות, אבל האיבה היהודית־ערבית מככבת בגלוי ובסמוי ואף תיתן את אותותיה בעת הרכבת הממשלה

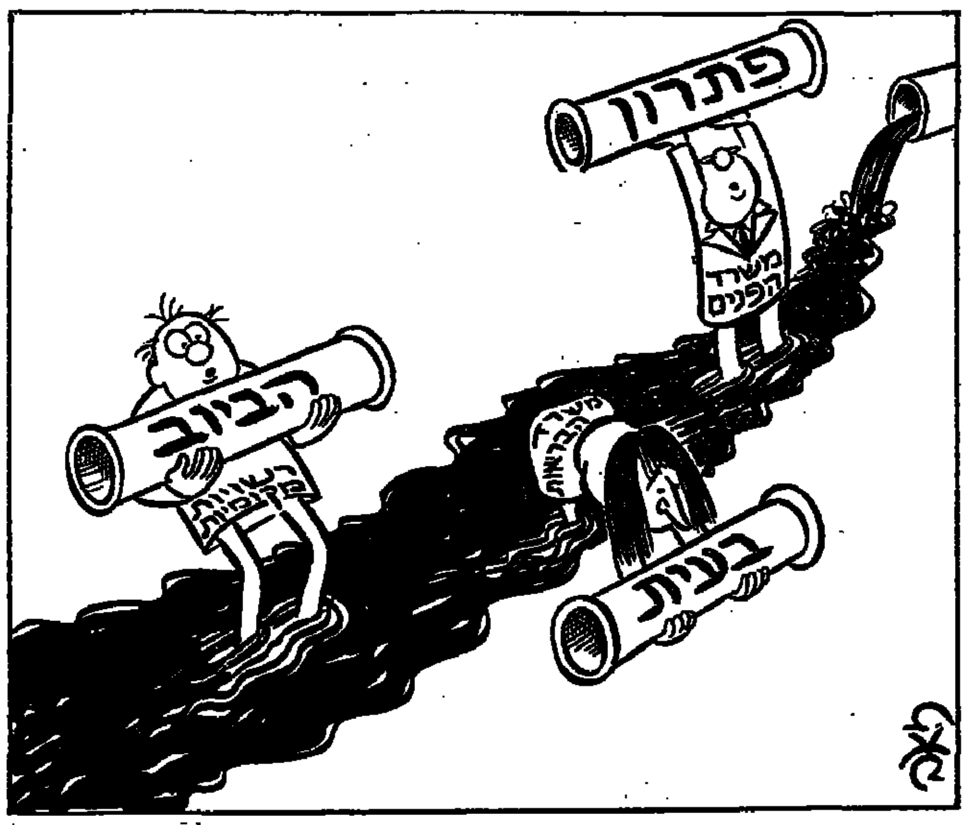

צה"ל: מבט יקר לעתיד

מאת דן סגיר

מחכים לפרס בפינה

מאת אילן שחורי

מנהיג המערך מככב לבד במערכת הבחירות של מפלגתו. תבוסה תהפוך אותו לקורבן יחיד

חד־צדדיות בינלאומית

מאת דניאל דגן

מזרח גרמניה "זורקת עצם" ליהודים

מאת אליהו סלפטר

נפתחו עוד 2 סניפי אביב
ברעננה ובנצרת

רעננה-רח' אחוזה 88
נצרת-כיכר דדו נצרת עלית

מוניות אביב 50 שנה על המפה

משלוח דחוף מעיר לעיר! אביב מגיע עוד היום! משלוח מדלת בעיר אחת לדלת בעיר שניה! אביב מגיע עוד היום.

משלוחי גובינא - בכל סכום שהוא. ביטוח משלוחים מלא. אשראי חודשי ללקוחות קבועים.

מוניות אביב - העברת משלוחים מהירה, יעילה, בטוחה ומבוטחת.

סניפי מוניות אביב ברחבי הארץ:

★ ירושלים	02-224034
★ תל־אביב	03-622888
★ חיפה — הדר	04-666333
★ חיפה — עיר	04-672674
★ טבריה	06-720098
★ עפולה	06-522922
★ חדרה	06-332499
★ קרית שמונה	06-949901
★ נתניה	053-342136
★ רמת־גן	03-7513506
★ נצרת עלית	06-572858
★ רעננה	052-31450

מוניות אביב
שרותי דואר חבילות ונוסעים ברחבי הארץ

צלצל - והמשלוח בדרך בטוחה.

هكذا من الاصل

مكذا من الأهل

הרגלי אכילה נכונים מגיל שנתיים

מאת רות קרייצר־רביב

הכותבת היא דיאטנית קלינית

כנס מדעי בינלאומי בנושא הכולסטרול, שנערך בירושלים באחרונה, ממליץ על דיאטה מתאימה, דלת שומנים רוויים, כבר מילדות

הדיאטה אינה מוגבלת בגיל. גם ילדים בגיל צעיר זקוקים למזון דל שומנים, כדי למנוע רמה גבוהה של כולסטרול בדם. דיאטה היא הטיפול המונע היעיל ביותר נגד עודף כולסטרול ויש בה כדי להקטין את שכיחותה של מחלת הלב, הקטלן מספר אחד של החברה המערבית. את המסר הזה העבירו משתתפי הכנס המדעי הבינלאומי בנושא ה־כולסטרול, שנערך בירושלים בר־אשית החודש, ביוזמת "לב אל לב" – האגודה הישראלית למלחמה במחלות לב.

הורים רבים מוטרדים לגבי תזונת ילדיהם. הציבור מוצף בעצות, בכלי התקשורת ומפי מומחים שונים, בדבר מזון בעל שומנים רוויים ודיאטות המפחיתות את רמת הכולסטרול. אך גם ידוע על מקרים שבהם נפגעת גדילתם של ילדים, משום שהוריהם הזינו אותם במאכלים דלים במר־כיבים תזונתיים ובקלוריות. נראה שעברה מן העולם דמות האם היהו־דיה, המזינה מזון לצאצאיה. גם על הסיסמא כי תינוק בריא הוא תינוק שמן, אבד הכלח. עם זאת, מתפ־רסמים דיווחים על רמות גבוהות של כולסטרול ושומני דם אצל ילדים בכיתות הנמוכות של בתי הספר. הולך וגדל מספר ההורים המביאים לייעוץ תזונתי את ילדיהם הסובלים מעודף משקל, ואינם ממתינים עד שאלה יגדלו להיות מבוגרים שמנים.

כדי להקטין את המבוכה, יזמה ה־אגודה האמריקאית למחלות לב, לפני שבועות אחדים, סימפוזיון בנושא "הילד והכולסטרול". כל המומחים הסכימו, כי דיאטה טובה ללב היא שאלה של שינוי בהרגלים.

פורום המומחים הגיע לשתי מסק־נות יסודיות:

• אין להתחיל בשינוי הרגלי האכילה לפני גיל שנתיים. רבים מאמינים שהשנים 2־5 הן המתאימות לעבור למזונות דלי שומנים.

• שינויי תפריט יש לעשות בהד־רגה, בהתינות וללא תפניות חדות. מוסכם על המומחים, שהקטנה הדרגתית של כמות השומנים הרוויים אינה מזיקה להתפתחותם של ילדים ואף מועילה. זאת בתנאי שניתנים להם כל המרכיבים התזונתיים ומספר הקלוריות הדרוש לגדילתם. סה"כ הקלוריות, שמקורן בשומנים, לא יעלה על 30%. מהם 10% שומנים רוויים (מן החי), 10% שומנים בלתי רוויים (מן הצומח) ו־10% חד בלתי רוויים (למשל: זיתים ואבוקדו).

בסקרים שנערכו בארה"ב נמצא, שלשני שלישים מן הילדים יש רמת כולסטרול מעל ל־150 מ"ג (ל־100 מיליליטר דם). מחצית מהם ימשיכו לסבול מרמה גבוהה של כולסטרול גם בבגרותם.

טרשת בגיל צעיר

בארה"ב מעריכים, כי אם יתקבלו המלצותיה של האגודה האמריקאית למחלות לב, תרד ב־10% רמת הכולסטרול אצל מבוגרים, שהיא כיום 215 מ"ג בממוצע (הרמה המומ־לצת היא 200 מ"ג).

מבוגר, שסובל מרמה גבוהה של כולסטרול בדם חשוף יותר לסכנה של מחלות לב. המחקרים משכנעים, שתהליך טרשת העורקים מתחיל בגיל צעיר. השאלה היא – באיזה גיל? נתיחות שלאחר המוות אצל יל־דים מגלות, לעתים, שכבות שומנים על דפנות כלי הדם. דבר המרמז על התחלתה של טרשת העורקים. אין בכך כדי לבשר על התקף לב בעתיד. בגיל 12־14 מתחילות להתפתח בעורקים אותן שכבות טרשת מסו־כנות. עד לגילאים אלה, לא די בדיאטה כדי להשפיע, במידה מכ־רעת, על רמות הכולסטרול.

הסיבה לדיאטה בגילאים נמוכים מ־10 – להקנות לילד הרגלי אכילה בריאים. מומלץ להתחיל בהקניית ההרגלים הנכונים כבר בגיל שנתיים. זהו הגיל שבו הילד מתחיל לאכול את התפריט הרגיל המוגש לשולחן. המשפחה כולה צריכה לאמץ תפריט המפחית את הכולסטרול. בשנתיים הראשונות הילד גדל בתהליך מהיר של גדילה. לכן עליו לאכול תפריט שיש בו מספיק קלוריות. השומנים הם מרכיב חשוב בגיל זה. כל גרם שומן נותן 9 קלוריות, בעוד החלבונים והפחמימות נותנים רק 4 קלוריות לגרם.

בתפריט דל־שומנים, רק 10% מכמות הקלוריות יבואו משומנים רוויים ושאר השומנים, עד למקסי־מום הרצוי של 30%, יהיו שומנים בלתי רוויים וחד־בלתי־רוויים. אין לאסור על ילדים אכילת חטיפים משום שלא כולם מכילים קלוריות "ריקות".

דיאטות דלות שומנים וקלוריות הן לעתים גם דלות בסידן, ברזל ואבץ, הדרושים לילד. אין למנוע מהילדים חלב או בשר אדום. לדוגמא: מנת בשר אדום בת 80 גרם מכילה אבץ כמו שבע מנות של סוגי פסטה.

את ההרגלים הנכונים רצוי להקנות לילד עד לגיל בית הספר. אם יגיע הילד לבית הספר כשהוא מצויד בהרגלים הנכונים, תקטן ההש־פעה של חבריו.

אין צורך לערוך לכל ילד בדיקות של כולסטרול ושומנים בדם, אך דרו־שה מידה של ערנות לגבי ילד שבני משפחתו אירעו מקרים של מחלות לב. ילד שרמת הכולסטרול שלו עולה על 170 חייב לעבור בדיקות נו־ספות לגבי טריגליצרידים, כו־לסטרול־ליפופרוטאין רב צפיפות וכולסטרול דל צפיפות.

ולסיום – מספר עצות שימושיות שיאפשרו להורים להקטין בהדרגה את השומנים הרוויים בתפריט הילד, בלי לפגוע בערך התזונתי והקלורי של המזון הדרוש לו:

• בגלל בעיות גדילה לא רצוי להקטין מעבר ל־30% את כמות השו־מנים בתפריט של ילדים עד גיל 6. מגיל זה ואילך אפשר להקטין את השומנים עד למינימום של 20%.

• התוספים המומלצים לארוחות הביניים הם פירות טריים, פופקורן (לא בחמאה, אלא במרגרינה מותכת), כל סוגי היוגורט דל הקלוריות, פו־דינגים עשויים בחלב דל שומן.

• הקטנת כמות בשר הבקר (תוך העדפת נתחים דלי שומן) והגדלת כמות בשר העוף, ההודו והדגים בתפריט.

• שימוש במוצרי חלב וגבינות דלי שומן.

• העדפת עוגיות דלות שומן, על בסיס פירות, וכן מצות וקרייקרים שניתן למרוח עליהם ריבות דלות קלוריות, או ממרחים מתאימים אחרים.

• הקטנת כמות החמאה בתפריט. העדפת מרגרינה, ואם אפשר – העדפת השמנים הצמחיים הניגרים על פני אלה.

• הקניית הרגלי ארוחות בוקר דלות שומן ועתירות חלבון, כדי שהילד ילך לבית הספר כשגופו מכיל מזון שיאפשר לו עירנות בלימודים (יוגורט וגבינות דלי קלוריות, פתיתי דגנים בחלב דל־שומן וכו').

• אם קיימת בעיית כולסטרול, יש להגביל את כמות הביצים (המכי־לות אף הן כולסטרול), בהתאם להו־ראות הרפואיות.

מראה נקי

חליפת צמר של ארמני לחורף 88/89. המקטורן קצר וצמוד, המכנסיים קלאסיים. בשתי מלים: מראה נקי (צילום: שלומית קשרי)

לשבור את הקוביה

מאת יהודית קנולר

אין אנו משופעים בתערוכות אדריכלות בארץ – מקצוע שהוא על גבול האמנות, וגם מוכר ככזה בעולם, אך בארץ הוא לא פונק עד כה במו־זיאונים ובתערוכות. לכן כל אירוע המציג תפיסות רעיוניות או הישגים בשטח הוא מעין חגיגה בעיני אוהבי האסתטיקה האדריכלית.

תערוכת הישגים של שמונה שנות אדריכלות בעיר רחובות נפתחה בש־בוע שעבר בבית יד לבנים בעיר ותינעל ביום ג' הבא (18.10). מטרתה, כפי שאומר מהנדס העיר, האדריכל יוסי גתמני, להוכיח כי אפשר לשבור את הקוביות. מאחר שתוכנית העיר קבעה כי המרפסות אינן נכללות באחוזי הבנייה, הרשו לעצמם המתכננים והקבלנים של משחקים במרפסות הפתוחות. מרפסות אלה מעוררות יצר רדום של גננות בתוש־בי הבתים, וכך ראינו צילומים נהדרים של בתים המקושטים בשפע של צמחייה.

תוכנית העיר קבעה כללים נוקשים לציפוי אקרילי לבן ולמיס־תורי מגונים וכביסה. במחלקת מהנדס העיר מעודדים את שימושן של הפרגולות וגם את השימוש בגגות רעפים. על דודי השמש להיות מוסתרים ויש אפשרות להתקנת אנטנה מרכזית אחת בלבד.

מי שלא יספיק לראות את התערוכה, הכוללת צילומים ודגמים, יוכל לראות את הבניינים גם בשטח. רחוב הצנחנים ברחובות הוא הדוגמא הטובה ביותר, לדעת גתמני, למראה של הרחוב החדש.

יפים במיוחד הם בניין המגורים של הקבלנים שחרבני־ישוה, הבניין חברת בכליל ושות', בתכנון משרד "רוחם". דניה איינברג תכננה לקבלן א.ת.י. רוטמן בית עם משחק של מרפסות ופרגולות. מ.ר. אשכנזי תכנן לקבלן וליג שמשון ושות', ולבני יונינב, קבלן מראשל"צ, בתים משותפים בסגנונות שונים, האחד בסגנון כפרי עם גגות רעפים וארבעה גושים מחוברים היוצרים ארבע חזי־תות, והבניין עירוני שטוח גג, שחזיתו־תיו קיבלו טיפול של פירוק מרכיבי הבניין, כך שכל חזית יוצר בליטה או שקע בחזית. המתחים בגוונים השונים והמרפסות הפתוחות, המחולקות בחז־יתות הבניין בצורה ארסימטרית, יוצ־רים עניין מיוחד.

חידושים ארכיטקטוניים אולי לא ייצאו מתערוכה זו, אך תהיה אסטטית והוכחה כי אפשר וצריך לשבור את הקוביה – יש ויש.

משחק של מרפסות בבית ברחובות שתוכנן ע"י דניה איינברג (צילום: מיכל לביא)

מינהל מקרקעי ישראל

מנהל מקרקעי ישראל מחוז דרום | חב' שיכון ופיתוח לישראל בע"מ | משרד הבינוי והשיכון מחוז הנגב

המועצה המקומית שדרות

"בנה־ביתך" – בשדרות

(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכניות "בנה־ביתך" שפורסמו בעבר, נותרו 17 מגרשים לבנית 17 יחיד בבתים חד משפחתיים, ו־5 תנאי מגרשים עליהם ניתן לבנות 5 יחיד בבתים דו משפחתיים בקיר משותף. המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה. ההרשמה והתקיים במשרדי המינהל, בבאר שבע, רחוב בן צבי (מעל אולמי יהלום) טל. 057-32202 בימים ובשעות העבודה המקובלות.
ההרשמה תחל ביום ד' 26.10.88 בשעה 11.00 ביום ובשעה הנקובים כתחילת ההרשמה – תי־ערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם זוכה", במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.
בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים.

מנהל מקרקעי ישראל מחוז צפון | חב' שיכון ופיתוח לישראל בע"מ | משרד הבינוי והשיכון מחוז הגליל

"בנה־ביתך" – קרית שמונה

(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית "בנה־ביתך" שפורסמה מספטמבר 1985, נותרו 14 מגרשים לבנית 14 יחי־דות דיור חד משפחתיות.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה. ההרשמה והתקיים במינהל מקרקעי ישראל, במחוז צפון, במשרדי הקריה, בנצרת.
ההרשמה תחל ביום ד' 26.10.88 בשעה 11.00 ביום ובשעה הנקובים כתחילת ההרשמה – תי־ערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם זוכה", במשרדי המחוז במינהל מקרקעי ישראל, בכתובת הנ"ל.
בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת שיכון ופיתוח ישראל בע"מ וזאת כמקדמה על חשבון הוצאות הפיתוח.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים.

מנהל מקרקעי ישראל מחוז חיפה | חב' שיכון ופיתוח לישראל בע"מ | משרד הבינוי והשיכון מחוז חיפה והעמקים

"בנה־ביתך" – בשכונת צפון דבורה – בעכו

(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית "בנה־ביתך" שפורסמה מאפריל 1985, נותרו 7 מגרשים לבנית 7 יחידות דיור חד משפחתיות.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה. ההרשמה והתקיים במינהל מקרקעי ישראל, במחוז חיפה, דרך העצמאות 13 חיפה, טל. 04-660951.
ההרשמה תחל ביום ד' 26.10.88 בשעה 11.00 ביום ובשעה הנקובים כתחילת ההרשמה – תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם זוכה", במשרדי המחוז במינהל מקרקעי ישראל, בכתובת הנ"ל.
בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מתאריך 6.3.89.

מנהל מקרקעי ישראל מחוז דרום | חב' מבני תעשיה בע"מ | עיריית באר שבע

"בנה־ביתך"

בשכונת רמות – בבאר שבע

מינהל מקרקעי ישראל בשתוף עם חברת מבני תעשיה בע"מ ועיריית באר שבע מכריזים בזה על הרשמה לתוכנית הנ"ל. אשר במסגרתה יוקצו 288 מגרשים לבנית 288 יחיד חד־משפחתיות.
ההרשמה והתקיים במשרדי מינהל מקרקעי ישראל במחוז דרום, רחוב בן צבי (מעל אולמי יהלום) בבאר שבע טל. 057-32202, בימים ובשעות העבודה המקובלות.
ההרשמה תחל ביום שלישי 18.10.88 בשעה 09.00 והסתיים ביום שלישי 15.11.88 בשעה 12.00.
פרטים נוספים ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרד המינהל, בכתובת הנ"ל.

מנהל מקרקעי ישראל מחוז דרום, הסוכנות היהודית, המחלקה להתיישבות | מועצה אזורית עזתה, עמותת מעגלים, ד.נ. הנגב | משרד הבינוי והשיכון, המינהל לבניה כפרית, איגוד המושבים, הפועל המזרחי

"בנה־ביתך" – במרכז מעגלים

(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית "בנה־ביתך" שפורסמה בחודש יוני 1988, נותרו 41 מגרשים עליהם ניתן לבנות 41 יחידות דיור חד משפחתיות.
זכות לבחירת מגרש תנתן לבעלי אישור בכתב מועדת הקבלה במשרדי המועצה האזורית עזתה כמפורט בפרוספקט, בימים א־ה, בין השעות 08.30־15.00.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה. ההרשמה ובחירת המגרשים ע"י הזכאים בעלי האישור מועדת הקבלה תחל ביום 17.11.88 בשעה 10.30, במשרדי המינהל במחוז דרום, ברחוב בן צבי (מעל אולמי יהלום) בבאר שבע טל. 057-32202 ביום ובשעה הנקובים כתחילת ההרשמה – תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם זוכה", במשרדי המינהל, בכתובת הנ"ל.
בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז צפון | שיכון ופיתוח לישראל בע"מ | עיריית צפת | משרד הבינוי והשיכון מחוז הגליל

בנה ביתך – בצפת

מינהל מקרקעי ישראל בשיתוף עם שיכון ופיתוח, משרד השיכון ועיריית צפת מכריזים בזה על הרשמה לתוכנית הנ"ל, אשר במסגרתה יוקצו 34 מגרשים לבנית 34 יחיד דו משפחתיות, ו־22 תנאי מגרשים לבנית 22 יחיד דו משפחתיים בקיר משותף.
ההרשמה והתקיים במשרדי מינהל מקרקעי ישראל במחוז צפון, בקרית משרדי הממשלה בנצרת עילית טל. 06-558211, בימים א־ה, משעה 08.30־12.00, פרט ליום ג'.
ההרשמה תחל ביום רביעי 19.10.88 בשעה 09.00 והסתיים ביום חמישי 17.11.88 בשעה 12.00.
פרטים נוספים ופרוספקט ניתן לקבל במשרדי המינהל, בכתובת הנ"ל.

בחנות ובשוק

תצפית לעבר הים

בימים אלה נפתח בהרצליה־פיתוח בית קפה חדש ומהודר, "הצוק", השוכן בבניין מלון בשם זה. הקפה, המשקיף על הטיילת של הרצליה, הוא פרי יוזמתם של אייזיק וליקוביץ', אליק ברוס, מסעדן מנודרום, ושני יהלומנים ישראליים, דוד ויעקב נשרצר. השותף האחראי להקמת הפרויקט ומנהל הקפה הוא דוד בן עמי, שעבר לעסקי אירוח מתחום שונה לחלוטין: קבלנות בניין. הצר־כיטקט הוא נתנאל ברייצמן, מי שת־כנן את מלון חוף גיא בטבריה.

קפה "הצוק" מעוצב בהידור מאופק, מחומרים טבעיים כמו עץ, שיש ואבן־חול ימית. משלושת כיווניו מוקף הקפה בקירות זכוכית, המאפשרים תצפית לעבר הים, המפרשיות והגלשנים, ומי שמבקש הנאה אסתטית – כדאי לו להגיע גם לעבר השירותים. משהו כזה לא ראינו אפילו בפריס.

"הצוק" מציע לאורחיו מבחר משקאות עשיר, ארוחות קלות (פש־טידות, בלינצ'ס, סלטים, פיצות, גלידות וכו') ובערב – ארוחה בשילוב מופעי אמנים. בערב הפתיחה הרשמי, שהתקיים בשבוע שעבר, הגיעו "יפים" ו"יפות" מכל רחבי הארץ, שב־הם בין השאר גם מקל־המיד של הזמרת רונית אופיר. קפה "הצוק" עשוי להכיל עד 220 איש בתוכו, ובמרפסת – 280 איש נוספים. הוא פתוח לשוחרי הבילוי האינטימי שבעה ימים בשבוע, מ־9 בבוקר ועד 2 אחר חצות. (עדינה ליכטשטיין)

פולידמניה

להורים השואלים את עצמם מה הם יכולים לעשות כדי להגן על ילדיהם מפני הפוליו המאיים, עד בשרם הר־סני, משיבה חברת ד"ר פישר: השת־משו בתמיסה או בסבון "פולידין". החומר הפעיל בתכשירים הללו מוכח בצורה יעילה מפני נגיפי הפו־ליו ואפילו הורגם, אם עושים שטיפה מיד בסמוך למגע, מבטיחים בחברת ד"ר פישר. מחיר הסבון 3.70 שקל והתמיסה 2.28 שקל. להשיג בבתי המרקחת.

דרך היין

כרמל מזרחי היא החברה הגדולה ביותר בארץ לתעשיית יין. היא שולטת ב־80% משוק היין המקומי, וברשותה מיגוון המוצרים הגדול ביו־תר, החל מיין הקידוש ועד לייינות היוקרתיים מסידרת רוטשילד וסלק־טד. החברה מעסיקה חמישה ייננים, שהם אגרונומים במקצועם, הקובעים את איכות היין הסופית ומלווים את גידול הענבים, החל בכרם ועד התה־ליכים המעבדתיים.

אנשי כרמל מזרחי יזמו סיור עי־תונאים, כדי שיחזו במו עיניהם בדרך הארוכה והמפותלת שעושה היין עד שהוא מגיע למדפים.

בכרמים המשתרעים סמוך ללטרון בוצרים בשעות הבוקר המוקדמות את הענבים במכונות ענק המעבירות אותם מהגפנים למכולות ענק, ומשם הם מוסעים ליקבים. את הענבים שנבצרו מביאים לבור קבלה מיוחד, ממנו הם נעים אוטומטית למכשיר ריסוק והפרדה. הרסק ומיץ הענבים נשאבים אל תוך היקב, כשבכל פעם נבדקת רמת מתיקות הענב. הענבים האדומים המיועדים לייצור יין אדום מוכנסים לבריכות בתוך תסיסה, הנמשכת כעשרה ימים. הענבים הלבנים, המיועדים לייצור יין לבן, מוכנסים למיכלים עד למיצוי המלא של חומרים ארומטיים האופייניים לזן. לאחר מכן מופרד המיץ מן הקליפות. לאחר שלב התסיסה עובר היין טיפולי הבהרה, סינון, יציבות בקור, כשבכל שלב מבוקר במעבדה ומבוצע רק על־ידי חובשי כיפה, לשם שמירה על כשרות היין. רק לאחר כ־15 חודשים מגי־עים רוב היינות למחלקת המילוי, שדרכה עוברים כ־100 אלף בקבוקים ליום. השנה צופים בכרמל מזרחי מגמת גידול במכירות של כ־30% לעומת השנה שעברה. ההיערכות כו־ללת תגבור הייצור והשיווק, הצעות חדשות לאריזות שי לחג למגזרים השונים. מחיר אריזות השי נע בין 30 ל־60 שקלים (נורית אמיתי).

שלגון בכל טעם

חברת "אקסטרא פלסטיק" החלה בייצור ובשיווק "לולי" – אריזה ובה 24 שקיות פלסטיק לייצור שלגונים, כשלכל שקית מוצמד מקל של של־גון. לשקית מוזגים נוזל ומכניסים למקפיא. לאחר קפיאתו מסירים את העטיפה הפלסטית ומתגלה שלגון על מקל. ניתן להכין שלגונים בכל טעם רצוי, כולל חומרים כמו חלב או מיצים. מחיר לצרכן עבור אריזה בת 24 שקיות – 2.90 שקל. להשיג ברש־תות השיווק.

הראש היהודי ממציא פטנטים

פטנט ישראלי לאריזת קרמים קוסמטיים הוצג לא מכבר על־ידי חברת "ג'נס קוסמטיקס". האריזה מזכירה בצורתה החיצונית את המכל הרגיל של הקרמים הקוסמטיים. החי־דוש הוא בצורת המנגנון הפלסטי, הסגור והממוחזר, שבאמצעו פתח עגול בקוטר של חצי ס"מ. סיבוב המכסה מאפשר יציאת כמות קרם לשימוש אחד. בכך, אומרים בעלי הפטנט, נשמרת היגיינת התכשיר. הקופסה החדשה פותחה על־ידי מפעל "שוהפלסט" שבקיבוץ יגור, וחברת "ג'נס קוסמטיקס" היא ה־ראשונה לניצול הפטנט בקרם הלחות מסדרת "סלצנמה פנטיישיף". (נורית אמיתי)

הגיע ממזרחות ההימאלאיה

הליים הוא פרי הדר מיוחד, שמ־קורו באזורים טרופיים כמו מזרחות ההימאלאיה, צפון בורמה ומזרח הודו. משם הוא נדד עד שהובא לאזור אירופה בידי הערבים במאות ה־11–12. בארץ מגדלים אותו בעמקים החמים ומועד הבשלתו הוא תחילת יולי עד אמצע ספטמבר. הפרי הוא בעל קליפה דקה ירוקה, המשלבת בטעמה של לימון במרקם עדין ורי־חני. הוא עשיר בויטמין C וחומצה. אפשר להשתמש בו לקישוט קוקטיילים, בר־טבי סלטים, ולגרד את קליפתו לעיטור עוגה. הוא משמש בדיאטה חסרת מלח, שכן יש בפרי ריכוז גבוה של מתן ומזרים. אפשר לסחוט אותו על דג – הוא מנטרל את הריח והטעם, והוא משמש גם כמרכך בשר אם משרים את הבשר במיציו. הליים טוב להקציף חלבוני ביצים ללא סוכר (מיץ מליים אחד מספיק ל־4 חלבוני ביצים). לפרי הליים 40%־45% מיץ, לעומת 30%־35% מיץ בלימון.

להלן מתכון שמשלב בו פרי הליים:

כוס ליים

המצרכים (ל־8 מנות): מיץ מ־5 ליים, קליפה מגורדת מ־2 ליים, 1 כוס יין לבן יבש, 5 כפות ג'לטין, 2 שקיות שמנת מתוקה מוקצפת, 5 כפות סוכר.

אופן ההכנה: מערבבים בסיר מיץ ליים, קליפת ליים, יין לבן, 5 כפות סוכר וג'לטין. מחממים לאט על אש קטנה (40 מעלות). מקררים את התערובת. מקציפים שמנת מתוקה וסוכר. מגישים קר בכוסות זכוכית.

שני חידושים בגילוח

חברת "ג'ילט" יצאה באחרונה עם שני חידושים בתחום הגילוח: קצף גי־לוח במכל, בצורת ג'ל, שעם יציאתו הופך לקצף. הוא תופח ומתמלא ב־אויר כשהוא נמרח על פני העור. מטרתו לרכך את זיפי הזקן והעור. מכיל מנתול לרענון ולתחושה. השני הוא סכין גילוח עם פס סיכוך, העוזר לסכין להחליק על פני העור ומסכך את החיכוך. המחירים: ג'ל – 12.90 שקל, חמישיית סכינים – 6.85 שקל.

חינוך מתקדם

מאת סמדר איל

הכותבת היא מורה בחטיבת־הביניים בבית־הספר "קריטריון", בראשון לציון.

בשעת הצהריים הגיעה שיחת טלפון נרגשת לבית ספרנו. שכנה אנונימית צרחה לתוך הש־פופרת: "ילדים מבית־הספר ש־לכם משתוללים ברחוב שלי עם עגלת קניות שסחבו מ־הסופרמרקט. עם חינוך שכזה, למה שלא יגדלו לנו פושעים ובכלל, המשטרה צריכה לדעת על זה!"

מנהלת בית־הספר, בחושק שפתיים ובמאמץ אדיר להישמע נעימה, הרגיעה את האשה ה־היסטרית: "כן, תודה על שהודעת לנו. כמובן, מיד נטפל בעניין".

אני, שהייתי עדה לשיחה, הבעתי את נכונותי "לטפל" בענ־יין. פושעים? משטרה? אני אראה לה, לאותה אשה, מה פירושו של חינוך מתקדם! נטפלת לילדים ומיד מעלה אותם למדרגת עבר־יינים. האם על כל מעשה של משובת־נעורים נערב את המשט־רה? נכון, צריך לברר את הדבר עם הנערים, אבל עם קצת הבנה, עם מעט רגישות... והיא, אשה עלובה שכמותה, עוד מדברת על חינוך!

חדורת התלהבות מן המחשבות החינוכיות המתקדמות שלי, ד־הרתי במכוניתי תוך חיפוש אחר גורמי המהומה. בקצה הרחוב קלטו עיני עגלת סופרמרקט הניצבת לה בנחת, כשלידה מתגודדים מספר נערים.

"קדימה", אמרתי לעצמי, "הד־ראי לכל קטני־האמונה כיצד חינוך נבון יכול לחולל פלאים". שמותיהם של קורצ'אק, ניל ומקרנקו צפו במוחי הנלהב, ובשניות הבאות, ביוצאי מתוך מכוניתי, ראיתי עצמי כגיבורת "הפואמה הפדגוגית". התחלתי פוסעת לעבר חבורת הנערים, מנסה לשוות לפני מבט מבין, אך בלתי־מתפשר, כשלפתע זיהה אותי אחד מהחבורה וזעק "המו־רה המורה!" בעוד אני מנסה באושת להסביר שהכל בסדר ושאני רוצה רק לדבר – החלה מנוסה רבתי. הנערים התפזרו לכל עבר, כשעגלת הסופרמרקט מידרדרת במורד הרחוב ונעצרת בחריקה בשפת המדרכה.

מכיוון שהנערים, ולא העגלה, היו המטרה החינוכית שלי באותן דקות, עקבתי בעיני אחר כיוון בריחתם וללא מחשבות יתרות התחלתי לדלוק אחריהם. ריצתי, שהיתה מגושמת כלשהו בהתאם לגילי ולחום הקיץ, עוררה מבוד־לות שמחה בקרב החבורה. לא כל יום מזדמנת הזדמנות כזו, שבה מורה רודפת אחר תלמידים ברחו־בות העיר.

השכל הישר הורה לי להפסיק את המירוץ המביש והמרהיב־ביים הזה, אך המחשבות בדבר הצלחתי החינוכית הפכו לאובסס־יה ורגלי המשיכו במרוצתן, לשמחת העוברים והשבים בדרך.

לפתע, כאות מן השמים המחזק את דרכי הפדגוגית, מעד אחד הילדים ונפל. שניים מחבריו הפקירו אותו, אך נער אחד נשאר מהסס ליד חברו. זאת ההזדמנות שלי, אמרתי לעצמי ובדילוגים כבירים הגעתי למקום הנפילה. הנופל הזדקף בבהלה, מחכה לצעד הבלתי־נמנע: צעקות, תוכ־חות, איומים, הכאות קנס.

עיני פגשו בזוג עיניים חומות, עוות מבט, שלרגע כיסתה אותן בהלה, ואז, כשחשבו על גודל הזכ־תעה שרבו יערנו, יצאו מפי המ־לים החינוכיות־נצורה: "האני בכלל לא התכוונתי שתיבהלו ותברחו. רק רציתי לדבר אתכם. רציתי שתסבירו מה קרה. חשבתי שי־ביחד, בשקט ובהגיון, נפתור את הבעיה, התבונתי..."

האם היה נדמה לי שראיתי זיק של צחוק בעיני הנערים?

הקשבתי את קולי מעט וה־משכתי: "מובן שסחיבת עגלה מהסופרמרקט זה מעשה אסור ו..."

"אז תלשיני עלינו, המורה?" הנמך בקולו הנער המוטל.

"רק אל תגידי לאבא שלי. הוא יהרוג אותי במכות", סען השני.

דברי השכנה ההיסטרית על אודות המשטרה הדהדו באוזני, ואני פתחתי באמרות מתוך החינוכי מרגיע: "הכל יעבור בשלום אם רק תחזירו את העגלה לסופר־מרקט ותתנצלו לפני המנהל. כל אחד עושה לפעמים דברים אסו־רים, אבל חשוב שנודה בכך ונשתדל לא לחזור על המעשה. בקיצור, אתם ואני נלך עכשיו לסופרמרקט והכל נסדר את הפרשה."

"תודה, המורה, את באמת בסדר", שיבחו אותי הנערים.

"חכי רק רגע, עד שניקח את הילקוטים שלנו והכבר נלך אתך לסופרמרקט".

וחיכיתי להם בסבלנות, וה־גיגתי את נצחוני החינוכי.

הנערים הלכו להם ללקט את ילקוטיהם הנזורים ואני עמדתי, זוהרת רעת, מחכה לבואם, כי־ הייתי בהפי־אנד של הפרשה. הפי אנד?

הדקות נקפו – והמגמה? השעון הורה שעברו רגעים רבים ואין זכר לנערים. הם לא חזרו.

נשארתי על עומדי כשרגשות האכזבה והעלבון מתחלפים בזעם מאד לא־חינוכי.

למחרת, בבית־הספר, פקדתי על הנערים, בנימה יבשה ולא־חינוכית לחלוטין, להתייצב אצל המנהלת. הוריהם הוזמנו לשיחה דחופה.

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 390/88

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: במפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נכון הפרסום – באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. תל אביב	435/88	125	אספקת חומרים וביצוע עבודות במחלקת הדרכים: 1. אספקת צבעים ואספלטים 2. פזור הרזק מבעים ואספלטים	3.11.88	שד' ברגגורין 68, ק', ח' 213	ש. להט
ע. ירושלים	מב/88/60	450	רכישת זכויות במקרקעין בי"ס נוער בנות בשכונת קרית־משה	8.11.88	משה שמחוני, 02-228695	ט. קולק
ע. טבריה	85/88	400	שיקום תחנות שאיבה לביוב בטבריה	2.11.88	מהנדס העיר, 06-791911	י. פיפי
מ.מ. יהוד	14/88	70	עבודות סלילת וניקוז	25.10.88	מח' טכנית, טל' 03-5363682	כ. ליניק
מ.מ מית	12/88	50	ריצוף מדרכות (הארכת מועד)	30.10.88	מזכירות המועצה, 057-917415	א. לוי
מ.מ מיתר	11/88	50	אספקת אבן משתלבת (הארכת מועד)	30.10.88	מזכירות מועצה, 057-917415	א. לוי
מ.מ גן ציונה	52/88	100	הקמת עמודים לשילוט מואר של שמות רחובות	2.11.88	מח' הנדסה, 08-4702835-4	ג. קרופסקי
מ.מ. מעלות־תרשיחא	17/88	25	רכישת ציוד למגמות מנהל ומזכירות בתיכון	24.10.88	מזכיר המועצה, טל' 04-975646	ש. בוחבוט
מ.מ. קרית טבעון	14/88/9		מכירת רכב מסוג פרטיס ש.י. 1981	30.10.88	לאה רזק, טל' 04-831921	ע. בן דוד
מ.מ אלקנה	113/88	100	בניית מקלט באלקנה (תיקון)	6.11.88	נחום כץ טל' 03-9362335	ג. סלומיאנסקי

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. באר שבע	1/22/88		דרוש/ה תברואן/ית		טל' 057-33121, פנימי 355, ח' 354	מ. זילברמן

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הודעה עפ"י סעיף 149(3) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקו־מית לתכנון ולבניה, חדרה בקשה למתן אישור להקלה על חלקה מס' 39, בגוש 10015 ברחוב סמטת יצחק הריינה הוספת בניה של 5.4% מ־פסים לסטות הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להקלות הנ"ל בנכס זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדויקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

איתמר י' בתנאן
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית – לתכנון ולבניה חדרה

דחפון
שרות הודעות מרכזי של דחק
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

מהפכה עם שיק

מאת יואב טוקר

פאריס

אם הכל יעלה יפה, עתידים בקרוב לשוב ולהיוולד מיליוני מהפכנים צרפתיים, קטנים וגדולים, בעיר ובכפר, בלב הכפים. מכונה ציבורית־מימשלית־אנרגטית אדירה, משפטית־מימון ומלאת כוונות טובות השליכה בימים אלה את היעד־הזהב לקראת חגיגות 1989, שנת ה־200 לכיבוש הבאסטיליה ולמהפכה הצרפתית הגדולה.

אם להאמין להצהרות הרשמיות המפורזות עתה, הצרפתים מנסים להפיק בשנה הקרובה את חגיגת־החגיגות של המאה העשרים. כל מה שהצליחו לעשות אומות אחרות לציון ימי־הולדת ואבני־דרך היסטוריות בתולדותיהן, מבקשים הצרפתים לעשות ביתר תנופה ופאר. לעניין זה, את 200 שנות העצמאות באמריקה ב־1976, את הפסטיבל הבלתי־נגמר של "פסל החירות" בניו־יורק, או התופים והמצילתיים הגדולים של היובל האוסטרלי; כן, גם חגיגות ה־40 שלנו.

המופקדים על המטכ"ל המבצעי של החגיגות מבטיחים למצוא איזון נבון בין התהדרות ראוותנית של סופר־עשר לבין טפטוף־משמעות ערכית. את האורחים יצליחו, לדבריהם, להגניב אל המסיבות העממיות הגדולות במסר ה"מעורכב" של חירות, שוויון, אחווה.

האירוע ההיסטורי הכביר של המהפכה, שפתחה את העת החדשה, לא ייבלע תחת מעופי־בלונים תפלים, שוארבית מתקציב במגנון האולימפיאדה. אמת היא שהצרפתים – כלל המכונה הצרפתית הרשמית – מצליחים לעתים קרובות להצדיק את המוניטין שלהם כזבר טוב־טעם. ה"פיניש" הצרפתי מעניק אצינות לאירועים שבמקומות אחרים בעולם היו אולי לוקים בטקסיות ובכבדותיות יתר. גם אם הערכה זו אינה עומדת לחלוטין במבחן מדויק – הצרפתים, מכל מקום, מאמינים בה ובכוח אמונה זו מתייצבים עתה בפתח פסטיבל החגיגות שלהם.

ראוותנות וטוב־טעם

אשר לסיכויי ההצלחה של היוזמה לחגוג "מהפכה אדירה, משמעותית ומקודבנת", באו ושפטו בעצמכם על־פי התוריט כדלקמן, שאגב, מתעכב כאן – במוסר־צניק – רק על הקצפת הראוותנית־במיוחד של האירועים:

● 1 בינואר הקרוב יצוין את "יומה הראשון של שנת המהפכה". לפיכך תדאג מפקדת החגיגות לנהוג כמתבקש את איחולי השנה־טובה המסורתיים (אלה מתגגים בצרפת בי דעות כינוסי־איחולים מימסדיים, על גבול הרשמיות, שמן הדין לבאום בהם ולהשמיע פראות, אבל גם להתלוצץ "כבוארון פנוחל"). נוסף על כך, יופרחו בכל אתות מגמות־הצרפתיה (ה"נמל" היא הנמאה של המהפכה) כרוד פורח "מהפכני", האמור לסמל את תנופת החגיגות.

● ב־21 במארס 89, הוא יומו הראשון של "האביב המהפכני", יישתל בכל נקודת־יישוב בצרפת, גדולה כקטנה כמערוית, "עץ החופש" לציון ערכה של "השורשיות". בהזדמנות זאת ייעוד, לכל רוחב המערך החינוכי בצרפת, מגני־הילדים ועד למכללות, "מאמץ הסברה עיבני" שעניינו – החירות.

מרשים יותר, מרגש יותר, יפה יותר – כך יחגגו ברחבי צרפת את שנת ה־200 למהפכה. ביסוד ההילולה עומד מסר חינוכי של שוויון ואחווה, וגם קצפת

● ב־5 במאי יעשוח בהוד גדול מבצר הפתיחה של "המעמדות הכלליים" (הוא הכינוס בוורסאי, סמוך לארמון המלך, של נציגי שלושת המעמדות). הסרט המופשט שסביבו יגובשו האירועים: "הזיכרון כבבסי".

● בין 17 ל־20 ביוני יצויין כינוסה של האסיפה הלאומית (שעליה הכריזו בשעתו, בתנועה פוליטית נועזת, נציגי המעמד השלישי בכינוס בוורסאי) כשורה של חגיגות עממיות.

● ב־26 באוגוסט יצויין יום השנה ה־200 להכרזת זכויות האדם והאזרח. מכל רחבי העולם יגיעו אישי מדינה, רוח ודת לכנס־על בפאריס. מוטיב החגיגה כמובן, "האדם".

בין כל אלה, לפניהם ואחריהם, ישודסם דבר המהפכה ברחבי העולם. ממשלות, עיריות, ארגונים ואגודות ישותפו, בדרכים שונות, בחגיגה הגדולה. רשימה ראשונה של אירועים שפורסמה בימים אלה כוללת קציר אירועים בלא פחות מ־53 מדינות (מקומה של ישראל, אגב, נפקד מן הרשימה, למרות העובדה שמעצמות תרבות דוגמת אלבניה, סוריה או קפריסין משתתפות בה). המדובר בשולחנות עגולים, תערוכות ספרים, ערבי הקראות, קונצרטים, הפקות תיאטרון, הקרנות קולנוע וסדרות הרצאה בבתי־ספר תיכוניים ובאוניברסיטאות.

אשר לצרפתים עצמם, הצרפתים של יומיום, אלה מגיבים לפי שעה באופן "מרוחני" לחלוטין נוכח קריאות ההתגייסות לציון יובל ה־200 של המהפכה. על האויות המעורכן של "חופש, שוויון, אחווה" עשויים לקפוץ בעיקר אנשים מן הצמרות או מן השוליים. על־פי התנהגות של יודעים, עתידים הצרפתים לשטש ברחבי התרגשות הגדולה בהסתייגות ובישוב־דעת.

את טקסיות היתר מאזנת האנינות הצרפתית — תצלום: איי־פי

ייעלו בעיר השדה בצרפת בסימן "חג האזרח" ו"חג הידידות העממית". מאמץ חינוכי־הסברתי נמקר ביל.

● ב־14 ביולי, יום הבאסטיליה, תגיע החגיגה לשיאה. פרטים מדויקים יוגשו בהקדם. מכל מקום, כבר ברור עתה שמנהיגי שבע המדינות המפותחות ביותר (ארה"ב, בריטניה, מערב־גרמניה, איטליה, יפאן, קנדה וצרפת) יעשו אותה שעה בפאריס (או ורסאי) לצורך הפסגה השנתית שלהם. יהיה זה ללא ספק הלוח הראווה המרשים ביותר של המהפכה לצולם הגדול.

בין זה לבין רפלקסים מהפכניים, חלילה, יישמר קרוב לוודאי כל הנוהק האפשרי של טעם טוב מרוסן ומבוגר. אבל על רקע ניסיונות העבר בחגיגות דומות ברחבי העולם, אפשר שדווקא בנכות אלה יצליח הפיאסקו המהפכני־הצרפתי של החורשים הקרובים לעמוד בכבוד יחסי באתגר. אם אמנם כך, יהיה זה "עיכבון" מן הסוג שקברניטי החגיגה הגדולה אולי לא התכוונו אליו, אבל טוב של דבר שגם הם ישתבחו בו.

שכונת עוני שחורה בנאמיביה. השאלה שעל הפרק רחבה יותר מהענקת זכויות תרבותיים למיעוטים אתניים — תצלום: הקרן לזכויות מיעוטים

נמיביה בדרך לעצמאות (ב')

פול שיפאנגה חזר הביתה

מאוכזבי סוואפו הקימו את סוואפו־די (דמוקרטיה), אך חוששים לגורל הדמוקרטיה אם יתקיימו בארצם בחירות חופשיות

מאת אברהם טל

וינדהוק

בווילה מהודרת, מוגנת באמצעי ביטחון מרבים, יושב נציג ממשלת דרום־אפריקה, האדמיניסטרטור הכללי של נאמיביה, לואי פינאר, הנראה כג'נטלמן אנגלי ומפגין גינוני אציל צרפתי, אולי בהשפעת משרתו הקודמת כשגריר ארצו בפאריס. ככל שממשלת דרא"פ העבירה סמכויות לממשלת המעבר הזמנית של נאמיביה, הג'נ"א (כפי שהוא מכונה כאן) מסמל את בעל הבית האמיתי של הארץ, בטרם תקבל עצמאות.

בתשובה לשאלה מדוע ממשלתו אינה מבטלת בארצה־היא חוק אפרטהייד מרגיז, שמצאה לנכון לבטל כאן בנאמיביה, הוא חוק אזורי הקבוצות המגביל מגורי אזרחים לשכונות מסויימות לפי צבע העור, מצטט פינאר בהנאה כותרת שגילה ב"לה מונד" ב־1984: "איל פו ל'אפרטהייד", לאמור: צריך אפרטהייד. פינאר בוחן את פניו התמהות של האורח ומסביר: "לדעת העיתון המכובד הזה, הנוטה לשמאל, צריך־גם־צריך אפרטהייד – בקוויבק; מה תאמר לזה?"

פינאר סבור שגם בעתיד יהיה צורך למצוא הסדר שיאפשר לקבוצות שונות קיום ופיתוח ייחודיים בתחום החברתי והתרבותי. לפי גירסה זו, הפרדה מסויימת היא תנאי לקיום יותר בשלום בחברה רב־גזעית ורב־שבטית כבנאמיביה.

אך דומה שאין זה אלא קול מן העבר. במקום או בנאשר יהיה השלטון בידי רוב שחור, השאלה שתעמוד על הפרק תהיה בסיסית יותר מאשר כיבוד זכותם של מיעוטים אתניים לייחוד תרבותי – האם תהיה נאמיביה לדמוקרטיה השנייה באפריקה השחורה (הראשונה, ולפי שעה היחידה, היא בוצוואנה)? או שמא תהיה לעוד אחת מהמדינות האפריקאיות שבהן קיים שלטון חד־מפלגתי, רכוזי, ובמידה זו או אחרת דיקטטורי?

היהודים של אפריקה השחורה

"אם סוואפו תזכה בבחירות, יקיץ הקץ על הדמוקרטיה בנאמיביה", אומר פול שיפאנגה, גבר יפה־תואר, המקסים את הגברות הנוכחות גם בגבות עיניו, שבהן משתקף כאב עמוק ועמום. האם סוואפו מחויבת למשטר חד־מפלגתי? "כאשר שואלים אותם, הם עונים: העם יחליט. אפשר לסמוך עליהם – כאשר ישלטו בארץ, העם יחליט כרצונם. אני מכירם היטב".

שיפאנגה הוא בן־שבט האוואמבו, המרוכז בצפון המדינה על גבול אנגולה. אומרים שהאוואמבו הם הפעלתנים, החרוצים והיעילים בשבטי האזור. "קוראים לנו היהודים של אפריקה השחורה", אומר שיפאנגה בחיוך. הם עושים חיל בעסקים ולא מעטים מקרבם צברו רכוש גדול. כ־600 אלף בני האוואמבו הם כמחצית האוכלוסיה, ומהם צמחו אותם מנהיגיה הבולטים של נאמיביה. סם נויומה, נשיא סוואפו – ועמיתו להנהגה לשעבר אנדריאס שיפאנגה, אחיו של פול.

אנדריאס שיפאנגה הסתכסך לפני שנים אחדות עם הנהגת סוואפו, חזר לנאמיביה והקים יחד עם סוואפו־די (דמוקרטיה), מפלגה השוללת אלימות במאבק לעצמאות ומשתתפת בממשלה הזמנית. אנדריאס שיפאנגה הוא שר הכלכלה, המכרות והדיג בממשלה, שראשותה עוברת משר לשר ברוטציה מדי שלושה חודשים.

סיפורם של האחים שיפאנגה ופעילים אחרים ממייסדי סוואפו־די הוא סיפור "האל שהכזיב" במהדורה אפריקאית. בראשית שנות החמישים שרד בנאמיביה משטר אפרטהייד במהדורה גרועה אף מזו שבדרא"פ, אומר פול שיפאנגה. בצד אפליה ממוסדת על־פי החוק, סבלו השחורים בערים מהתעללות של צעירים לבנים. "היה מסוכן ללכת ברחובות וינדהוק המרכזיים".

ב־1962 החליט שיפאנגה הצעיר ללכת לקייפטאון, ושנה אחר־כך שמע על התארגנות תנועה לאומית של בני נאמיביה בטנזניה (אז עדיין טנגניקה), ונספח אליה. בהיותו צעיר מבטיח, זכה שיפאנגה באחת המלגות הראשונות שהגיע לסוואפו הנשיא סיטה. הוא עשה שש שנים בלימודי משפט באנגליה – שיפאנגה דובר אנגלית שוטפת – ושם הכיר לדבריו את שיטת המשטר הסוציאליסטי לפני־דוקי. "אם כי חברים שלמדו בבולגריה ובאו לבקרנו באנגליה סיפרו שזה יכול להיות גרוע עוד יותר".

פיתוי לאנשים הפשוטים

לשיפאנגה הספיק הניסיון היוגוסלבי, ולכן החליט לא לחזור לטנזניה. נויומה שיגר שליחים שניסו לשכנעו לשוב בפיתויים ובאיומים, אך הוא נשאר בדעתו. את 15 השנים הבאות עשה בבריטניה, שם הכיר את רעייתו, אנגלייה בת למסר. בתחילת שנות השמונים הסתכסכו אחיו אנדריאס ואחרים מחבריו עם נויומה, שקבע את מושבו בזאמביה. נויומה שכנע את הנשיא קאונדה לשים את המתמרדים במעצר, שממנו שוחררו רק לאחר מאמצי ידידים בכל לב. ב־1985 שבו אנדריאס וחבריו לנאמיביה כדי ליטול חלק בממשלה הזמנית. מפעם לפעם מצטרפים אליהם מאוכזבי סוואפו נוספים. פול, רעייתו ושלושת ילדיהם שבו רק בתחילת 1988. הוא עובר כעת תהליך קליטה במולדת שממנה נעדר 26 שנים.

שיפאנגה חושש לתוצאות הבחירות שייערכו ביום מן הימים בנאמיביה לפי החלטה בת עשר השנים של מועצת הביטחון (435). בחירות אלה יכריעו אם נאמיביה תהיה דמוקרטיה, הוא אומר. לסוואפו ערוץ תקיפות בנאמיביה, הפועלת באורח חופשי ("מרי") ושולטת בעיתון רב־השפעה "ד'ה נאמיביין". לדבריו, מסבירים תועמלני סוואפו לשחורים כי בהגיע אנשיהם לשלטון, יחולקו ביניהם את רכוש הלבנים, "פיתוי חזק לאנשים פשוטים".

המפתח בידי בני האוואמבו. שיפאנגה וחבריו בסוואפו די, נויומה וחבריו בסוואפו, עושים מאמצים כבירים למשוך אותם לתמיכתם. לטובת נויומה פועל נתון חשוב: בני האוואמבו יודעים, שאם נויומה וסוואפו יישארו בחוץ – תימשך מלחמת הגרילה בצפון מתוך בסיסים באנגולה, והשקט לא ישרור במחוזותיהם. שיפאנגה אינו יודע אם לשמוח או להצטער שתהליך ביצוע 435 מתעכב.

העיכוב נובע, כנראה, רק מנוכחות חילות המשלוח הקובאניים באנגולה, שממשלת דרא"פ עומדת על סילוקם כתנאי ליציאתה מנאמיביה. בדיונים על הגשמת 435, לא פ' בותה היה הבשר השחור אלא פ' קסטרו. האדמיניסטרטור הכללי של דרא"פ מבהיר הגיגית באוזני האורח כי לדרא"פ אין שום תנאים אחרים לפינוי נאמיביה. הוא מקווה ומאמין שתהליך יושלם עוד בתקופת כהונתו. כמה זמן בכוונתו לשמש עוד במשרה? "לא יותר משנתיים", אומר פינאר.

הטור שלי / נתן דונביץ

פני הדור כפני הכסף

קח שטרי־כסף ישראליים שראו אור עד לפני שנתיים, ותראה מי חתום עליהם שם למטה. נגיד בנק ישראל, ולצדו יו"ר המועצה המייעצת של הבנק, אברהם יוסף שפירא. הלא הוא חבר־הכנסת אברהם שפירא.

האם אתה מכיר עוד מדינה שעל שטרי הכסף שלה, בערכים שונים, במיליונים רבים, מתנוססת חתימתו של אדם שעסקיו הפרטיים נתונים בקשיים גדולים?

יימצא מי שיאמר, שאיש לא שיער שיום אחד ייקלע הגביר הגדול לקשיים, אולי לכינוס־נכסים. אבל בעסקים בארץ הכל קורה, לכולם. עובדה, האם מישהו האמין שיום אחד ייקלע קונצרן "כור" לקשיים כאלה? אך עובדה היא שהיום אחד משני האנשים הערבים, בחתימתם, לערך הכסף נקלע לקשיים כספיים כבדים.

הלאה. יגאל הורביץ. כל ילדי הקיץ יודע להעיד קולו ב"משוגעים, רדו מהגג". הורביץ הזהיר את כל עם ישראל לבל ייסחף במחול השדים של המשק האפור. הוא, על משפחתו, נכסיו, הזגינות מחייבת שיפרוש מכהונתו כשר בממשלה. אינני מכיר עוד מדינה שהיתה מרשה לו, באמצעות הציבור והתקשורת, להמשיך בתפקידו. שם היה השר עצמו מגיש את התפטרותו מיד. אצלנו זה לא קרה. יתר על כן, הוא נלחם ונאבק על קיום הסכם שנעשה עמו, מטעם הליכוד, שיכניס אותו ואת חברו גם לכנסת הבאה. כאשר נעשה ההסכם לא היה הורביץ במצב שהוא מצוי בו היום. איש לא היה חותם הסכם עם "נכס" אלקטוראלי כזה. אבל לא משנה לו מה קרה, הוא עומד על כך שהעסקה תקויים.

עכשיו אנחנו מתבשרים שהוא גם מצטרף למסע התעמולה של הליכוד לבחירות. סליחה, אדוני, מה תסיף להמוני בית ישראל? האיור זכות? ביום שבו נלך לקלפיות ייכנסו לחשבונות הבנק של שרים, חברי־כנסת ובכירים, כולל בכירים באוצר, סכומי־כסף גדולים. תוספות השכר לאלה המטיפים ליציבות המשק, הנלחמים בשיניים ובציפורניים כדי שאחרים לא יקבלו. כיצד יראו ויבינו זאת אלה הסבורים, בצדק או שלא בצדק, שמגיעות להם תוספות־שכר?

מה שאני מבקש לומר היום הוא, ששטר־כסף הוא לא רק פיסת נייר, אלא גם ראי לחברה המשתמשת בו עד שהוא מתבלה. וכאשר אין יציבות חברתית וערכים חשובים מתערערים, גם היציבות הנפשית של אותה חברה מתערערת. עובדה, החברה הישראלית מגיבה מזה שנים בהיסטריה ובפאניקה. פאניקה נוצרת כאשר אין אמון במי שמבקש להסביר או להרגיע. שרת הבריאות אינה מוסר לצעמה היא חלק ממימסד, המעורער עד יסודותיו.

כיוון שכך, הצופה במשדרי הבחירות, שיש לו קצת שכל בקודקודו, לא רק שאינו מאמין לתשדירים. הוא גם זועם, שוב, על הכסף, הכסף שלו, שנגזר כדי להבטיח מושבים בכנסת הבאה. מראים לו, בצבעים מתוקים, את חבורת הצעירים של המערך; רוצה בראשים ובשרות, את צעירי הליכוד מבטיחים עתיד יפה יותר. אבל בתוך כך גם מנהלים עם הצופה משחק מתבראים. מסתירים אנשים, נושאים ובעיות שיש כמעט קונסנזוס בין המפלגות שלא לגעת בהם. אחווה של איגוד מקצועי. לא יגעו באברהם שפירא ובהשפעותיו, כגביר בעל מהלכים, על החיים הפוליטיים בארץ. לא יגעו בהסכם בין הורביץ לליכוד. לא ידונו בתוספות השכר המופלגות לבכירים בשלטון ובזרועותיו. יד רוחצת יד.

במערכת הבחירות הנוכחית עומדים שני נושאים מעל כולם. האחד, העתיד המדיני־ביטחוני, נוכח האינתיפאדה והמצב שנוצר בשטחים. השני, התערערות המערכות השונות והאמון בהן מצד הציבור: רפואה, משפט, חינוך ועוד. באלה לא נוגעים בתשדירי הבחירות. עם כל ההשמצות בין הצדדים, לא נוגעים באחוות, להוציא מודעה כלשהי מטעם "צעירי המפלגה" או "תומכי המפלגה". לא בליגה הלאומית; רק במגרשים הקטנים. שיהיה אליבי, שאפשר יהיה לטעון "מה אני יכול לעשות? זאת לא המפלגה שפרסמה השמיצה. אלה הצעירים, שלא שאלו אותנו מה לעשות". או תומכים "אלמוניים". אבל המפלגות, במישור הרשמי, אינן תוקפות אחוות של שרים. אני לא תוקף את התחבורה הציבורית ואת כבישי הדמים, ואתה לא תוקף את ההידרדרות במערכת החינוך, וכן הלאה.

השופט גולדברג, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, רק יכול – כמו שופט כדורגל – לשרוק לעבירה, לשלוף כרטיס צהוב או אדום לתשדיר זה או אחר. אבל אינו יכול לחייב את הקבוצות המתחרות להבקיע שערים. משחק מכור.

בסוף, כאשר ישלפו את כל החצים מן האשפה, אולי יופיעו הבדרנים המקצועיים. ספי ריבלין, אולי מישהו אחר. המדינה בדיחה, הליצן יבדר.

ולכסף, כמו תמיד, לא יהיה ריח. הוא יפלס לו דרכו בקיוהא בין 60 או 70 מיליוני השקלים הלבנים, שיגנזו ביום הבחירות מאחורי הפרגוד.

שפירא. לא יגעו בגביר
תצלום: רובים ישראלי

כדי לא להזריק כל החיים

מאת עדנה אירדור

המרכז הרפואי "הדסה" בירושלים ובית־החולים האוניברסיטאי באיסט סבבל יחלו בקרוב במחקר משותף המיועד להקטין את התלות של חולי סוכרת־בוגרים באינסולין. מדובר בניסוי קליני של טיפול אינטנסיבי באינסולין לתקופה קצרה, במטרה להביא לאיזון רמת הסוכר בדם ולאחר מכן להמשיך ולשמור עליה באמצעות דיאטה ותרופות. אם תוכח שיטה זו כיעילה, היא עשויה להוות פריצת דרך בשיפור איכות חייהם של החולים. נושא המחקר עמד במרכז הדיונים של כנס שנערך לפני שבוע באילת בהשתתפות כמאה מומחים מהארץ ומחו"ל.

הסוכרת נחשבת כיום גורם סיכון למחלות־לב, לשבץ מוחי, לעיוורון, לאי־ספיקת כליות ולקטיעת גפיים. 5% מהאוכלוסיה בארץ סובלת מרמת סוכר גבוהה בדם עקב פעילות לקויה של הורמון האינסולין. מעל גיל 40 מגיע שיעורה ל־12% (לעומת 5% בארה"ב), ומעל גיל 45 – ל־18%–20%. הסוכרת משתייכת לקבוצת מחלות כרוניות ששיעורן עולה בחברות השפע של המדינות המתועשות. גורמיה העיקריים הם השמנה, היעדר פעילות גופנית ומתח נפשי.

ד"ר זנקו סקרבלו, סגן נשיא האגודה העולמית לסוכרת, דיווח למשתתפי הכנס כי על־פי תחזית ארגון הבריאות העולמי, מספר החולים בסוכרת־מבוגרים בעולם יגיע עד לסוף המאה ל־120 מיליון, לעומת 80 מיליון כיום. העלייה בשיעור התחלואה מעוררת דאגה גם בארגון הבריאות העולמי, ויש כוונה במסגרת תוכנית "בריאות 2000" של הארגון, להמליץ בפני ממשלות על מדיניות שתתבסס בעיקר על טיפול מונע.

סוכרת־מבוגרים נבדלת מסוכרת־נעורים. זו האחרונה מאופיינת בחוסר תאי־ביתא בלבלב, האחראים לייצור האינסולין. האינסולין אמור להחדיר את הסוכר לתאי הרקמות והשרירים, שם הוא נשרף ומספק אנרגיה לגוף. בלא הפרשת אינסולין, זקוקים חולים אלה להזרקת אינסולין לגופם כל ימי חייהם. (התחלואה בסוכרת־נעורים מושפעת גם ממיקום גיאוגרפי וקבוצת אתניות. בארצות הצפוניות יש שיעור תחלואה גבוה מאוד, ובכל שמתקרבים לקו המשווה פוחת שיעור הנפגעים. יוצאי אשכנז נפגעים יותר מאשר קבוצות אתניות אחרות).

סוכרת־מבוגרים, הנחשבת מחלה כרונית, פוגעת לרוב בגילאי ארבעים ומעלה. היא מאופיינת ברמת סוכר שמעל 120 מ"ג ב־100 סמ"ק דם, בצום. שלא כמו בסוכרת־נעורים, הלבלב אכן מפריש אינסולין אך פעולת כניסת הסוכר לתאים משובשת. כמות הסוכר המצטברת בדם מפריעה להמשך הפרשת האינסולין ונשקפת סכנה של היחלשות ההפרשה לטווח ארוך. הדבר עשוי לייצר אצל החולה תלות בזריקות אינסולין.

טרם התגלה הגורם לשיבוש הפעולה. שיטות הטיפול המקובלות, אם מגלים את המחלה מבעוד מועד, הן דיאטה וכדורים שמשפרים את פעולת האינסולין, ופעילות גופנית שמגבירה את שריפת הסוכר בתאים. מחקר שנערך במכון לאפידמיולוגיה קלינית במרכז הרפואי "שיבא" על־ידי מנהלת היחידה לביומטריה ד"ר מיכאלה מודן, מצא קשר ישיר בין סוכרת־מבוגרים ופעילות גופנית. בקבוצת האנשים שממעטים בפעילות גופנית נמצאה שכיחות גבוהה יותר של סוכרת. במחקר אחר שנערך נמצא קשר בין יתר־לחץ־דם, השמנה וסוכרת.

יו"ר האגודה הישראלית לסוכרת, ד"ר אבי קרניאלי, אמר בכנס כי אחד הקשיים באיתור אוכלוסיית־סיכון הוא הנטייה להסתיר את המחלה. "כרי־עבר הם פוגעים בעצמם, מאחר

בכנס על מחלת הסוכרת נדונו טיפול מונע ושיטות לצמצום טווח השימוש באינסולין

שסוכרת היא הגורם השני, לאחר גרענת, לעיוורון; היא מגבירה פי שניים את הסיכון למחלות־לב וכלי דם, ופי שלושה את הסיכון לאי־ספיקה של כליות. הסוכרת תופסת את המקום השני לאחר תאונות דרכים בקטיעת רגליים (היא גורמת לחסימת כלי הדם ועקב כך לנמק). סוכרת גם מאיצה את ההזדקנות. בעוד שהתחלואה בסוכרת מקיפה כיום אוכלוסיה של קרוב ל־200 אלף נפש, הרופאים בקהילה אינם מודעים להסתרת הנושא. אחת ממטרות האגודה היא להגיע לאוכלוסיית החולים על־ידי צירופם כחברים לאגודה.

"לא ניתן להתמקד בהסברה לאוכלוסיית מבוגרים בלי להגביר את ההדרכה לציבור ואת המודעות בקרב רופאי הקהילה, ובמקביל להעמיק את המחקר. כדי לבצע משימות אלה דרושים משאבים – תקציבים. לארץ חזרו בשנים האחרונות רופאים שהתמחו בנושא. מחוסר תקציב למחקר הם שרויים בעבודה אפורה וחלקם עוזבים את הארץ. לו היו החולים מצטרפים כחברים לאגודה, בדמי חבר של 40 ש"ח לשנה, היה בידינו מספיק משאבים להרחיב את המחקר באמצעות המוסדות בארץ", קבע ד"ר קרניאלי.

לדבריו, מנסים לבחון אם יש מקום לטפל בחולי סוכרת־מבוגרים באינסולין לתקופה קצרה מיד עם גילוי המחלה, כדי שאפשר יהיה להמשיך ולאזנם באמצעות דיאטה וכדורים. בעבר ניסו למצוא תחליף לאינסולין בתרסיס שניתן דרך האף, אולם הוא הוכח כלא־יעיל. גם כדורים שפותחו ללקיחה דרך הפה נמצאו לא־יעילים, מאחר שחלק מהחומר מתפרק בקיבה. נעשים ניסיונות לפתח חומרים נוספים דמויי־אינסולין, שאפשר יהיה לקחתם דרך הפה ולשחרר את החולים מהמגבלה של הזריקה.

ד"ר קרניאלי מוסיף: "אינני מוציאים מכלל אפשרות שיש גם נטייה גנטית לפתח סוכרת־מבוגרים. המחלה יכולה להיות רדומה במשך שנים ולהתפרץ בשל שינוי אורחות־חיים או הרגלי תזונה". לדבריו, הטיפול המונע חייב להתחיל מילדות. הרגלי אכילה מופרזת יוצרים תאי שומן במידה מוגברת, שאינם מתכווצים או נעלמים, ומכאן מתחילה הנטייה להשמנה.

מנהל היחידה לסוכרת־נעורים במכון האנדוקרינולוגי במרכז הרפואי "בילינסון", פרופ' משה קרפ, טוען כי "המטרה היא להגיע למינימום סיבוכים מסוכרת־מבוגרים, על־ידי נורמליזציה של רמת הסוכר, לא חשוב באילו אמצעים. יש ויכוח בין הרופאים על הגורם לכישלון בטיפול בריאותם בחולי סוכרת. כבר היום יש רופאים שמשלבים טיפול באינסולין לתקופות קצרות בסוכרת־מבוגרים, כדי לאזן את רמת הסוכר בדם ולמנוע סיבוכים. מצד שני, משום שהלבלב ממשיך לייצר אינסולין, מתן תוספת אינסולין עלול לגרום להיפוגליקמיה. יתרה מזאת, כמות מוגברת של אינסולין עלולה לגרום להשמנה, שאינה רצויה".

חולה סוכרת־מבוגרים שעבר לשלב של זריקות, אסור לו לנהוג ברכב כבד או ברכב ציבורי. הוא הדין בטיס. לדבריו, חולים שאצלם אין מגלים את המחלה בעוד מועד, עשויים להגיע מהר מאוד לשלב של זריקות. הם יצטרכו ללמוד להזריק לעצמם, וקודם להזרקה יהיה עליהם ללמוד לחשב את הכמות.

קרפ מוסיף: "המדיניות של מניעת המחלה חייבת להיקבע על־ידי המדינה, מאחר שדרושים לכך משאבים לא רק להסברה אלא גם לצורכי מעקב ועריכת בדיקות שוטפות במעבדות. המדיניות של ארגון הבריאות העולמי היא להחדיר את הפעילות המונעת להורדת כולסטרול ורמת סוכר בדם, כדי לאתר את אוכלוסיית הסיכון ולבצע בדיקות תקופתיות באוכלוסיה שמעל גיל 40. כיום, מחוסר משאבים, לא ניתן לבצע סקרים באוכלוסיית־סיכון".

מנהל היחידה לסוכרת ומטבוליזם במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, ד"ר יורם קנטר, מציין כי "בעשור השנים האחרונות נעשו הרבה מחקרים גם ביחידה להנדסת מזון על השפעת העשרת האוכלוסיה בסיבים תזונתיים. הוכח כי סיבי סויה שעברו תהליכים מיוחדים מורידים את תגובת הסוכר בדם. בשלב זה נמצא בפיתוח תבשיר של סיבי סויה שיהיה עשיר גם במינרלים. הגישה כיום אל חולי סוכרת מבוגרים היא מעבר לדיאטה של פחמימות, שמבוססת בין השאר על לחם מחיטה מלאה, קטניות, ירקות, כוסמת ואפילו פסטה. את הדיאטה לחולי סוכרת יש להרכיב לא לפי ערך קלורי אלא לפי ערך סוכרתי".

מהכנס יצאה קריאה חד־משמעית להחזר משימוש בממתיק מרסא כתרופה מלא להורדת כמות סוכר בדם. ד"ר קנטר מציין כי בפקולטה לביולוגיה בטכניון נחקרת עתה השפעתו של נציג הסידה הקצביה על הורדת רמת הסוכר. בשלב זה מתבצע הניסוי על חולדות סוכרתיות. טרם נעשה ניסוי קליני מקיף בבני־אדם.

סוס־המלחמה חוזר לזירה

מאת לוק רוזנצוויג
Le Monde
מיוחד ל"הארץ"

הרוזן אוטו למבסדורף שהוכתם בשערוריית "פליק", נבחר ליו"ר המפלגה הליברלית המערב־גרמנית

למבסדורף — תצלום: איי־פי

ויסבאדן

הרוזן אוטו למבסדורף חזר לזירה. בנו של משפחת בארונים באלטיים – אשר מאבות אבותיו היה שר בממשלת הצאר – פצוע מלחמה (במלחמת העולם השנייה), הצליח לחזור להיות הדמות הפוליטית של הרפובליקה הפדראלית. ועידת המפלגה הליברלית (אף־דה־פה) בחרה בו ב־8 באוקטובר ליו"ר החדש במקום מרטין בנגמן, ברוב של 211 קולות לעומת 187 שקיבלה מתחרתו, אירמגארד אדם־שוואצר, מזכירת מדינה במשרד החוץ. התוצאה הצמודה משקפת את המבוכה הקשה שעמדה בפני 402 הצירים שנכנסו בוויסבאדן. בבוחרם בלמבסדורף הם הראו כי הם מעדיפים את ניסיונו של אדם בן 61, סוס־מלחמה משופשף בזירה הפוליטית של בון, על פני הסיכוי שמציעה אדם־שוואצר בת ה־46 לחילופי משמרות העשויים למשוך אל המפלגה שכבות חדשות של מצביעים צעירים יותר.

כאשר עלה כדי להודות לתומכיו על בחירתו, התענג הרוזן בבירור על הרגע שציפה לו יותר מארבע שנים: הוא זכה לנקמתו המתוקה. ב־26 ביוני '84 הוא נאלץ להתפטר מתפקיד שר הכלכלה בגלל מעורבותו במימון בלתי־חוקי של מפלגות מצד הקבוצה הפיננסית "פליק". למבסדורף שוחרר מאשמת שחיתות, נידון בכל זאת בפברואר 1987 לתשלום קנס בסך 130 אלף מארקים גרמניים בגין הונאה פיסקלית. עברו המשפטי לא היה לו לרועץ אצל מרבית חברי מפלגתו. רבים מפעילי מפלגה זו סבורים כי אין שום דופי בספיגת מהלומה מידי המערכת המשפטית, כל עוד הנגזר פועל למען ההון הפיננסי של מפלגתם. לעומת זאת, הדיבורים על "העבריין המורשע" למבסדורף כבר מהווים חלק בלתי־נפרד מהמתקפות של הסוציאל־דמוקרטים והירוקים על הסיר מושבע זה של הליברליזם הכלכלי.

בחירתו של למבסדורף היא אות לכוונותיה של המפלגה לקראת 1990, דהיינו הבחירות לבונדסטאג. היא רוצה להמשיך בקואליציה שלה עם הנוצרים־דמוקרטים, כדי למנוע את שובם לשלטון של הסוציאל־דמוקרטים. היו"ר החדש סבור כי הסוציאל־דמוקרטים לא התפתחו דיים לקראת קבלת "חוקי השוק", שהם שותפי קביל על הליברלים. ה"ואנגלדיסט" ביותר בין הפוליטיקאים במערב־גרמניה מתבונן איפוא להשתמש במשקל תפקידו החדש כדי לדרבן את הממשלה. יותר רפורמות "ליברליות" וקצב מהיר יותר – זה הפעמון שלו. ידידות הלחץ הפיסקאלי, ביטול הגבלות בכל התחומים, ביטול סיוע לתעשיות במשבר – זה יהיה המומנט הטהור של הרוזן בהגשמת הנצרות של הקואליציה.

צירוף המקרים של מות פראנץ יוזף שטראוס וחילופי המנהיגים במפלגה הליברלית, יצר את שינוי מערך־הכוחות החשוב ביותר בזירה הפוליטית של מערב־גרמניה מאז עלותו לשלטון של הקנצלר קוהל. הכל נראה כשהיה, אך הכל השתנה. הכוחות הפוליטיים נותרו במקומם בממשלה ובאופוזיציה, אבל היחסים בין האנשים שיכוונו מעתה את הקואליציה בשלטון השתנו. ככל הנראה, יירש את שטראוס בתפקיד כמנהיג האיחוד הנוצרי־הסוציאלי הבווארי (צה"אס־או) תיאו וייגאל, שהיה עד כה יו"ר הסיעה הפרלמנטרית של המפלגה בבונדסטאג. היחסים בין קוהל וייגאל רחוקים מלהיות מתוחים ומסוכסכים כפי שהיו עם שטראוס. לעומת זאת, ימצא קוהל ברוזן למבסדורף שותף פחות נוח ותוקפני יותר מבנגמאן.

מוקדי החיכוך העתידיים כבר הסתמנו במהלך ועידת המפלגה הליברלית. רוב הצירים דיברו נגד הטלת מס על גז טבעי מסיבות אקולוגיות, אך על מס זה כבר הוסכם בתוך הקואליציה. התנגדות ברורה להמשך תוכנית מטוס־הקרב האירופי הסתמנה גם היא, ויש להניח כי בנושא זה יהיו עימותים קשים עם צה"אס־או הבווארית.

עלייתו של למבסדורף לתפקיד יו"ר המפלגה גררה שינויים נוספים בגופים העומדים בראשה. קורנליה שמאלץ־יאקובסן, חברת הנהגת של מערב־ברלין, נציגת האגף "השמאלי" של המפלגה, תהיה מזכירה כללית במקומו של הלמוט האוסמן. זה יירש את מקומו של בנגמאן במשרד הכלכלה. ולבסוף, ריידר פון דאכסן, השגריר בלונדון, יעמוד ב־1989 בראש הרשימה הליברלית לפרלמנט האירופי.

בימה חופשית

בחרתיך ולא מאסתיך

מאת הרב משה זמר

הכותב הוא רב בית הכנסת הרפורמי קדם בתל־אביב ומרצה לספרות רבנית בהיברו יוניון קולג' בירושלים

המפלגות השקיעו מאמצים גדולים בניסוח מצע לבחירות ובגיבוש מדיניותן בכל נושא ממלכתי. אולם, למרות המאמצים האידיאולוגיים והניסוחים הגדולים, נדחקים אלה לפינה מוצנעת, ובעת הצגת הרשימה לפני הציבור מושם עיקר הרגש על הצד האישי. המועמד הוותיק, או הצעיר המחייך או הבוער אלינו בטלוויזיה, הם במוקד החזיבה.

עכשיו, ערב הבחירות, כשאנו עומדים להחליט את גורל הרשימות לכנסת, ואולי את גורל המדינה, עלינו להציג שאלה עקרונית, שכמעט ולא נשאלה במפלגות בעת שוק בחרו במועמדיהן לכנסת: מהם קני המידה שעל־פיהם נקבעה הבחירה? האם מה שקובע הוא הבריומה האישית, הקירבה למנהיגות, הוותק במפלגה, הדמות כביצועיסט או כאיש חוק, או מומחיות צבאית כקצין בכיר במילואים, או שמא כישוריהם המדיניים והמנהיגותיים, תכונות אופיים הם הסיבה שאישים אלה מוצגים כנושאי דגל עתידנו?

* * *

אנו, הרואים עצמנו כהמשך לרצף ההיסטורי של עם ישראל מאז ישב על אדמתו חיי חיים ממלכתיים, מן הראוי היה שנפנה לחפש את התשובות שנתנו אבותינו לשאלות עקרוניות אלה. אמנם מאז ועד ימינו חלו שינויים עצומים בצורות החיים והשקפת העולם, אך ביסודם של דברים נפש האדם ותכונותיו הבסיסיות לא השתנו. עם כל ההבדל, ההקבלות בחיים המדיניים של ימי הבית השני, קיימות ועומדות גם לגבי זמננו.

הסנהדרין הגדולה של שבעים ואחד חכמים, שישבה בלשכת הגזית בבית המקדש בירושלים, עסקה לא רק בענייני שיפוטים ופולחנים, אלא היתה גם מוסד מחוקק, שדן בעניינים מדיניים שנגעו לחיי כלל עם ישראל. בנוסף לה היתה סנהדרין קטנה של 23 חברים, שישבה בפתח העזרה ובפתח הר הבית. כמו כן היתה קיימת סנהדרין קטנה בכל עיר מלך אשר היו בה לפחות 120 איש. בעיר שלא היה בה מספר כזה של אנשים העמידו בית דין של שלושה דיינים.

אילו המפלגות היו מאמצות את קני המידה של חז"ל לבחירת מועמדים

הרמב"ם (הלכות סנהדרין פרק ב' הלכה א') מסכם את הנדרש מנושאי המשרה: "אין מעמידין, בין בגדולה בין בקטנה, אלא אנשים חכמים ונבונים. מופלגים בחכמת התורה, בעלי דעה מרובה, יודעים קצת משאר החכמות כגון רפואות וחשבון ותקופות..." אנו רואים כאן מבחן של רמת משכל ורמת השכלה לכל המועמדים לתפקיד. זה מזכיר לנו אולי את הנוהג של מפלגות מסויימות להכניס לרשימותיהן פרופסור תורן לתפארת.

* * *

בעניין גיל המועמדים פוסק הרמב"ם: "אין מעמידים בכל הסנהדרין לא זקן מופלג בשנים". (שם הלכה ג'). לתכונות האופי של המועמד למשרה ציבורית יש חשיבות לא רק לגבי הסנהדרין הגדולה אלא גם לגבי בתי־הדין בערים הקטנות. "בית דין של שלושה צריך שיהא בכל אחד מהם שבעה דברים אלו הם: חכמה, ענווה, יראה, שנאת ממון, אהבת האמת, אהבת הבריות להם ובעלי שם טוב". (שם הלכה ז').

איך היו דרישות אלו משפיעות בימינו על פעולות חברי הכנסת – כגון יחסי ציבור אישיים ("ענווה"), חקיקה בעניין משכורות ופנסיה ("שנאת ממון"), וישיבה בכנסת של חבר שהורשע בפשע שיש עמו קלון ("בעלי שם טוב")?

כיצד היו בוחרים את האנשים המתאימים למשרות? האם על־ידי עסקנות מפלגתית, קירבה להנהגה או שמא הצבעה? בימי קדם השיטה היתה שונה: "אמרו חכמים: סנהדרין הגדול היו שולחים בכל ארץ ישראל ובודקים כל מי שימצאוהו חכם וירא חטא ועניו, ושפוי ופידק ובאה רוחו הבריות נוחה הימנו – עושין אותו דיין בעירו, ומשם מעלין אותו לפתח הר הבית, ומשם לפתח העזרה ומשם מעלין אותו לבית הדין הגדול".

* * *

מה צריכה להיות גישתו של הבוחר עצמו למשרה הגבוהה? אנו, המורגלים לשמוע על כיבודם של מנהיגים לחיים הפוליטיים במסיבות עיתונאים, בתופים ומחולות ולאור זרקורי מצלמות הטלוויזיה, בוודאי נופתע לשמוע כי: "כך היה דרך החכמים הראשונים בורחים מלהתמנות, ודוחקים עצמם הרבה שלא יישבו בדין עד שידעו שאין שם ראוי כמותם, ושאם ימנעו מן הדין, תקלקל השורה, אף־על־פי־כן לא היו יושבים בדין אלא עד שמפצירים עליהם העם והזקנים ומפצירים (מפצירים) בהם".

אם המפלגות היו מאמצות את קני המידה האלה של חז"ל לבחירת מועמדים, ואם האחרים היו מקפידים לפנות בדרישות אלה ביום הבחירות, אזי יקיימו בכל מועמד לכנסת דברי הנביא: "בחרתיך ולא מאסתיך" (ישעיה מא, ט).

..."אני החלטתי מה לעשות עם הבנקאיות שבהסדר"

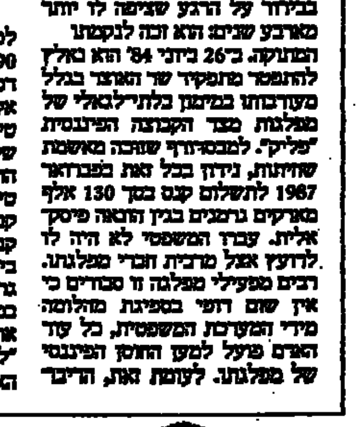

"בחרתי להמשיך ולהרוויח"

אם גם אתה תבחר להחזיק בבנקאיות שברשותך לתקופה נוספת של שלוש שנים, יהיה בידך נכס כספי בעל תכונות יחודיות:

★ תשואה דולרית נאה ★ הגנת הצמדה למדד ★ פטור ממס ★ נזילות

בחרת ליהנות מהיתרונות המיוחדים - אל תעשה דבר! התנאים המיוחדים יחולו על מניותיך גם ללא קבלת כל הודעה מצידך.

אם בכל זאת תחליט לפדות את המניות הבנקאיות ב־31.10.88, עליך לחתום על פקודת מכירה עד ליום 18.10.88 בסניף הבנק או במשרד סוכן הבורסה בו מופקדות מניותיך.
אם מניותיך אינן מופקדות, עליך להפקידן בבנק ולחתום על פקודת המכירה כאמור.
חשבונותיהם של הפודים יזוכו ב־31.10.88 בשקלים, בסכום השווה ל־104 דולר עבור כל 100 דולר מניות של אוקטובר 1983.

אל תמכור את המניות הבנקאיות שלך - מי שממשיך מרוויח

האוצר/אגף־שוק ההון

هكذا من الاصل

סכנז من الاجل

מי ישלוט ?

מאת יהודה שרוני

מה יקרה לבעלות על הבנקים בעוד חמש שנים? שאלנו 19 מהאישים המובילים במשק. הם לא ענו בקלות. היו שהתלבטו והיו שקשרו את התשובה בסוגיה אם ישמו זכויות ההצבעה.

אלה המכהנים כיום בעמדות מפתח היססו יותר, שכן סברו כי לתשובותיהם עשויה להיות השפעה מעבר לסתם משאל עיתונאי. אחדים סירבו לפרט מה יהיה עתיד השליטה בכל בנק ובנק והסתפקו בתשובה כללית. מיעוטם סירבו בכלל להתייחס לשאלה.

השאלה היתה זהה: מי ישלוט בארבעת הבנקים הגדולים – פועלים, בל"ל, דיסקונט והמזרחי – באוקטובר 1993, עם סיומו הפורמלי של הסדר המניות הבנקאיות.

משאל על הצפוי בעוד חמש שנים, ב־1993

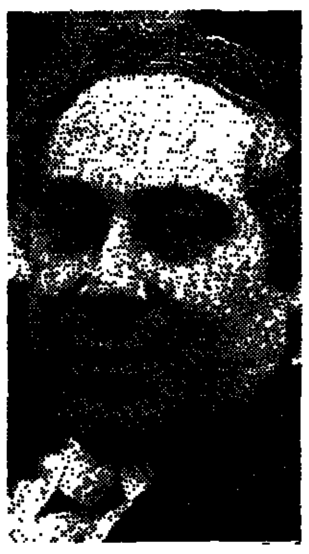

ד"ר אבי בן בסט, ראש מחלקת המחקר בבנק ישראל:

הבנק המרכזי והאוצר ממליצים לפעול לשינוי הסדר הבעלות בבנקים עוד לפני 1993, ולמכור את המניות מהר ככל האפשר. רק כך יש סיכוי שמשקיעים חדשים ירכשו בנקים.

הפועלים – אותם בעלי השליטה.

בל"ל – לחברת העובדים יש מוטיווציה רבה להמשיך ולשלוט, אך הדבר תלוי באמצעיהם הכספיים.

דיסקונט – משפחת רקנאטי.

המזרחי – קשה לומר.

אריה מינטקביץ, יו"ר הרשות לניירות ערך:

אני מנוע מלהתייחס לנושא, מכורח תפקידי כיו"ר הרשות ומניעים נוספים.

עדי אמוראי, סגן שר האוצר:

הכל פתוח: בעלי השליטה יורכבו מגרעין בעלי השליטה הנוכחיים, וכן הציבור הרחב.

מסרב לענות לשאלה מי יהיה בעל השליטה בכל אחד מארבעת הבנקים הגדולים.

זאב רפאפורט, מנכ"ל רשות החברות הממשלתיות:

ראשית, אני מקווה כי הבנקים לא יהיו בשליטת הממשלה, כי הדבר מנוגד לפילוסופיית הפרוויטיזציה. אני מעריך כי קבוצת משקיעים פרטיות ירכשו כבר בשנה הבאה נתחים מהבנקים.

הפועלים – קשה לי לדעת.

בל"ל – גוף פיננסי גדול.

דיסקונט – משפחת רקנאטי או משקיעים מקומיים אחרים.

המזרחי – אחת מקבוצות המשקיעים הדתיות.

איציק שרם, משנה למנכ"ל כלל:

לא תהיה בעלות ממשלתית. בצורה זו או אחרת תימשך הבעלות ההיסטורית.

הפועלים – חברת העובדים, ההסתדרות.

בל"ל – יימכר לקבוצת משקיעים פרטית.

דיסקונט – יישאר בידי משפחת רקנאטי.

המזרחי – כפי שהיום, תנועת המזרחי.

פרופ' אמיר ברנע, ענה לנו בשיחה משיקאגו:

הוצאת הבעלות מידי בעלי השליטה הנוכחיים במערכת תהיה קשה ביותר, וקשה בכל מקרה לענות מי יהיה בעל השליטה בבנקים.

הפועלים – חברת העובדים.

בל"ל – גוף יהודי בינלאומי או גוף בנקאי בינלאומי.

דיסקונט – משפחת רקנאטי תרכוש את השליטה בבנק.

המזרחי – יישאר בידי הממשלה.

דני רוזוליו, מנהל חברת ה־עוברים:

אני מבין שעוד לפני 1993 תוכרע סוגיית השליטה בבנקים, ואני מקווה כי כבר בקרוב ניכנס למשא ומתן.

פועלים – חברת העובדים.

בל"ל – ידיים ציבוריות. תלוי במסגרת ההסדר שייעשה בין הממשלה לאוצר התיישבות היהודים.

דיסקונט – משפחת רקנאטי.

המזרחי – קשה לדעת. אינני יודע את מהות היחסים בין הבנק למפד"ל.

ח"כ אמנון רובינשטיין, יו"ר תנועת שינוי:

תלוי בפוליטיקאים. אם יהיה שר אוצר שיסכים למכור, אזי הבנקים יהיו בידי הציבור בארץ ובחו"ל.

הפועלים – הכל תלוי בשר האוצר. אם יעדיף שיקול ציבורי על פני שיקול הסתדרותי – את זה אינני יכול לנחש.

בל"ל – בידי הציבור, ותהיה קבוצה שתשלוט בו, משקיעים יהודים וישראלים מחו"ל.

דיסקונט – בידי משפחת רקנאטי.

המזרחי – יישאר בשליטת המפד"ל. את ההישג הזה תשיג המפד"ל מכל קואליציה.

יוסי ציצנר, מנכ"ל הבורסה לניירות ערך:

אני חושב שהשליטה בבנקים תהיה בבעלות פרטית, בשילוב של הון ישראלי והון זר. זה טוב לבנקים וטוב למדינה.

אני מבקש לא להתייחס לעתיד השליטה בכל בנק ובנק, עקב תפקידי.

יהודה דרורי, מנהל חברת ההשקעות של קופת הגמל בבנק הפועלים:

אי־עריכת הסדר השוואת זכויות ההצבעה עד כה, מקטין מאוד את הסבירות להוצאתו אל הפועל. אך אם ייערך ההסדר, אלה יהיו בעלי השליטה בבנקים:

פועלים – חברת העובדים תעשה כל מאמץ להישאר בעלת השליטה.

בל"ל – ייפול בידי קבוצת משקיעים מחו"ל.

דיסקונט – העברת השליטה תהיה הקלה ביותר, למשפחת רקנאטי.

המזרחי – לא נראה כי בעלי השליטה הנוכחיים ימשיכו לשלוט בבנק.

יש הסכמה ברורה אחת בין כל הנשאלים: משפחת רקנאטי תמשיך לשלוט בבנק דיסקונט

פרופ' יוסף גרוס, מרצה בפקולטה למשפטים אונ' ת"א:

אין ספק כי בשנים הקרובות הממשלה תהיה בעלת השליטה, אך אני מקווה כי היא תתפטר מהר ככל האפשר מהמניות.

הפועלים – לא ברור אם לחברת העובדים יהיה את הכסף לרכוש את השליטה.

בל"ל – יירכש על־ידי משקיע מחו"ל, ולא על־ידי הסוכנות שלא יהיה לה עניין להתאמץ להשיג כסף כדי לשלוט בבנק.

דיסקונט – משפחת רקנאטי.

המזרחי – קבוצת יהודית הנאמנה לדת.

יורם אורידור, חבר ועדת הכספים ושר האוצר בעת ביצוע ההסדר:

אינני נביא ולא הייתי רוצה להתייחס להערכות.

שלמה לורינץ, יו"ר הוועדה הציבורית של בנק ישראל:

לא רואה אף אחד מבעלי השליטה הנוכחיים, למעט אולי קבוצת דיסקונט, ממשיך לשלוט בבנקים. נראה לי כי השליטה תירכש בעיקר על־ידי קבוצות משקיעים מחו"ל.

פועלים – קשה לומר.

בל"ל – קשה לומר.

דיסקונט – משפחת רקנאטי.

המזרחי – משקיעים מחו"ל.

שבח אשרה, החשב לשעבר של קונצרן כור:

ברור לי כי השליטה תעבור לידיים פרטיות מחו"ל

פועלים – חברת העובדים לא תשלוט, אלא קבוצות כלכליות.

בל"ל – משקיעי חוץ.

דיסקונט – משפחת רקנאטי תשיג השליטה במוקדם או במאוחר.

המזרחי – קבוצת משקיעי חוץ עם סכום לא גדול.

פרופ' נסים אריה, ראש החוג להשתלמות באונ' ת"א:

בעשור הבא מערכת הבנקאות בשנים הקרובות יקל על העברת השליטה במערכת. לא מן הנמנע כי הממשלה תמשיך להחזיק בשליטה בחלק מהבנקים.

אני מבקש שלא להתייחס לבנקים ספציפיים, לאור האפשרות שאבצע הערכת שווי של בנקים, לבקשת האוצר.

ארנון גפני, מנכ"ל התאחדות התעשיינים:

הייתי רוצה לראות את הממשלה מחוץ לשליטה במערכת הבנקאית, אך לצערי לפי מצב הדברים כעת, קשה לי להאמין שזה מה שיקרה.

הפועלים – לא מן הנמנע כי בעל השליטה כיום ימשיך לשלוט בבנק.

בל"ל – לא חושב שהבעלים הנוכחיים ימשיכו לשלוט בבנק.

דיסקונט – דיסקונט כבר היה עובר לבעליו המקוריים, לו תהליך ההחלטות היה מתקבל בקצב נורמלי.

המזרחי – הבעלים הנוכחיים, כמו כל גורם אחר, יצטרכו להשקיע אם ברצונם לשלוט בבנק.

עובד בן עזרא, יו"ר איגוד חברי הבורסה שאינם בנקים:

בעלי השליטה הנוכחיים ימשיכו להחזיק במניות, אם כי חלקו של הציבור ילך ויגדל.

הפועלים – חברת העובדים.

בל"ל – הסוכנות היהודית.

דיסקונט – משפחת רקנאטי.

המזרחי – תנועת המזרחי.

דוד שוהם, יו"ר דירקטוריון אוצר התיישבות היהודים:

תשובתי ניתנת באופן פרטי, ובהסתייגות שלא הספקתי להעמיק בנושא. אני מקווה כי הממשלה תמנע את הוצאת הבנקים מבעלות ציבורית.

פועלים – עד לאחרונה סברתי כי חברת העובדים תהיה בעלת השליטה בבנק.

בל"ל – אני מקווה כי אוצר התיישבות היהודים תמשיך להחזיק לפחות 26% ממניות הבנק, שיהוו מיעוט חוסם.

דיסקונט – משפחת רקנאטי.

המזרחי – אחת מהקבוצות הקשורות למפד"ל.

שלמה אליהו, הבעלים של חברת הביטוח אליהו:

הממשלה, בעלת הרוב, שהשקיעה הון בבנקים, תהיה בעלת הרוב. אך לא הייתי בטוח שמנה להמשיך ולשלוט בבנקים. יש לי הערכה לבני השליטה העתידית בבנקים, אך לא נוח לי להתנבא בעניין.

"...אני החלטתי מה לעשות עם הבנקאיות שבהסדר"

"בחרתי להמשיך ולהרוויח"

"בדקתי אפשרויות השקעה אחרות ובחרתי להמשיך ולהחזיק במניות הבנקאיות לתקופה נוספת של שלוש שנים. אחרי הכל, לא בכל יום אני יכול ליהנות מצירוף יתרונות כה אטרקטיבי כפי שמציעים לי עכשיו."

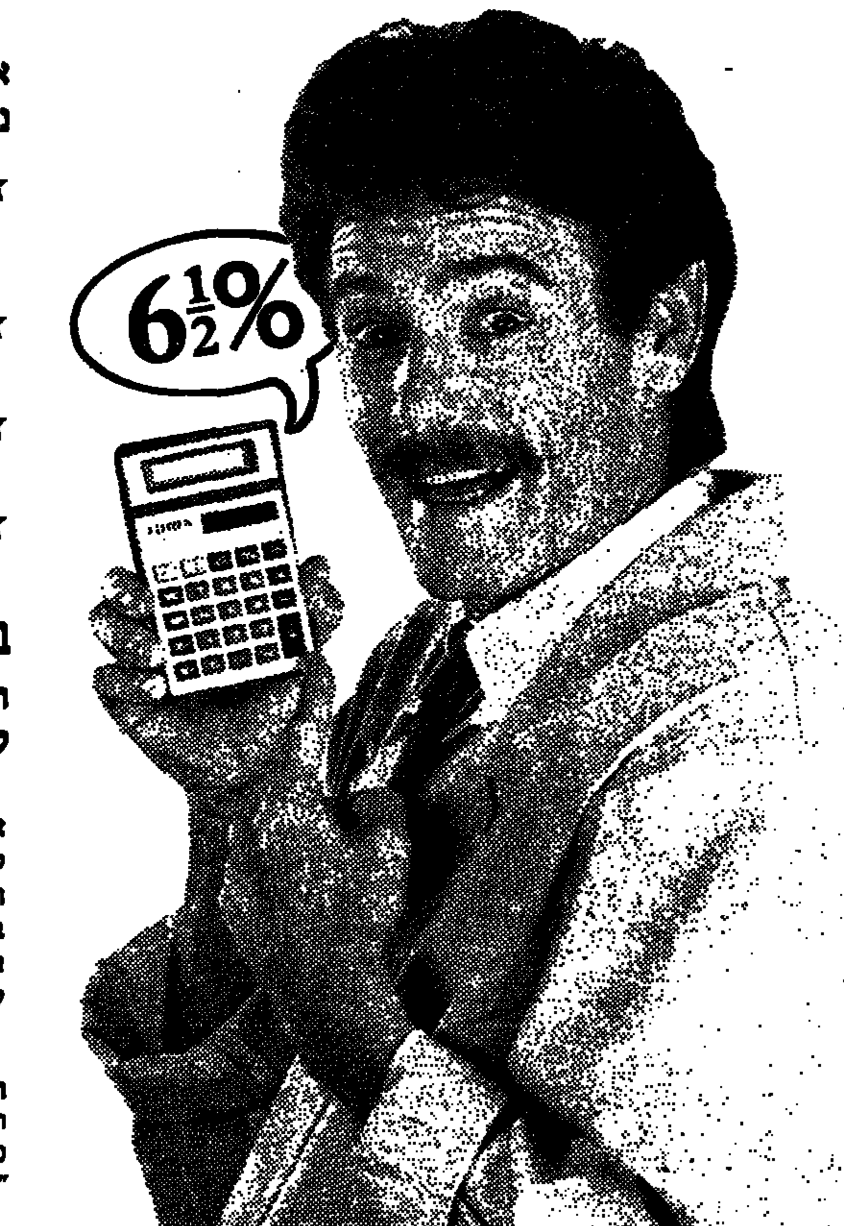

אם גם אתה תבחר להמשיך ולהחזיק בבנקאיות שברשותך לתקופה נוספת, יהיה בידך נכס כספי בעל תכונות יחודיות:

★ **תשואה דולרית** - עבור כל 100 דולר מניות של אוקטובר 1983 ישולמו בתום שלוש השנים 125.50 דולר המהווים תשואה דולרית של כ-6.5% לשנה בתקופה זו.

★ **הגנת הצמדה למדד** - ערך המניות בתום תקופת ההארכה מוגן בהצמדה למדד המחירים לצרכן ולכן ערכן לא יפחת מערכן הריאלי היום.

★ **פטור ממס** - כל הרווחים שיזקפו לזכותך מהצמדה ומריבית פטורים ממס.

★ **נזילות** - המניות ימשיכו להסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב כך שתוכל לממש אותן בכל עת.

בחרת ליהנות מהיתרונות המיוחדים - אל תעשה דבר!

התנאים המיוחדים יחולו על המניות שבבעלותך גם ללא קבלת כל הודעה מצדך.

אם בכל זאת תחליט לפדות את המניות הבנקאיות ב-31.10.88 - עליך לחתום על פקודת מכירה עד ליום 18.10.88 בסניף הבנק או במשרד סוכן הבורסה בו מופקדות מניותיך. אם המניות אינן מופקדות, עליך להפקידן בבנק ולחתום על פקודת המכירה עד 18.10.88.
חשבונותיהם של הפודים יזוכו ביום 31.10.88 בשקלים, בסכום השווה ל-104 דולר עבור כל 100 דולר מניות של אוקטובר 1983.

הערה: תקופת ההארכה והתנאים המיוחדים הנלווים לא יחולו על ניירות הערך הבאים: אי.די.בי. מ"ד ב', אי.די.בי. בכורה א', דיסקונט ש"ה ב', הפועלים מבוכרות, כללי ש"ה 7, בל"ל ש"ה 11, מימון וסחר 1, מימון וסחר 5 וכן על מניות שהוגדרו "נוסטרו".

זכור! המניות הבנקאיות בהסדר הן מעכשיו נכס כספי רב תכונות נושא תשואה נאה וגם ניתן למימוש בכל עת.

האוצר/אגף שוק ההון

אל תמכור את הבנקאיות - מי שממשיך מרוויח!

כעבור 5 שנים ו־5 ימים

גם כאשר כל הנתונים הצביעו על כך שאין להמשיך בוויסות המניות, סירבו ראשי הבנקים לקבל את הגזירה. רק כאשר התברר שהציבור נתן פקודות מכירה ב־300 מיליון דולר, הבינו הבנקאים שהגיע סופה של תקופה

מאת נחמיה שטרסלר

ויסות מניות הבנקים החל כבר ב־1972 – על־ידי בנק הפועלים – אלא שאז היו שיעורי האינפלציה נמוכים יחסית ולבנק לא היתה בעיה לשמור על תשואה ריאלית קבועה למניותיו. כדי למנוע ירידת שער, העמיד אז בנק הפועלים הלוואות לחברות־הבנות שלו, שרכשו את מניות הבנק

4.10.83 – ארידור מזהיר כי לא יהיה פיחות. מרידור ומנדלבאום נראים כמי שכפאם השד, אך אינם מעזים לחלוק על ארידור. כעבור שבועיים נעשה פיחות של 23%

בבורסה הבנק מנעו ירידת שער גם בעת היצע מצד הציבור. אבי השיטה היה יעקב לוינסון. הבנקים האחרים ראו כי טוב, והצטרפו לויסות במעגה שרק בשיטה זו אפשר לגייס הון.

בראשית פברואר 81' נקלעה הבורסה למשבר שתוצאתו היתה ירידת שעריהן של מניות בנק לאומי, הפועלים והמזרחי בכ־20%. להנהלות הבנקים האלה פנו אלפי אזרחים זועמים, שגילו לפתע שמניה יכולה גם לרדת. מנהלי הסניפים עמדו תחת איומים יומיומיים מצד הלקוחות, שהזהירו כי ימכרו, ומיד, את כל המניות, אם הבנק לא ידאג להעלות מחדש את ערכן. הלחץ היה חזק גם משום שמניות אי־די־בי לא ירדו אז כשאר מניות הבנקים, אלא המשיכו לעלות בקצב הקבוע.

במצב עניינים זה החליטו הנהלות הבנקים לשוב לנוהג ... [illegible] שמחיר המניות ימשיך [illegible]

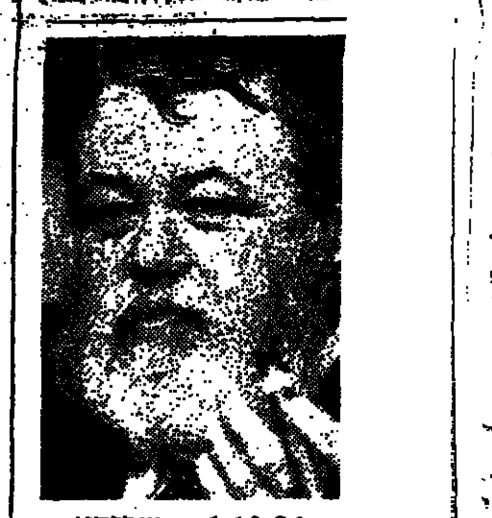

6.10.83 – שפירא אומר לארידור כי שמע שיש משיכה של פת"חים ב־30 מיליון דולר. ארידור נכנס ללחץ. מאוחר יותר מתברר שהדיווח לא היה נכון, אך שפירא השיג את מבוקשו

ועד מפולת אוקטובר לא ירדו המניות הבנקאיות בשערן אפילו יום אחד.

אילו היו ההנהלות מסתפקות בעליית שער המקבילה לעליית המדד, לא היה העניין נראה כל כך, אך מתוך שכרון הכוח שחשו הם הגיעו לאבסורדים כלכליים: ב־1980 הניבה השקעה במניות הבנקאיות תשואה ריאלית של 41%, ב־1981 תשואה של 33% וב־1982 תשואה של 29%; במשך שלוש שנים אלו הפך כל דולר שהושקע במניות הבנקאיות ל־2.5 דולר, ללא שום צידוק כלכלי, כי התשואות הריאליות של הבנקים באותן השנים נעה סביב האפס.

בסוף ספטמבר 83' חזר לישראל שר האוצר דאז יורם ארידור מועידת קרן המטבע העולמית בוואשינגטון. באותם ימים מכר הציבור במלוא המרץ את מניות הבנקים שהיו ברשותו ותמורתן רכש את הסחורה הזולה ביותר שהיתה אז בשוק – דולרים. באוצר התגלגלו אז דיונים בקשר לפיחות כדי להקטין, ולו זמנית, את הלחץ על מניות הבנקים. אלא שיורם ארידור התנגד, וכך המשיך מאזן הרזרבות של בנק ישראל להתרוקן בקצב של 50 מיליון דולר ליום.

יום א', 2.10.83. מנכ"ל משרד האוצר עזרא סדן והממונה על התקציבים יעקב בריש תובעים מארידור לבצע פיחות גדול כדי למנוע את חיסול רזרבות הדולרים. ארידור מסרב.

יום ב', 3.10. ח"כ עדי אמוראי מנסה את מזלו ומשוחח עם ארידור על הצורך בפיחות. שר האוצר עומד על שלו.

יום ג', 4.10. ועדת השרים לענייני כלכלה מתכנסת. עם ישראל זכה לראות את שר האוצר מתקיף בחמת זעם את כתב הטלוויזיה חיים פלטנר כאילו הוא, הכתב, אחראי למשבר. באותה הזדמנות מצהיר ארידור מול פני האומה כי לא יהיה פיחות. השר יעקב מרידור, שתבע פיחות של 10%, ונגיד בנק ישראל משה מנדלבאום, נראים על המסך כמי שכפאם השד, אך הם לא מעזים לחלוק על ארידור. באותו יום שלישי אחרי הצהריים נפגשים ראשי הבנקים במשרדי בנק הפועלים כדי לטכס עצה. אחת מהמלצותיהם שהועברה לארידור היתה: פיחות מיד. ארידור מסרב.

יום רביעי, 5.10. ראשי הבנקים עולים לירושלים כדי לפגוש את שר האוצר. הם לא קולטים עדיין שתקופת הויסות נגמרה. מטרתם: להשיג עזרה מהאוצר כדי שיוכלו להמשיך בויסות. הם תובעים פיחות, איסור מכירת דולרים לציבור, בסך 3,000 דולר, כפי שהיה נהוג, הרעת תנאי ההשקעה בפת"ם והעמדת הלוואות ענק לבנקים כדי שיוכלו להמשיך במדיניות הויסות. הדרישות נדחות.

הבנקאים רוצים להיפגש עם משה מנדלבאום, אך הוא מתחמק. רק סיכום של ח"כ אברהם שפירא אפשר פגישה סודית בין מנהלי הבנקים לנגיד בנק ישראל – במלון הילטון ירושלים. שפירא השתתף בפגישה. הנגיד, שניסה כמיטב יכולתו שלא להיות מעורב בפרשה, לא רצה לפגוש את הבנקאים במשרדו. הבנקאים מבקשים מלון אשראי שיאפשר להם להמשיך בויסות. הנגיד דוחה את הפסקת הויסות. גם בפגישה זו לא סוכם דבר.

יום חמישי, 6.10. בשעות אחר הצהריים מתקיימת ישיבה של הוועדה המוניטרית של בנק ישראל. גליה מאור, הממונה על הבנקים, מצביעה על הסיכון שבהמשך הויסות. ההחלטה: אין לסייע יותר לבנקים בהמשכתו.

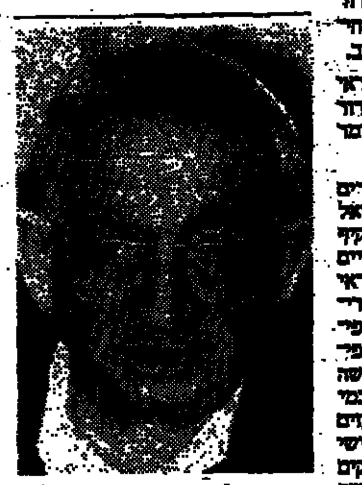

שאלתי את אפרים ריינר, אם ראוי להקים ועדת חקירה ממלכתית? תשובתו: "ועדה היתה פוסקת משהו ואף אחד לא היה מקבל אותו". טעות. קיבלו גם קיבלו את פסיקת הוועדה וגם ריינר, כמו כולם, נאלץ לפרוש

באותו יום פונה שפירא ליורם ארידור ואומר לו ששמע ממרדכי איינהורן שיש משיכה של פת"חים ב־30 מיליון דולר. ארידור נכנס ללחץ. מאוחר יותר מתברר שהדיווח לא היה נכון, אך שפירא השיג את מבוקשו.

האווירה בעניין הפת"חים גורמת לכינוסה של ישיבה מיוחדת עוד באותו לילה בביתו של ארידור ברמת אפעל. המשתתפים: המשנה לנגיד בנק ישראל ד"ר יקיר פלסנר, מנכ"ל האוצר עזרא סדן, יו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא, מנכ"ל בנק הפועלים גיורא גזית ומנכ"ל הבנק הבינלאומי צדיק בינו. נעשה ניסיון להזעיק גם את גליה מאור, אך היא לא הגיעה.

בפגישה סוכם שהאוצר יהיה מוכן להתערב כדי להציל את כספי המשקיעים, על־ידי הפיכת המניות לאיגרות־חוב דולריות בערבות ממשלתית. לא היתה אז כל הערכה על עלות ההסדר למשק. לא היתה רשימה של מחזיקי המניות ומועדי רכישתן – המצב היה מבולבל והעוסקים בו כמעט התמוטטו מעייפות. גם באותם רגעים ניסו הבנקאים למצוא הסדר שעל־פיו יזרים להם בנק ישראל כסף כדי שיוכלו להמשיך בויסות כמימים ימימה.

יום שישי, 7.10. בבוקר מוזמנים ראשי הבנקים למשרדי בנק הפועלים לדיווח של מנכ"ל האוצר עזרא סדן על פגישת ליל אמש. להפתעת הכל, סדן לא מופיע. במקומו מציג את הסיכום שהושג ביום ה' גיורא גזית. הוא ממליץ להיענות להצעה.

לא כל הבנקאים מאושרים מהסיכום. ארנסט יפת מבנק לאומי האמין עדיין שפיחות גדול יכול לפתור את כל הבעיות, וגם נציגי בנק דיסקונט ביקשו שהות לשקול את הנושא.

באותו יום שישי אחה"צ היתה אמורה להתקיים פגישה משולשת בין אנשי האוצר, בנק ישראל והבנקים המסחריים כדי למצוא פתרון, אך אז התברר שהציבור נתן פקודות מכירה ליום א', בסכום הפנטסטי של 300 מיליון דולר! רק אז, ולא רגע אחד קודם, הבינו גם הבנקאים שהגיע סופה של תקופת המניפולציה.

באותו ערב הודיעו בחדשות של 7.00 על סגירת הבורסה ועל ההסדר המתגבש.

מה הם אמרו אז?

באוקטובר 84', במלאת שנה למפולת, ראיינתי כמה אנשי משק. אהרן מאיר, אז מנכ"ל בנק המזרחי, היה נגד הקמת ועדת חקירה ממלכתית. "איני יודע מה ועדה כזו יכולה לתרום", אמר מאיר. היא תרמה לכך שהוא נאלץ להתפטר.

שאלתי אז: האם יצליחו הבנקים להרוויח 600 מיליון דולר ב־1988 כדי שלא יהיה צורך לפדות את המניות?

תשובה: "מוטב שנגיע לרווח של 600 מיליון דולר ב־1988".

לשמחתנו, הרווח יגיע "רק" ל־300 מיליון. אמנם, מי יודע אלו שיעורי ריבית היו שוררים כאן היום.

שאלה: האם כדאי להשוות את זכויות ההצבעה?

תשובה: לא.

אחר כך שאלתי את אפרים ריינר, אז יו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים, אם ראוי להקים ועדת חקירה ממלכתית? תשובתו: "ועדה היתה פוסקת משהו ואף אחד לא היה מקבל אותו".

טעות, מר ריינר. קיבלו גם קיבלו את פסיקת הוועדה וגם ריינר נאלץ לפרוש מקונצרן בנק הפועלים.

שאלה למרדכי איינהורן: "אתה מאמין שהבנקים ירוויחו 600 מיליון דולר ב־1988?"

אהרן מאיר, אוקטובר 84': "מוטב שנגיע לרווח של 600 מיליון דולר ב־1988". הרווח הגיע "רק" ל־300 מיליון. לשמחתנו

התשובה: "ניתן להסתפק גם ב־400 מיליון דולר."

את ד"ר יהודה שגב שאלתי בשבוע שעבר: אז זרקת פצצה. אמרת שיש למחוק את אחד הבנקים כי הסקטור הפיננסי גדול מדי בישראל.

תשובה: ואתה אז כתבת בעיתון שאני מתכוון לבנק דיסקונט, ואז הסתבכתי עם אודי רקנאטי.

ומה אתה אומר היום?

הצעד שהצעתי אז היה צעד דראסטי. צעדים כאלה אינם מקובלים בישראל. השיטה שנבקטה היתה שיטה של צעד אחר צעד, דונם אחר דונם. ואמנם, המערכת הבנקאית צימצמה, אם כי עוד לא צמצום לפי מה שראוי. היום צעד דראסטי של סגירת בנק אינו אקטואלי.

מי ישלוט בבנקים באוקטובר 93'? מי יחזיק בארבעת הבנקים?

אני מבין שהממשלה מתכוונת למכור את המניות שבידיה. דיסקונט יהיה בבעלות משפחת רקנאטי, הפועלים יהיה בשליטת חברת העובדים, אלא אם מצבה יחייב אותה להכניס שותפים נוספים; לאומי – קבוצה בנקאית פרטית יהודית־בין־לאומית תרכוש את השליטה בבנק; המזרחי – בשליטת גופים הקרובים לתנועת המזרחי, או שיתמזג עם אחד הבנקים האחרים, אולי עם הבינלאומי.

יומן אירועים

6.10.83 – יום המסחר האחרון. אחר כך נסגרה הבורסה ל־18 ימים.

20.10.83 – הסדר המניות מאושר ונחתם.

31.12.83 – יצחק טוניק מגיש את דו"ח מבקר המדינה על משבר המניות וממליץ על הקמת ועדת חקירה ממלכתית. הממשלה מתחמקת מהכרעה.

7.1.85 – ועדת ביקורת המדינה בראשות דוד ליבאי מחליטה על הקמתה של ועדת חקירה.

17.1.85 – כתב מינוי לוועדה בראשות השופט העליון משה בייסקי, [illegible]

20.4.86 – מוגש דו"ח בייסקי ובו המלצה להתפטרות כל ראשי מערכת הבנקאות.

21.4.86 – גיורא גזית מתפטר.

11.5.86 – ארנסט יפת מתפטר.

17.5.86 – אהרן מאיר מתפטר.

2.6.86 – משה מנדלבאום מתפטר.

14.7.86 – רפאל רקנאטי מתפטר לאחר שנלחם בכל כוחו נגד המסקנות, תוך כדי קבלת תמיכה מפוליטיקאים שונים, כולל ראש הממשלה דאז שמעון פרס. שיתוף פעולה בין משה נסים, שר האוצר, ומיכאל ברונו, נגיד בנק ישראל, ותמיכה מצד התקשורת, הכריעה את הכף בישיבת הממשלה נגדו. הוא מתפטר מדיסקונט בכעס רב אך נשאר באי־די־בי, למרות ההמלצה המפורשת של ועדת בייסקי.

2.1.87 – פרשת יפת מתפוצצת. מתברר שהוא מקבל פנסיה של 30 אלף דולר בחודש בנוסף לפיצויי פיטורין בסך 4.4 מיליון דולר.

8.1.87 – מרדכי איינהורן מתפטר עקב הגילוי ששכרו הגיע ל־40 אלף דולר בחודש.

9.1.87 – אהרן מאיר, מנכ"ל בנק המזרחי, מואשם בבית המשפט המחוזי בתל אביב בעבירות הקשורות לעסקת רכישת מניות בנקאיות מהברוקר משה לביא בסך 8 מיליון דולר.

10.1.87 – ארנסט יפת בורח לניו־יורק.

13.1.87 – דירקטוריון בל"ל בראשות אלי הורביץ מתפטר עקב טיפולו הכושל בתנאי הפרישה של יפת.

25.1.87 – ד"ר מאיר חת מתמנה ליו"ר בל"ל.

12.2.87 – צדיק בינו מתמנה למנכ"ל בל"ל.

9.4.87 – בל"ל מגיש תביעה משפטית נגד ארנסט יפת, כדי שבית המשפט יקבע את גובה הפיצויים הראויים. תשלומי הפנסיה ליפת מופסקים.

30.5.88 – פרופ' שמעון שטרית, נציג הציבור בדירקטוריון בל"ל, מפוצץ את פרשת החוזים האישיים בבל"ל. מתברר שהדירקטוריון לא פעל כנדרש בנושא זה ואיפשר לבכירים להמשיך ולקבל סכומי עתק. מרדכי איינהורן קיבל פנסיה של 20 אלף ש"ח בחודש; חיים בוקסבאום קיבל 12 אלף ש"ח בחודש.

29.8.88 – חלק ראשון בדו"ח אריה מינטקביץ מוגש ליועץ המשפטי לממשלה. בדו"ח חשד לעבירות פליליות מצד בכירי בל"ל לשעבר.

27.9.88 – ד"ר חת ודירקטוריון בל"ל – למעט פרופ' שטרית – מגישים את התפטרותם, שתיכנס לתוקף ברגע שייבחר דירקטוריון חדש לבנק לאומי.

6.10.88 – מתפרסם החלק שני של דו"ח מינטקביץ: מתברר שהאשמותיו של שטרית נגד חת מוצדקות.

11.10.88 – המעגל נסגר כעבור 5 שנים ו־5 ימים. המשטרה עוצרת את מרדכי איינהורן והוא משוחרר בערבות של חצי מיליון שקל בבית משפט השלום בתל־אביב. הוא מואשם בעבירות על חוקי רשות ניירות הערך ופקודת הבנקאות, ובעבירות של מרמה והפרת אמונים על כי לפני חמש שנים נתן ללקוחות הבנק ייעוץ לקוי לרכישת מניות הבנק, מבלי שיידע אותם במדיניות הויסות.

12.10.88 – המשטרה עוצרת את גיורא גזית כחשוד בעבירות דומות. גם הוא משוחרר בערבות של חצי מיליון שקל בבית משפט השלום.

לגבי ארנסט יפת, נשקלת אפשרות לבקש את הסגרתו עם השלמת כתב האישום בפרשה.

מנהל הסניף / מאיר בראון

"הלקוחות האהובים עלי הם אלה עם יתרת זכות"

כמו כל דבר בצה"ל, גם לקוחות הסניף שלי מתחלקים לשלושה סוגים: אלה שאני לא מכיר, (הרוב), אלה שאומרים לי יפה שלום אך אין לי מושג מי הם, ואלה העומדים ביתרות חובה.

האהובים עלי ביותר הם, כמובן, הלקוחות מהסוג הראשון. אנשים שחשבון הבנק שלהם תמיד בזכות. הם גם מהווים מקור לא אכזב לכל שיגעון שלי לגייס כסף לתוכניות חיסכון שהבנק מוציא לבקרים להוראות קבע, לקופות גמל ולשאר פטנטים שבעזרתם נוהג הבנק לשחרר את לקוחותיו מהנטל של החזקת כספם.

הלקוחות מהסוג השני יוצאים מאלמוניותם כשהם אומרים לי "שלום", וזו טעות מצדם. כשהם אומרים שלום לבבי כל כך, מיד הם מוזמנים למשרד ואחרי חמש דקות יוצאים משם לאחר שחתמו על הוראת קבע לתוכנית חיסכון או לקופת גמל או לקרן נאמנות. הם משוכנעים שעשו את עסקת חייהם. מה שנכון, נכון. חיסכון הוא כוח – לבנק.

את הסוג השלישי, אלה העומדים בחובה, איני רוצה לראות כלל, אך דווקא אלה יושבים אצלי כל היום. כסף אין להם – רק אמונה בעתיד טוב יותר. מנסיוני, אמונה זו אינה מתגשמת בדרך כלל, ועל כך תעיד רשימת תיקי הפירוק בבתי המשפט.

מנהל סניף טוב צריך להיות אדם רע־לב מיסודו. מסיבה פשוטה: הבנק עובד על עיקרון אחד: נותן כסף רק למי שיש לו כסף. מי שיכול להוכיח שיש לו הרבה, יקבל עוד.

מי שיש לו שתי דירות, יקבל עוד בית למשכנתה; מי שיש לו מפעל, יקבל הלוואה לעוד מפעל; מי שיש לו די כסף בבנק יזכה בהלוואה, כדי להכניס אותה לקופת חיסכון. בבנק, כמובן.

בנק, כידוע, מרוויח כסף בשתי דרכים עיקריות. הפרש בין ריבית הזכות שהוא משלם למפקיד לבין הריבית שהוא גובה מהלווה. דרך שנייה היא העמלות. עמלה משלמים על הכל. יש עמלה על ניהול חשבון, על עריכת ממכבים, צילום מסמכים, שמירת ניירות ערך, ועוד – מן הגורן ומן היקב.

רוב הלקוחות משלמים את העמלה בחירוק שיניים. אלה הלקוחות שאין להם הרבה. אך יש בעלי נכסים שאינם פראיירים. הם יורדים לחיי כדי שאחייב אותם בעמלה מוקטנת, ואם הם מתעקשים כראוי, אני נשבר ועושה זאת. מרוצה כדי שלא ילכו לבנק אחר, מעבר לפינה.

עם אותו סניף בנק מתחרה אני משחק פינג־פונג. פעם אני גונב לו לקוח כבד ופעם הוא עושה לי תרגיל דומה. כאשר אני מצליח, אני יכול להעביר כמה מאות אלפי שקלים תוך דקות אחדות אל הסניף שלי, והכל בזכות שכר של אותו הנוהג בעמלה. לפעמים אני מפסיד בגלל שלשני יש תוכנית חיסכון טובה יותר. כך נראית הכלכלה החופשית מתוך סניף הבנק.

תכנית מיוחדת - בלעדית לבנק המזרחי
איך אתה מעדיף להרוויח?

לפודי המניות הבנקאיות ולציבור הרחב

בנק המזרחי מציע עכשיו את חבילת האפשרויות הטובה ביותר לפודי המניות הבנקאיות ולציבור הרחב.
גם אם אינך לקוח של בנק המזרחי בוא לבחור באחד או יותר ממסלולי ההשקעה הבאים ששופרו במיוחד לקראת פדיון המניות.
בכל אחד מהמסלולים אתה יכול רק להרוויח ולהנות מהטבות חד פעמיות, בלעדיות ומיוחדות.
אז איך אתה מעדיף להרוויח?

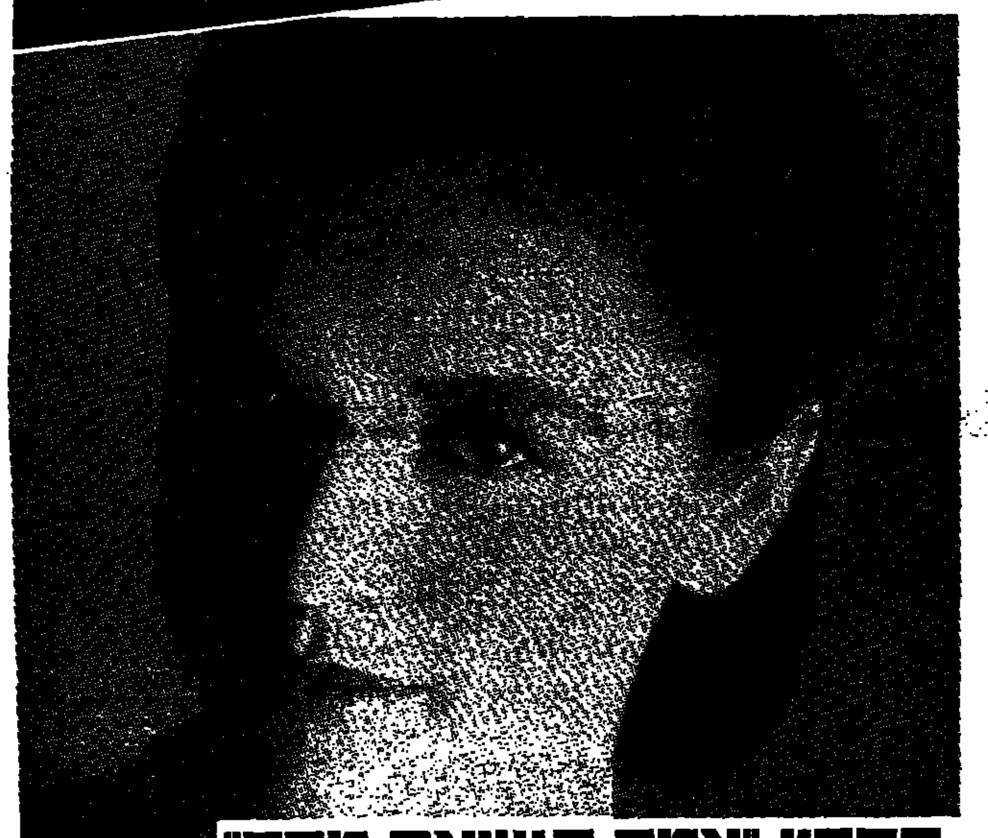

חסכון "צמד תשואה מדד"

ריבית גבוהה ביותר. אפשרות לשבירה אחרי 4 חודשים בריבית פריים ממוצעת.
בחסכון לשנתיים — ריבית של 5% לשנה + הצמדה למדד.
בחסכון ל־3 שנים — ריבית של 5.25% לשנה + הצמדה למדד.
בכל מקרה, תוכל לצאת מהתוכנית כבר בתום 4 חודשי חסכון ולהרוויח את ריבית הפריים הממוצעת.

חסכון "צמד דולר מדד"

בכל מקרה אתה מרוויח ובתנאים הטובים ביותר.
תכנית חסכון ל־3, 4.5 או 6 שנים המבטיחה לך את התשואה הגבוהה מבין האפשרויות הבאות: 1. הצמדה לדולר + ריבית בנק ישראל + תוספת ריבית מיוחדת של 1.65% לשנה (סה"כ למעלה מ־8% כיום).
2. הצמדה למדד + ריבית של 2% לשנה לתקופה של 3 ו־4.5 שנים.
הצמדה למדד + ריבית של 3% לשנה לתקופה של 6 שנים.

קופות גמל

1/2% מענק חד־פעמי למפקידים בחודש אוקטובר: הפקדת ביניים לפק"מ עם ריבית גבוהה ביותר של פריים + 4% שנתי.
כל הפקדה באוקטובר תזכה אותך במענק חד פעמי של 1/2%.
אם כבר הפקדת את מלוא הסכום המותר בקופות גמל בשנה זו, ואתה מעוניין להפקיד סכום נוסף בשנת המס הבאה (2/1/89), תהנה מהפקדת ביניים לפק"מ בריבית שיא של פריים + 4% שנתי.

קרנות נאמנות

הטבה מיוחדת — רכישה במחיר יסודי ללא שיעור הוספה.
כל קרנות הנאמנות של בנק המזרחי, מוצעות לך עכשיו במחיר יסודי ללא כל שיעור הוספה.

*** נכון ליום הפרסום.**

תכל'ס בנק המזרחי

פוגל לוק בורוש

מניות הבנקים

מדריך למשקיע הנבוך

מחר יהיה עליך להחליט מה לעשות במניות ההסדר: להמשיך ולהחזיק בהן לפי תנאי האוצר או לפדותן ולהשקיע באפיקים אחרים. לכל אפיק השקעה יתרונות משלו, אך גם חסרונות. מה מתאים לך בדיוק?

מאת צבי סטפק

הכותב הוא מנהל חברת הייעוץ "מיטב"

מחר הוא היום האחרון שבו מחזיקי המניות הבנקאיות שבהסדר יכולים להודיע לבנקים אם ברצונם להמשיך ולהחזיק במניות בתנאים שמציע האוצר, או לפדות אותן ולהשקיע את הכסף באחת מחלופות ההשקעה הקיימות. האוצר עושה הכל לשכנע את הציבור שלא לפדות את המניות או, לחילופין, להשקיע את תמורתן באיגרות-חוב עתידיות שהנפיק. מנגד עושים הבנקים הכל כדי למשוך את המשקיע אליהם. הם מציעים תוכניות חיסכון, קרנות נאמנות וגם קופות גמל. התוכניות, אגב, פתוחות לכל — לא רק למחזיקי המניות הבנקאיות.

היתרון בהצעת האוצר: נזילות יום-יומית והגנה מפני פיחות בסוף אוקטובר. על פניה נראית ההצעה כטובה יותר מהשקעה בבורסה

המשקיע נבוך מפני שפע ההצעות הניתכות עליו מכל הכיוונים. מה לעשות?

באשר בוחנים את הבריאות היחסית של כל אפיק השקעה מוצע, יש להביא בחשבון גם את מידת התאמתו למשקיע, לפי תיק ההשקעות הכולל הנוכחי שלו. ההחלטות העיקריות שעל המשקיע לקבל הן:

● האם להיענות להצעת ההמשך של האוצר?

● אם לא, כיצד לחלק את כספי הפדיון בין:

א. תכניות חיסכון, קופות גמל, קרנות נאמנות והשקעה ישירה בבורסה.

ב. אפיקי השקעה שונים: צמודי-מדד, מט"ח, מניות ושקלים.

ג. טווחי השקעה שונים: השקעה לזמן קצר, בינוני וארוך.

תוכנית האוצר

תוכנית ההמשך של האוצר מציעה לך להמשיך ולהחזיק במניות ולקבל תשואה שנתית צמודה לדולר בשיעור 6.46%, או, לחילופין, הצמדה מלאה למדד המחירים לצרכן ללא ריבית — על-פי הגבוה מהם בתום שלוש שנים, מועד הפדיון. על כל 100 דולר שתחזיק היום במניות ההסדר ה"מחודשות" תקבל בעוד שלוש שנים 120.7 דולר במסלול המט"ח, או יותר — אם המדד יעלה על שיעור הפיחות וה-6.5% שתקבל במסלול הדולרי. אם אינך מודיע דבר לבנק, כספך המושקע במניות ההסדר עובר אוטומטית לתוכנית ההמשך.

היתרון: אתה נהנה מנזילות יום-יומית, שכן תוכל למכור את מניות הבנקים (למעשה אג"ח צמודות-דולר) כל יום בבורסה, אם לא תרצה להמתין את מלוא שלוש השנים. יתרון "סמוי": אם תחליט לבחור בדרך זו, אתה מוגן בפני פיחות בימים האחרונים של אוקטובר. זאת לדעת: מניות ההסדר נפדות ב-31.10.88 לפי שער הדולר היציג שלושה ימים קודם לכן (28.10), כך שאם יתבצע פיחות בפרק זמן זה, הפודה לא יקבל אותו וכספו יישחק מיידית. (עם זאת, לא סביר שהאוצר יילך בדרך זו מטעמים של "היגיינה ציבורית" ושל הסמיכות למועד הבחירות).

תוכנית זו אינה נראית על פניה כאטרקטיבית למשקיע. אך אם מתייחסים אליה כאל השקעה דולרית (בתוספת אופציה מדדית), היא עדיפה בתשואתה נטו על איגרות-חוב צמודות-דולר הצמודות כיום בבורסה — לטווח ההשקעה הזה, שלוש שנים, וללא אופציה מדדית, שבהן התשואה נטו היא כ-4% בלבד, מבלי להביא בחשבון את העמלות הכרוכות בקנייה ובפדיון של איגרות-החוב, המפחיתות את שיעור התשואה.

תוכניות חיסכון

יתרות שתי תוכניות החיסכון שבידי הציבור מגיעה כיום לכ-18 מיליארד ש"ח. זהו מקור נכבד של רווח לבנקים, והם מנהלים תחרות על "נתח השוק" שלהם — כל השנה, ובוודאי עתה. במשך השנה מציעים הבנקים שתי תוכניות בסיסיות. האחת צמודה באורח בלעדי למדד, השנייה צמודה לפי בחירת הצמדה מדד/דולר.

עתה מציעים הבנקים את אותן התוכניות בתנאים משופרים. בנוסף לכך יש גם תוכניות אחרות הצמודות לדולר בלבד, או לי"של, ותוכניות המבוססות על הפקדות חודשיות ולא חד-פעמיות. יש גם תוכניות המעניקות הכנסה חודשית (תוכניות "רנטה").

העיקרון הבסיסי של תוכניות החיסכון הוא שהמשקיע מוותר על נזילות השקעתו לטווח זמן מסוים ובתמורה זוכה לתשואה גבוהה יחסית. ואכן, תוכניות החיסכון מציעות לך כיום תשואה מדדית של כ-5% בשנה וזה הרבה יותר מהתשואה שניתן לקבל כיום בהשקעה צמודת-מדד בבורסה: 2% לשנה. גם התוכנית עם בחירת הצמדה נותנת לך יותר: 8% תשואה דולרית לשנה, או כ-3% תשואה מדדית לשנה, לפי הגבוה מהם. זה הרבה יותר מהצעת האוצר למשיכים להחזיק את המניות שיקבלו תשואה דולרית של 6.5% לשנה בלבד או תשואה מדדית ללא ריבית, לפי הגבוהה בהם.

מובן של"תשואה העודפת" יש מחיר, וזהו החיסרון העיקרי של תוכניות החיסכון: אובדן נזילות. אם במקרה תיזקק לכסף באמצע התקופה ותיאלץ לשבור את התוכנית, תשלם קנס שיכול להביא אותך להפסד של ממש.

יתרון עקרוני אחר של תוכנית החיסכון הוא שהמשקיע יודע בוודאות את התשואה שיקבל בעתיד, מה שאין כן לגבי קופות גמל ובוודאי שלא לגבי השקעה בקרנות נאמנות. אך מלת אזהרה: התשואה אינה ידועה בוודאות מוחלטת, שכן הפותח היום תוכנית חיסכון לשנתיים מקבל את עליית המדד באוקטובר 88' (מבחינת 24 חודש), אך אינו מקבל את עליית המדד באוקטובר 90' (בתוכנית לשנתיים וכדומה). בעוד שרמת האינפלציה כיום ידועה פחות או יותר, אין אפשרות לחזות אותה ברציפות לעוד שנתיים. אם, למשל, האינפלציה באוקטובר 90' תהיה 5% ובאוקטובר 88' רק 1%, ייגרעו מהתשואה השנתית 2% וזה, כמובן, משנה את כל התחשיב.

לתשואה העודפת בתוכניות חיסכון יש מחיר: אובדן נזילות. אם במקרה תיזקק לכסף באמצע התקופה ותיאלץ לשבור את התוכנית, תשלם קנס שיכול להביא אותך להפסד של ממש

המשקיע הנבון יכול לשאול עצמו: איך יכולות תוכניות החיסכון להתחייב על תשואה שנתית של כ-5% מעבר למדד כאשר התשואות באפיקי ההשקעה הבודדים המקבילים נמוכות בהרבה. התשובה נעוצה בהסדרי ההשקעה של תוכניות החיסכון או ב"תיק הביטוי" שלהן, המוכתב על-ידי בנק ישראל: לפחות 65% באג"ח, מהן לפחות 55% באג"ח ממשלתיות ועד 10% באג"ח "דפוזיטה". חלק נוסף, עד 35%, מיועד להשקעה חופשית וניתן ברובו כהלוואות צמודות-מדד בריבית גבוהה. "תיק הביטוי" לתוכנית בחירת דולר-מדד הוא בהפקדה מלאה באוצר. הריבית הרלוונטית לתוכניות היא הריבית ברוטו (מסורת מסס) ולא הריבית נטו. חישוב פשוט מראה שהתשואה המשוקללת של "תיק הביטוי" הזה היא כיום כ-6% לשנה, כך שהמרווח שנותר לבנקים בגין התחרות הנדרשת ביניהם הוא כ-0.5% עד 1% לשנה.

התוכניות הבראויות

(1) טווח קצר: התשואה המדדית השנתית הגבוהה ביותר לחיסכון לפרק זמן של שנתיים ניתנת בבנק הבינלאומי: 5.15%. המחיר: ויתור על נזילות. בתוכנית זו אין תחנות יציאה, בעוד באחרות לטווח זמן זה יש תחנות יציאה, פרט לזו של בנק הפועלים.

(2) טווח בינוני: התשואה המדדית הגבוהה ביותר לחיסכון לפרק זמן של שלוש שנים ניתנת בתוכניות החיסכון של בנק המזרחי ושל הבנק הבינלאומי, אך לזו של בנק המזרחי יש עדיפות מבחינת נזילות.

(3) טווח ארוך: התוכנית המדדית לטווח הארוך ביותר, שש שנים, היא זו של בנק הפועלים. היא מבטיחה תשואה של 5.25% לשנה. למי שמעוניין להבטיח לעצמו תשואה גבוהה לאורך זמן, זוהי תוכנית סבירה.

קופות גמל

בישראל פועלות כמה עשרות קופות גמל המנוהלות בעיקרן על-ידי חמשת הבנקים הגדולים. רובן קופות "מדדיות" ומקצתן צמודות-דולר. בניגוד לתוכניות חיסכון, אין התשואה השנתית ידועה מראש מראדאות. התשואות של קופות הגמל נקבעות אמנם במידה מסוימת בהסדרי השקעה שנקבעים באוצר, אך יש משקל גובר והולך לשיקול הדעת של מנהלי הקופות בהשקעה באיגרות-חוב סחירות בבורסה ואף במניות ("מסחרי" שוק ההון בחלק מהרפורמה של הממשלה בשוק ההון). לכן, התשואה שלהן בעתיד תושפע גם מהמתרחש בבורסה.

החיסכון בקופת גמל הוא ל-15 שנה — זהו חיסכון לטווח ארוך. בעולם הרוב מקבל שככל שתקופת החיסכון ארוכה יותר, כך גם עולה בממוצע התשואה שמקבל המשקיע, שהרי הוא מוותר על נזילות לפרק זמן ארוך יותר. אבל המצב כיום בישראל אינו כזה. התשואה השנתית המובטחת בתוכניות חיסכון היא כ-5% לשנה והיא מובטחת מראש, בעוד שהתשואה המדדית השנתית הממוצעת לאורך זמן של קופות הגמל היא לא יותר מ-4.5%, ואינה מובטחת מראש. ארוכה, היא עלולה לפחות בשנים הקרובות בגלל רמת השערים הלא-ריאלית להשקעה של איגרות-החוב בבורסה. המסקנה ברורה: למשקיע מן השורה עדיף להפנות את כספי ההסדר לתוכניות חיסכון ולא לקופות גמל, אלא אם כן קופת הגמל שלו היא כבר נזילה, או שהוא לא ניצל עדיין את יתרונות המס שלו.

למשקיע שקופת הגמל שלו נזילה — הוא יכול למשוך ממנה כספים בכל עת — ובהנחה שברשותו קופת גמל נזילה נוספת, כדאי לוותר על כ-0.5%-1% תשואה לשנה וליהנות מנזילות מלאה.

למשקיע שטרם ניצל את יתרונות המס בגלל — ניכויים וזיכויים לשכיר ובעיקר לעצמאי — כדאי מאוד להפקיד כספים בקופות גמל, במיוחד בגלל הקרבה לסוף שנת המס (דצמבר 88), שכן במקרה זה התשואה האפקטיבית שמשיג העמית בקופה היא הרבה מעבר לתשואה שמשיגה עבורו קופת הגמל.

אגב, הבנקים המנהלים קופות גמל אינם מקיימים כרגע מבצע, פרט לבנק המזרחי, המציע מענק של 0.5% מסכום ההפקדה. משמעות המענק לחיסכון לטווח ארוך היא שולית ביותר, אך אם קופת הגמל שברשותך היא נזילה, יש בכך תוספת נאה לתשואה. אגב, ניתן להיעזר גם בתוכנית "דבירווח" של בנק הפועלים ולקבל מענק דומה לאורך כל השנה.

קרנות נאמנות

זהו אחד היעדים הטבעיים של כספי מניות ההסדר. המבקש לפדות אותן וגם בזמן לשמור על נזילות כספו מבלי להשקיע בעצמו באופן ישיר בבורסה, ימצא פתרון בקרנות נאמנות. לאלה יתרונות לא מעטים: מקצועיות, פיזור סיכון, נזילות מבולית וכמובן, נזילות יום-יומית (אפשרות למוכרן מדי יום). מנהלי קרנות הנאמנות אכן עושים מאמץ ניכר למשוך אותך אליהן. כמחצית מהקרנות נמצאות עכשיו במבצע הפצה (ראה להלן), הן הקטינו את שיעור ההוספה שעליך לשלם בעת קניית תעודות השתתפות בקרן משיעור של 1% עד 1.5% בדרך כלל ל-0.25% עתה. הרחיק לכת מנהל קרנות בנק מזרחי שמציע לך תעודות השתתפות בקרנות שבניהולו ללא שיעור הוספה כלל.

אך יש לזכור כי קרנות נאמנות הן בסופו של דבר בבואה של המתרחש בשוק ההון. מנהלי הקרנות, עד כמה שהם מקצועיים, אינם יכולים ליצור יש מאין. את הכספים שיקבלו ממך הם יצטרכו להשקיע באפיקי השקעה בורסיים, ואלה אינם מציעים להם הרים וגבעות. יתר על כן, יש לא פחות מ-133 קרנות נאמנות המנוהלות על-ידי 25 מנהלים שונים, המתגמנות ביותר מעשרה אפיקי השקעה שונים, כך שההבחירה קשה. מדריך שימושי בנושא הוא הספר "מדריך קרנות הנאמנות בישראל" מאת צבי סטפק, שראה אור לאחרונה.

למשקיע מן השורה עדיף להפנות את כספי ההסדר לתוכניות חיסכון ולא לקופות גמל, אלא אם כן קופת הגמל שלו היא כבר נזילה או שעדיין לא ניצל את יתרונות המס שלו

מבצעי הפצה. כל מנהלי הקרנות של הבנקים הגדולים וכמה מנהלים אחרים מצויים עתה בעיצומו של מבצע הפצה בקרנות הנאמנות, שבמסגרתו הם מורידים את שיעור ההוספה המשולם עם רכישת תעודות השתתפות בקרן:

לאומי-פיא: שיעור הוספה של 0.25% עד 1.12.88.

פועלים — ניהול קרנות: שיעור הוספה של 0.25% באיתן, ארז, חץ, יערה, צבר, קשת, גורן, ו-0.4% באולמוג, אתגר, יובל, כוכב, סער, עירית, רשף ושביט, עד 10.11.88.

אילנות-דיסקונט: שיעור הוספה של 0.25% עד 31.10.88 (ב"רימון" 0%).

עמרה-המזרחי: ללא שיעור הוספה כלל עד 17.11.88.

דקלה-הבינלאומי: שיעור הוספה של 0.25% (ב"מרווח" 0%).

להקראוריקה: שיעור הוספה של 0.4% עד 10.11.88.

אוניבסט-איגוד: שיעור הוספה של 0.25% עד 30.11.88.

השקעה ישירה בבורסה

למבקש לפדות את מניות ההסדר שברשותו ולהשקיע ישירות בבורסה צפויה בעיה לא קלה. אם הוא מבקש להתמיד בהשקעה סולידית (ולא להשקיע במניות, למשל) הוא מגלה שהאפשרויות שהבורסה מציעה לו אינן קוסמות כלל. הסיבה: בנק ישראל הצליח בשנה האחרונה להביא להורדת הריבית לטווח ארוך במשק ובשוק ההון וכך הקל עליו והוזיל את עלות מיחזור החוב הפנימי, כולל מניות ההסדר. התוצאה: אם אתה מבקש להשקיע במסלול המדדי, תקבל תשואה ריאלית שנתית של 0% (ואף שלילית לעתים) על השקעה באיגרות-חוב צמודות-מדד לטווח זמן של עד שנה, אך יש בה כדי לתת פיצוי נאה לעליית מחירים שתנבע מפיחות. 2% תקבל על השקעה לטווח זמן של שנתיים-שלוש, בהשוואה לכ-5% בתוכניות חיסכון. זה המחיר (כ-3% הפרש) שאתה משלם על השגת נזילות גבוהה יותר. אם תשקע במסלול הדולרי, תקבל תשואה שנתית צמודה לדולר של כ-4% בלבד. תשואה כזו מבטיחה לך פיצוי מיידי וחלקי מאוד במקרה של פיחות חד-פעמי בחודשים הקרובים.

קרנות נאמנות הן בבואה של שוק ההון. מנהלי הקרנות, עד כמה שהם מקצועיים, אינם יכולים ליצור יש מאין, ואפיקי ההשקעה בבורסה אינם מציעים הרים וגבעות

אפשרות נוספת שברשותך: פקדונות שקליים בבנק (באמצעות פת"ע, פק"מ וכו') או בבורסה (באמצעות מק"מ), כפתרון ביניים, עד שתחליט מה לעשות בכספים שתקבל מהפדיון. אלא שהתשואה הנומינלית החודשית שלהם היא כ-1% עד 1.2% ואתה חשוף לפיחות חד-פעמי ששיעורו עשוי לנוע בין 10% ל-15%. התשואה שאתה מקבל כיום על פקדון שקלי אין בה משום פיצוי נאות על הסיכון הכרוך בהשקעה זו.

פדיון מניות הבנקים שבהסדר מתקרב

מה לעשות?

בחודש אוקטובר מגיעות לפדיון מניות הבנקים החסומות שבהסדר. אתה מתלבט כיצד להשקיע את הכסף, במה לבחור מבין כל האלטרנטיבות להשקעה וכיצד לקבל את התשואה הטובה ביותר על כספך - בשנים הבאות.
אל תחליט ללא קבלת ייעוץ!

יועצי ההשקעות של בטוחה מקבוצת כלל ישראל, יעניקו לך מנסיונם הרב בתחום שהם מומחים בו.
פנה אל אחד מסניפי בטוחה - בטלפון או בכתב - ונרכיב יחד את תוכנית ההשקעה המתאימה במיוחד לך, ללא כל התחייבות מצידך.

שם ומשפחה: ______ טלפון בעבודה: ______

כתובת: ______ טלפון בבית: ______

נחוץ לך ייעוץ בבטוחה!

בטוחה
ניירות ערך והשקעות בע"מ
מקבוצת כלל

תל-אביב: רח' קרל נטר 8, טל. 03-201821. **תל-אביב:** רמת אביב ג', רח' בית צורי 15, טל. 5413734, 03-5413723.
ירושלים: מרכז "כללי", רח' יפו 97, 347, טל. 246881, 02-227161. **חיפה:** שד' ווהדיווד 7, טל. 04-373707.
רמת-גן: כופר השוב, רח' קריניצי 7, טל. 728829, 03-739668. **רמת-השרון:** רח' אוסישקין 56, טל. 03-5404115.
נתניה: סמילנסקי 4, (בית רכטר), טל. 053-615770. **רחובות:** רח' הרצל 190, טל. 475577, 08-472279.
פתח-תקוה: רח' וולפסון 26, טל. 03-9341944.

האופציה המומלצת ביותר לפודי המניות הבנקאיות - השקעה בדירת מגורים ונופש.

מסקירת ההיצע עולה - גם אם יש ברשותך סכום מינימלי כדאי להשקיע אותו בפרוייקט "אזורי-ים" של אזורים ולהנות מ-10% מענק, ממשכנתא ומתשלומים כפי יכולתך.

פודי המניות הבנקאיות הופכים בימים אלה לקהל יעד עיקרי של בנקים וחברות מסחריות. כל מי שעומד לפדות סכום כסף בסדר גודל של מאות אלפי דולרים מוצא עצמו מתלבט מול שפע ההצעות מכל עבר. מתוך כל האופציות המוצעות בולטת במיוחד אופציית ההשקעה בנדל"ן, ובעיקר בדירות מגורים ונופש. ההשקעה בדירות נופש הוכיחה את עצמה בשנים האחרונות כמוצלחת ביותר. כלכלנים-מומחים עדיין ממליצים על דירות מגורים ונופש כעל השקעה בעלת אפשרויות ניצול גבוהות והדורשת סכום התחלתי נמוך במיוחד. מסקירת ההיצע הארצי של דירות למגורים ולנופש בולטת במיוחד הצעתה של חברת אזורים מקבוצת כלל, הבונה בימים אלה את פרוייקט "אזורי-ים" על חוף הים. לקראת פדיון המניות מציעה החברה לפודים וגם לקהל הרחב הצעה חסרת תקדים שכדאי בהחלט לקחת אותה בחשבון. אזורים החליטה להעניק לכל רוכש מענק חד-פעמי בגובה עשרה אחוז מסך התשלום הראשון. לפודי המניות יש אפשרות לשלם כבר היום את התשלום הראשון במניות הבנקאיות (עד סך של עשרים אלף דולר). כך יוצא, שאפילו אם יש ברשותך סכום של שלושת אלפים דולר בלבד, אתה יכול להיות בעליה של דירת מגורים ונופש. את יתרת התשלום ניתן לממן באמצעות משכנתא עד 70 אלף ש"ח שמעמידה אזורים, והתשלומים נוחים הפרוסים עד מסירת הדירה. אין ספק שכדאי להקדיש מחשבה לעסקת החבילה של אזורים, גם אם לא חשבת על דירת מגורים ונופש כאפיק השקעה. ההצעה של אזורים מוכיחה שהיום יותר מתמיד אינך צריך להיות מליונר כדי להרשות לעצמך דירת נופש. יש לציין, שפרוייקט "אזורי-ים" זכה להצלחה מיום הקמתו. הביקוש לדירות בפרוייקט גובר והולך ולא במקרה. "אזורי-ים" ממוקם על חוף ימה של בת-ים, בלב אזור נופש מתפתח ובעל פוטנציאל המבטיח את עליית ערך הדירה מרגע לרגע. הדירות בפרוייקט רשומות בטאבו על שם בעליהן וניתן לנצלן לכל מטרה - למגורים, לנופש קבוע, לעסקים, לאירוח וכאמור, להשקעה. דיירי "אזורי-ים" יהנו מההשקעה שלהם הלכה למעשה, ומיתרונות בלעדיים - מיקום כמצוין, שרותי נופש וספורט צמודים, אחזקה שוטפת על ידי חברת ניהול ואפשרות להכנסה חודשית כתוצאה מהשכרת הדירה. בימים של

אי-וודאות כלכלית זוהי בהחלט השקעה בטוחה, נושאת פירות המעניקה תמורה מכל כיוון, מה גם שמדובר באזורים, חברת הבניה של קבוצת כלל הנהנית מיציבות ובטחון כלכלי איתן. מומלץ להזדרז ולבקר באתר הבניה עצמו כדי להתרשם מקרוב ולקבל פרטים נוספים מאנשי המכירות במקום.

משרד המכירות: באתר הבניה - חוף הים בבת-ים (על יד מלון מרינה) בימים א'-ה' 10.00-18.00, יום ו' 10:00-13:00 שבת 10:00-18:00. טלפונים: 03-5523781/2/3.

העתיד יוכיח

מאת יהודה שרוני

"האלמנות והיתומים", אחד התירוצים להסדר, היו למעשה בעלי הון ומפעלים וארגונים שהשפיעו על הפוליטיקאים

בימים אלה נערכת המערכת הפיננסית לקראת סיום חלקו העיקרי של "הסדר המניות הבנקאיות". ערב ההסדר עמדה מדינת ישראל בפני המשבר הפיננסי החמור ביותר בתולדותיה, שעלול היה למוטט את המשק כולו. עתה נראה שהמיותר יעבור בלי יוודע מיוחד.

את ההתפתחויות שהביאו למשבר מניות הבנקים היטיבה לתאר ועדת בייסקי בדין וחשבון שלה. שיאו של משבר הבנקאיות היה באוקטובר '83, עת נסגרה הבורסה ל־18 ימים כדי לאפשר למערכת הפיננסית להיערך למצב. חברי ועדת בייסקי כותבים: "ההסדר האמור, שאין אנו מתייחסים אליו בדו"ח זה, מנע אמנם העמקת המשבר והרחיק את האיום שעלול היה לפגוע באיתנות הבנקים ובי מעמדם הבינלאומי, אך הדבר השיג במחיר כבד מאוד, אשר יעיק במשך שנים על הממשלה הציבורי".

"האלמנות והיתומים", שהיו אחד התירוצים להסדר, היו למעשה בעלי הון ומפעלים וארגונים שהשפיעו על הפוליטיקאים. בעלי המעמד הבינוני הגבוה, שנתפסו עם "בנקאיות", שכוח מזמן את האסון, והם שמחים עתה לכסף החדש שהשתחרר בסוף החודש.

ועדת הכספים התכנסה לישיבה מיוחדת, ב־12.10.83, והחליטה ברוב של 10 קולות נגד תשעה לאשר את ההסדר. בפני הוועדה הופיע יו"ד בלל"ל ראו ארנסט יפת. כשהוא מתייפח מהתרגשות, הסביר מדוע יש לאשר את ההסדר, וכיצד יורע מעמדה של הבנקאות הישראלית בעולם, אם ההסדר לא יאושר.

ערב ההסדר הבנקאיות החזיק הציבור מניות בנקים בשווי של 7.25 מיליארד דולר. בנקאיות בשווי של 770 מיליון דולר שהחזיקו בעלי עניין הוצאו ממסגרת ההסדר, כך שההסדר הוחל לגבי מניות בשווי 6.48 מיליארד דולר.

הרוב כבר נפרע

על־פי עיקרי ההסדר, התחייבו הבנקים לרכוש את המניות, כשהמימון לרכישה נעשה על־ידי הלוואה לחמש שנים שהעביר הממשלה. לחברות הבנקים ניתנה האפשרות להאריך את מועד החזר ההלוואה בחמש שנים נוספות, כלומר להחזירה ב־1993. בתקופת ההסדר התחייבו בעלי השליטה בבנקים להימנע מחלוקת דיווידנדים.

בשווי 1.1 מיליארד דולר, שבתוספת לארבע שנים. חלק הארי של ציבור מחזיקי הבנקאיות החליט שלא לפדות מניות אלה, אלא להמשיך ולהחזיקן עד 1989. מה שנותר אם כן לפדות ב־31 באוקטובר '88 הוא מניות בשווי 3.61 מיליארד דולר.

קול אחד למניה אחת

לאחר פדיון הבנקאיות תחזיק הממשלה ברוב הון המניות בבנקים, אך חלקה בשליטה יהיה נמוך מאוד. לצורך ביטול אנומליה זאת, יזום האוצר בימים אלה הצעת חוק לשינוי תנאי ההסדר המקוריים. התיקון העיקרי המופיע בהצעת החוק הוא השוואת זכויות ההצבעה במניות הבנקים, בנוסח קול אחד למניה אחת (ראה מצב זכויות ההצבעה בטבלה המצורפת).

באוצר מעריכים כי השוואת זכויות ההצבעה תשביח את ערך המניות, ובסופו של דבר תעודד את ניהול הבנק באופן יעיל יותר. הצעת החוק גם כוללת את סידורי הביניים שייעשו לצורך מכירת המניות שמחזיקה הממשלה.

הצעת החוק תקבע כיצד ימנו הדירקטורים לבנקים לאחר העברת המניות למ.י. נבטים, כי לחברה ממשלתית זו תהיה גם הזכות למנות דירקטורים. שר האוצר משה נסים הודיע שהוועדת מינויים בלתי־תלויה תהיה אחראית למינוי הדירקטורים בבנקים. הצעה זו נועדה למנוע פוליטיזציה של מערכת הבנקאות.

בהצעת החוק מוצע, משיקולים של טובת מערכת הבנקאות, כי חוק החברות הממשלתיות לא יחולו על הבנקים. עוד מוסברת בהצעת החוק הדרך שבה תכונס אסיפה כללית בבנקים, וכן ייעוד הרווחים של הבנקים (כדי למנוע את אפשרות "חליבתם").

האוצר, על־פי הצהרות ראשיו, שואף למכור את מניות הבנקים שבר־שותו לכל המרבה במחיר. באוצר אומרים כי אין ברצונם לשלוט בבנקים, כי הדבר אינו תואם את האינטרס העסקי של הבנקים ושל מדינת ישראל. העתיד יוכיח אם יעמוד בהבטחתו.

> באוצר מעריכים כי השוואת זכויות ההצבעה תשביח את ערך המניות, ובסופו של דבר תעודד את ניהול הבנק באופן יעיל יותר

במזומן, וכל פעולה כזו הוה בבנקאיות חייבה את אישור האוצר.

לציבור הוצעו התנאים הבאים: על כל 100 דולר שהושקעו בבנקאיות, הוצע לקשישים לקבל בעבור שנתיים 106 דולר, בתנאי שהמניות ייוסמו. לציבור הרחב הוצע להסום את הבנקאיות לארבע שנים, ולקבל בתום התקופה 112 דולר על כל 100 דולר במניות. את תקופה החסימה ניתן היה להאריך בשנתיים נוספות, ולקבל 134 דולר.

למי שהיה מעוניין שלא לחסום את הבנקאיות הוצע להחזיק בהם למשך חמש שנים נוספות ולקבל בתמורה בסוף התקופה 105 דולר.

מיד לאחר חידוש המסחר בבורסה נוצר לחץ מכירות גדול, שבתוצאה ממנו עלו רמות התשואה לפדיון ל־17%. זמן קצר לאחר מכן עלו רמות התשואה בשיעור נוסף, והגיעו בשיאם ל־24%. בנק ישראל נאלץ לשנס מתניים, ובסוף 1983 ובתחילת 1984 רכש עבור מ.י. נכסים בבנקאיות בשווי 800 מיליון דולר.

בתחילת 1987 חידש בנק ישראל את רכישת הבנקאיות, ומאז ועד היום רכש בנקאיות בהיקף של 300 מיליון דולר. כלומר, מתחילת ההסדר באוקטובר '83 רכש הבנק המרכזי בנקאיות בשווי 1.1 מיליארד דולר, והקטין בסכום זה את היקף ההתחייבות לציבור. כלומר, מהתחייבות בסך 6.48 מיליארד דולר, נותרה התחייבות בסך 5.38 מיליארד.

באוקטובר '85 פדו חברות הבטוחה את "מניות הקשישים" בהיקף של 670 מיליון דולר, ואז נותרו לפדיון מניות בשווי 4.71 מיליארד דולר. באוקטובר '87 הגיעו לפדיון מניות

מצב השליטה הנוכחי בארבעת הבנקים הגדולים

הבנק	הבעלים	הון	שליטה
בנק לאומי	אוצר התיישבות	2%	75.5%
בנק הפועלים	חברת העובדים	0.08%	50.04%
אי.די.בי.	משפחת רקנאטי	6.2%	26.5%
בנק המזרחי	אגודת המזרחי	0.0001%	50%

TEL-AVIV REPRESENTATIVE
OSCAR GRUSS & SON INC.
MEMBERS NEW YORK STOCK EXCHANGE

★ עשרים שנות פעילות מוסדית בישראל
★ סניף יחיד של חברת ברוקרים אמריקאית בישראל
★ פעילות ניטרול סיכונים (HEDGING) באמצעות ובהסכם מיוחד עם:

MERRILL LYNCH FUTURES INC

שעות פתיחה: 10.00־23.00 (סגור בימי א')
טלפון: 03־259485 פקס: 03־256924

השקעות / ד"ר שמואל גולדמן

מדוע לא נותנים לנו להשקיע בחו"ל

שר האוצר משה נסים מחזיך אלינו במודעת בחירות של הליכוד ומבטיח לנו "כלכלה חופשית". כדוגמה לכך הוא מביא את הרפורמה השוק ההון. כתוצאה מ"רפורמה" זו, התאפשר לנו לקנות איגרות־חוב כגון אלו המונפקות על־ידי "פולל בונה", התנועה הקיבוצית, "תדיראן" ו"כור".

כיום אפשר לקנות איגרות־חוב של הבנקים, המשתמשים בכספי כדי לתת הלוואות קונסולידציה לגופים עסקיים שהם למעשה פושטי רגל. האזרח המאושר יכול גם לקנות באמצעות כספו מניות של חברות שהן מוטמות העיקרית שלהן היא לחלק כספי למנהלים אותן, במקום להחזיר כספי ולחלקו כדיווידנדים לבעלי המניות שלהן.

כריבונן אומר עלינו שר האוצר: ה"ליברלי" לקנות בחו"ל איגרות־חוב של גופים מפוקפקים, כגון ממשלת ארה"ב או הבנק העולמי. הוא אינו מרשה לנו לקנות בחו"ל מניות של חברות מוזרות, כגון "אפל מחשבים" או "פורד", שכל אחת מהן מרוויחה יותר כסף מסך כל רווחי החברות הישראליות.

מעניין לציין כי כמון שלטון המערך יכלו תושבי ישראל להשקיע בניירות ערך בחו"ל. הדבר נאסר עליהם, על־ידי שר אוצר מטעם הליכוד, אחרי משבר מניות הבנקים בסוף 1983. הדבר נעשה כדי להקטין את הירידה הגדולה ביתרות מט"ח שהייתה אז.

כאז הייתה תוכנית כלכלית הייתה גם הצלחה כלכלית (ראה מודעות הבחירות). יתרות המט"ח נמצאות בשיא של כל הזמנים, תגיד בנק ישראל הוא ושוע כי אין לנו בעיה אתן. לכן הוזר והגדיל את הקצבת מט"ח לנסיעות בחו"ל, אך משום מה שכח לבטל את האיסור על קניית ניירות ערך בחו"ל. מדוע?

יהיה זה מגוחם לצפות מהמערכת האינטרסנטית העוסקת בשוק ההון בארץ שתתלונן על כך, אך ברור שאם תושבי ישראל ייתנו מחופש בחירה בין השקעות בניירות ערך בארץ לבין השקעה בניירות ערך בחו"ל, תקטן האפשרות להתעלל בשוק ההון בארץ מצד המנהלים אותו. מצד אחד לא יוכל השלטון לקבוע כרצונו את שער הריבית על חסכונות הציבור; מצד שני לא תוכל המערכת האינטרסנטית, המכוונת את השקעת כספי הציבור, לקנות בעיקר ניירות ערך של גופים עסקיים שרוצים להזרים אליהם כספים במסגרת הרפורמה בשוק ההון.

האפשרות לקנות ניירות ערך בחו"ל משמשת בלם לעיוותים בשוק ההון בארץ, הן בקביעת המחירים של מניות ואיגרות־חוב והן באיכות ההנפקות. בלי אפשרות לבחירה חופשית כזו, יהיה תמיד חשש ששוק ההון ינוהל לפי האינטרסים של המנהלים — ללא המשמעת הכלכלית שכופות תנועות הון חופשיות על מקבלי ההחלטות.

והאיסור משרת מערכת אינטרסנטית של פוליטיקאים וגופים עסקיים הנהנים מכך על חשבון רווחת הציבור. הוא זו הסיבה ששר אוצר "ליברלי" אינו מרשה לך לקנות ניירות ערך בחו"ל, למרות "שאין בעיה ביתרות מט"ח? האם זו הכלכלה החופשית של נסים?

ישרס — כמו משחק פוקר

מאת יהודה שרוני

> בימים אלה, כאשר מדובר בהשוואת זכויות ההצבעה במניות הבנקים, בנוסח קול אחד למניה אחת, מעניין לבדוק מה קרה בישרס לאחר שהישוו את זכויות ההצבעה. כמה באמת מחזיקה כל קבוצה

ב־15 באוקטובר '86 השוותה חברת ישרס את זכויות ההצבעה במניותיה. למורת פירסם "הארץ" הערכה, כי בעקבות צעד זה "לא מן הנמנע כי יתפתח מאבק על השליטה בחברה". היום מצוי מאבק השליטה בעיצומו, והבהמה העיקרי הוא הציבור הרחב. ראשית, בבורסה המתמוטטת יכול היה למכור את החזקותיו במחירים גבוהים. שנית, יהיו אשר יהיו תוצאות מאבק השליטה, אין ספק כי ישרס תתנהל בעתיד בצורה יעילה יותר.

בימים אלה, כאשר מדובר בהשוואת זכויות ההצבעה במניות הבנקים, בנוסח קול אחד למניה אחת, מעניין לבדוק מה קרה בישרס לאחר שהישוו בה את זכויות ההצבעה.

עד אוקטובר 1986 הרכב הון המניות של ישרס מניות רגילות, שהיו רשומות למסחר בבורסה והיוו 98.8% בהון ו־40% מזכויות ההצבעה, ומניות יסוד שהיוו 1.2% בהון ו־60% מזכויות ההצבעה. מניות היסוד הוחזקו על־ידי רסקו, ששלמה בי אמצעותם בישרס ביד רמה. עם ביצוע ההפרדה העסקית בין השותפים ברסקו, קבוצת גיישי קידש וקבוצת תג'ד נאמן, הוחלט על ביטול מניות היסוד בישרס והשוואת זכויות ההצבעה. מכאן ואילך, יכול היה כל המרבה במחיר להשתלט על ישרס.

ישרס היא חברה שהוקמה בברזיל, שעם העברת השליטה בה לקבוצת גיישי קידש עלתה על מסלול רווחיות. ברשות החברה בנייני משרדים, מבני תעשייה ומבנים למסחר. לחברה בתי אבות, שאחד מהם הוא בית האבות בכפר שמריהו, והיא הבעלים של פרויקט העסק "ישרס 2000" לפי תוח אזור ביגנות הוולמים ברמת־גן. בשנתיים האחרונות נכנסה החברה כשותפה לפרויקט הבריכה בהרצליה, וכן לפרויקט פארק הכים בפארק הירקון. גיישי קידש היה שבע רצון וסבר כי מבנה העסקי של ישרס הולך ומשתפר, בהתאם להערכות המוקדמות. הכל היה נכון עד לפרסום הידיעה ב"הארץ".

יהושע פורר, יו"ר דירקטוריון ישרס, גילה בבוקר יום ו' 2.9.88, עת פורסמה ידיעה, על סיפון יאכטה מול חופי מאלמה דה מיורקה, עלבול של־פון הפריע את שלוות החופשה השנתית שלו. על קו הטלפון הייתה אישתו, שבישרה לו על פרסום הידיעה על מאבק שליטה בישרס, בעקבות השגת הסכם למכירת חבילת מניות מהותית בישרס לקבוצת בעלי המיעוט החברה. למותר לציין כי פורר ארז במהירות את מטלטליו ועלה על המטוס הראשון בדרך חזרה ארצה.

ערב פרסום הידיעה ב"הארץ" החזיק גיישי קידש ב־35.72% ממניות ישרס, על־פי דיווחים רשמיים. אנשי המיעוט, בראשות מנהל תיקי ההשקעות שלמה אייזנברג, החזיקו נכון לאותו יום, על־פי הערכות, כ־15% ממניות החברה. להחזקה זו הגיעו לאחר שבאמצע אוגוסט רכשו מקרנות הנאמנות של בנק הפועלים והבנק אמריקאי, תמורת 1.16 מיליון דולר, חבילת מניות ישרס שהיוו 9.24% מהון החברה.

רסקו החזיקה, כמשקיע ובאמצעות האחזקה הבת עדי, ב־25.76% ממניות ישרס. בעקבות ההסכם למכירת מניות ישרס לקבוצת המיעוט בראשות שלמה אייזנברג, תמורת 3.4 מיליוני דולר, נעשה אייזנברג לבעל המניות העיקרי, שכן החזקתו גדלה ל־40.76%. אייזנברג רצה להכין השתלטות לקבוצת קידש, לקראת קיום האסיפה הכללית של ישרס ב־15 בספטמבר. הוא ביקש להגיע לאסיפה כבעל המניות העיקרי לבקש מבעלי השליטה להשאיר את מפתחות החברה על השולחן.

אך מה שתוכנן כמעט עד הפרט האחרון...

שגיישי קידש, בעל השליטה, אינו יכול לקחת בה חלק מסאת עיסוקיו הרבים ואילו נציגו בדירקטוריון, קובי אבן עזרא, יצא לשתע לסין.

יומיים לאחר מכן נשלף הקלף השני: ישרס מסרה לבורסה כי החליטה להוציא אל הפועל תוכנית ישנה חדשה, של הקצאת 5% ממניות החברה ליהושע פורר, יו"ר דירקטוריון החברה, הדירקטור ועשתות.

פורר לא התמהמה כבר, ופעל במהירות להשיג "סחורה" נוספת. זו נמצאה במחזיקי קרנות בנק הפועלים, שקיבלו הצעה שאי אפשר לסרב לה: 480 אלף דולר, תמורת 2.17% מהון החברה. מחיר העיסקה היה גבוה ב־80% ממה שאייזנברג שילם לקרנות הפועלים בעבור חבילת ישרס חודש קודם לכן.

ולהוציא זו המונע מבעלי השליטה לבצע כל שינוי בהון החברה.

הכדור חזר למגרשה של קבוצת גיישי קידש, ואלה פעלו ברוגמנית במספר מישורים. ראשית, קבוצת קידש טענה כי מכירת עדי לקבוצת אייזנברג אינה תופסת, שכן עדי משועבדת להבטחת תחזיותיה של רסקו, וזו האחרונה עדיין חייבת כספים לישרס. כמקביל הפעלו לחצים על הבורסה לשם חידוש המסחר במניות החברה. לבסוף הופנתה בקשה לכל בעלי המניות בישרס לתמוך בבעלי השליטה הנוכחיים, בהעברת ישרס־ייהבנו אליהם קודם לכינוס ה־אסיפה הכללית.

פעילות זו נתנה את אותותיה. שרגא ויינשל, מנהלת החטיבה העסקית בבנק לאומי (בנק לאומי הוא בעל חוב גדול ברסקו), נפגשה עם בעלי רסקו וביקשה ללמוד מהם על המניעים לביצוע עיסקת המכירה. שניה, טוכם כי 1.5% ממניות ישרס שהוחזקו על־ידי עדי ושנרכשו על־ידי אייזנברג, ינוטרלו ממאבק השליטה. שלישית, הבורסה החליטה לחדש את המסחר במניות ישרס, יום אחרי — שהדירקטוריון החליט להגדיל את הקצאת המניות.

שלמה אייזנברג ברגוד, החליט שזה יותר מדי בשבילו. במכתב שהוציא עדי לישרס נתבע ישרס לכנס אסיפה כללית יוצאת מן הכלל. על סדר היום: מינוי מנהלים, [illegible]

ישרס נענתה, והאסיפה כנראת תתקיים ב־23 באוקטובר. גם הבורסה שלא שקטה על שמריה, והשבוע שעבר העבירה לבית־המשפט תביעה לבטל את הקצאת המניות שביצעה ישרס לפורר. הבורסה טענה כי ההקצאה לא בוצעה על־פי הנחיות הבורסה, ואין להוציא מכלל אפשרות כי היא נעשתה בחלק ממאבק המתנהל על השליטה בחברה. שוב חזר הכדור למגרשה של קבוצת גיישי קידש.

מה כבר יכולה הקבוצה לעשות שטרם נעשה. אך אז, במפתיע, של־שה ימים לפני הדיון בבית־המשפט, פנתה ישרס בסוף השבוע שעבר לבית־המשפט בבקשה לעצור את השלמת מכירתה של חבילת מניות עדי לידי אייזנברג ושותפיו, ולא לאפשר ביצוע האופציה לרכישת 5% ממניות ישרס, שנתנה רסקו למש־קיעים.

גיישי קידש אמר במסיבה שקיים לפני מספר ימים, כי שלמה אייזנברג לא יצליח לחטוף מכנו את החברה. אייזנברג בטוח כי באסיפה שתתקיים ב־23 באוקטובר הוא יקבל לידיו את מפתחות חברת ישרס. כמה באמת מחזיקה כל אחת מהקבוצות, איש אינו יודע. ממש כמו במשחק פוקר.

מאבק השליטה: לוח אירועים

31.8.88: פרסום הסיפור של ישרס במדור "מניה על הכוונת". בעלי השליטה בישרס מתחילים לחשוש שמשהו אינו כשורה.
2.9.88: פרסום הידיעה ב"הארץ" על אפשרות של מאבק השליטה, בעקבות הסכם למכירת עדי לקבוצת אייזנברג.
4.9.88: ישרס מודיעה על ביטול האסיפה הכללית שנועדה ל־15.9.88. אייזנברג מודיע לבורסה על ההסכם לרכישת השליטה בעדי מידי רסקו.
8.9.88: ישרס מוסרת לבורסה על הקצאת 5% מניות החברה ליהושע פורר. הבורסה מפסיקה את המסחר במניות החברה.
9.9.88: גיישי קידש רוכש 2.17% ממניות ישרס מקרנות בנק הפועלים תמורת 480 אלף דולר.
29.9.88: הבורסה מחדשת את המסחר במניות ישרס.
11.10.88: הבורסה פונה לבית־המשפט בבקשה לבטל את הקצאת המניות ליהושע פורר.
13.10.88: ישרס פונה לבית־המשפט בבקשה להורות לרסקו לבטל את עיסקת המכירה של עדי לאייזנברג. בית המשפט נותן לבקשת החברה צו מניעה.
16.10.88: דיון משפטי בבקשת אייזנברג לבטל את הקצאת המניות לפורר. הדיון נדחה.
17.10.88: דיון משפטי בבקשת ישרס להורות לרסקו לבטל את מכירת עדי לקבוצת אייזנברג.
21.10.88: דיון בבקשת הבורסה ושלמה אייזנברג לבטל את הקצאת המניות ליהושע פורר.
23.10.88: אסיפה כללית יוצאת מן הכלל בחברה ישרס, שתכונס על־פי בקשת אייזנברג.

מוגש ע"י "בטוחה"

"הסוד הוא באנשים". ישיבת צוות הנהלה של "בטוחה".

דרך פתוחה להשקעה בטוחה

מה עושים היום עם כסף פנוי? איך בכל זאת שומרים על ערך הכסף? ניירות הערך נחשבים עדיין לאחד מאפיקי ההשקעה האטרקטיביים ביותר. בתנאי שמקבלים יעוץ טוב ואמין. "בטוחה" — חברת הברוקרים הגדולה בישראל וחברה בת של "כלל" — מבטיחה יתרונות מיוחדים: גב איתן ומקצועיות.

השנתיים האחרונות עשו משהו לשוק ההון. האינפלציה נבלמה ואפיקי ההשקעה הצמודים הפכו מבוקשים יותר. התוצאה, בין היתר, הציבור אינו יודע בדיוק כיצד לעשות שימוש בכספו בצורה נכונה ומועילה.

יש כאלה שרואים בצריכה מרובה מיפלט טוב. השווקים מרוצים, אבל הכסף נעלם. גם שוק הנדל"ן מושך משקיעים. יחד עם זאת: שוק ניירות הערך עדיין נחשב לאחד מאפיקי ההשקעה האטרקטיביים ביותר, אבל בתנאי אחד: כיום — צריך לקבל יעוץ מקצועי, אובייקטיבי ואמין, שאותו ניתן לקבל מחברי בורסה. מבין 27 חברי הבורסה, 17 הם מוסדות בנקאיים ו־10 חברות שאינן בנקים.

גב כלכלי

"בטוחה" — חברת הברוקרים הגדולה בישראל — היא אחת מהן. מה שנותן לה את היתרון היחסי בתחום שלה, הוא, קודם כל, הגב הכלכלי של קבוצת "כלל". "בטוחה" היא חברה בת של "כלל" (נרכשה על־ידה ב־1976) ומשמשת גם כזרוע הקבר בבורסה.

"בטוחה" יכולה להציע למשקיע כל מה שהוא מחפש בחברת השקעות: גב איתן, גם סולידיות וגם מקצועיות. כל אלה מאפשרים לה להביא ללקוח השקעות נבונות.

במסגרת של תועלת ישירה ויד מימות ללקוח, מתבטא יתרונה של "בטוחה", בעיקר, בהתמחותה ובגיוון השירותים שלה. "הסוד הוא באנשים", אומר שמחה רשף, מנכ"ל "בטוחה". "ניהול תיקי השקעות — זהו מקצוע, והיועצים שלנו עוסקים ומתמחים בנושא זה וכן בכל תחומי ההשקעות הפיננסיות". "בטוחה" מציעה ללקוחותיה שרותים מגוונים, ביניהם: ניהול תיקי השקעות, מתן יעוץ ו/או ביצוע של הוראות קניה ומכירה של ני"ע ללקוחות המבקשים לנהל בעצמם את תיקי ההשקעות שלהם ותיווך עסקות בניירות ערך. ל"בטוחה" אף חברה־בת המנהלת קופת גמל.

יועצי ההשקעות של "בטוחה" פועלים על־פי שיקול דעתם המקצועית, אך בכפוף למדיניות ההשקעות הכללית של החברה, בניהול תיקי ההשקעות של לקוחות. אחת לשבוע, או כאשר מתרחש אירוע כללי חריג כלשהו, מתכנסת הנהלת "בטוחה" לדיון בהתפתחויות בשוק ההון, שבעקבותיו נקבעת מדיניות ההשקעה לתיקי הלקוחות.

איך אתה מתקשר?

מי שמחליט לעבוד עם יועץ מקצועי של "בטוחה", יכול לבחור בין שלושה סוגי התקשרות, שמציעה החברה:
הראשון: ניהול תיקי השקעות על־ידי "בטוחה". לפי שיקול דעתה מטפלת "בטוחה" בתיק ההשקעות של הלקוח, או משקיעה את כספי הלקוח על־פי הנושאים ומשוחרות אותו במעקבים יומיומיים אחר הנהרות שוק ההון.
השני: ניהול על־ידי יועץ חיצוני. מנהל תיקים, שאינו איש "בטוחה", מגיע להסדר לניהול תיקים שבאחריותו ובאמצעות "בטוחה", תוך ניצול כל היתרונות הטכניים בעבודה איתה: שרותי מחשב מתקדמים, כולל דיווחי עידכון שוטפים ומידע עדכני על שוק ההון.
השלישי: ניהול תיק על־ידי בעל חשבון. לקוח, המעורה בשוק ההון, והמעוניין בניהול עצמי של השקעותיו, נעזר בשרותי הטכניות המשוכללות, בייעוץ ובמידע של "בטוחה".

מלת המפתח: מומחיות

השרותים הרבים של "בטוחה" ניתנים בנוסף למרכז החברה ברחוב קרל נטר 8 בתל־אביב, טלפון: 03־201621 גם ב־8 סניפיה — רמת השרון, ירושלים, חיפה, רחובות, נתניה, רמת־גן, רמת־אביב ופתח תקוה. באופן כזה יכולים לקוחות רבים ליהנות משרותי "בטוחה" קרוב למוקדי פעילות עיסקית ו"לא רחוק מהבית". "בטוחה" נמצאת בי־מים אלה בעיצומה של התפתחות ו־עומדת בפני פתיחת סניפים חדשים. סניפי "בטוחה" פתוחים יומיים גם בשעות אחר־הצהריים. מי שפותח תיק השקעות, יכול לנהל את הקשר שלו עם החשבון פנים אל פנים עם היועץ, וגם באמצעות הוראות טלפוניות (ראה מסגרת).

סניפי "בטוחה" מחוברים בימים הקרובים לבורסה ב־ON-LINE על־ידי מערכת מחשבים מתקדמת. הקשר בין הסניפים ובינם לבין הבורסה הוא ישיר, מעודכן ומיידי. העידכון המיידי בעניני הבורסה ללקוח המצוי מתנים יתרון, שיכול להתבטא, בין היתר, בביצוע מהיר של השקעה אטרקטיבית ויציאה מהם בזמן.

מלת המפתח, אמרנו: מומחיות. ב"בטוחה" טמונה האפשרות הנמוכה לצד לכל מי שמעוניין להשקיע כספים בבורסה באמצעות אנשי מקצוע מיומנים.

מוגש ע"י אוסקר גרוס ובנו

משבר אוקטובר 1987 – שנה אחרי

מאת: אדי שלו

שנה לאחר משבר המניות הגדול בוול סטריט – ואותותיו ניכרים עדיין היטב באופיו של השוק ובפרופיל הפועלים בו.

בשנה זו התחזקה מאוד מגמה, שהחלה מספר שנים קודם לכן, של ביזיות המשקיע הבודד – הלא מוסדי – משוק המניות. מגמה שסיבותיה התחכום ההולך וגדל של המסחר בשוק המניות והתחכום ש־אינו מותיר סיכוי רב בידי המשקיע הבודד והלא מתוחכם.

משבר אוקטובר 1987 נרם לנ־טישה כמעט סופית מן השוק והר־חיקה אותו בידי המשקיעים המוסדיים, הלא הם קרנות הפנסיה, קרנות הנאמנות וקרנות הא־ביטוח. אלה, באמצעות מנהלי שוק מן השורה הראשונה ובסיוע עזרים ממוחשבים מנצלים את המי־רב מן השוק ואינם מותירים מקום למשקיע הבודד. ההתמוטטות השוק באוקטובר 1987 הוכיחה שגם שוק אדיר בהיקף ההון שלו אינו מחוסן מפני מצב של "מוכרים בלבד" ורק מעט היה חסר כדי שהשוק יוב־מוטט לחלוטין.

קרנות הנאמנות

לאחר ההתאוששות בתחילת 1988 מדשדש השוק חדשים ארוכים במקום. עובדה זו לא גרמה נחת למשקיעים בקרנות הנאמנות המתמחות במניות. אלה ברובן לא השיגו את תשואת מדד המניות סטנדרד אנד פורס 500. לאור זאת ירד מספר המצטרפים לקרנות באופן דראסטי ונפגע גדל מספר הפודשים מהן, ובסך הכל קיימת הצטמקות ניכרת שלהן.

אגרות חוב

זה שנים שהשקעה באגרות חוב באיכות גבוהה אינה אטרקטיבית לאור שערי הריבית הנמוכים הד שוררים בארה"ב. תלהיט הייחידי בשטח זה היו קרנות המשקיעות באג"ח "זבל" (BONDS JUNK). אלה עשויות להניב תשואה הגבוהה בכ־4% מאג"ח בעל איכות גבוהה. הסיכון שבהשקעה באג"ח זבל מוקטן משמעותית כאשר פועלים באמצעות קרן. הקרן מקטינה את הסיכון תוך שהיא רוכשת עשרות ולפעמים מאות אגרות חוב של חברות שונות ועל כך משיגה פיזור, שאינו בר השגה ע"י משקיע קטן.

קרנות ארביטראז'

קרנות אלו מתמחות בהשקעה בחברות שהן בבחינת "מצב מיוחד" (SPECIAL SITUATION) כגון מי־טרה אפשרית להשתלטות (TAKE OVER), מיזוג (MERGER), חיסול (LIQUIDATION). קרנות אלו עושות חיל רב זה מספר שנים בעיקר בשל תיאבון ההשתלטות האדיר של חברות, ובכללן חברות מיפאן ומבריטניה על חברות אמריקאיות. הבעיה היחידה היא שקרנות אלו פתוחות בד"כ רק להשקעות גדולות שאינן בהישג ידו של המשקיע הקטן.

הנפקות חדשות

גם בשטח זה ניכרת האטה גדולה. הסיבות לכך הן שתיים. הראשונה, רפיון השוק והעדר העניין בו אינו מאפשר הנפקות מוצלחות והשנית

מחיר הולם עבור המניות המוצעות. השניה נעוצה בעובדת העלמותו של המשקיע הבודד מן השוק. הנפקות הדשות מוצעות והן נקלטות ברובן המוחלט ע"י קרנות הנאמנות והפנסיה. מדוע אם כך, לא לרדת על דוך ההתנהגות של המנפיק ציבורית הדורשת משא ומתן עם הרשות לני־ירות ערך האמריקאית (S.E.C) – רשות מתמידה ובעלת סמכויות אכיפה ועניש ללא אח ורע בעולם. במקום זאת ניתן להקצות את המני־יות ישירות למשקיעים המוסדיים (PRIVATE PLACEMENT) וחוסך את המגמה.

הגאוה בהנפקות החדשות וכן אפנת ההשתלטויות והמיזוגים גרמו לכך שכמות המניות בשוק הולכת ומצטמקת ללא הרף, דבר המחמיר את המגמות (המצטברות בד"כ) למשאב מדיר יותר. עובדה זו עשויה ברבות הזמן להביא לעליית שערי המניות.

סחורות עתידיות

שוק זה שבו פועלים בכפיפה אחת מנטרלי סיכונים (HEDGERS) וספ־קולנטים, לא הסב נחת לאלה האח־רונים. רבים ניכוו בתנודות אוק־טובר 1987 ובחודשים לאחר מכן ונטשוהו לחלוטין. לעומת זאת, חלק מקרנות הנאמנות הפועלות בשוק זה השיגו תשואות גבוהות במיוחד דווקא בשל התנודות הגדו־לות בשוקי הסחורות. עוד כאן פי־צד המסחר במגוון סחורות רב ושי־מוש בתוכניות מחשב מתוחכמות ליזהוי מגמות.

הכותב הוא מנהל מניות הלאוביב של אוסקר גרוס ובנו – חברי הבורסה לניירות ערך בניו יורק ומשייכים את MERRILL LYNCH FUTURES.

המניות הישראליות

המניות הישראליות הנסחרות ב־

אה"ב סבלו בפליום בשנה האחרונה, ובחלק מן המקרים – ללא הצדקה. משבר המניות בוול סטריט היכה בהן פעם אחת, אולם בעוד ששוק המניות האמריקאי התאושש במידה מסויימת, הרי שהמניות הנ"ל השפעו גם מהנינציצה הדלים של הבורסה־התל־אביבית בשנה האחרונה. מניות כגון סאייטקס, טבע, אלביט, תעשיות־לייזר ואלקטרוניקה לישראל נמכרות במחירים שאינם משקפים את הפוטנציאל הגלום בהן. ככה נפשו של המשקיע הלא מוסדי משוק המניות בולטת עוד יותר בשוק המניות התל־אביבי. שוק זה מאופיין בשווי הון כה קטן שהיצעים או ביקושים של כמה אלפי שקלים מטים את מחירי המניות חדות כלפי מעלה או מטה, דבר המאפשר לבעלי עניין ולמנהלי קרנות לעשות כרצונם שלהם. ה־אפשרות שניתנה לחברות קיק־יזוניות להנפיק בשוק זה גם היא תרמה לתדמיתו הספקולטיבית ול־אכזבה של המשקיע הבודד ממנו. גם ההתקשות של הבנקים (שלא ברצונם) מפעילות אקטיבית בשוק, לא העלתה את חינו בעיני המשקיע הבודד אלא להיפך. ולסיכום – השאלה המתבקשת היא האם נטי־שתו של המשקיע הלא מוסדי את שוקי המניות היא סופית ולדעתי התשובה לכך שלילית. זוהי כנראה תופעה מחזורית, וכעבור מספר שנים יקום "קרוב לודאי" דור חדש שלא חווה על בשרו את ארועי השנה שעברה ויכנס לשוק ללא דעות קדומות.

מכתבים من الاهل

איך ממחזרים 3.6 מיליארד דולר

מאת איתן אבריאל

בסוף החודש יגיעו לפדיון 3.6 מיליארד דולר המושקעים במניות הבנקאיות. הממשלה תשלם לכל מחזיקי המניות שיתפנו לקבל את כספם, ומכאן מתחיל התהליך המסובך של העברת הבעלות על הבנקים ומכירתם.

"הסדר המניות הבנקאיות" נחתם באוקטובר 83', כאשר ממשלת ישראל החליטה להציל את המערכת הבנקאית מהתמוטטות עם הגעת הויסות המניפולטיבי של מניות הבנקים לסוף דרכו. הסכום הכולל של המניות הכלולות בהסדר הגיע בעת החתימה לכ־7 מיליארד דולר. בהסכם נקבע כי יהיו כמה מסלולים אפשריים למחזיקי המניות.

ב־31 באוקטובר יגיע לפדיון סכום שעל פניו נראה כמספר אדיר שיוביל את המשק להשתוללות של צריכה. אך בדיקה מדוקדקת יותר של הגופים המחזיקים במניות מביאה לידי מסקנה שהסכום שיתפנה לצריכה הוא די קטן, עד כדי כך שבמשרד האוצר אומרים כי הם "אינם מודאגים".

בנוסף לרצון למחור, מדגישים אנשי האוצר כי לנגד עיניהם עומדת מטרה נוספת: המשך קיום המניות בבורסה, דבר המתקשר עם תוכנית האוצר למכור את המניות בעתיד

מתוך 3.6 מיליארד דולר הנותרים לפדיון מוחזקים כ־1.1 מיליארד ב"נוסטרו", כלומר על־ידי גופים השייכים לבנקים. באחרונה הושגה הסכמה בין האוצר לבנקים שלפיה הבנקים יפקידו מחדש באוצר 820 מיליון דולר מתוך ה־1.1 המיליארד. יתר הסכום יטופל כמו שאר המניות האחרות. 900 מיליון דולר מוחזקים על־ידי קרנות נאמנות וקופות גמל, אשר מטבע אופיין, ובהתחשב במגבלות התיקון התקיות, חייבות גם הן למחור את מלוא הסכום. כ־600 מיליון דולר מוחזקים על־ידי תאגידים ופירמות. מאחר שכספים אלה משמשים בדרך כלל כעתודות כנגד זכות אחרים, מניחים באוצר כי גם סכום זה ימוחזר בדרך כלשהי.

משקי הבית, "הציבור הרחב", מחזיקים במניות בסכום של כמיליארד דולר. מבדיקות שנעשו באוצר מתברר כי שלושה־רבעים מסכום זה מוחזקים בתיקי חסכון של יותר מ־10 אלפי דולרים – כלומר על־ידי אנשים אמידים. מאחר שניתן להניח שלאנשים אלה יש גם חסכונות אחרים, מקווים באוצר כי רק חלק קטן ממיליארד הדולר שבידי הציבור יופנה לצריכה.

כדי לקבל את פני הפדיון הצפוי נקט משרד האוצר במספר דרכים. הדרך המרכזית היא לשכנע את הציבור להמשיך ולהחזיק את המניות עוד שלוש שנים, שבהם ייחשבו המניות לאיגרות־חוב דולריות המניבות תשואה של 6.5%, כולל רצפת הצמדה למדד בתשואה אפס. האיגרות יהיו סחירות בבורסה ומפוטרות ממס על הריבית.

בנוסף לרצון למחור, מדגישים באוצר כי לנגד עיניהם עומדת מטרה נוספת: המשך קיום המניות בבורסה, דבר המתקשר עם תוכנית האוצר למכור את המניות בעתיד.

מסיכום כל פעולות המיחזור שנעשו עד כה מתברר שמוחזרו כ־40% מתוך 3.6 מיליארד דולר. סגן שר האוצר עדי אמוראי אומר כי אם נצרף לזה את המאמץ הגדול שעשו הבנקים למשוך את כספי הפדיונות, שחלק גדול ממנו יוחזר לאוצר, ואת המחזיקים שיחליטו שלא לפדות את מניותיהם, הרי שאפשר להביט לעתיד בבטחה. באוצר מסבירים כי הם היו רוצים לראות כ־25% מהמניות הבנקאיות מוחזקות על־ידי הציבור, שכן זהו האפיק שמבטיח מחזור מסודר במניות בבורסה, כדי לאפשר לבנקים להוציא בעתיד תשקיפים בזמן קצר יחסית. הוצאת תשקיף להנפקת מניות כאשר אין מסחר הוא תהליך ארוך ומסובך הלוקח בדרך כלל כשנתיים.

אך אלו הן הערכות, ורק מחר יידע האוצר אם צדק בהן, או אם תיכנס המדינה לסחרור של צריכה עם כל ההשפעות האינפלציוניות שהוא גורר. בשלב זה, בכל אופן, באים באוצר להציג נתונים המראים שלמרות האזהרות בדבר עלייה בשיעור הריבית כתוצאה מהמיחזור הגבוה, לא עלתה הריבית בחודשים האחרונים.

עדי אמוראי: ב־31 באוקטובר יגיע לפדיון סכום אדיר. אך בדיקה מדוקדקת מביאה למסקנה שהסכום שיתפנה לצריכה הוא די קטן

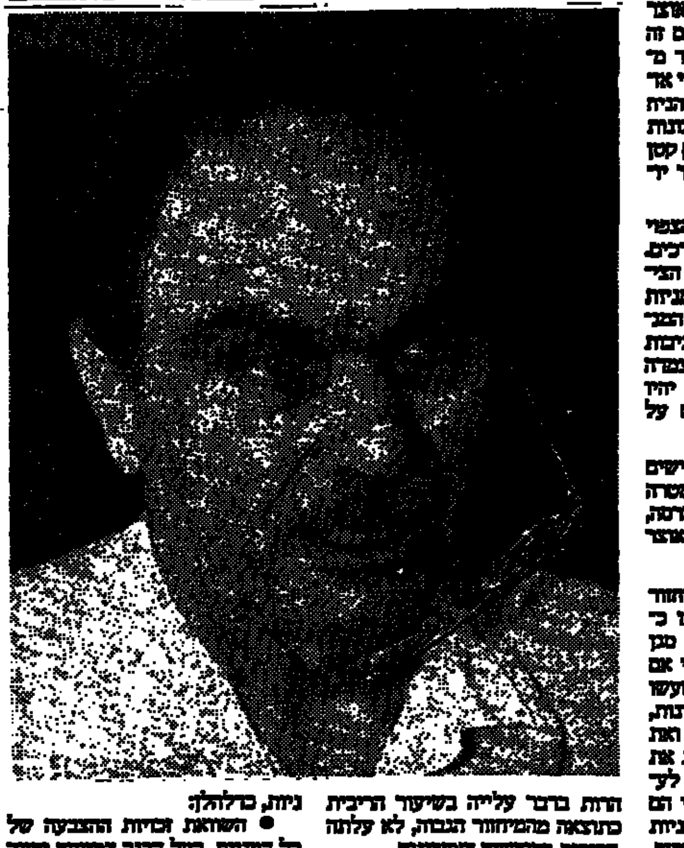

ומה הלאה? לאחר ה־31 בחודש יימצא בידי חברות הבטוחה שהוקמו במיוחד לצורך ההסדר רוב המניות הבנקאיות, והאוצר יחל בתהליך הארוך והמסובך של מכירת המניות כדי להחזיר לקופת האוצר את הכספים שהושקעו.

עקרונות למכירת המניות

ב־17 במאי הקים שר האוצר ועדת היגוי משותפת למשרד האוצר ולבנק ישראל. הוועדה סיימה בימים האחרונים את ניסוח העקרונות למכירת המניות, כדלהלן:

● השוואת זכויות ההצבעה של כל המניות. בעל הבנק המיועד יחזיק ברשותו רוב של מניות הון – לא יהיה די בהחזקת מניות שליטה, כפי שהמצב הוא כיום. פעולה זו משביחה את איכות המניות שבידי המדינה ומגדילה את התמורה שהאוצר יוכל לבקש עבורן.

● קבלת תמורה מירבית.

● יצירת גרעין שליטה נוקשה בכל אחד מהבנקים ללא מחוייבות להשארת השליטה בידי הבעלים הנוכחיים. מהאוצר נמסר כי רבים המתעניינים ברכישת רוב הבנקים.

● הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית. בנקודה זו קיימת מחלוקת בין האוצר לבנק ישראל. בבנק המרכזי סבורים כי צריך לנצל את ההזדמנות ולמכור את כל הבנקים בנפרד, כדי ליצור תחרותיות בענף הבנקאות. לדעת אנשי האוצר, אי־אפשר לבצע פעולה זו מבלי לגרום לעיכוב של כל התהליך ולהסתבך בתופעות של העברות נכסים בתוך הקבוצות הבנקאיות רק כדי להתאימם לאירוע המכירה. עמדת האוצר היא שהמכירה צריכה להתבצע בהתאם לביקוש, ובשלב זה התקבל באוצר הרושם שהתמורה המירבית תתקבל עבור מכירת הבנקים הגדולים בשלמותם.

איך להשיג המחיר המרבי

כחלק מההכנות למכירה פרסם משרד האוצר מכרז לחברות ולגופים המעוניינים לבצע את הערכת שווי התאגידים הבנקאים, כדי שהאוצר יוכל לקבוע מחיר מינימלי עבור הצעותיו. נודע כי עשרות גופים העבירו לאוצר את מועמדותם, בהם גם גורמי חוץ גדולים כגון חברת מריל לינץ' האמריקאית. באוצר מעריכים כי התהליך יסתיים בתוך כמה חודשים.

בשלב זה ייכנס גם בנק ישראל לפעולה, מאחר והפיקוח על הבנקים הוא זה שיקבע מי מהמועמדים ראוי לבדוק את ערכו של בנק ומי מהמועמדים לרכישת גרעין שליטה בבנק יעמוד בתנאים שקבע הבנק המרכזי.

עשרות גופים העבירו לאוצר את מועמדותם להערכת שווי הבנקים, בהם גם גורמי חוץ גדולים כגון חברת מריל לינץ' האמריקאית. באוצר מעריכים כי התהליך יסתיים בתוך חודשים

כדי לנהל את תהליך המכירה החליטה ועדת ההיגוי להעסיק את חברת מ.י. נכסים, חברה ממשלתית המוחזקת בכספים פיננסיים, שעסקה בעבר ברכישת מניות בנקאיות עבור הממשלה. בראש החברה יעמוד, לאחר הבחירות, סגן שר האוצר עדי אמוראי, העומד כיום בראש ועדת ההיגוי המטפלת בנושא. מתפקידי החברה יהיה לקבוע את סדר מכירת התאגידים, מציאת דרכי המכירה המתאימים לכל בנק, הגדרת הדרישות שבהם קונה אפשרי יצטרך לעמוד, ניהול המשא והמתן ושמירה על כך שבתקופת הביניים לא יפגעו הבנקים באינטרסים של המדינה. הדרך שבה תנהל מ.י. נכסים את המכירה תהיה בהתמודדות על גרעין השליטה, כאשר כל אחד מהמתמודדים יוכל לשפר את הצעתו עד שיושג המחיר המרבי. החשש מפני הלאמת הבנקים, שמבטאים אישים רבים במשק, אמור לשוך עם הקמתה של ועדה מיוחדת, כנראה בראשות שופט, שתוסמך למנות דירקטורים באופן שימנע אפשרות להכנסת שיקולים פוליטיים לפעילות הבנק.

מ.י. נכסים, חברה ממשלתית, תנהל את המכירה בהתמודדות על גרעין השליטה. כל אחד מהמתמודדים יוכל לשפר את הצעתו עד שיושג המחיר המרבי

שלב היישום של עקרונות ועדת ההיגוי הגיע לאחרונה, בפגישת שר האוצר עם בעלי השליטה הנוכחיים, אך יש עוד מעצורים רבים המתעניינים בבנקים.

שר האוצר תבע מבעלי הבנקים לבצע את השוואת זכויות ההצבעה מרצונם, אך הוסיף כי אם לא תהיה הסכמה בנושא, יראנו באוצר להשוות את זכויות ההצבעה באמצעות חקיקה. ואכן, כבר הוכנה באוצר הצעת חוק בת 16 סעיפים שבהם מפורטים אלמנטים של תקופת הביניים עד ליצירת גרעין השליטה, וסידורים הנוגעים לדרך מינוי מועצות המנהלים.

תשובת בעלי השליטה לדרישת שר האוצר – להוציא בנק לאומי, שטרם השיב לאוצר – היתה שכל הבנקים מסכימים להשוואת זכויות ההצבעה. אלא שהם דורשים במקביל פיצוי הולם, וערובות בעת המכירה. כאן נעצר התהליך.

פחות על השכירים

מאת צבי זרחיה

בתקופת כהונתה של ממשלת האחדות הלאומית (1984–1988) חלו שינויים משמעותיים בחלוקת נטל מס ההכנסה בין הסקטורים במשק. עיקר נטל המס, שערב הקמת ממשלת האחדות הלאומית הוטל על השכירים, הועבר למגזר העסקי.

מניתוח של חלוקת ההכנסות ממסים בין הסקטורים השונים במשק, שערכה נציבות מס הכנסה, עולה כי ההכנסה מחולקת כדלקמן:

● שכירים. ב־1984 נשאו השכירים בכ־51% מנטל מס ההכנסה. ב־1985 נשאו השכירים ב־37% מנטל המס. ב־1986 המשיך נטל המס על השכירים לרדת והגיע ל־36%. הירידה הדרסטית מוסברת בחקיקת חוקי מס שבאמצעותם גבו מסים בערכים ריאליים יותר מהמגזר העסקי ומאמצי גבייה ושומה מיוחדים שעשו אנשי מס ההכנסה בשנים האחרונות.

לעומת זאת, בשנה שעברה, שבה הופעלה הרפורמה במערכת המיסוי, עלה נטל המס על השכירים לכ־40%, ועל־פי אומדנים יגיע השנה ל־43% מסך כל הגבייה של מס ההכנסה. מגמה זו נובעת מעליית השכר הריאלי ומההתייצבות בחלוקת נטל המס בין הסקטורים השונים, לאחר הירידה הדרסטית בחלקם של השכירים בהכנסות בשנות המס 1985 ו־1986.

● חברות. עם הקלת נטל המס על השכירים ב־1986 הוכבד הנטל על החברות. חלקן בתשלומי המס ב־1984 היה 17%, וב־1985 הגיע ל־31%. ב־1986 הגיע נטל המס על החברות ל־30% ובשנה שעברה ל־29%. האומדן לגבי השנה הוא 25%.

● מנהלי חברות. חלקם של מנהלי החברות בנטל המס נע בין 11% ו־12% מסך כל גביית מס ההכנסה ב־1984–1988.

● העצמאים. חלקם של העצמאים בתשלומי מס ההכנסה בשנים אלו היה 20%–22%.

נציב מס ההכנסה יאיר רבינוביץ' מסביר כי המגמה בהכנסות מס ההכנסה ממגזרי המשק מ־1985 ואילך נשמרה פחות או יותר, למעט עלייה קלה בחלקם של השכירים בנטל המס בשנתיים האחרונות, הנובעת מהעלייה הריאלית בשכר ומירידה קלה בנטל המס של החברות בשל הרפורמה במערכת המס שבוצעה בשנה שעברה.

נציב מס ההכנסה יאיר רבינוביץ': מאז הפעלת התוכנית הכלכלית ב־1985 נרשם מדי שנה גידול ריאלי של מספר אחוזים בהכנסות המדינה ממסים ישירים

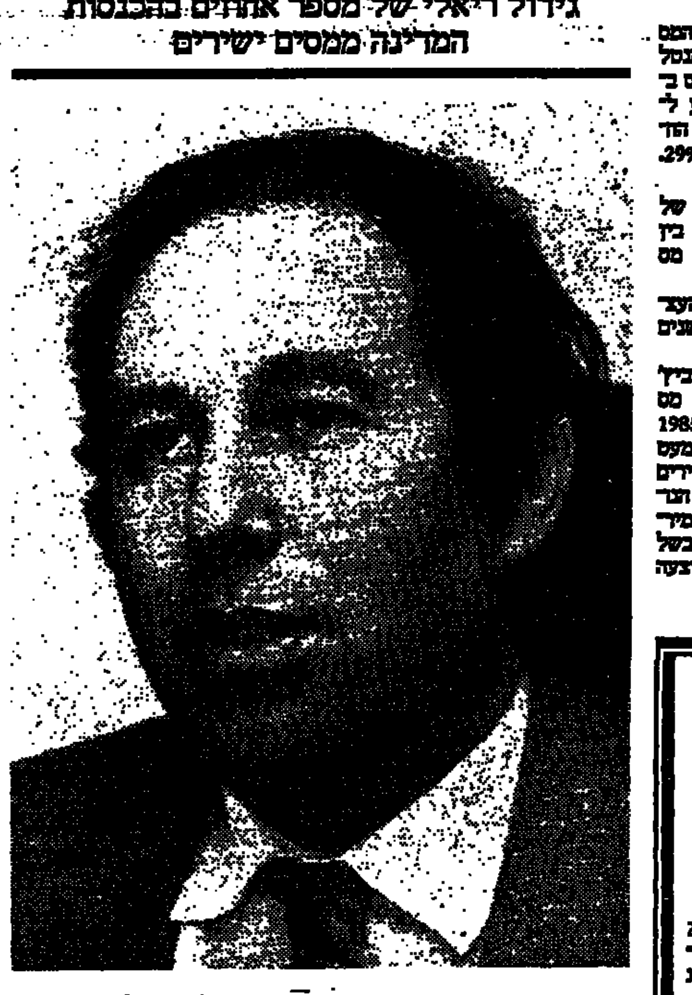

רבינוביץ' אומר כי מאז 1985 ועד היום חל מדי שנה גידול ריאלי של מספר אחוזים בהכנסות המדינה ממס ההכנסה, גם לאחר ביצוע הרפורמה במערכת המיסוי ב־1987, והפחתת שיעורי המס, שהיתה אמורה לכאורה להקטין את הכנסות המדינה ממסים.

הגידול בהכנסות ממסים מיוחס לשלוש סיבות: ציות גובר של האוכלוסיה לחוקי המס, העלאת רמת ההרתעה והמאמצים שמשקיע אגף מס ההכנסה באכיפת תקנות השומה והגבייה.

הפעלת הרפורמה במערכת המיסוי בשנה שעברה לא הביאה להקטנה בהכנסות המדינה ממסים

רמת הציות

מעיבוד הדו"חות השנתיים של נישומים עצמאיים שהוגשו לאגף מס ההכנסה בשנה שעברה עולה כי קיימת עלייה ריאלית בהצהרות הנישומים לעומת 1986, השנה שקדמה לה, בשיעור של 13%. אנשי המקצוע שהצהירו על ההכנסה הממוצעת הגבוהה ביותר (כולל עובדים במשרה חלקית ופנסיונרים) הם רואי החשבון, שהכנסתם המוצהרת הממוצעת מגיעה לכ־68.5 אלף ש"ח לשנה ליחיד.

את המקום השני תפסו עורכי הדין, המצהירים על הכנסה ממוצעת של כ־63 אלף ש"ח ליחיד. אחריהם נמצאים רופאי השיניים, עם הכנסה ממוצעת של כ־43 אלף ש"ח לשנה ליחיד. במקום הרביעי סוכני הביטוח, עם 41.5 אלף ש"ח לשנה ליחיד.

התוכנית הכלכלית שהופעלה ביולי 1985, שבעקבותיה ירד שיעור האינפלציה בארץ, תרמה לעליית ערכם הריאלי של ההכנסות ממסים. בשיטה הקיימת, מסים על ההכנסה נגבים באיחור מה לעומת מועד יצירת ההכנסה. ככל שרמת האינפלציה גבוהה יותר, כך שחיקת המס גבוהה יותר. כאשר נעצרה האינפלציה, הפער בין מועד יצירת ההכנסה לבין מועד העברת המס לרשויות המס איבד את משמעותו.

ב־1985 נחקק חוק התיאומים בתנאי אינפלציה, שהחליף את חוק המיסוי בתנאי אינפלציה. במתכונתו החדשה הביא החוק לשני שינויים עיקריים: פישוט החקיקה וסתימת פרצות שהיו בחוק עד 1984, שיצרו מקלטי מס בהיקף נרחב.

רבינוביץ' אומר כי החוק במתכונתו החדשה מופעל גם היום, מכיוון שגם ברמת האינפלציה הנוכחית הוא נחוץ כדי למנוע שחיקת הון המיסוי וחוזים אינפלציוניים. כל זמן שהאינפלציה לא תרד לרמת האינפלציה המקובלת במדינות אירופה וצפון אמריקה, יש בדעת רבינוביץ' להמשיך ולאכוף את חוק התיאומים בתנאי אינפלציה.

שינוי מהותי אחר בוצע ב־1986: המעבר לשנת מס קלנדרית. ב־31 בדצמבר 86' הסתיימה שנת המס 1986 לגבי כל מגזרי המשק והחלה שנת מס חדשה. שנת המס הקלנדרית החליפה את שנת המס, שעד אז נמשכה מ־1 באפריל עד ה־31 במרס, לגבי רוב האוכלוסיה, שכן היה רב מספרם של הנישומים שלהם אושרה שנת מס חריגה. מצב זה, שבו נישומים שונים מסיימים את שנת המס בתאריכים שונים, אפשר לרבים לתכנן את שנת המס שלהם באופן כזה שימנעו מתשלום מס בהיקף נרחב.

לדברי נציב מס ההכנסה, כאשר התקבלה ההחלטה לאחד את מועדי שנת המס, נקבע על דעת כל הגורמים המעורבים במשק ששנת המס הנוחה ביותר צריכה להיות השנה הקלנדרית. הדגש היה על איחוד שנת המס לכל הנישומים ומניעת אפשרות לתמרן באמצעות העברת הכנסות בין גופים שונים שלהם שנות מס שונות.

לקראת השנה הבאה מתכננים באגף מס ההכנסה לאחד את מועדי תשלומי המס ליום אחד בחודש. הכוונה היא לאחד את תשלומי המקדמות על חשבון המס ותשלומי הניכויים לסוגיהם השונים. כאשר שיעור האינפלציה היה גבוה, היתה משמעות רבה להעברת המס סמוך ככל האפשר למועד יצירת ההכנסה. כתוצאה מכך נקבעו מועדים שונים להעברת כספי המסים, ובעל עסק היה יכול להתחייב להעביר כספים לשלטונות המס מספר פעמים במשך החודש. מצב זה גורם לעומס בירוקרטי ולקשיי ניהול גדולים. עצירת האינפלציה אפשרה לאחד את המועדים לתשלום המס ולייעל את הגבייה.

המקצוע שהצהיר על ההכנסה הממוצעת הגבוהה ביותר: רואי החשבון, עם 68.5 אלף ש"ח בממוצע; אחריהם עורכי הדין (63), רופאי השיניים (43) וסוכני הביטוח (41.5)

ב־1985 משקיע אגף מס ההכנסה מאמצים רבים בשיפור מערכת היחסים עם הציבור והקטנת הסירבול הבירוקרטי. במסגרת זו נקבע כי לפחות 15% מדו"חות הנישומים המוגשים לפקיד השומה יתקבלו כשומות סופיות בעת הגשתן. עודף מס ששולם מוחזר לנישומים במועד הקבוע בחוק. בנוסף הולכים להנהגת אישורים אוטומטיים על הפחתת ניכוי מס במקור ומתן ארכות אוטומטיות להגשת דו"חות. ניתנה אפשרות לגישה ישירה של מייצגי נישומים למאגר המידע של נציבות מס ההכנסה, והופצו לציבור הרחב דברי הסבר על מהות הזכויות והחובות במערכת המס.

מדיניות האוצר בכל הקשור לחבות המס הישיר היא לפשט ככל האפשר את מערכת המיסוי, תוך ביטול עיוותים, הטבות והקלות שניתנו מאז קום המדינה לקבוצות אוכלוסיה שונות, ושיצרו עיוות בהקצאת המקורות ותחושה של אי־שוויוניות בנטל המס. במסגרת זו הציע האוצר רפורמה כוללת במערכת המס, שכללה שוויון בנטל המס בין סוגי הכנסה שונים וסוגי אוכלוסיה שונים, בצד הפחתה דראסטית בנטל המס לכל שכבות האוכלוסיה.

עמדת האוצר התקבלה בחלקה בלבד. בוצעה רפורמה שהיא מהשינויים ביותר שבוצעו במערכת המס מאז הקמת המדינה. אך רפורמה זו אינה מקיפה, כפי שהוצעה תחילה על־ידי משרד האוצר.

לאחר ביצוע הרפורמה הוקמה ועדת מומחים לבחינת המשך הרפורמה הכוללת. הוועדה, בראשות פרופ' איתן ששינסקי, הגישה המלצות שבחלקן הגדול מקבילות להמלצות האוצר לרפורמה כוללת. המלצות הוועדה נבדקות מזה חצי שנה באוצר.

הראון את לביא בע"מ
חברי הבורסה לניירות ערך בת"א
ניהול תיקי השקעות למוסדות וליחידים
יעוץ מקצועי ובלתי תלוי
המשרד הראשי: תל אביב, אלנבי 113.
טלפונים – 614593, 614592 614591, 624995

סניף רעננה: רח' אחוזה 107. טלפונים – 23295, 23294־052 בהנהלת יוסי הראל.
סניף בני ברק: רבי עקיבא 62. טלפונים – 780011, 782378 בהנהלת שלמה ליבנה
סניף בת־ים: רח' ירושלים 20. טלפון – 868867 בהנהלת יוסף הגר.
סניף באר שבע: רח' הרצל 72, פסג' פאר. טלפונים – 75918, 72693־057 בהנהלת חיים רוזנטל.
סניף רמת גן: רח' ארלוזורוב 1. טלפון – 727219 בהנהלת משה מלכסמן.
סניף בית אמריקה: ת"א שד' שאול המלך 35. טלפונים – 266878, 250356 בהנהלת דוד ברוקנר.

אז מה אם יש לך ביטוח

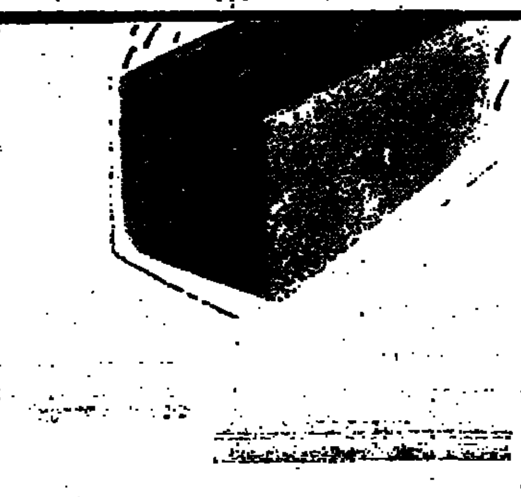

הפוליסה עדיין לא מבטיחה לך חסינות מהפתעות לא נעימות!
נצל את שרותינו כדי לבנות תיק ביטוח נכון – כיסוי מותאם לסיכון מוגדר ובעלות סבירה.
מובן שאת הביטוח תעשה אצל סוכן הביטוח שאתה תיבחר!
★ ביקורת פוליסת ביטוח
★ הכנת מכרזי ביטוח
★ יעוץ בכל תחומי הביטוח
השרות חיוני למוסדות, עסקים ולמבוטחים פרטיים.
כדאי לצלצל 03-656285
האחים סלמן שרותי יעוץ בביטוח
בית התעשיה, רח' המרד 29 ת.ד. 50114 תל-אביב 61500
כשהאותיות הקטנות גדלות - הפרצות הגדולות קטנות!

קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ
התחדשות מתמדת
חוסן כלכלי **ניהול יעיל** **בטחון לעתיד**
גמישות ומיגוון שירותי הקרן – יתרון למבוטח
★ התאמת תוכניות הפנסיה לתנאים הייחודיים של העובדים במגזרי המשק השונים ★
★ אין הגבלה בגובה המשכורת המבוטחת ★ הכללת כל רכיבי השכר בפנסיה המקיפה
★ אפשרות הכללת שעות נוספות בפנסיה המבוטחת ★ הצמדה של הפנסיה למלוא עליית מדד יוקר המחיה
★ שמירת זכויות פנסיה למחליפים מקום עבודה ★ אפשרות המשך חברות לבודדים
★ שיתוף נציגי העובדים והנהלות המפעלים בהנהלת הקרן
★ פעולות הכנה לקראת פרישה
מבוטחינו הם ההוכחה לאיכותנו.
"קרן מקפת" מרכז לפנסיה ותגמולים, אגודה שתופית בע"מ.
מיסודה של הסתדרות הפקידים עובדי המנהל והשרותים. ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל.
"בית גיבור", י. קויפמן 6, תל־אביב. טל. 777־640־03, ת.ד. 50445, מיקוד 61500.
• כפוף לתקנות הקרן ולתקנות מס הכנסה.

ההון הצבור של קרן מקפת גדל ריאלית ב־7.2% ● ב־2,3 מיליארד ש"ח מסתכם המאזן לסוף 1987

המאזן של קרן פנסיה מקפת מסתכם בסוף 1987 בסך 2,331 מיליון ש"ח לעומת 1,868 מיליון ש"ח לשנת 1986, גידול נומינאלי של 24.8%, שהוא גידול ריאלי בשיעור 7.25% (בשנת 1987 עלה המדד ב־16.4%).

דמי גמולים לפנסיה שגבתה הקרן ב־1987 מסתכמים ב־131,2 מיליון ש"ח, ושולמה פנסיה לכל סוגיה סך 90 מיליון ש"ח. קרן פנסיה מקיפה, תחום – הפעולה העיקרי של קרן מקפת, גדלה בשנת 1987 מכ־1,767 מיליון ש"ח לכ־2,199 מיליון ש"ח עליה של 24.4% קרן פנסיה – יסוד קטנה באותה שנה בכ־8 מיליון ש"ח לכ־5 מיליון ש"ח. המטרה היא שכל העמיתים יהיו בפנסיה מקיפה ולא בפנסיית יסוד. הקרן לעתודה אקטוארית חסתכמה במאזן זה בסך כ־37 מיליון ש"ח לעומת כ־27 מיליון ש"ח בשנת 1986. (העתודה האקטוארית נקבעת ע"י האוצר).

קרנות גמל ואחרות הסתכמו בסוף 1987 בסך של כ־87 מיליון ש"ח לעומת כ־62 מיליון ש"ח בשנת 1986, עליה בשעור של כ־40%.

בשנת 1987 ניתנו 3,422 הלוואות אישיות לחברים בסכום כולל של 3.2 מיליון ש"ח כמו כן ניתנו הלוואות באמצעות אגודות לעזרה הדדית. תיק ההלוואות הסתכם בסוף השנה בסך של כ־2.3 מיליון ש"ח, לעומת כ־1.2 מיליון ש"ח בשנת 1986.

חובות מעבידים
במאזן נרשם "חובות מעבידים" בסך 10.5 מיליון ש"ח, אולם מדובר בחוב טכני מעיקרו, כי הסכום הזה כולל כ־9.8 מיליון ש"ח דמי גמולים בגין חודש דצמבר 1987, שזמן פרעונם, ליום המאזן, טרם הגיע.

הכנסות, הוצאות ויעוד עודפים
עודף ההכנסות ליעוד על ההוצאות הסתכם בשנת 1987 ב־220.6 מיליון ש"ח לעומת 189.8 מיליון ש"ח בסוף 1986. עודף ההכנסות על ההוצאות כולל רווחי שערוך הסתכמו ב־1987 ב־434 מיליון ש"ח לעומת 392 מיליון ש"ח ב־1986. הוצאות הקרן מתחלקות לשלושה סעיפים עיקריים המוצגים במאזן – משכורת וזכויות סוציאליות, עבוד נתונים והוצאות כלליות.

פנסיונרים
בשנת 1987 עספו 1,060 מקבלי קצבה חודשית זאת לעומת 1,273 בשנת 1986. מספר הגמלאים לסוף שנת 1987 היה 11,548 לעומת 10,488 גמלאים בסוף שנת 1986.
הפנסיות ששולמו בשנת 1987 הסתכמו בסך של 90,056 אלף ש"ח, לעומת 68,274 אלף ש"ח בשנת 1986.

ספורט

בעריכת יואל ארדי

עכשיו זו עובדה: סיני קפטן

הנבחרת הלאומית מתכוננת בבאר שבע למשחקה הבינלאומי עם נבחרת מלטה מחר אחר הצהריים

כדורגל

מאת פיני אירנן
כתב "ספורט הארץ"

משה סיני, קפטן הפועל תל־אביב, הוא הקפטן הטרי של נבחרת ישראל בכדורגל – על כך החליטו מאמני הנבחרת יצחק שניאור ויעקב גרונדמן. הם הגיעו להחלטה זו ללא התלבטויות לאחר שהמועמד האחר לתפקיד, אורי מלמיליאן, פרש מהנבחרת.

שניאור אמר, כי בעונה שעברה, כאשר אימן את הפועל תל־אביב היה סיני קפטן לדוגמא, והוסיף "לדעתנו סיני הוא השחקן המתאים ביותר לתפקיד. הוא בוגר רציני, מיושב ובעל נסיון רב". שניאור גם פירט את הציפיות שלו מהתפקיד: "אני מצפה מקפטן הנבחרת שיקרין מיכולתו על האחרים, יתן דוגמה אישית, ויוביל את הנבחרת להישגים. סיני הוא מהסוג שמסוגל לעשות זאת".

אמש יצאו שחקני הסגל למלון בבאר־שבע, שם ישהו עד למשחק עם נבחרת של מלטה שיהיה מחר ב־15.00. היום יכנסו המאמנים אסיפת שחקנים ובסיומה יחליטו על ההרכב שיפתח במשחק. אחרי האסיפה, יהיה אימון טאקטי.

שניאור צפה בשבוע שעבר בקפריסין בנבחרת מלטה שניצחה את הנבחרת המקומית 1–0, ואמר: "ניכרת אצלם התקדמות. יש להם כושר גופני מעולה, ולמרות שזה לא משחק קובע אני חושב שצפויה התמודדות מעניינת".

רופא הנבחרת, ד"ר מרק רדסנובסקי, אמר כי מבחינה רפואית השחקנים במצב טוב. יוסי זאנה הסובל ממים בברכו, דוד אלון עם דלקת בעצם, טופלו בידי ד"ר רדסנובסקי ושניהם בכושר משחק.

מאמן מלטה: אנו משחקים כדי לנצח, אבל אתם פייבוריטים

כדורגל

מאת משה הר־גנעש
כתב "ספורט הארץ"

"ישראל פייבוריטית ללא ספק ולה בוודאי יתרון הביתיות", כך אמר אמש בבנות הרסט הס, המאמן המערב גרמני של נבחרת מלטה. הס החל בתפקידו בספטמבר 1988 ואינו יודע מאומה על הכדורגל הישראלי.

הס בן ה־44 ביקר בישראל עם קבוצת קיקרס אופנבך ושמר על הרגל של מלטה. "אנחנו משחקים כדורגל התקפי, כדי לנצח בכל משחק. לשחקנים היתה מנטליות של מועדון קטן המסתפק בתוצאות מכובדות, אולם מגמות עבודתי היתה לשנות זאת ולהחדיר לשחקנים את המוטיבציה לנצח בכל משחק. אין לנו סיגנון מיוחד, אך למלטה יש שחקנים הניחנים ביכולת טכנית. במלטה יש עשרה קבוצות מקצועיות בליגה הראשונה ואין מבחר שחקנים גדול". הס התייחס גם לנבחרת גרמניה. "קשה לומר שלגרמניה יש היום סיכוי, אך יש לקחת בחשבון שעל המאמן פרנץ בקנבאואר מופעלים לחצים עצומים".

ג'וזף מיפסוד, סגן נשיא ההתאחדות של מלטה הודה, כי את הסיבות ליחסים הטובים עם ישראל היא שמלטה מתקשה להשיג יריבי אימון מאירופה ומרבה לשחק עם נבחרות מצפון־אפריקה. "אנחנו לא מערבים ספורט ופוליטיקה, רוצים להיות ידידים עם כולם, כולל ישראל ומדינות דרום לוב. בצפון אפריקה יודעים שאנחנו משחקים בישראל, זה מפורסם בכלי התקשורת, אך הם מעולם לא העירו לנו על כך. אם הם היו מעירים היינו משיבים שזו הבעיה שלהם".

נבחרת מלטה סיירה אתמול בירושלים והיום תתאמן פעמיים, בבוקר ואחר הצהריים. לאחר מכן יקבע המאמן הס את ההרכב הפותח.

התפטר יו"ר מחלקת הנוער

הפועל תל אביב

מאת פיני אירנן
כתב "ספורט הארץ"

קובי סידי, יו"ר מחלקת הנוער של הפועל תל אביב הודיע אמש על התפטרותו מאחר שלדבריו בתנאים הנוכחים הגיעה מחלקת הנוער לסוף הדרך. בעקבות הודעת התפטרותו הודיעו שישה מאמנים על התפטרותם, ועתה משבתות 8 קבוצות המחלקה מאימונים.

סידי תיאר את הבעיות במחלקה: "הגענו למצב שצריך להעליב כל מי שאיכפת לו מהמועדון. המאמנים לא קיבלו שכר יותר משישה חודשים. יש לנו קבוצה שמתאמנת בחוף הים, כי המגרש שלה מוצף ביוב. כל המחלקה נשארה ללא כדורים לאחר פריצה שהיתה במחסן הציוד בגבעת־עליה ואין כסף לכדורים חדשים".

למחלקת הנוער למעלה מעשרים כדורגלנים בנבחרות ישראל השונות. לדברי סידי לפחות ל־4 שחקנים היכולת להיות יורשיו של משה סיני. בעונה שעברה זכו קבוצות הנוער ב־ארבעה תארי אליפות.

הרקע להתפטרות הקולקטיבית היתה העובדה שלקבוצה הבוגרת הועברו 85,000 ש"ח. "הבטיחו שהסכום הראשון יגיע לנוער, אך ההבטחה לא קוימה. מבקשים שנחכה עד שיוסדרו העיקולים על ההכנסות, כבר איני יכול להסתכל לאנשים בעיניים".

במקביל מנסה הנהלת קבוצת הכדורגל של הפועל תל־אביב לסיים את החוזים הכספיים של השחקנים. רמי ארמה, גיל לנדאו, ושכנתאי לוי נשארו היחידים בקבוצה שעדיין לא חתמו על חוזה כספי.

האתיופי אבבה מקונן ניצח במירוץ המרתון בסין

בייג'ינג (אי־פי). אבבה מקונן מאתיופיה חלף שני קילומטרים לפני הסיום על פני היפאני היוזמי טאקיגוצ'י, כדי לנצח במרתון השמיני של בייג'ינג, בירת סין. האתיופי בן ה־24, שלא השתתף באולימפיאדת סיאול בשל החרמת המשחקים על ידי ארצו, עבר את 42 הקילומטרים ו־195 המטרים תוך שעתיים, 7 דקות ו־35 שניות. זה הזמן החמישי בטיבו שהושג אי־פעם בריצת המרתון.

טאקיגוצ'י סיים שני, 2:07.38 שעות, לפני יפאני נוסף, טאקשי סו, 2:10.40 שעות. 380 רצים, ביניהם 40 זרים מ־15 מדינות, השתתפו במרתון שהחל והסתיים באיצטדיון "העובדים".

2 מדליות כסף, 3 ארד למשלחת הישראלית בסיאול

אולימפיאדת הנכים

סיאול (שרות "ספורט הארץ"). שתי מדליות כסף ושלוש מדליות ארד, ניצחון בכדורעף ובכדורסל לגברים – זה מאזן משלחת ישראל בתום יום התחרויות הראשון באולימפיאדת הנכים בסיאול.

האתלט נחמן וולף זכה במדלית כסף בהגיעו למקום השני בהטלת כידון למרחק 43.60 מטר. ראשון היה בוזיני שסירב ללחוץ את ידו של וולף על רוכן המנצחים, והפנה לישראלי את גבו לקול שריקות בוז של הקהל. במדלית הכסף הנוספת זכה השחיין שלמה פינגר שהתחרה בבית למשותקים. פינגר שחה 400 מטר חתירה בזמן 5.41 דקות. בבית לקטועים השיגו שחייני ישראל שתי מדליות ארד, באותו משחה, כל אחד בבית. ניסים רון בולוטין עבר את המרחק בזמן 4:44 דקות וחנוך כהן בזמן 5:12 דקות.

נבחרת הכדורעף השיגה נצחון 3–0 על נבחרת ארצות הברית ונבחרת הכדורסל לגברים פתחה בנצחון על ספרד 72–55 בניצחום של עופר צור שקלע 18 נקודות, ברוך חגי 16, משה לוי 14. היום תתמודד ישראל נגד דרום קוריאה. נבחרת הנשים הפסידה לארגנטינה 42–32.

בתחרויות הסיוף בפלורט זכתה נבחרת ישראל במקום השלישי. חברות: איילה בן, תמרה לוי, רחל סעיד ומרגלית פרץ. במשוקי הבודדים הודגה מרגלית פרץ רביעית.

בתחרויות האתלטיקה לנשים הודגה ציפי רובין רביעית בזריקת דיסקוס וטעלה סירי היתה חמישית.

על שמחת הישגי המשלחת העיבה הידיעה על מות הספורטאי הותיק צבי בן צבי, 60, שנפטר השבוע. בן צבי נפצע קשה במלחמת השחרור והיה מרותק מאז לכסא גלגלים.

היה בן ראשוני ספורטאי נכי צה"ל שעסק בספורט הנכים מיום היווסדו בשנות החמישים. ייצג את ישראל בשלוש אולימפיאדות נכים ובעשרות אירועים בינלאומיים אחרים, השתתף בעיקר בכדורסל ובאתלטיקה. שימש משך כ־12 שנים קפטן משלחות ישראל שהיה נושא הדגל. התנהגותו הספורטיבית שימשה דוגמה ומופת לחבריו.

מצ'יר הדהים גם את אדברג

ניצח בגמר טורניר מארלבורו בהונג קונג והוסיף 60 אלף דולארים לחשבון הבנק שלו

טניס

הונג קונג (אי־פי). מילוסלב מצ'יר, בעל מדליית הזהב האולימפית מסיאול, הפתיע את המדורג ראשון בעולם סטפאן אדברג בגמר טורניר מארלבורו 6–7, 6–4, 6–4, 6–1. מצ'יר, המדורג 12 בעולם קיבל על נצחונו 60 אלף דולר. אדברג הסתפק ב־30 אלף. במשחק על המקום השלישי, שהיה מאבק בין שני טניסאים בני 18, ניצח האמריקאי אנדרה אגאסי את ניקולאס פריירה מונצואלה 6–4, 6–3, 6–3.

ריצ'ארד מאטושבסקי, הטניסאי האמריקאי האלמוני (134 בעולם) שניצח בשני הגמר באליפות אוסטרליה באלפנות בסידני את טים מאיוט, לא יכול היה אתמול במשחק הגמר ליוגוסלבי העצק סלובודאן זיווינוביץ'.

זיווינוביץ' ניצח 6–7, 6–3, 6–4, וקיבל צ'ק על סך 78,500 דולר. בסך הכל הכנסות "טנור" העונה 203,174 דולר. "מבחינה מנטאלית קשה לשחק נגד יריב המדורג כל כך נמוך", אמר היוגוסלאבי, המדורג 35 בעולם. "אתה יודע שכולם מצפים ממך לנצח, והוא משחק כל כך טוב במערכה הראשונה. הוא ממש הפתיע אותי".

מאטושבסקי בן ה־24, שזה לו הביקור הראשון באוסטרליה, שילשל לכיסו 39,250 דולר, יותר מכל מה שהרוויח בכל התחרויות ששיחק בהן השנה לפני כן (רק 22,916 דולר).

בטולדו זכה האמריקאי בן ה־36 ג'ימי קונורס בתואר ה־107 בקאריירה שלו, כאשר ניצח בגמר הטורניר המקומי את הסובייטי אנדריי צ'סנוקוב 6–2, 6–0, ותוך 55 דקות.

מרטינה נברטילובה ניצחה בגמר הטורניר בפילדרשטאט, מערב גרמניה, את ידידתה והיריבה כריס אוורט 6–2, 6–3. זו היתה הזכיה החמישית של מרטינה בטורניר זה. "להתראות בשנה הבאה" אמרה מרטינה לאחר נצחונה ל־2,500 הצופים. "אבוא לשחק כאן גם אם סטפי גראף תחליט להשתתף". נברטילובה מדורגת כיום שניה בעולם, לאחר גראף.

וירדיס, ואן באסטן, אנצ'לוטי

כבשו את השערים לזכות מילאן שניצחה בחוץ 1–3 את פסקארה; חוליט לא שיחק

ליגות אירופה

רומא (שרות "ספורט הארץ"). מילאן ממשיכה לדהור. אלופת איטליה ניצחה גם במחזור השני. לאחר 0–4 מרשים במחזור הראשון נגד פיורנטינה, ניצחה אתמול מילאן בחוץ את פסקארה 1–3. את השערים הבקיעו פייטרו פאולו וירדיס (מוביל בטבלת המבקיעים עם 4 שערים), ההולנדי מרקו ואן באסטן וקרלו אנצ'לוטי. רוד חוליט, שעדיין לא נרפא מן הפציעה אותה הוא סוחב יותר מחודש, לא שיחק ויתכן שלא ישחק גם מחרתיים בנבחרת הולנד במוקדמות הגביע העולמי נגד מערב גרמניה במינכן.

את ההפתעה של המחזור הוליה לצ'ה, שניצחה את נאפולי – בלי מראדונה הפצוע – 1–0. אינטר זכתה בנצחון הגבוה של המחזור כשהביסה את פיזה 4–1. שני שערים הבקיעו על ידי שחקני נבחרת מערב גרמניה, לותאר מתיאוס ואנדריאס ברמה. את שני השערים הנותרים כבשו הארגנטיני ראמון דיאז והאיטלקי אלדו סרנה. לסרנה היה זה שער שלישי העונה.

הכוכב הסובייטי אלכסנדר זאבארוב הצטיין גם הפעם במדי יובנטוס וכבש את שער הבכורה בליגה האיטלקית, אולם "יובה" סיימה במגרשה בתיקו 2–2 מאכזב עם צ'זנה, שהצליחה להשוות פעמיים. את השער השני ליובנטוס כבש לואיג'י דה אגוסטיני. בנצחון חוץ נאה השיגה רומא 0–1. סמפדוריה היא הקבוצה השלישית, יחד עם מילאן ואינטר, עם מלוא ארבע הנקודות, לאחר שניצחה את קומו 2–0. הברזילאי טוניניו סרז'ו והאיטלקי רוברטו מאנצ'יני כבשו את השערים.

★ יתר התוצאות: אטלאנטה – ורונה, 2–2; פיורנטינה – אסקולי 2–1, לאציו – טורינו 1–1.

● טורקיה. האלופה הטורקית גאלאטסראי איסטנבול נוצחה במחזור התשיעי על ידי סאריר 1–2, אולם היא עדיין מובילה את הטבלה עם 20 נקודות ומקדימה בשתי נקודות את טרבזונספור והולוספור. טרבזונספור נוצחה בדרבי על ידי בשיקטאש 0–2 והולוספור סיימה בתיקו 2–2 עם קאריסיאקה.

רנדי אוהאנס (משמאל) גיבור הניצחון של מכבי חיפה על הפועל חולון 84–80. בתוך את הדרך לסל מול בן מקדונאלד (מספר 4) אחרי פיליפס ודייוי ברמור (6). אוהאנס קלע במשחק 34 נקודות.
(צילום: עדי קרן)

אמש בכדורסל

כשחולון מפסידה זו כבר לא הפתעה

מאת מנחם כהן
כתב "ספורט הארץ"

מכבי חיפה – הפועל חולון 84–80 (41–46)
● המצטיין: רנדי אוהאנס ● קלעו לחיפה: אוהאנס 34, ברנע 19, רוזנברג 15, וולאס 8, גודרון 8 ● קלעו לחולון: דלול 18, ברמור 17, אלימלך 16, כוגן 10, מקדונאלד 10, פיליפס 9 ● שפטו: טל הרניק וירון גרינפ, 1000 צופים, בחולון.

רק הכרוז צור פלד והבנות המעודדות מילאו באמונה תפקידם בהפועל חולון. פלד ניסה לעודד את השחקנים והקהל. הבנות הנאות בבית הכדורסל, ניראו רעננות ומלאות חיים – אבל שחקני חולון נראו חיוורים ולא מילאו את המינימום שנתבקש מהם.

רנדי אוהאנס, ששיחק לפני ארבע שנים בחולון, נתן לכל החולונים חומר למחשבה. בשנים האחרונות מביאה חולון זרים שאינם ממלאים הציפיות. הזרים המובאים מאכזבים מקודמיהם ומתחילים את החולונים מאכזבים.

ניצחון חיפה הוא ניצחון הכדורסל. לפנים היתה זו חולון ששיחקה עם זרים ישראלים רבים. היום זו חיפה, עם שני זרים והיתר ישראלים בעלי נשמה.

חיפה חייבת ניצחונה לשלושה: רנדי אוהאנס (34 נקודות) שעשה בהגנת חולון; אסף ברנע בן ה־20 שקבר 19 נקודות וניפץ את אגות בן מקדונאלד, ואורי רוזנברג, שבכושרו המשיך את יכולתו הטובה מהדרבי הקודם.

חיפה ניצלה הסתננות חולונית בהתחלה והגנה לקויה ותרה, כדי להוביל 15–25 (דקה 9), כאשר רוזנברג, ברנע ואוהאנס, העמידו בצל את ארל ויליאמס ומקדונאלד. הזר המוצגת בליגה ממנה בה – האנ.בי.איי. יתרון חיפה הגיע לשיא בדקה ה־17 – 26–41. עבירה טכנית של מאמן חיפה איפשרה לחולון לקלוע 9 נקודות בדקה כדי לסיים המחצית בפיגור 41–46.

במחצית השניה ניסתה חולון להדביק את חיפה. 9 פעמים הצליחה חולון להתקרב לחיפה בנקודה, בזכות קליעות של אלימלך דלול. אבל כאן התגלתה חיפה בגדולתה. השחקנים לא נכנעו לעייפות (חולון ראשון בחיפה דקה 33) הצליחו לברוח בכל פעם מחדש, עד לפער 6 נקודות.

20 שניות לסיום, כאשר חיפה הובילה 82–80, קלע עדי גורדון את הסל השני שלו במחצית, אבל המשמעותי במשחק, של שהבטיח ניצחון לחיפה ולא הפתיע כלל את 1000 הצופים.

כדורסל / הערב מחזור 5

מכבי ת"א מפילדלפיה לירושלים

מאת אילן פריש
כתב "ספורט הארץ"

אחרי המסע לפילדלפיה, חוזרת הערב האלופה מכבי תל־אביב לזירה הישראלית והמאמן צבי שרף חושש מנפילת מתח. המבחן יהיה הערב באולם מלחה בבירה, שם יתמודדו שחקני הפועל ירושלים למכבי תל־אביב. הטבלה מעידה על פער גדול בין הקבוצות. אולם יש לזכור, כי ירושלים קיימה עד כה שלושה משחקי חוץ קשים – בחולון, בראשון־לציון, בכרמיאל – לעומת מישחק בית בו ניצחה. הפועל גליל־עליון (בלי הפסד), יתארח בנתניה אצל אליצור המקומית. המשיך לחפש ניצחון ליגה ראשון. שתי קבוצות נוספות שלא ניצחו העונה יבקשו לזכות בניצחון בכורה: אליצור רמלה השקוע יארח את הפועל תל־אביב, והפועל גבת יתארח במכבי ראשון־לציון.

במשחק האחרון הערב יארח הפועל חיפה, המאוכזב מהפסדו בשתי ההתמודדויות, את מכבי רמת־גן המצמד לצמרת לפתות הרכב מוזלל אמריקאים.

במשחק שחקנים והיה אמש הפתיע הפועל חולון בביתו 80–84 על ידי מכבי חיפה, שלפחות ליממה אותה עלה למקום הראשון.

תחילת המשחקים 20.00.

טבלת הליגה הלאומית

1.	מכבי חיפה	5	394–418	9
2.	גליל־עליון	4	281–338	8
3.	הפועל ת"א	4	326–399	7
4.	מכבי ר"ג	4	357–392	7
5.	מכבי ת"א	3	284–332	6
6.	הפועל חולון	4	313–339	6
7.	הפועל חיפה	4	343–365	5
8.	ראשון לציון	4	345–343	5
9.	הפועל ים	4	363–328	5
10.	אליצור נתניה	4	393–334	4
11.	איתן גבת	4	444–362	4
12.	אליצור רמלה	4	424–325	4

סוקראטס חוזר לשנה לסאנטוס

ריו דה־ז'ניירו (שרות "ספורט הארץ"). כדורגלן נבחרת ברזיל לשעבר, ד"ר סוקראטס, החליט לחדש את פעילותו. לאחר שמונה חודשי פרישה חתם סוקראטס בן ה־34 בסוף השבוע חוזה לשנה בסאנטוס, קבוצתו לשעבר של פלה. לפני פרישתו שיחק סוקראטס בפיורנטינה האיטלקית ולאחר מכן בפלאמנגו ריו.

לפלאמנגו יש בינתיים מאמן חדש. זהו טלה סנטאנה, מאמן הנבחרת הלאומית בשני המונדיאלים האחרונים. סנטאנה הדריך בשנה האחרונה את קבוצת אתלטיקו מיניירו מבלו הוריזונטה. הוא יקבל את השכר הגבוה ביותר שקיבל אי־פעם מאמן בקבוצה בברזיל: 10 אלפים דולר לחודש. החוזה של סנטאנה הוא ל־15 חודשים.

מחרתיים הקרב הגדול

גרמניה ניצחה 14–2 הולנד ניצחה 12–1

מאת זיגמונד שטיגלר

מינכן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). ההכנות למשחק הקרב עולמי המסקרן בין נבחרות מערב גרמניה והולנד, מחרתיים בערב במינכן, נכנסו לשלב מתקדם. שתי הנבחרות נבחנו אתמול בהתמודדות אימונים על אדמת גרמניה ואתמול קיימו משחקי אימון נגד קבוצות חובבניות מקומיות. הגרמנים ניצחו 2–14 וההולנדים, אלופי אירופה, לא היו רחוקים מהם וניצחו 1–12.

תכניותיו של המאמן הגרמני פרנץ בקנבאואר נפגעו באורח משמעותי לאחר שסטפן רויטר מבאיירן מינכן נפצע קשה ולא יוכל לשחק. במקומו הוזעק מאיטליה תומאס ברטולד, המשחק בקבוצת ורונה. ביניהם מופיעים במבחנה הגרמני מגיני אירופה, אלפא תון הסטופר רויטר. רומא הבהירה החושש מ"מנבאר" להחזיק את כל יתר השחקנים.

אבל כל הבעיות הללו הן כאין וכאפס לעומת הבעיה האמיתית היחידה של ההולנדים: רוד חוליט. השנה באירופה לא ישחק – אלא אם כן יקרה משהו מאד בלתי צפוי. אתמול הודיע רופאה של הקבוצה האיטלקית מילאן, כי חוליט זקוק לשבוע נוסף של מנוחה לפני שיוכל לחדש את פעילותו.

חוליט לא שיחק אתמול בליגה האיטלקית, אבל שלושה אחרים שישחקו גם ביום רביעי שיחקו והבקיעו. מרקו ואן באסטן למילאן, ושני הגרמנים לותאר מתיאוס ואנדריאס ברמה – לאינטר. רודי פלר הבקיע אתמול, אבל עשה זאת ביום רביעי שעבר, כאשר קבוצתו רומא ניצחה את נירנברג בגרמניה 1–3 בגביע אופ"א.

החלה אליפות הטניס

התחרויות המוקדמות לאליפות ישראל בטניס החלו אתמול במרכז הטניס בירושלים. בבית המוקדם משתתפים 24 גברים ו־8 נשים. 6 גברים יעלו לבית הגמר ו־6 נשים כבר הבטיחו עלייתן לגמר. משחקי בית הגמר יחלו מחר. הגמרים ייערכו עד סוף השבוע.

המדורג ראשון באליפות הוא האלוף היוצא גלעד בלום והמדורג שני עמית נאור. בכיר טניסאי ישראל עמוס מנסדורף אינו משתתף בתחרות.

טניס / ריקלים הפרס הגדול

חוויה בלתי רגילה – אבל כך זה לא יכול להימשך

מאת יאיר עמיקם
כתב "ספורט הארץ"

מאמן ותיק בכדורסל שאל אותי בשבוע שעבר, בעזרת טורניר ריקליס הפרס הגדול: אם לא היה עליי לסקר את טורניר הטניס ברמת השרון האם גם אז הייתי חוזה במשחקי הטורניר? עניתי לו בערך כך: גבוהה או לא גבוהה רמת הטניס – זה נושא שולי. לבוא ולעבוד במרכז הטניס – זו הנאה כפולה ומכופלת.

במרכז הטניס עתונאי נהנה ממעבר חופשי לכל מקום שצריך (עם תג מתאים) בלי שסדרן או שוטר יודיע על דעת עצמו "לאן אתה לא נכנס", בסיגנון המוכר ממגרשי הכדורגל והכדורסל. יציע העיתונות במרכז הטניס ממוקם בעמדת צפיה מצויינת, תנאי הכתיבה נוחים. בחדר העיתונות, מוגש כיבוד קל בכל עת, תלויים על הקירות כל התוצאות המעודכנות, ניתנים סטטיסטיים על כל מתחרה ומנהלת מיוחדת מאיגוד הטניס המקצועני שהופקדה לקשר בין השחקנים לתקשורת. יתרה מזו, השחקנים חייבים להתייצב בחדר העיתונות תוך 30 דקות מגמר המשחק, גם המנצח גם המפסיד, וזה לא חוק של מרכז הטניס אלא חוק של טורניר הפרס הגדול. וכך לא צריך העיתונאי לרדוף אחר השחקנים ולראיין אותם בבהלה לא מכובדת בעמידה. אפשר גם אחרת, בצורה תרבותית, בישיבה, עם כוס קפה ביד. עיתונאי שואל, טניסאי משיב. בגמרו השאלות, אומר טניסאי תודה, העיתונאים מודים וכולם מרוצים. חוויה!

לבוא למרכז הטניס ברמת השרון זו חוויה בפני עצמה. אווירה של חוץ לארץ, מסטודאלית, תרבותית. קהל שאוהב טניס, יודע לעודד את השחקנים. זה את המשחק. רק תנו לו טניס טוב והוא ימלא את היציעים.

וכאן אני מגיע לד"ר איאן פרומן וליציעים. פרומן הוא מוסד ברמת השרון. לא הייתי צריך להגיע למבוחון בניו־יורק, שם הייתי בטלוויזיה במשחק הנפלא של עמוס מנסדורף נגד איוון לנדל באליפות ארה"ב הפתוחה. את ההתמצאות שקיבל איאן פרומן מפרשן רשת הכבלים יו.אס.איי במהלך המשחק שערך 4 שעות, שמעתי גם כאן ברמת השרון. שני השחקנים שהיו כבר בעשיריה הראשונה של הטניס העולמי, ברד גילברט וארון קריקסטיין התפעלו מהאירגון הנפלא של איאן פרומן ורעייתו רות, והייתי מוסיף גם את מזכירתו רות קידר. שחקנים שלא נתקלים באמת בארגון טוב אינם מרעיפים סתם כך מחמאות נלהבות.

אך מעבר לארגון יש לו בעיה קטנה לאיאן פרומן. בעיה שעלולה לפגוע בבייבי שלו טורניר ריקליס הפרס הגדול. מזה שש שנים מופיעים כמעט אותם שמות. שימו לב למנצחים: ברד גילברט שלוש פעמים, ארון קריקסטיין פעמיים, עמוס מנסדורף פעם אחת. לאנשים קצת נמאס לראות כל הזמן את אותם השחקנים, זה פשוט משעמם ומאבד מן ההתרגשות. נכון, לא כל יום אנו זוכים בכבוד שהמנצחים הם שני היהודים האמריקאים, שהגיעו בגמר. אך זה לא ימשיך ללכת בלי שמות נוצצים כמו שוודי מעולה מן הרמה של סטפן אדברג או מאטס וילנדר, או איזה אנדרה אגאסי "הכוכב". ללא אחד או שניים מהשמות הללו שישראל יהוא ארוע הספורט השנתי האמיתי היחיד בארץ, שבאטמוספירה יכול להביא לציבור משחקים רשמיים של הטופ העולמי.

נכון, הבעיה ידועה. סך הפרסים הנמוך של כ־100 אלף דולר מקנה למנצח מספר נקודות קטן מטורנירים בעלי פרסים גבוהים יותר ועל כן מעדיפים הטניסאים לא להפסיד ניקוד וגם כסף בעת ובעונה אחת. התחרות על הטניסאים גדולה. הפיתויים גם כן.

מאחר שכך אין ברירה לאיאן פרומן. היום, מחר, כבר השבוע, צריך להתחיל לחשוב ולתכנן את הטורניר לשנה הבאה. להתחיל בחיפושים אחר מקור כספי להגדלת הפרסים. אם הכסף הוא הפיתוי, אני בטוח שאפשר למצוא איזה יהודי "משוגע" שיתרום. אם באנגליה יש ארגון שמוכן להוציא מאות אלפי דולרים להורשת המקצוענות בארץ, צריך למצוא גם מישהו שיעזור בענין תקציב להגדלת הפרסים בטורניר הפרס הגדול, בפרס שהוא עשוי להחזיר את ההשקעות. אין צורך לריטמון מטורף, כדי להביא, שום שחקנים כמו מאטס וילנדר ואנדרה אגאסי וברד גילברט שהביא בואו ועוד כמה יהודים מהם מישים הראשונים בעולם יגיעו לכאן ההשקעה תניב פירות. גם במוקדמות יהיו היציעים דחוסים ובוודאי גם בחצי הגמר והגמר. ההכנסה תכסה את ההשקעה.

קהל יש, מתקן נפלא יש, הבו לנו ריענון הטניסאים מהשורה הראשונה. אנחנו נשמח להתראות בשנה הבאה.

בזק — משרד התקשורת

יום עיון בנושא:
מערך התקשורת הלאומי
במעמד
שר הכלכלה והתקשורת
מר גד יעקבי

יתקיים ביום ג', ד' בחשון תשמ"ט 18.10.88 במלון מגדל הכנסת, רח' וולפסון 4, ירושלים
בין השעות 09.00 עד 14.00

09.30-09.00 התכנסות וכיבוד קל

11.40-09.30 מושב א': מגמות במערך התקשורת הלאומי – דבר שר הכלכלה והתקשורת, מר גד יעקבי.
מדיניות התקשורת וההערכות ליישומה – מר יצחק איש הורוביץ, מנכ"ל משרד התקשורת.
מערך הבזק בהווה ובעתיד – מר צבי אמיר, מנכ"ל חברת בזק.
שירותי הדואר – משרות ממשלתי לרשות – מר יצחק קאול, מנכ"ל רשות הדואר.
טלויזיה בכבלים ובאמצעות לווין – עו"ד דוד הורניק, יו"ר המועצה לשידורי כבלים.
תקשוב – I.S.D.N – ד"ר יהודה קלע, יועץ ויו"ר ועדת ההיגוי לתקשוב.

12.00-11.40 הפסקה.

14.00-12.00 מושב ב': תקשורת – תעשייה וצרכנים
תעשיית התקשורת הישראלית – מר גדעון פלצר, מדען ראשי כור תעשיות.
התעשיה כצרכן תקשורת – מר יהודה מורג, ראש מנהל תקשורת תע"א.
מערכות הבנקאות והכספים כצרכן תקשורת – מר מיכאל ברקאי, יו"ר פורום מנהלי תקשורת.
מערכת הביטחון – כמשתמש בתשתית התקשורת – תא"ל בני מירן, קצין קשר ואלקטרוניקה ראשי.
התקשורת והפרט – גב' עדה לבנון, יו"ר המועצה הישראלית לצרכנות.
התקשורת ככלי לפיתוח חברתי – מר עמוס רון, יו"ר המועצה הציבורית לתקשורת קהילתית.
שירותי תקשוב ותקשורת – מר עזרא בן טובב, יו"ר איל"א.
סיכום השר.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו, את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

צוואות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
6118/88	הולדה אנגלאנדר	17.10.87	יעקב גלעד
4555/88	יעקב בן יקיר	6.4.88	נחמה בן יקיר
6109/88	בתיה סמוך	17.8.88	יעקב סמוך
6114/88	שטיין מייביש	19.3.88	שי בניטין
6115/88	פרנבלה מליחי	7.7.88	מליחי זכריה
6116/88	לאה שמריך	20.8.88	יהודית נסים, גיל זיו
6123/88	מוסקוביץ אולסנש	12.9.88	מוסקוביץ מרים
6124/88	גבעוטי יצחק	20.11.86	ניר שמואל
6126/88	ברוש דבורה	19.6.88	דוד ברוש
6128/88	פיני סימון	31.8.86	רינה מאיר – לישימסוק
6133/88	אליעזר וקסמן	17.8.88	חנה וקסמן
6137/88	ביכאל זהבי	1.9.82	אסתר פרץ
6138/88	זלמן קספינסקי	16.8.88	באטריס קספינסקי
6145/88	מנחם שרשבאום	11.7.88	פנינה שרשבאום
6147/88	שניידר שאול אהרן	28.7.88	שניידר ניסה
6148/88	ברדשי משה	15.9.88	ברדשי פנינה
6149/88	רבינה רוזנין	18.2.88	ישראל ראובן
6158/88	מרדכי סנמיר	13.8.88	חנה סנמיר
6160/88	רייזמן יוסף	15.8.88	רייזמן ארנה רבקה
6167/88	פורר רבקה	27.1.87	כהן חיים רחל
1671/88	סיסרין בלה בלום	12.8.88	אלכסנדר קרונגר
6173/88	גרלשבילי אשבותר	18.11.87	גורה באשויבלי
6180/88	נעמי כהנקאל	8.9.88	בן ציון כהנראל
6185/88	הלנה קרוטבסקה	30.8.88	שלמה קרטבסקי
6187/88	חנה דגה שפייר	24.9.88	דוד שלמה שפייר
6188/88	צליוק יונה	18.1.88	צליוק דוד
6190/88	לוי יעל	31.7.88	לוי גיל
6191/88	לאה נתנזון	12.10.87	שרה וייזוב
6196/88	הרשקו ישראל	9.8.88	מסיה הרשקו
6197/88	גלבמן נתן	24.7.88	שושנה קליק
6198/88	אלבר עזרא	14.2.88	רוזנברג ויה
6205/88	אלי ברוך	6.9.88	ברוך פושוטה
6206/88	בלומה רבייר	25.8.88	רבקה עיורית
6207/88	מוסקוביץ גולדה אסתר	8.9.87	מוסקוביץ ראובן
6209/88	נחום גלזר	28.7.88	שמואל גלזר
6212/88	שושנה טאוסי	31.7.86	צבי טאוסי
6219/88	ישראל לוי	21.6.88	אביבה רוזין
6220/88	לאה בן חורין	27.6.88	אמיצה חנור
6096/88	אטיל מוסקבים	27.3.88	שרה ברוטילובסקי
6158/88	נובינוב גיין	1.2.88	דוד עגבר
6222/88	אודיה אליעזר	3.4.88	בן אודיה ויקטוריה
6226/88	פריץ ויסמן	23.5.88	בלי ויסמן
6231/88	מילה פורצעי	27.9.88	לוטניק אלכסנדר
6238/88	ליאו קופין	28.2.88	שרה ג. קופין
6239/88	רדשי חנה	15.9.88	אברהים ואזה יוסף
6241/88	קסלמן רוזין מרים	29.7.84	קסלמן נחום
6242/88	הורביץ רוזה שושנה	2.10.87	יהודית מזרע, אברהם הורביץ
6243/88	נחמה שיף	5.7.86	רחל כרמלי
6244/88	שליט יוסף	23.11.86	שמואל שליט
6251/88	רינה אליהו	2.8.88	אברהם שולב
6253/88	רוזנוף חנה	19.8.88	הרולד צבי רוזן
6255/88	מאסיג ארנאורד	12.9.88	ש"ד מיכאל מאסיג
6256/88	ריני שילה	11.9.88	פנינה אנולאי
6257/88	נוכה הר	24.5.88	משה הר
6263/88	אברהם ליבנה	5.5.88	זיוה ליבנה
6264/88	עבדאללה בדיקפור	28.2.88	גאמשיד בריקפור
6270/88	נתן מאיר	25.8.86	חוה מאיר
6272/88	יצחק אלכסנדר	1.8.88	רוזה אלכסנדר
6275/88	משה אריה אולדייך	27.8.78	יוסף קלונמן
6277/88	בר הגנו סלע	9.9.88	אהוד סלע
6279/88	שמרן יהלמה	1.10.88	היבטלד מנחם
6280/88	ריסקביץ יעקב	29.4.85	רחל פיסקביץ (פיסקוביץ)
6284/88	זהר לנדר	18.7.88	גילה לנדר
6286/88	יעקב ישרים	16.4.88	משה ישרים
6288/88	נחמה הלד	7.9.88	משה קפשולניק
6290/88	סם רוזנברג	27.7.88	צפורה בורה
6305/88	ליבמן בנימין	4.5.88	ליבמן זהבה
6306/88	יעקב שכטר	30.8.88	יוכבד שכטר

ירושות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
6108/88	אריה ולדמן	15.8.88	גולדה מסודה ולדמן
6076/88	קודר סופר	14.8/88	רעיה ליבוביץ סופר
6141/88	שרגא בר־ניב	8.3.86	רם בר ניב
6166/88	צבע אברהם	29.5.88	צבע פירחה
6105/88	ישעיה אבוריקי	30.7.88	אורנה קייין
6110/88	בתיה אלאלוף	13.5.88	הללה אלאלוף
6111/88	זהרי ציון	30.11.87	מאיר פליקס
6112/88	רוזמיה זהב	19.1.88	אדמוני יואב
6113/88	קירקוד מזל	28.2.88	קירקוד מאיר
6117/88	צבי פרדמן	8.9.88	אווה פרדמן
6118/88	אבגלנד יהודה	14.5.77	יעקב גלעד
6120/88	רזננן שושנה	9.2.86	רחל בר שביט
4215/88	אלולה שחרך	25.10.87	אדולף רוזנשטין
6121/88	הלוי מיכאל	6.6.84	שרית הלוי
6122/88	נאזר ישראלי	18.5.83	זוקר נזבה
6125/88	דוד ר"בה טיטלבויים	4.2.83	חיים טיטלבויים
1627/88	עקיבל שמואל	25.8.88	הברשלר לאה
6130/88	מרדכה יוסף	18.4.88	מרינה לונה
6131/88	מאירוה עזרא	11.8.84	מאירוה אברהים
6134/88	דודה לדנר	4.3.79	דב לדנר
6135/88	נחום לדנר	3.4.88	דב לדנר
6136/88	פולה פסיה רבנער	14.7.88	אלינה יהוד
6139/88	מסי יהודה	14.1.87	מסי שרה
6140/88	ניסים פרנטים	16.7.83	אריה נסים
3713/88	בנת סעיד	8.1.88	ראובן סעיד
6147/88	שניידר שאול אהרן	28.7.88	שניידר ניסה
6142/88	מיקו מרכוב	13.5.88	פני מרכוב
6143/88	יוסף יהודה	00.11.68	חנה (יהודה) ברזילי
6144/88	לדובניק ישראל	1.5.88	סלומון אינה
6146/88	דוד קובן	9.2.88	זיוה קובן
6151/88	כהן עפרימה	00.01.74	שמעוני מרי
6152/88	קירשנבאום ארולף אברהם	24.4.88	אטלה קירשנבאום
6154/88	אייבגר אברהם אהרן	23.12.75	שולמית מילר
6155/88	אייבגר מרים	27.1.87	שולמית מילר
6156/88	מרקה פרוזה	29.12.86	מרקה מאיר
6157/88	מרקה שמעון	20.7.88	מרקה מאיר
6159/88	ישעיהו ויגר	9.1.63	כלנית פרידמן
6162/88	אקסלרוד ישעיהו	21.8.87	זהבה אקסלרוד
6163/88	הרשקוביץ חנה	12.8.86	הראל ראובן
6164/88	הרשקוביץ סמי	16.6.86	הראל ראובן
6165/88	תמרה לישיץ	14.2.88	לישיץ חנה
6168/88	נעים אלטרה	24.3.88	נעים דינה
6169/88	מסמגון דבורה	00.06.59	רבקה שבנב
6170/88	מסמגון הירש צבי	14.4.88	רבקה שבנב
6172/88	שעשוע נעימה	26.4.86	צביע שמחה
6175/88	זינגר רבקה	19.4.86	זינגר עזריאל
6176/88	ישראל פרידמן	15.8.88	שרה פרידמן
6177/88	וולבדר משה	11.8.82	רחל אלון
6178/88	דוד נמרוד	8.7.88	בנימין נמרוד
6179/88	רות קלינגר	25.2.85	בלומה שטיך
6181/88	דוד סולדר	20.2.79	מטפרה סולדר
6182/88	עזיז שלמה	12.1.87	עזי ברוך
6183/88	עזיז נעימה	7.7.88	עזי ברוך
6184/88	אהרן קנר	2.6.88	קנר דינה
6186/88	בלה אילנה	2.4.88	רביאל בהרה
6189/88	בלה חולי	9.2.88	מרדכי חולי
6192/88	נתנון חיים	23.1.85	שרה ויניב
6199/88	אריה זמרוביץ	11.10.88	מרדה זמרוביץ
6201/88	שלמה כרמן	30.5.87	הלה כרמן
6202/88	הירש גלר	15.10.62	גלר יעקב
6203/88	אהרן סולוך	18.8.88	צביה סולוך
6204/88	בני פאולה (כספרה)	12.11.78	בני שכנאי
6208/88	שלמה רוזנסקי	2.10.88	שמעון רוזנסקי, עמוס רוזנסקי
6210/88	ברורי גמיל	12.5.88	ברורי פולין
6211/88	חיים סייאור	15.7.81	רחמה סיידי
6213/88	חזון טל	30.1.85	ואלך סימה
6214/88	נחשון צמיר	11.9.88	בהוריה ג'סקן
6215/88	נחשון הבלות	8.9.88	בהוריה ג'סקן
6216/88	בוקה מור	13.8.68	צדוק מור
6217/88	אוזה חורין	19.8.88	אביבה חורסני
6174/88	גרבה ברזילי	1.9.88	יהושע ברזילי
6221/88	מיסנברג יעקב	8.27.88	מיסנברג אינה
6223/88	אלהאר ברשון	29.7.88	אודה אלהאר
6225/88	רחל פרלמן	00.7.73	צור יעקב פרלמן
6227/88	קליינהס יצחק	21.6.78	תמיר שרה
6228/88	קליינהס הלה	24.12.87	תמיר שרה
6229/88	נחום חיים ברייבר	9.8.88	יוסף בינא
6230/88	מלכה זהר	20.2.87	מלכה יהושע
6232/88	ממה קוסטר	13.10.52	אברהם יזראל קוסטר
6234/88	פרינה מקלר	23.9.88	צפורה קשר
6235/88	גוליה אמזר	3.9.88	גוליה אמזר
6236/88	לוי רחל	13.6.77	לוי מאיר
6237/88	לוי משה	25.10.87	לוי מאיר
6240/88	רדשי בבה (ברוך)	14.12.87	אברהים זאוה יוסף
6245/88	כהן מאיר	31.8.86	ברכה כהן
6246/88	יחזקיה בעימה	9.11.85	יחזקיה שבריה
6247/88	שרה פירשוס	17.2.85	בז יוסף פירשוס
6248/88	אברהם ודויה מתגר	18.8.87	רחל מתגר
6249/88	סילביה לב ארי	8.5.87	אהרן לב ארי
6250/88	ליבמן אברהם	1.8.88	מיקנובסקי שרה
6252/88	מרדוך יעקב	3.8.88	מרדוך דייזי
6254/88	פרוכטמן ברינבל	29.7.88	פרוכטמן ישראל
6258/88	שפרינצר חנה	7.9.88	בנים נתנון
6259/88	חנה גרינבאום	16.6.88	גילה פינגלד
6260/88	יעל הירש	23.10.85	אהרן הירש
6261/88	חוקי רחל	28.11.85	עזרא חוקי
6262/88	אטולד שמעוני עמרם	00.2.76	מילר רבקה
6265/88	אייקרי יעקב	3.9.88	אייקרי משה
6266/88	אייקרי מרים	12.7.81	אייקרי משה
6267/88	כהן בנימין	12.7.88	כהן מסעודי
6268/88	רוזנבל זהה	18.11.87	רוזנבל לאון
6269/88	רוזנבל אבא	24.6.84	רוזנבל לאון
6271/88	מסמה פורטל	28.7.88	אשר פורטל
6273/88	שמואל פישל סקבין	4.5.88	יהודה סקבין
6274/88	איזנבק פולה	8.11.87	איזנבק יחזקאל
6276/88	הלף קרשל	7.4.88	ששנה קרשל
6278/88	פרידמן שאול	14.5.87	פרידמן רישה
6281/88	שרה גרמר	21.5.88	צבי מנוס גלגמן
6282/88	אהוד מרדכי פלך	13.8.88	דורית פלך
6283/88	משה גרופביץ	3.5.88	צפורה רוזנברג
6287/88	רוני צבי איינשטיין	12.12.78	יהודית איינשטיין
6289/88	רחל מינץ	25.11.87	חנוך מינץ
6290/88	ישעיהו מינץ	23.8.88	חנוך מינץ
6291/88	סוטני ברכה	7.3.80	ויסורוו ברכה
6292/88	רינר דב	3.3.88	רינר מינה
6294/88	זלמן אהרן	22.10.84	סימה זלמן
6224/88	מרקוס מוסר שוקרון	11.4.88	מרוה פורינה אבודי
6285/88	רינה השש	18.12.88	אמנון השש
6299/88	אריה לופיאנסקי	22.5.88	עמנואל לפיד
6300/88	יחזקאל דלאל	1.2.88	רגינה דלאל
6302/88	יהושע בירזן	15.2.87	אוה בירזן
6303/88	יוסף ליפשיץ	30.7.88	פרנס ליפשיץ
6304/88	גולדה ליפשיץ	27.11.73	פרנס ליפשיץ
6307/88	נסים טובה	19.11.87	זיו נסים
6308/88	עמר יצחק	12.4.88	עמר שרה

(—) ר. שמרנברג־יאלישה, שופטת
רשם בית המשפט המחוזי תל־אביב

לא מכרת
לא שילמת
לוח העיר
פרסום
פון
735588/9

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04/640775

הודעה עפ"י סעיף 149, לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה בקשה על־ידי מר ריקון שמעון לאשר שימוש חורג כי יסוד מסמורים למעבדת שיניים בקומת המרתף ומחוץ תוך בניין שיניים ברחוב ירושלים מס' 27, הדר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הדישי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ב', ה', בין השעות 08.00–11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יעביר אותה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב' איתמר ינבריך
מהנדס העיר

זהב מירושה/עזבון

יש מי שיודע להעריך

חברי "זמלר" ערוכה כדי לספק לך מידע ויעוץ בכל הקשור לערך הזהב שברשותך.
ציוד חדיש וממוחשב המקשר בין "זמלר" לבורסות הגדולות בעולם מאפשר לך קבלת החלטה נכונה ובזמן אמיתי.
ב"זמלר" קונים זהב מכל סוג שהוא; תכשיטים ישנים, זהב שבור, מטבעות סובריינים וכו', בכל סדר גודל ובערך הריאלי (היום יומי) של הזהב.
ב"זמלר" מתייחסים באחריות לכל עיסקה כחוק, תוך הקפדה על דיסקרטיות מלאה.

זמלר מתכות בע"מ
רחוב יהודה הלוי 143, ת"א
טל. 03-5616924

هكذا من الاصل

صكذا من الاحل

מכתבים למערכת הארץ

ראשית הנסיגה

"בשימה לזכר בנימין שליט (אותי שמעתי, "הארץ", 5.10) משמטו העיקר: הבג"ץ בהרכב תשעה שופטים פסק לטובתו של שליט: ילדיו הראשונים נרשמו כיהודים לפי הלאום, בהסתמך על נוסח חוק השבות כפי שחל בעניין זה בישראל בעשרים שנותיה הראשונות.

בחוק זה נקבע כי יהודי הוא מי שרואה את עצמו כיהודי ואינו בן דת אחרת. עד אז שימשה כבסיס להקמת מדינת ישראל ולקיבוץ גלויות אליה, התפיסה הלאומית הרחבה שעל־פיה מוחים הגויים ותרבית היהודים את בני העם היהודי. למבחן דתי־פולחני יהודי לא היה בכך כל מעמד.

רק לאחר פרשת שליט, הצליחו המפלגות הדתיות להביא לשינוי בחוק ולהוסיף בו את מבחני דת האם והגיור לקביעת יהדותו של שלה. בכך ניתן לראות את תחילת הנסיגה בדרך להפיכת ישראל ממדינת היהודים למדינת היהדות, והתעצבותה מחלקים חשובים מהעם בארץ ובתפוצות.

מיכאל מאור־בירנבויים
חיפה

מסראווה – מינוי מוצלח

ב־6.10 פירסם "הארץ" מאמר מאת יששכר קציר, לשעבר קונסול כללי של ישראל באטלנטה והיום עובד משרד ראש הממשלה, המותח ביקורת על משרד החוץ בנושא מינוי מחליפו של קציר, ע"ר מוחמד מסראווה.

מינויו של ע"ר מסראווה לתפקיד באטלנטה נחשב כיום לאחת ההצלחות הגדולות מבין המינויים של שירות החוץ. זאת – לא רק על פי הסטנדרטים של משרד החוץ. לפני כשבועיים מצא לנכון הניו־יורק טיימס, להקדיש למסראווה כתבת פרופיל אוהדת ביותר. מעטים הדיפלומטים הישראלים שזכו אי־פעם לכתבה מסוג זה בגדול ובחשוב בעיתוני ארה"ב. קציר הזריעה מלפרט את הכתבות והביקורות החיוביות להן זכה מסראווה, בעיתונים אחרים בארה"ב.

מינויו של מסראווה סייע לנו בהסברת אופי הקשר שבין יהודים וערבים בישראל יותר מאשר כל ניירות ההסברה שנכתבו בתחום זה ויותר מכל הנאומים שנישאו על־ידי נציגינו בנושא.

לצערנו ממשיכים מקורביו של ה"כ כהנא באטלנטה להתנכל למסראווה, זאת תוך ניסיון לעוות את דבריו ומסריו מתוך כוונות בריחות ומכוערות לכלנו.

גם במקרה הספציפי אליו מתייחס הכותב סולפו דבריו של מסראוואה והוצאו מהקשרם. משרד החוץ דוחה את ניסיונות הסילוף הללו בשאט נפש.

ד"ר אלון ליאל
דובר משרד החוץ

למה אנחנו מסכימים

דוברים של המערך והליכוד מבקשים לאשש את עמדותיהם בשאלת ההסדר המדיני בטיעון כי "הערבים לא יסכימו". יאנוש בדר, בקיבל, מוטע שהואיל והעמדה על פירוז מוחלט של יש"ע, אך שום מדינה – ובכלל זה ישות מדינית פלשתינית – לא תסכים שלא יהיה ברשותה צבא, הרי שיש הכרח בהסדר ביש"ע עם ירדן, שתחזיק בצבאה מזרחה לנהר, קרי ב"אופציה ירדנית". אינם זה דברי ליכוד אחרים טוענים כי הערבים לא יסכימו לא ל"פשרה טריטוריאלית" ולא לפירוז.

מבין להם ואתו מאיר אבירוזנוב, איש אש"ף מעזה, כבר אמר כי פירוז הוא אפשרי, והוסיף כבר דיבר על גמישות בשאלה הטריטוריאלית. אף־על־פי־כן, עמדות הפתיחה של הערבים בגוה"מ, כמו גם אלה שלנו, יהיו במובן קיצוניות, אלא שכידוע עמדות מתגמשות תוך כדי משא־ומתן. זו דרכו של עולם. מצרים התנגד בתוקף לשלום נפרד, גם לשלום של גבולות פתוחים ויחסים דיפלומטיים, ולבסוף קיבל את שניהם. בגין התנגד בתוקף לפינוי יישובי הפתחה, ומי היה מעלה על דעתו כי יהיה זה הבולדוזר של המדינה שיקבור את ימית תחת חולות המדבר.

השאלה הרלבנטית לדידנו היום איננה למה יסכימו או לא יסכימו הערבים, אלא על מה מסכימים אנו, לאיזו תפיסה של יעדנו ויעדינו הלאומיים ייווצר רוב בעם. על זאת נדרש כל אחד מאתנו להשיב בקלפי.

יצחק אהרון
בית־זית

אירוניה טראגית

ד"ר יואכים פרינץ, שהלך לעולמו בימים אלה, אכן נאסר על־ידי הגסטאפו ב־1937 בהיותו רב בברלין. אולם הצגתו כמי שהיה "מהראשונים שהתייצבו בגלוי נגד התנועה הנאצית" ("הארץ", 4.10.88) משום תוקאה לעובדות.

האמת המרה היא שבשנת 1934 יצא בברלין ספרו של ד"ר פרינץ, ממנהיגי התנועה הציונית בגרמניה דאז, בשם "אנו היהודים" (Wir Juden). ספר זה – לא יאמן כי יסופר – קידם בברכה את עלייתו של היטלר לשלטון, משום שתורת הגזע, כך טען, תחסום התבוללות ונישואי־תערובת של יהודים עם "הגזע הארי". הספר מגנה את הליברליזם ואת רעיון המהפכה הצרפתית, שמוגדרת על־ידי "המהפכה הגרמנית" כבריבה. בין השאר כתוב בספר: "רק מדינה הבנויה על עקרון תורת אומה וגזע תוכל לכבד יהודי המכיר בזהות עצמו. רק מי שמכבד את גזעו ודמו יוכל לכבד את רצונן הלאומי של אומות אחרות" (עמ' 154–155).

גם אם ד"ר פרינץ המנוח והדומים לו לא היו מודעים לתהום הנוראה הרובצת לפתחה של תורתם, ובוודאי לא ידעו לצפות לאן מובילה התנועה הנאצית, אסור שאירוניה טראגית תגרע מחומרתן של הנחות אידאולוגיות פסולות.

יורם רוזלר
ירושלים

הארץ ממליץ

החגיגה של באבט (ת"א, חיפה, ירושלים) – ארוחה צרפתית מפוארת מוגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמרק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

פרנטיק (ת"א, חיפה, ירושלים) – סרט מתח בבימויו של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לוועידה מקצועית בפאריס.

טאקר האיש והחלום (ת"א, ירושלים) – סיפורו של מעצב מכוניות בעל חזון בארה"ב שלאחר מלחמת העולם השניה, מסופר בתנופה ובלהט ע"י פרנסיס פורד קופולה ("הסנדק").

החיים הם נהר ארוך ורוגע (ת"א, חיפה) – סאטירה משעשעת על הבורגנות הצרפתית. חילופי תינוקות על־ידי אחות בי"ח נקמנית מזעזעים חיי משפחה בורגנית.

הקומיסרית (ת"א) – קומיסרית מהצבא האדום נכנסת להריון מתוך לבישאייה ונאלצת להתגורר עם תינוקה בבית משפחה יהודיה בעת מלחמת האזרחים בין הלבנים לאדומים. היה אסור ע"י הצנזורה הרוסית בגין אהדה ליהודים.

אהבנו כל כך (ת"א, חיפה) – באמצעות סיפורים של שלושה גברים האוהבים אשה אחת, מתאר הבימאי האיטלקי אטורה סקולה את השינויים באיטליה בשנים שלאחר מלחמת העולם השניה, ואת היחס בין מציאות ואשליה, בין חיים וקולנוע.

משקפי קריאה / הדה בושס

סוריאליזם שזור בפוליטיקה

איזבל איינדה – בית הרוחות; מספרדית: אביבה ברושי; הוצאת שוקן; 356 עמ'

איינדה. נשים רודפות על־ידי אהבה גדולה בחייהן

צירוקימיקים, כלשונו התרגום לאיינדה, היא המפתח בתרגית של "בית הרוחות" – הרומאן הראשון של איזבל איינדה – דווקא בימים אלה, כאשר צ'ילה ארצה מתנערת מן השליט הכל־יכול שלה ורבים מן הגולים הצ'יליאנים (בהם אשתו של איינדה, דודתה של הסופרת) חוזרים למולדתם, גם אם המצב שם אינו ברור עדיין. איינדה, עיתונאית וסופרת צ'ילאנית, בת־אחיו של הנשיא שנרצח, גלתה גם היא עם בעלה וילדיה ומצאה מקלט בוונצואלה. מי יודע, אולי גם היא חוזרת עכשיו למולדתה.

גם אם אינו רומן אוטוביוגרפי לפרטיו, מכיל "בית הרוחות" יסודות אוטוביוגרפיים בולטים. בין המספרת, אלבה, ובין הסופרת קווי־דמיון רבים. "אדם כותב על מה שהוא יודע... הארץ כולה על אנשיה, זיכרונות ילדותי והתנסויותיה של משפחתי הוטבעו ביצירה זו", אומרת איינדה בראיון עמה.

מציאות מגנטית

הספר אינו רומן פוליטי, אבל בצ'ילה, כמו בישראל, שורה הפוליטיקה בחיי היום־יום, כופה עצמה על החיים ועל אנשים, דורשת מהם לנקוט עמדה. אלבה, שלא גילתה עניין בפוליטיקה וביקשה לדבר רק על אהבה, "שנפשה נקעה מלשמוע את הנאומים של סבה והויכוחים המרים בינו לבין דודה הרופא חיימה", נקלעת לסיטואציה פוליטית, בימי המהפכה ולאחריה, בימי משטר העריצות. פרקיו האחרונים של הספר חורגים מהמגנון שאימצה לה – סיפורן של מהפכה ומהפכת־נגד, של אלימות ודם, שנאות ונקמות, עינויים ואמונה, נעדרים ומתים. והיה נחלקים לשניים: "לפני אותו יום (בשנת 1973), ולאחריו". או גם הבינה ש"הכל אפשרי, שהאלימות היא מימד הקיים תמיד סביבך".

קסמו של הספר במזיגה המופלאה שבין המציאות לדמיון, מה שאיינדה עצמה מגדירה כ"ריאליזם מאגי", מפגשם של החלומות, התשוקות, המאוויים והרגשות העזים – בבואם במגע עם המציאות. איינדה משתייכת לדור של סופרים שמארקס שימש להם מודל לחיקוי – אף שמארקס אינו היחיד בין הסופרים הדרום־אמריקאים שהם בעלי סגנון סוריאליסטי; הוא רק פתח דלתות בפני הספרות הדרום־אמריקאית והפך אותה פופולרית ומקור לחיקויים במקומות רבים בעולם (גם אצלנו). הסגנון הזה מעוגן, דומה, במציאות השוררת בדרום־אמריקה, שם שליטות מסורות שונות חרות של חיים, אמונות ורוחות־מתים, דרמיות מיתולוגיות הן חלק מן היום־יום, ולזמן יש פרנקציות אחרות.

"המציאות בארצנו היא פנטסטית מעל לכל דמיון", כותבת איינדה. וכשהיא מתארת את סבתה "קלרה בילתה את ימי ילדותה בעולם של סיפורים נפלאים, של שתיקות דוממות, במקום שהזמן לא נמדד בשעונים ובלוחות השנה. במקום בו נהגו החפצים בחיים משלהם, הרוחות והנפטרים ישבו לשולחן ודיברו בשפת בני־אדם. העבר והעתיד היו שני פניה של מציאות אחת. ופני התווה היו מרוב של מראות מעורבבות שבו הכל יכול לקרות".

אלבה המספרת אינה מכירה את "הגבול שבין האנושי לאלוהי, בין האפשרי לבלתי־אפשרי". הזיכרונות הופכים ממשיים ומוחשיים מרוכבה מן האירועים בהווה. ההווה מאיים ומבשר רע והעתיד הכל לאפשרי, וגם רגע שבו אי־אפשר עוד להימלט אל הזיכרונות ואל עולמות קסומים. הרוחות של קלרה אינן מגנות עוד לא על ילדיה ולא על נכדתה.

איינדה, יש לזכור, אינה מארקס. אוצרות הדמיון והכשרון שלו אינם עומדים לרשותה. אבל היא גם אינה הקיינית תורת־כשרון – וספרה, גם אם אין לו ייחוד סגנוני משלה, אותנטי. המינון בין המציאות לפנטסטי מדויק, והקפיצות בסדר הכרונולוגי מאורגנות למשעי.

"בית הרוחות" הוא סיפורה של משפחה צ'ילאנית עשירה ונכבדה באמצעות שלושה דורות נשים – אם, בת ונכדה: קלרה, בלנקה ואלבה. הדמות המרכזית בסיפור העלילה היא קלרה, אשה מוזרה ותמהונית, שניחונה בכוחות רוחניים. מפענחת חלומות, רואה עתידות ומכירה את צפונות לבם של הפרים. קלרה, בתו של פוליטיקאי ליברלי ואם שהיתה מראשונות הסופרג'יסטיות בארצה, נישאת לאסטבאן טרואבה, שהיה ארוסה של אחותה היפהפיה, רוזה בעלת השיער הירוק, שמתה בצעירותה. טרואבה הוא פטריארך, עריץ אנוכי, חמשני ושתלטן, שמרן, גבר חזק ובריא "שריה הגבר המשתוקק בוקר מכמר". אהבתו לקלרה, שאינה שייכת לו, היא אהבה אנוכית אמנם אבל אינה יודעת גבולות. יש בו צימאון תמידי לבלתי־מושג, כאשר שתי האהבות הגדולות של חייו לשתי האחיות, "לרוזה בעלת השיער הירוק ולקלרה צלולית העין", חוזרות ומתערבלות בנפשו.

קלרה, ההופכת רוחנית יותר ככל שתשוקתו של בעלה גוברת, חיה בעולם של רוחות, אותות וידענים. תכונותיה של קלרה מאפיינות גם את סגנון כתיבתה של איינדה: הנטייה לרוחניות ולפנטסטי, התזזזה אל המציאות, אל הסבלים הנסתרים, המעונים במרתפי־החקירות האפלים של צ'ילה.

שני קולות

במשפחה ש"השיגעון מתחלק בה בין כולם" – שונה בלנקה, בתה של קלרה, בתכלית השינוי מאמה. אין בה הנטיה לספירטואליזם של האם ולא להתקפות הזעם של האב. אבל בלנקה רודפת גם היא על־ידי אהבה גדולה – דרך אהבתה האסורה לפדרו טרסרו, בן משפחת האריסים בחווה.

הנשים בספרה של איינדה רדופות על־ידי אהבה גדולה בחייהן, תשוקה שאינה יודעת שובעה לגבר אחד (מלבד קלרה עצמה). אלבה הנכדה, בתה של בלנקה, יורשת את שערותיה הירוקות של דודתה רוזה ואת המתבונות של קלרה. פרי אהבתה האסורה של אמה, היא, הנערה "הבוהמית והתמהונית", הופכת לאהבתו הגדולה של סבה, הסנאטור השמרן, הנקלע לסיטואציה בלתי־אפשרית, והיא הנכד היחיד "שישוב להיות כבר חיצנו כאשר בשארית חייו הוא כבר יודע שהבדידות לא תעזוב אותו".

שני הקולות המרכזיים בספר הם קולה של אלבה, המספרת, וקולו של סבה, האיש רב הכוח ההולך ודועך. אלבה, שמוצאה נשמר מפניה, נסחפת גם היא בגלל מיגל, המהפכן הצעיר והגבר שהיא אוהבת, לפוליטיקה. במציאות מורכבת, רוויית מהפכות ושפיכות דמים, המרקסיזם המיוחל גבי של המסקוטר בא ריקסטוד עריץ, הלוחם במתנגדיו לא ברוקא באמצעים המרקסיים, כפי שקיווה והאמין סבה, אלא בעינויים נוראים וברצח.

לאלבה עצמה נועד מפגש גורלי עם "סיום שהיה אצור בקרבה שנים", מאז ילדותה באחוזה. גרסיה, בן האיכרים מהאחוזה, הוא המפלצת הרודפת אותה באפלה והוא נוקם בה את נקמתו האיומה. בפרקים אלה גם שורה דמותו של המשורר הלאומי והנערץ פבלו נרודה, ידיד־משפחה המוצא מותו בנסיבות טראגיות, ודמותו של "המועמד" שהופך להיות "הנבר נשיא" (איינדה), דמויות סמליות ומציאותיות כאחד.

אלבה מקיימת את המורשת של סבתה קלרה, שהופיעה אליה בתא העינויים כאשר חיכתה במחסור־בבלנות למות, והודיעה לה כי המוות אינו סמן במוות אלא ביכולת להביר ולהתקיים. אלבה נובלת בבירות משפחתיים, במחברות שכתבה סבתה במשך חמישים שנה, במכתבים של אמה ובבירות אחרים של המשפחה, והיא מאמינה "שכל מה שנתרחש אינו שרירותי, אלא מתוגה בגורל שנתווה לה לפני לידתה... ובסיפור בלתי נפסק זה של כאב, של דם ואהבה והיא מרכיבה פאזל, שבו לכל פיסה יש מקום מדויק, וכשתצליח לסיים אותו תקבל כל אחת מן הפיסות משמעות והתוצאה הסופית תהיה הרמונית".

גם אם אינו יצירת־מופת, הספר אינו זוקק למליצות. סיפור־העלילה סמנוגני הקריא, אינו משעמם לרגע, ואיזבל איינדה מתגלה כאישה־סופרת רבת קסם וחן.

על שם נועם גורדון

כולל בנין ע"ש משפחת אברהם שריתה שפיגל

ערב עיון בספרו של בועז עברון
"החשבון הלאומי"

משתתפים: פרופ' ישעיהו ליבוביץ, יואל עילם, פרופ' יהושע פורת, אריה סימון, בועז עברון
מנחה: יואל רופל
יום שלישי, 18 באוקטובר 1988, בשעה 20.00
באודיטוריום "בני ציון" בבית התפוצות

חדשות

"דרישות השכר של יפת היו גדולות אבל לא מוגזמות. הוא היה צריך לפרנס את משפחתו בכבוד, במדינה שלוקחת מס עתק. שכרו היה צריך להיות סביר". יוסי פקר, ראיון.
(שמואל רוזנבלום)

יום שלישי. ב"חדשות"

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
ת.א. 1143/88 ת.ה. 7006/88

הזמנה להציע הצעות

מתבקשות בזה הצעות לרכישת זכויות כמפורט להלן:
1. "הנכס" – מגרש בשטח של כ־9880 מ"ר ועליו מבנה תעשייתי בשטח של כ־2686 מ"ר, מסדרים בשטח של כ־660 והכנות בשטח של כ־790 מ"ר. הנכס ידוע כגוש 6093 חלקה 78 באזור התעשיה רמת אליהו בראשון לציון. לנכס מתות מכרי כפי מלא.
2. "הזכויות בנכס" – זכויות חכירה לדורות מאת מינהל מקרקעי ישראל 91% מזכויות החכירה.
3. הנכס והזכויות בו הוערכו ע"י שמאי ב־1,800,000 $ נכון ליום 10.10.88.
4. הזכויות בנכס מיועדות למכירה אגב כינוס נכסים, ובהתאם לצו מכירה על פי צו בית המשפט המחוזי בתל־אביב בת.א. 1143/88, ת.ה. 7006/88. באמצעות הכונס הנכסי עו"ד בנימין גרין מרח' אבן גבירול 68, תל־אביב 03/2552443.
5. מתבקשות בזה הצעות לרכישת הזכויות בנכס. על המציע להגיש הצעה בצירוף ערבות בנקאית בשיעור של 5% מסכום ההצעה. ההצעות יוגשו במשרדו של הכונס לא יאוחר מיום 28.10.88 בשעה 12.00.
6. המכירה כפופה לאישור בית המשפט.
7. ביקור בנכס ניתן לתאם טלפונית עם הכונס.
8. אין הכונס מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה אחרת כלשהי.

בנימין גרין, עו"ד – כונס נכסי
אלפא בע"מ (בפירוק)

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

85/509/כב
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר בנימין בלוך אפשטיין ויעקב וזהבה כהן פנו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ולחלן הועדה בבקשה להיתר אישור הבניה בגוש 25 חלקה 55 ברחוב רמב"ם בירושלים והבניה תכלית אשר הבניה על ידי צרוף קרקעות מגורים כשטח של 2.345 שוק 30 מ"ר.

את ההתנגדויות להיתר הבקשה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מהתאריך הודעה זו לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ביתן לעיין בתכנית והבקשה במשרד זה בכל יום פתוח ליום ה' בין השעות 14.00–12.00.

אברהם כהלילת, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תיאטרוני ישראל

הערב יום ב' 17.10

התיאטרון הבימה:
מירלה אפרת: 20.30
אנשים קשים: 20.30
המשפ הגרוטה מסרצאן־בכפר סבא: 20.30

התיאטרון הקאמרי:
עלובה ודנא: 16.30, 20.30
לשבור את הצופן – בצוותא: 20.30

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הופעת רופאים במקרים דחופים: ב־8 בערב עד לשעות 7 בבקר במחנה מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
רמת גן 5793333
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
הקריות 04־763333

מוקדי מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' – 8.00–20.00
בימי ו' – 8.00–15.00
טלפונים: 03־433300

שר"ן – שירות רפואי נייד
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום – 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום – 218820, 218898
מוקד לילה – 631011, מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבי בית
שקמ"ש – שירות רפואי לקטן (ת"א)
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים והורוקה בשעות 24–19:
טל' 03־7549111 "שקמ" קוד מנוי 222
שלו"ה – שירות רפואי לקט (חיפה)
בימי חול בשעות 24–19, בימי ששי 14–24, בשבת 24–08 טל' 04־880541 קוד מנוי 1665

תרופות שימים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
רינגוף: מכבי שבע 3 (ליד המשטרה) טלפון: 294869, 285822־03
הרפואה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה, בר כוכבא 49

טל' 03־284649 פתוחה: בימים א'–ה בין 21.00 עד 24.00 יום ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: בי"ח הדסה, ע"כ 16–22
קשר לבית –
שרות סיעודי לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
7549111 איתורית 1500
שר"ן – עזרה ראשונה נסיעות:
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר־סבא 052־913999
מרכז רפואי באר יעקב 08־233868
מרכז סיוע לקורבנות אונס
24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע לסובלי לחץ
מטעם "מעגלים"
א' ה' 11.00–13.00
ב' ד' 16.00–18.00
טל' 220631
רח' גאולה 13 תל־אביב
יד ביד – קו פתוח לילדים ולהורים
תל אביב – לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00–20.00
ירושלים 222732, 245358
חיפה (הדרה) 229488
הגליל המערבי 04־922222
קו אליי – האגודה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261078 א'–ה' 16.00–20.00
[illegible] לשירות הציבור בכפר רון 24 שעות טל' 03־5461727/8
[illegible] 330848
ויצו – 24 שעות קו חירום לנשים מוכות טל' 03־550506, 03־5461153
[illegible] – הסברה וסיוע

תחולים, מידע טלפוני 24 שעות בשלושה 03־290101, 03־203121 [illegible]
יום ב' 19.30–23.00 [illegible] 53602 ת"א
תורנות תרופות בשלוש – ראשון ת"א 239952, 246363, 611001
ירושלים 226355
חיפה 645354
האגודה לאבות האצרה מכין ת"א בן יהודה 146 239207

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח – (ילדים, פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים – (ילדים, א.א.ג)
חיפה ע"כ – (פנימית, כירורגית, עיניים, אורטופדיה)
משגב לדך – (נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב: לב העיר אחד העם 69 613862
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 5232983 בזל 25 5461806
ירושלים: בעלה מלכי ישראל 14 288850
חיפה: יבנה אבן סינא 7 672288
חולון ובת ים אהרון הפיין 52 889153
קופ"ח עין יהב 2 884854
רמת גן ובני ברק הגיבה ארלוזרוב 81 721489
נתניה: קופ"ח מאוחדת הרב קוק 15 344655
פתח תקוה: קופ"ח חיים עוזר 905271
הקריות: היסוד קרן היסוד 73 ק. ביאליק 704185
חדרה: בליק הרברט סמואל 336323

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושאי חברה, משפחה, מיניות – אבעבע טניעה. ימים ב' ג' ד' – 16.00–19.00. רמב"ם 9 5101511/2
חיפה ימים א' ד' 16.00–19.00 רח' הנמרודים 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגר

02־804504 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית
08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 תולדות הישוב
08.40 בלי מורות
09.00 אנגלית ה'
09.20 אנגלית ד'
10.30 רגע עם דודלי
11.00 ערבית מדוברת
11.15 אנגלית ד'
11.30 חשבון פשוט ד'
12.00 אנגלית ה'
13.00 תלמוד
13.25 גאוגרפיה ד'–ס'
13.45 צרפתית
14.00 עד כאן
14.05 תיבה 2
14.30 בארץ הקסקסים
15.00 קשר משפחתי
15.40 זיעת השמש – דמעות הירח
16.40 שביל באמצע שביל בצד
17.00 ערב חדש

כללית
17.30 המבוטש
17.55 קטנטן
18.10 הרגל מגונה
18.25 מבזק של מקום
18.30 קיצור חדשות
18.32 ספורט
19.30 (ט) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 משפחתי חיית אחרת
20.30 משגר מהמרפסת
21.00 מבט לחדשות
21.30 השרידי שרות
21.55 שידורי המפלגות
22.15 המופע של גארי שנדלינג
22.45 זה הזמן
23.25 ראמפול
24.15 מבזק של יום והרשות

ערוץ 2
18.30 מה בשדה הערב
18.35 להושים ותרשים
19.00 אסקי להוסיס
19.30 שירים של קיילי מינו
20.00 מה בשדה מחר
20.05 שירים עבריים
21.05 פופ צרפתי
21.35 בזלי מגינט בהפשה

ירדן ערוץ 6
17.00 תרבותיות
18.00 חדשות בצרפתית
18.15 מאגוון ספרים
18.30 חדשות בעברית
19.00 חדשות בערבית
19.30 גארי [illegible]
20.10 איב בשקר (סדרה)
21.00 חדשות באנגלית
21.20 מחזה השבוע

לבנון ערוץ 12
12.30 חיים אחרים (סדרה)
13.00 מועדון 700
13.30 התעמלות
14.00 האור והוליווד
14.30 סופרבוק
15.00 שוטרי הסלעים
15.30 ברבון שלי
17.00 הכוורת
17.30 לונץ ושירלי
18.00 חדשות בערבית
18.30 חדשות באנגלית
19.00 מאגנום (סדרה בלשית)
20.00 בייסבול
22.00 מועדון 700
22.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה
06.01 שעון מוסיקאלי
07.09 בהמתנה בינתחה
09.00 שעה עם יוצר
10.00 קונצרט בוקר
12.57 מינת השיר
13.00 קלאסיקל
14.06 מן הכרסיה
15.00 אבנטולוגיה
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם
18.00 מחזורי יצירות
20.05 מריבה
20.30 הקונצרט הקאמרי
22.00 מוסיקה ויותר
23.00 קלאסיקל

רשת א'
16.05 בן הארץ
17.05 צבעי הקשת
18.06 מנות עיר
19.00 שירותים לעולים
22.05 לכל אדם בזכו

רשת ב'
18.06 שעה חמישית
19.00 היום הזה

רשת ג'
18.06 היה היה
20.05 קו ההתחלה
21.05 קצת אחרת
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל
08.05 אורי עשרים שנה
00.05 ציוצרי לילה
02.00 לא רוצים לישון
19.35 שירים עבריים
20.05 שירים וסלים
21.00 מהדורת החדשות
21.30 שירים וסלים
23.05 קפה ראשון

גלי־צה"ל 1
05.00 צלילי בוקר
19.05 שירים מכאן
20.05 משירי יעקב גלבר
21.00 מהדורת החדשות
21.30 אנציקלופדיה משודרת
22.05 על הרכש ועל הכישוף
23.05 עשרים הארבע, היית שריה

גלי־צה"ל 2
19.05 יומנים מוסיקה
20.05 צפור הפה
22.05 המסקת עשר
23.05 קול הבאר הזה

שידור קבוע

רשת א'
06.16 השר עינינו. שירים במקצב ומסיר ☐ 06.30 סיכום המשבה ויומית ☐ 06.35 זר. גבוא יומי ☐ 06.50 שיעור היום בתנ"ך ☐ 07.30 יומן בקידוק. שירים ישנים ☐ 08.05 חוגה ☐ 09.05 מלודיה. שירות מידע ☐ 10.05 שמנה בוקר ☐ 11.05 יומקירות. שירים עבריים ☐ 12.05 מעוד יומקיומי ☐ 14.06 ברוש צעיר. מגואון לילדים ☐ 15.00 שירים עבריים. 15.30 המגויסים השמחה

רשת ב'
06.06 השכם בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה

רשת ג'
06.05 בוקרה לאושר. היקיצו הטובים ☐ 07.05 שיר בשלום בבוקר. שירים עבריים ☐ 09.05 "צא בכר השעריים" ☐ 10.05 הרגים שנים עם שמחה אימבר ☐ 11.05 מלאכי הוקיה "על הקו" ☐ 12.05 "אהבה ישיומית" עם יוסי פרט ☐ 13.05 רק בירד הול עם סמבה פרי ☐
08.05 ספר לשלום ☐ 09.05 בוקר בית (נ' "כיוונים בעיר") ☐ 10.05 כל צבעי הרשת ☐ 12.10 אלוהים לא לבייה ☐ 13.05 בצהרי היום. חדשות ומגזינים ☐ 14.06 בהבזק. ☐ 15.05 שירים ושעורים על המנוחה משוש ברוח של בין ישראל. מלכים ☐ 16.05 ההצגה הארץ (מגזין ביום גל) ☐ 17.05 הבעי קטס ☐ 17.55 קוראים ספר. קוראים מצליבים
14.06 "לי הלך" שיר תבייה עם ריטול עשית ☐ 15.05 "זרוק הריא והתאומים" 16.05 עם יגאל רביד

גלי־צה"ל
06.05 אוגרסיפה משודרת ☐ 06.30 מבקשים עין חדשות ☐ 07.07 שבע אפס שבע. עם צביקה שפירא ☐ 08.00 בוקר טוב ישראל. אקטואליה ☐ 09.05 אילנה בוקר. עם אלי ישראלי ☐ 10.05 "עשר" שירים עבריים ☐ 11.05 בקן לעכשיו. עם רפי רשף ☐ 13.05 "ד רה הי" ☐ 14.05 "יום עם מוסיקאי" ☐ 15.05 "שירים לזה" עם ארז טל ונ' מקומות ☐ 16.05 ארבע אחר הצהרים. שירים עבריים ☐ 16.45 מחזה מילולי פינוט של אבשלום קור

קולנוע

תל־אביב
אורלי – אנשים מבריישים 4.30, 7.00, 9.30
אלנבי – הנעקלים 7.15, 9.50
אסתר – ניקי 5.00, 7.30, 9.50
בית לסין – טומי 11.15
בן יהודה – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.30
גורדון – החגיגה של באבט 5.00, 7.30, 9.45
גת – בוקר טוב ויאטנם 5.00, 7.20, 9.45
דקל – ביג 7.10, 9.35
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 11.00, 13.00, 5.00, 7.30, 9.30
דיזנגוף 2 – מקין בלח 11.00, 13.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – כפר קטן שלי 11.00, 13.00, 5.00, 7.30, 9.50
דרייב־אין – מגלומה בלי כושה 7.30, 9.30
סקס 12.00 נות הסבכן 4.30, לול 7.30, 9.30
הוד – פולטרגייסט 5.00, 7.15, 9.30
חן 1 – גת לורות 2.00, 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 – פרנטיק 5.00, 7.30, 9.50
חן 3 – ללא מעצורים 5.00, 7.30, 9.50
חן 4 – פרוזים בעלית הגג 7.15, 9.50
חן 5 – בעל בהשאלה 7.30, 9.50
לימור – צבעים 5.00, 7.15, 9.30
לב 1 – החיים הם נהר ארוך ורוגע 2, 5, 8, 10
לב 2 – בגלל המלחמה ההיא 2, 5, 8, 10
לב 3 – אהבנו כל כך 7.25, קוסתה ורדה 5.00, 9.15, מלאכים בשמי ברלין 2.00
לב 4 – הגטימה הקטנה 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
מוזיאון ת"א – עיניים שחורות 4.30, 7.00, 9.30
מקסים – מגלומה בלי כושה 5.00, 7.30, 9.30
מוזיאון ישראלי – כוכבים 7.00
ארכיבה – מבצע פרימה [illegible] 9.30
פריז 1 – מקדישה צבוחה 5.00, 7.15, 9.40
פריז 2 – צבעים 4.30, 7.00, 9.30
פריז 3 – עם הנמחתו 5.00, 7.15, 9.30
פאר – על הגוזו 5.00, 7.30, 9.50
פריר – 12, 2, 4, 7.15, 9.30 רביעל רטבי ב־ימים 11.30 בלילה
צמון תמוחרים – מאטר הריש והחלום 4.30, 7.20, 9.50
שחף – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
תמר – מנכת ורד 7.30, 9.40
תכלת – הקומיסרית 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב – מגלה את אמריקה 5, 7.10, 9.30

נתניה
אסתר – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.30
מבדור – החיים הופה הדין – הברוסית 5.00
בוקר טוב ויאטנם, 7.15, 9.30
שרון – מבלמה בלי כושה 5.00, ללא מעצורים 7.00, 9.15
רוד – החיים הם נהר ארוך ורוגע 7.15, 9.30

רחובות
בית העם – מפגש לוהט 8.30
הדר – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6, 9
חן – מגלה את אמריקה 7.15, 9.15

בת־ים
אורחים – הקיץ של אביה 4.30, 7.15, 9.30
עממית – החוף מבוקש 5.00, 7.15, 9.30

ירושלים
אדיסון – נת לוחות 4.30, 6.45, 9.00
אור־גיל – בוקר טוב ויאטנם 4.30, 7.15, 9.15
אוגרסיה 1 – הגטימה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
אוגרסיה 2 – מקין בלח 5, 7.15, 9.30
אורנן – פרנטיק 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון – שים סם על הפס 5.30
דונה סלוזר נשמה לשפרים 7.30
העקה לחופש 9.15
כביר – פרנטיק 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל – מקדישה צבוחה 7.00, 9.00
סינמטק 1 – שאלה של זמן 19.00, ויקדיאל אבר 21.30
סינמטק 2 – חיים קלים 7.00, מיבטמאתמה 21.00
עדן – צבעים 4.30, 6.45, 9.00
ממדיר – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.30, 9.30
רון – ביג 4.30, 7.00, 9.00
ת. ירושלים – קפה בגדד 7.00, 9.30, כאוק איש החלום 7.00, 9.30

באר־שבע
חן – מגלה את אמריקה 7.15, 9.30

היכל התרבות
הקוסם מארץ עוץ 4.30
בלה בלה בושה 7.15, 9.30

קרית אונו
בהוה שווה מליונים 4.30
משודים ורשות 7.00, 9.15

הרצליה
דוד – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
חן אבריו – סוחנות 7.00, 9.30
היכל – החוף מבוקש 7.15, 9.30
היגל – אהבנו כל כך 7.00, 9.30
תפארת – פרנטיק 7.15, 9.30

חולון
מגדל – ניקי 7.30, 9.30
רינה – משודדים ורשות 7.15, 9.30
סבוי – החוף מבוקש 5.00, 7.15, 9.30
ארמון – הגטימה של באבט 7.30, 9.30

צפת
בית אלון – פרנטיק 9.15

רמת גן גבעתיים
אלמוג – ניקי 5.00, 7.30, 9.45
אורדע – מגלומה בלי כושה 4.30, 7.15, 9.30
הדר – פרנטיק 5.00
לילי – מאטר הבריה 7.15, 9.30
שבוט – מאגן 7.00, 9.30
רב־חן 1 – בוקר טוב ויאטנם 5.00, 7.30, 9.50
רב־חן 2 – פרנטיק 5.00, 7.20, 9.50
רב־חן 3 – מלישים פרוזים 5, 7.30, 9.50
רב־חן 4 – הגטימה הקטנה 5.00, 7.30, 9.50

טבריה
יד שמואל – ללא מעצורים 7.00, 9.15

רמת השרון
כוכב – רעבו 3 7.15, הקוסר המורון 9.15

פתח תקוה
היכל 1 – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.40
היכל 2 – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.40
היכל 3 – השמנה מבכה 5.00, 7.15, 9.40

חיפה
אורה – קפה בגדד 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – כפר קטן שלי 7.00, 9.15
רב אור 1 – פרנטיק 4.30, 6.45, 9.15
רב אור 2 – עם המשחק 4.30, 6.45, 9.15
רב אור 3 – השלט על פי בארט 4.30, 6.45, 9.15
רביבה 1 – בוקר טוב ויאטנם 4.15, 6.45, 9.15
רב גת 2 – בעל בהשאלה 4.30, 7.00, 9.15
חן – ניקי 4.30, 7.00, 9.15
סינימה – קפה מדריה – לול 5.15, החבר של החבר שלי 7.15, אהבנו כל כך 9.15
פאר – ביג 4.30, 7.00, 9.15
רון – מגלה את אמריקה 4.30, 7.00, 9.15
שביט – חיים הם נהר ארוך ורוגע 7.00, 9.00
קרן אור השודדים – החגיגה של באבט 4.30, 7.00, 9.15
עמכון 1 – מקדישה צבוחה 4.30, 7.00, 9.15
עמכון 2 – פרנטיק 4.30, 7.00, 9.15
עמכון 3 – מגלומה בלי כושה 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)
אורות – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.00, 9.15
בית העם – החבר של החברה שלי 9.15
דוזבל – מגלומה ללא כושה 9.15
ניקן – מנסיים להוסים 7.00, 9.15
סמרן – ניקי 7.00, 9.15
פאר – ביג 7.00, 9.15
כושת – מגלומה בלי כושה 9.15, 7.15

עפולה
היכל התרבות – האן רה פלנדס 6.45, 9.15
פופיתין – הגטימה הקטנה 9.00

חדרה
חן – מגלומה בלי כושה 7.00, 9.15

רחובות
בית העם – מפגש לוהט 8.30
הדר – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 7.15, 9.15
חן – מגלה את אמריקה 7.15, 9.15

אורי־דודים
מגלומה בלי כושה 7, 9.15

אשקלון
אגמר – מגמים להוסים 7.30, 9.30

ראשל"צ
רון 1 – ביג 5.00, 7.15, 9.30
רון 2 – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
רון 3 – מגלומה בלי כושה 5.00, 7.15, 9.30

קרית־גת
ושפה בכפר 8.30

כפר סבא
חן – בשודדים ורשות 7.00, 9.30
שגל – הקיסר האחרון 6.30, 9.30

עכו
אודיטוריום – מגלומה בלי כושה 7.00, 9.15

בית שאן
אולם בכפרים – מגלומה בלי כושה 6.15, 10.15

חברת הכשרת הישוב בארץ ישראל בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שלא מן המנין

נמסרת בזה הודעה כי ביום שלישי 8.11.88, בשעה 10.00 תתקיים במשרדה הרשום של החברה, ברחוב הלל 14, ירושלים, אסיפה כללית שלא מן המנין, שעל סדר יומה לדון ולקבל את ההחלטות הבאות כהחלטות מיוחדות עם שינויים או בלא שינויים, דהיינו: —

1. כי החל מתום יום העסקים ב־22.11.1988:

(א) הון המניות של החברה, בין שהונפק ובין שטרם הונפק, המורכב כיום מ־50,000,000 (חמישים מליון) ש"ח מחולק ל־300 מניות יסוד בנות 0.005 ש"ח כל אחת ול־499,999,985,000 מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח כל אחת, יאוחד ויחולק מחדש ל־30 מניות יסוד בנות 0.05 ש"ח כל אחת (באופן שכל 10 מניות יסוד בנות 0.005 ש"ח כל אחת תהפוכנה למניה יסוד אחת בת 0.05 ש"ח) ול־49,999,998 מניות רגילות בנות 1 ש"ח כל אחת (באופן שכל 10,000 מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח כל אחת תהפוכנה למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח) ולמניה נדחית אחת בת 0.5 ש"ח. זכויותיהן של המניות מהסוגים השונים תהיינה כמפורט בתזכיר ההתאגדות ובתקנון החברה, כפי שיותקנו להלן:

(ב) כל הסטוק הקיים בהון החברה, יומר בחזרה למניות נפרעות במלואן;

(ג) כל תעודות המניות הקיימות יהיו בטלות ומבוטלות. בעלי המניות יהיו זכאים לקבל מן החברה תעודות מניות חדשות נקובות בשקלים חדשים, חלף הישנות ובכפוף לתקנון החברה וזאת לאחר שהחברה תכין תעודות מניה חדשות;

(ד) כל שברי מניות רגילות שיותרו עקב איחוד ההון הנזכר לעיל, ימכרו בבורסה ותמורתם, בניכוי העמלות, ההוצאות והמיסים הקיימים אחרים, אם יהיו, הכרוכים במכירה (ולגבי תושבי חוץ הזכאים לתשלום התמורה במטבע חוץ — אף בניכוי העמלות וההוצאות הכרוכים ברכישת מטבע החוץ) — תשולם לזכאים. שום בעל מניות לא יהיה זכאי לתעודת מניות בגין שברי מניות;

(ה) הדירקטורים מוסמכים לנקוט בכל הצעדים שיראו להם כדרושים לשם ביצוע החלטה זו על כל חלקיה.

2. כי בסעיף 4 בתזכיר ההתאגדות של החברה

(א) יבוטל המשפט הראשון ובמקומו יבוא המשפט הבא: "הון המניות של החברה הנו 50,000,000 (חמישים מיליון) ש"ח מחולק ל־30 מניות יסוד בנות 0.05 ש"ח כל אחת, 49,999,998 מניות רגילות בנות 1 ש"ח כל אחת ומניה נדחית אחת בת 0.5 ש"ח".

(ב) במשפט השני, במקום המילים: "יתחשב כל מניית יסוד בת 50 לי כשווה ל־50 מניות רגילות בנות לירה ישראלית כל אחת" יבואו המילים: "יתחשב כל מניית יסוד בת 0.05 ש"ח כשווה ל־$\frac{1}{20}$ של מניה רגילה בת 1 ש"ח".

(ג) בפיסקה השניה, במקום המילים: "לירה ישראלית" תבואנה המילים: "שקל חדש".

(ד) לאחר סוף הפיסקה השלישית, תתווסף הפיסקה הרביעית הבאה: "המניה הנדחית לא תקנה למחזיק בה שום זכויות שהן בחברה, למעט הזכויות לקבלת ערכה הנקוב בעת פרוק החברה".

3. כי תקנות ההתאגדות הקיימות של החברה יבוטלו,

ובמקומן יבוא התקנון, המהווה נספח "א" לפרסיכל מישיבת מועצת המנהלים של החברה מיום 13.10.1988 — האשר עם קבלתו באסיפה זו, יצורף לנספח להחלטה זו, ויהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

על פי תקנות החברה, אם תוך חצי שעה מהמועד שנקבע לאסיפה לא ימצא מנין חוקי, תדחה האסיפה לאותו יום בשבוע הבא, באותה שעה ובאותו מקום או ליום, שעה ומקום אחרים כפי שיקבעו המנהלים בהודעה לבעלי המניות. לא ימצא מנין חוקי באסיפה שנדחתה כאמור, יהוו החברים הנוכחים מנין חוקי.

חבר זכאי להיות נוכח ולהצביע בעצמו או על ידי בא־כוח. כתב מנוי בא־כוח וייפוי־כוח יופקדו במשרד החברה לפחות יום אחד לפני המועד הקבוע לאסיפה או לאסיפה שנדחתה (הכל לפי העניין).

העתק נכון מהתקנון המוצע עומד לעיון בעלי המניות במשרדה הרשום של החברה, ברחוב הלל 14 ירושלים, בכל שעות העבודה מהיום — ועד לאסיפה הנ"ל.

בפקודת מועצת המנהלים
מזכיר החברה.

התיאטרון הקאמרי

כל השנה תיאטרון

הצטרף עכשיו לעשרות אלפי המנויים של הקאמרי

הזדמנות אחרונה בהחלט

לנוכח דרישת הקהל ימשך מבצע המנויים בקאמרי עד 31.10.
זוהי הזדמנות אחרונה בהחלט לכל מי שלא הספיק להצטרף.

הצגות העונה הנוכחית:
• אמא קוראז' • בית ברנרדה אלבה • נוצות • קידוש • רכוש נטוש •
• לשבור את הצופן • גשם •

ומהצגות העונה הבאה:
הדלפה • אוליבר • שבתאי צבי • החולה המדומה • אחרי החגים • הילד החולם • מקבת • לאורי קינג
• שירה • אלוהים יודע • החלקן מהמלון • שיך • הריון • מוכי ירח •

מנויים להשיג: הקאמרי מח' מנויים (רב־קומי) טל. 245211, "הורדי" אבן גבירול 90, טל. 248844, 03־248788 "קסטל" אבן גבירול 153, טל. 447678, 03־444725. למחזיקי כרטיסי אשראי, טל. 239258, 03־221792

הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי.